

HL DXAH C

HARVARD LAW LIBRARY

Received OCT 26 1915

ALGEMEENE
VERZAMELING
VAN
DECISIEN, ARRESTEN EN VONNISSEN.

ALGEMEENE VERZAMELING

VAN

DECISIEN, ARRESTEN EN VONNISSEN,

DE ZEGEL-, REGISTRATIE-, GRIFFIE-,

HYPOTHEEK- EN SUCCESSIEREGTEN,

MITSGADERS

HET NOTARISAMBT EN DE REGTERLIJKE EN

ADMINISTRATIVE AUTORITEITEN

BETREFFENDE.

ZIJNDE HET VERVOLG OP DE ZES EN TWINTIG
DEELEN.

VAN DE

VERZAMELING VAN DECISIEN, ARRESTEN EN VONNISSEN,

DE ZEGEL-, REGISTRATIE-, GRIFFIE-, HYPOTHEEK-

EN SUCCESSIEREGTEN, MITSGADERS DE DOMEIN-

ZAKEN BETREFFENDE :

*Uitgegeven door een' Hoofdamtenaar bij het Bestuur der
Registratie, en, op last van ZIJNE MAJESTEIT; door
de MINISTERS VAN JUSTITIE EN VAN BINNENLANDSCHE
ZAKEN, aanbevolen aan alle Geregteijke en Administrative
Autoriteiten, en aan alle Notarissen en Gemeentebesturen.*

~~~~~  
ACHTSTE DEEL.  
~~~~~


In 's Gravenhage en te Amsterdam,
Bij DE GEBROEDERS VAN CLEEF.

—
1834.

OCT 26 1915

Gedrukt bij de ERFEN SUSAN.

ALGEMEENE
VERZAMELING

VAN

DECISIEN, ARRESTEN EN VONNISSEN,

**DE ZEGEL-, REGISTRATIE-, GRIFFIE-, HYPOTHEEK-
EN SUCCESSIEREGTEN, MITSGADERS HET NOTARIS-
AMBT, EN DE REGTERLIJKE EN ADMINISTRATIVE
AUTORITEITEN BETREFFENDE.**

§ 1.

**SCHEIDING. — OVERBEDEELING. — VERVOLGINGEN. —
INSTANTIEN. — DAGVAARDING.**

*Kan de regtbank aan partijen den eed opleg-
gen, om den medeëigendom te staven van in
deeling gebragte goederen, ten einde de akte
dier scheiding in de gunstige termen te doen
vallen, naar aanleiding waarvan, slechts een*

VERZ. REG. EN NOT. VIII.

1

*vast regt van 3 franken verschuldigd zou zijn?
Kunnen partijen zich, bij eene eenvoudige, onge-
motiveerde dagvaarding, tegen een dwangschrift
verzetten?*

Wij hebben in art. 1662 der Verzameling een vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Deventer, van den 27 December 1826, en in art. 1815 een, ter bevestiging van het daarbij aangenomen beginsel strekkend, arrest, van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 19 November 1828 medegedeeld, bij welke beide beslist is, dat de heffing niet beperkt moet worden tot het vaste regt van f2.40, wegens eene zoogenaamde scheiding, waarbij een in gemeenschap aangekocht onroerend goed wordt aanbedeeld aan een' der deelgenooten, en aan den anderen goederen of geldswaarde, ten aanzien van welke de mede-eigendom niet is bewezen.

De regtbank van eersten aanleg te Appingadam, en het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage zijn nogtans, in de volgende zaak, van oordeel geweest, dat partijen kunnen toegelaten worden om, bij eede, te verklaren, dat de roerende goederen, gereedschappen en gelden, — welke, zonder dat zulks bewezen zij, gezegd worden tot den gemeenschappelijke eigendom te behooren, — wezenlijk een deel daarvan uitmaken.

T. en M. hadden, bij notariële akten van den 12 en 13 Januarij, en 27 Julij 1821, onderscheidene percelen onroerend goed (huizen en landerijen) aangekocht, voor een beloop van 41,080 gulden, en dezelve, gedurende eenige jaren, mandeelig bezeten. Op den 2

April 1827 gingen zij, voor den notaris D., eene akte van scheiding aan, waarbij verklaard werd, dat omtrent de schulden en het passief reeds vooraf onderlinge schikkingen waren getroffen, en voorts, dat het actief bestond: 1o. uit de bovengemelde behuizingen, met de voormelde landerijen (welke, hoezeer voor 41,080 gulden aangekocht, bij die scheiding op slechts 34,000 gulden werden getaxeerd); 2o. uit de boerengereedschappen, meubelen, losse goederen, paarden, hoornvee, schapen en ongedorscht graan, te zamen begroot op 12,450 gulden, en 3o. uit 21,550 gulden, aan contanten, voortgesproten uit den verkoop van koren en andere opkomsten, gedurende den tijd der gemeenschap. Het actief werd alzoo in alles op 68,000 gulden gebragt, en gezegd, dat hetzelfde tusschen T. en M. moetende verdeeld worden, aan ieder hunner 34,000 gulden competeerde. Deze zoogenaamde verdeeling werd dan ook, bij de bedoelde akte, van den 2 April 1827, in dier voege tot stand gebragt, dat aan T. de geheele boerenplaats en de landerijen, voor eene som van 34,000 gulden, werden toebedeeld, terwijl aan zijnen deelgenoot, M., al de roerende goederen, bouwgereedschappen, levende have enz., voor 12,450 gulden, en al de contanten ten beloope van 21,550 gulden, gezegd werden te zijn toegescheiden; welke beide posten, te zamen, wederom juist 34,000 gulden, en dus de wederhelft bedroegen. Eindelijk was bij die akte tevens bepaald, dat de roerende goederen, bouwgereedschappen, levende have enz., ter waarde van de gezegde 12,450 gulden, binnen weinige dagen na het opmaken dier scheiding, zouden moeten vervoerd worden.

Uit de vroegere akten bleek nu wel, dat de boerenplaats en landerijen, welke, in 1821, voor 41,080 gulden verkregen, en nu bij de scheiding slechts op 34,000 gulden getaxeerd waren, werkelijk gemeenschappelijk aangekocht, en dus de eigendom der compagnieschap waren, doch van zoodanigen gemeenschappelijken eigendom bleek in geen deele, met betrekking tot de roerende goederen, bouwgereedschappen, levende have enz., noch ook ten aanzien der gereede gelden, welke, beide te zamen, insgelijks 34,000 gulden gezegd werden te bedragen.

In datgene, waarvan de gemeenschappelijke eigendom was bewezen, kwam alzoo aan T. de helft, namelijk, 17,000 gulden toe; zoodat, het geheel hem toebedeeld zijnde, de wederhelft hem niet *à titre déclaratif*, maar, integendeel, *à titre attributif* (bij wijze van overbedeeling) was opgekomen.

Bij decisie van den 25 Maart 1829, no. 49, is dan ook, met verwijzing naar het hierboven aangehaalde vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Deventer, en naar het arrest van den 19 November 1828, voorkomende in art. 1662 en 1815 der Verzameling, aangemerkt:

« Dat in de onderwerpelijke akte van scheiding, even als in die, welke aanleiding had gegeven tot het voorschreven regtsgeeding, de gemeenschappelijke eigendom alléén voor zoo veel de onroerende goederen aanging was gestaafd geworden;

« Dat, ofschoon in het algemeen, ten gevolge van de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, het bezit van roerende goederen voor den titel van eigendom gehouden wordt, er zich, in de onderhavige zaak, omstan-

digheden voordeden, welke maar al te zeer het vermoeden opleverden, dat de in de deelbare massa gebragte roerende goederen en gereede gelden niet tot den gemeenschappelijken eigendom behoord hadden; maar dat die inbreng veeleer geschied was om de loten gelijk te maken, en alzoo het regt wegens de overbedeeling of liever wegens den verkoop van de helft van het goed, aan de schatkist te onttrekken;

« Dat dit vermoeden niet alléén bestond ten aanzien der zoogenaamde gereede gelden, maar ook met betrekking tot de gereedschappen, vee, enz., op 12,450 gulden gesteld, hetwelk dus meer dan een derde van de opgegevene waarde der vaste goederen zou bedragen; behalve dat het niet wel met de gezonde rede overeen te brengen was, dat al die voorwerpen, welke, gemeenschappelijk, tot het bebouwen der landerijen zouden zijn aangekocht, thans juist aan dien deelgenoot zouden worden toebedeeld, aan welken de vaste goederen niet waren ten deel gevallen;

« Eindelijk, dat het zeer mogelijk, althans voor nader onderzoek vatbaar was, dat de onroerende goederen, of een groot gedeelte daarvan, aan andere personen waren verhuurd geweest, als wanneer de gemeenschappelijke eigendom, van *gereedschappen, hoornvee en meubelen*, nog onwaarschijnlijker zou zijn. »

Op dien grond was men, van de zijde van het Bestuur, nadat de gezegde akte, op den 12 April 1827, alléén tegen betaling van het vaste regt voor de scheiding was geregistreerd geworden, op deze heffing teruggekomen, en werd tegen T. een dwangschrift uitgevaardigd, tot betaling eener som

van f856.80, de opcenten daar onder begrepen; zijnde voor het regt van $\frac{1}{4}$ per cent over de voorschrevene helft, welke aan hem, bij overbedeeling, ten beloope van 17,000 gulden, was overgedragen.

T. dagvaardde het Bestuur voor de regtbank van eersten aanleg te Appingadam, om zich deszelfs vordering te zien ontzeggen, en het Bestuur, droeg — na eene exceptie van niet ontvankelijkheid te hebben opgeworpen, daarop gegrond, dat T. geene gemotiveerde oppositie, maar slechts eene bloote dagvaarding had doen beteekenen, — deszelfs middelen ten principale voor, waarop de regtbank, den 10 September 1829, het volgende vonnis uitsprak:

« Gezien de wederzijds ingediende memorien, en verdere processale stukken, en, in het bijzonder, eene expeditie van de akte van scheiding, tusschen de heeren Mr. T. en M., gepasseerd voor Mr. D., openbaar' notaris, residerende te Appingadam, op den 2 April 1827, en getuigen, behoorlijk geregistreerd;

« Gehoord de conclusien van den heer officier van Justitie, daartoe strekkende, dat het door den geopposeerde, tegen den eisch van den opposant, geproponeerd middel van niet ontvankelijkheid worde gerejecteerd; voorts, dat de geopposeerde verklaard worde ongeregtigd tot het, door denzelfden, bij dwangschrift van den 4 April 1829, van den opposant gevorderde, en, gevolgelyk, dit dwangschrift gesteld worde buiten effect, met condemnatie van den geopposeerde in de kosten:

« Gezien art. 1366 en 1367 van het Burgerlyk Wetboek;

« Overwegende dat de gemeenschap der vaste

goederen , door de aangevoerde en geregistreerde akten van inkoop , genoegzaam is gebleken , doch dat , met betrekking tot het gemeenschappelijk bezit van :

« 1°. De boerengereedschappen , meubels , losse goederen , gedorscht en ongedorscht koren , levende haaf , bestaande uit 20 paarden , 70 hoornbeesten , 150 schapen , en verdere tilbare goederen , getaxeerd op 12,450 gulden , en

« 2°. De contanten , geproflueerd uit het verkochte koren en verdere opkomsten , gedurende den tijd der gemeenschap , 21,550 gulden ,

« Geen het minste bewijs door den opposant en eischer is bijgebracht , vermits de verklaringen , door de codividenden gedaan , bij de akte van scheiding , niet kunnen worden beschouwd als eenige wettige titel , waaruit de gemeenschap van deze effecten is ontstaan , maar slechts als verklaringen , waardoor de gemeenschap is ontbonden ;

« Overwegende dat de *posita* van den opposant en eischer , hierboven gemeld , niet volledig bewezen zijn , en , overzulks , de regter bevoegd is om aan eene der partijen den eed op te leggen , om daarvan de beslissing der zaak te doen afhangen :

« De regtbank enz. ,

« Alvorens regt te spreken , beveelt , dat de opposant en eischer zwere : 1°. dat de boerengereedschappen , meubels , losse goederen , gedorscht en ongedorscht koren , levende haaf , bestaande uit 20 paarden , 70 hoornbeesten , en 150 schapen , en verdere tilbare goederen , getaxeerd op 12,450 gulden , en 2°. de contanten , geproflueerd uit het verkochte koren en verdere opkomsten , gedurende

den tijd der gemeenschap, begroot op 21,550 gulden, tot hunne gemeenschap hebben behoord, en, op den dag der ontbinding dier gemeenschap, zijnde geweest den 2 April 1827, nog voorhanden waren, en alzoo naar waarheid zijn opgegeven. »

Hoezeer het Bestuur, niet de heer T., reden had zich bezwaard te achten door dit vonnis, hetwelk, tegen de aangenomene wijze van procederen in, hem tot het bevestigen door eede toeliet, van eene omstandigheid, waarvan het al of niet verschuldigd zijn der regten afhing; met de blijkbare bedoeling, om, naar gelang die eed afgelegd werd of niet, de vordering des Bestuurs af te wijzen, of toe te kennen, en hoezeer aan den heer T. geen andere eed was opgelegd, dan de bevestiging, dat de door hem, in eene openbare akte vooruitgezette omstandigheden, waarop zijne geheele verdediging gegrond was, *overeenkomstig de waarheid* was; zoo dat men niet wel in twijfel scheen te hebben kunnen trekken, dat hij zich gereedelijk het beneficie, hem bij het vonnis toegekend, ten nutte zou maken, en zich gespoed zou hebben bij eede, datgene te bevestigen, wat hij tot zoo verre had volgehouden, zoo schijnt hij nogtans dit niet zonder bezwaar te hebben kunnen doen. De eed werd althans niet afgelegd, en T. stelde liever, *van zijne zijde*, appel *loco* cassatie, tegen het vonnis der regtbank van eersten aanleg te Appingadam, bij wijdloopige schrifturen in; hoofdzakelijk als regtsmiddel aanvoerende :

1°. Wat de door het Bestuur opgeworpene nietigheid van de oppositie of dagvaarding betrof, dat dezelve niet alléén ongegrond was, maar dat

al ware die nietigheid gegrond, zulks nog geen punt meer van verschil bij het Hof maken kon, omdat het Bestuur desniettegenstaande, in eersten aanleg, over de zaak ten principale had voortgeprocedeerd en conclusien genomen; dat de regtbank, ook ten principale nitspraak doende, *virtua-liter* de geldigheid dier dagvaarding of oppositie had erkend, en wijl het Bestuur ook, wel verre van daarom de *cassatie* van het vonnis te vragen, de *bevestiging* van hetzelfde bij het Hof vroeg. Hierdoor was, zeide hij, de geldigheid dier oppositie en dagvaarding eene *res judicata* tusschen partijen, en het Hof zou, zonder *ultra petita* te oordeelen, niet de cassatie op dien grond kunnen nitspreken;

2°. Wat de zaak ten principale betrof, beweerde hij, vooreerst, dat de regter *a quo*, door op *hem* de verpligting te doen rusten, om (boven en behalve de opgave daarvan, door partijen in de openbare akte, jegens elkander gedaan) het *aanwezen* en *gemeenschappelijk* bezit der daarbij gescheidene roerende goederen en gereede gelden, *nader* te bewijzen, eene verkeerde toepassing van art. 68, § 3, n°. 2 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, gemaakt had (*), en, ten tweede, even verkeerdelijk

(*) Men zou die zwaarigheid hebben kunnen begrijpen, indien de regter in zulke algemeene termen, als de bovenstaande, de verpligting had opgelegd, om het *aanwezen* en het *gemeenschappelijk* bezit te *bewijzen*, als wanneer er moeilijkheid, omtrent de wijze, het *modus quo* van dit bewijs, zou hebben kunnen bestaan; maar hier, waar die wijze bepaald was, en partij slechts bij eede te bevestigen had de waarheid, van datgene, wat zij zelve volhield, valt het moeilijk te begrijpen waarom, zoo zij zulks gevoegelijk doen kon, zij liever over

art. 1366 en 1367 van het Burgerlijk Wetboek had toegepast, door hem den eed op te leggen, omtrent het, op den dag der ontbinding van de gemeenschap voorhanden zijn der getaxeerde roerende goederen en opgegevene gereede gelden, en de waarheid dezer opgave, in de akte van scheiding.

Ten aanzien van de eerste stelling, voerde hij aan, dat, volgens art. 68, § 3, no. 2 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, slechts aan het regt van f2.40, zoo er geene overbedeeling is, onderworpen zijn de scheidingen van roerende en onroerende goederen tusschen medeëigenaars, onder welken titel dit ook zij, mits daarvan blijke (*les partages de biens meubles et immeubles entre copropriétaires à quelque titre que ce soit, pourvu qu'il en soit justifié*); dat het eenigste, dat bij de wet alzoo gevorderd wordt dat blijken zou, is de titel van medeëigendom; dat die titel niet schriftelijk behoeft te wezen, maar even gevoegelijk mondeling zijn kan, zoo als in MERLIN: *Répertoire de Jurisprudence*, voce *Titre*, § 2, gezegd wordt, dat dezelve is de oorzaak, krachtens welke men iets bezit of vordert (*la cause en vertu de laquelle on possède ou réclame une chose*); gelijk dan ook de naaste bloedverwanten van iemand, die *ab intestato* is overleden, deszelfs nalatenschap à titre d'héritier (namens, ter oorzake of krachtens hunne bloedverwantschap) verkrijgen, zonder dat zij daarvan eenigen *schriftelijken titel* kunnen bijbrengen (*); dat bij het aangehaalde

de wettigheid der uitspraak procedeerde, dan eene zoo eenvoudige formaliteit te vervullen.

(*) Het Wetboek strekt hun alsdan tot *titel*.

art. 68, § 3, no. 2, dan ook niet gevorderd wordt een *geschreven titel*, maar wel uitdrukkelijk gezegd is, *pourvu qu'il en soit justifié, A QUELQUE TITRE QUE CE SOIT*, en wat, vroeg hij, moet zelfs dan nog bewezen worden? De medeëigendom alléén (*la copropriété, à quelque titre que ce soit, pourvu qu'il en soit justifié*) alzoo *pourvu qu'il soit justifié DE CETTE COPROPRIÉTÉ*, zonder dat iets meer behoeve bewezen te worden, en het was, zeide hij, dan, niet alléén van openbare notorieteit, dat zij, T. en M., het boerenbedrijf in gemeenschappelijken eigendom, als eene societeit uitoefenden, iets dat door vele rekeningen en geschreven stukken zou kunnen gestaafd worden, maar het was zelfs, *in confesso* tusschen partijen, dat zij de onderwerpelijke boerderij nimmer hadden verhuurd, maar, voor gezamenlijke, gemeenschappelijke rekening tot den tijd der scheiding toe hadden gedreven. De *titel* van medeëigendom was alzoo, beweerde hij, eene societeit, en het bestaan der societeit was, zijns inziens, genoegzaam bewezen; terwijl overigens bij geene wet zou vereischt zijn, dat men, *nominatim*, den medeëigendom bewees van ieder stuk roerend goed, tot eene societeit behoorende.

Ten aanzien der tweede stelling, had, erkende hij, volgens art. 1366, de regter wél de bevoegdheid, om eenen decisoiren eed aan eene der partijen op te leggen; doch terwijl daartoe, zeide hij, volgens art. 1367, vereischt wordt, dat de eisch of de daartegen ingebragte exceptie, niet ten volle blijke of gejustificeerd zij, en hij volhield, dat hij den medeëigendom, welken het Bestuur in twijfel trekken wilde, ten volle, niet alléén naar het

voorschrift van de algemeene, maar ook, bovendien, naar dat der speciale wet bewezen had, zoo dat geen nader bewijs of verdere eed in dit geval kon gevorderd of behoefde afgelegd te worden, zoo viel nog, volgens hem, op te merken, dat, zoo al een eed kon worden toegelaten, — daar het een algemeen aangenomen *axioma* in regte is, dat het bewijs gedaan moet worden, door dengenen, die eene daad of omstandigheid aanvoert, niet door dengenen, die dezelve ontkent, en tot geen negatief bewijs kan gehouden zijn, — de regtbank, in dat geval, dan nog het *Bestuur*, hetwelk beweerde, dat de levende have, bouwgereedschappen enz., niet tot de compagnieschap behoorden, den eed had moeten opleggen, niet aan hem, die deze stelling ontkende.

Voor het Bestuur werd beweerd, dat, hoezeer op de door hetzelfde in eersten aanleg voorgedragene exceptie van niet ontvankelijkheid geen acht door de regtbank was geslagen, dezelve, niettemin, volkomen gegrond was, daar de namens T. beteekende dagvaarding geenszins voldeed aan datgene, wat, bij art. 64 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, is voorgeschreven, voor eene, de uitwerking eens dwangschrifts stuitende, oppositie, en T. geheel ten onregte alzoo beweerde, dat het Hof niet meer op dat punt zou kunnen terugkomen, omdat het gebrek der oppositie, zoo dezelve wezenlijk aan eenig laboreerde, daardoor zou zijn gedekt, dat het Bestuur zich, bij deszelfs memorie voor den eersten regter, niet zou hebben bepaald alléén daarop uitspraak te vragen, in plaats van die exceptie, als het ware, slechts in het voorbijgaan aan te halen, en ook deszelfs middelen ten principale

voor te dragen; dat het Bestuur wel van dit middel wilde *afzien*, en alléén de bevestiging van het vonnis vragen, doch het niettemin notoir was, dat de regelen der burgerlijke rechtspleging niet gelden in materie van registratie, voor welke een afzonderlijk *modus procedendi* is voorgeschreven, welke laatste, voornamelijk ter bekorting der regts-gedingen, medebrengt, dat men, bij aangevoerde middelen van niet ontvankelijkheid niet persisteert, maar dezelve bij de schriftelijke instructie op den voorgrond plaatsende, tevens ook de zaak ten principale behandelt, zoo dat, indien het Bestuur gemeend had, niet van die exceptie te moeten afzien, maar daarbij te blijven volharden, het Hof ongetwijfeld ook daaromtrent zou kunnen beslissen, — en wat nu de zaak ten principale betrof, werden voor het Bestuur weder dezelfde middelen voorgedragen, welke, voor hetzelfde, in eersten aanleg waren aangevoerd, en door den regter *a quo* als geldend beschouwd, en in substantie hierop neder komende, dat, bij art. 68, § 3, n°. 2 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, aan het vaste regt van f 2.40 slechts onderworpen zijnde de scheidingen van roerende en onroerende goederen, tusschen medeëigenaars bezeten, krachtens welken titel ook, *mits daarvan blijke (les partages des biens meubles et immeubles entre copropriétaires, à quelque titre que ce soit, pourvu qu'il en soit justifié)*, daaruit voortvloeit, dat het niet alléén de titel van eigendom is, waarvan blijken moet (*dont il doit être justifié*), maar ook het bestaan of aanwezigheid der onroerende en roerende goederen, waarvan de medeëigendom beweerd wordt, en die

als zoodanig worden verdeeld, en dat, zoo al, in het onderwerpelijke geval, het aanzijn van den titel des medeëigendoms (de compagnieschap of societeit namelijk), en van de in gemeenschap bezetene onroerende goederen, bewezen was, zulks niet alléén ten aanzien van de roerende goederen en gelden niet bewezen was, maar de medeëigendom daarvan, door het Bestuur, van den aanvang af, in twijfel was getrokken, en nu des te meer, wijl partij, zoo die wezenlijk bestond, geene zwaarigheid zou gevonden hebben den eed af te leggen, en, liever dan zich het harnas voor anderen aan te trekken, en tijd en geld te verspillen, om de vernietiging van het geheel in haar belang gewezen vonnis, *quo ad formam* te vragen, in dit vonnis bernsten zou, en, ter voldoening daaraan, den eed, die haar *gain de cause* geven moest, zou afleggen.

Het vonnis is dan ook bevestigd, bij het volgende arrest, van den 18 Junij 1834:

« Het Hof, gehoord het rapport van den raad Douw LOKE;

« Gehoord den eersten advocaat-generaal DE BORDES, namens den procureur-generaal, in zijne conclusien, strekkende tot tenietdoening van het appel *loco cassatie*, en dat zal worden gelast, dat het vonnis van de regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Appingadam, van den 10 September 1829, waarvan ten deze *loco cassatie* geappelleerd is, geheel en volkomen effect sorteren zal;

« Overwegende dat bij art. 68, § 3, n°. 2 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, in verband beschouwd met art. 11 der wet van den 31 Mei 1834, aan een vast regt van f 240, zijn onderworpen de

akten van scheidingen, tusschen coproprietarissen, en alzoo van scheidingen van gemeenschappelijk bezeten wordende goederen, waarop elk der deellende partijen hetzelfde en even veel regt heeft;

« Overwegende dat echter, om die artikelen van toepassing te kunnen maken, en met de betaling van een vast regt van f2.40 te kunnen volstaan, krachtens den inhoud van art. 68, § 3, n°. 2 der wet van 22 Frimaire 7 jaar moet zijn bewezen, dat al de te verdeelen goederen, zoo losse als vaste, onder welken titel of uit welke oorzaak die ook door de coproprietarissen worden bezeten, wezenlijk bij de deeling aanwezig zijn, en tot de gemeenschap behooren;

« Overwegende dat zulks blijkt uit de plaatsing der woorden *pourvu qu'il en soit justifié*, aan het einde der zinsnede; waardoor dezelve toepasselijk moeten worden geacht evenzeer op de te verdeelen goederen, zoo *losse* als *vaste*, als op den titel of oorzaak van het gemeenschappelijk bezit;

« Overwegende dat, ingeval van tegenspraak, van den kant van het Bestuur, het bewijs, dat al de te verdeelen goederen, zoo losse als vaste, wezenlijk tot de gemeenschap behooren, en bij de verdeeling nog aanwezig zijn, te regt van de deellende partijen moet worden gevorderd, als zijnde die tot het leveren van dat bewijs bij de wet verplicht, en daartoe ook alléén in staat; terwijl hetzelfde, als van eenen negativen aard, ook nimmer van het Bestuur zou kunnen worden gevorderd;

« Overwegende dat alzoo de eerste regter, door van den appellant te vorderen het bewijs, dat de

ten processe vermelde *losse* goederen, wezenlijk tot de gemeenschap behooren en bij de verdeeling nog aanwezig zijn geweest, en deswege den bij het vonnis omschreven eed aan den appellant op te leggen, noch art. 68 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, noch ook art. 1366 en 1367 van het Burgerlijk Wetboek heeft verkracht:

« Het Hof doet te niet het appel *loco* cassatie; gelast, dat het vonnis der regtbank van eersten aanleg te Appingadam, van den 10 September 1829, waarvan *loco* cassatie is geappelleerd, geheel en volkomen effect zal sorteren;

« Condemneert den appellant in de kosten, mitsgaders in de boete van appel. »

Bij decisie van den 22 Julij 1834, no. 52, is te kennen gegeven, dat aan het door dit arrest bekrachtigde vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Appingadam, gevolg moest worden gegeven, door de beteekening van het zoo evengemeld arrest, met sommatie om den eed af te leggen, en ten principale regt vragende.

§ 2.

GEREGTELJKE AKTEN. — VONNISSEN. — ARBITRALE UITSpraak. — SUCCESSIONEN.

Tot welke regten van registratie geeft eene arbitrale uitspraak aanleiding, waarbij beslist wordt, dat een overledene deszelfs aandeel in een uitgeoefend wordend beroep, en het daartoe gebezigde materieel, bij deszelfs leven,

aan eenen anderen afgestaan hebbende, tegen eene som eensgelds en eene jaarlijksche uitkeering, welke na doode door eenen opgenoemden persoon, zou worden genoten, — en de erfgenamen alzoo tot die uitkeering veroordeeld worden?

Moet, na zoodanige uitspraak, omtrent de waarde der materialen, eene suppletoire memorie van aangifte ingediend en het regt van successie daar over betaald worden?

D. S., die op den 1 April 1814 overleed, was, voor een vier en twintigste gedeelte, medeëigenaar en deelgenoot in zekere uitgegeven wordende courant.

Zijne weduwe, aan wie het vruchtgebruik zijner nalatenschap vermaakt was (zijnde de eigendom gekomen aan zijnen broeder H. S.), was aanvankelijk die courant, voor dat gedeelte, blijven drukken en uitgeven, doch verkreeg later, bij overeenkomst met de andere belanghebbenden aangegaan, al de overige aandeelen, en bleef dezelve alzoo alléén uitgeven; terwijl het schijnt, dat zij, nog later, die geheele courant overdroeg aan P. S., tegen uitkeering eener zekere jaarlijksche som aan haar, en, na haar overlijden, aan Mev. R. Er ontstond althans, na het overlijden van de weduwe S., geschil, omtrent de vraag, in hoe verre: 1°. H. S., als erfgenaam van wijlen deszelfs broeder D. S., van Mev. R., als erfgename van wijlen de weduwe S., die vruchtgebruikster der nalatenschap van haren man was geweest, eenige vergoeding had te vorderen, hetzij voor schade, hetzij anderzins, wegens het niet door haar aanhouden van het drukken en

uitgeven der meergemelde courant, en 2°. op welke wijze de bestaande verschillen, tusschen P. S. en Mev. R., betrekkelijk eenige uitkeering voor de uitgifte der onderhavige courant, moesten worden geregeld?

Deze punten werden aan de beoordeeling en beslissing onderworpen van scheidslieden of arbiters, welke, bij uitspraak van den 14 Mei 1829,

1°. Verklaarden, dat de vordering van 'H. S., tegen Mev. R. gerigt, tot schadeloosstelling wegens het niet aanhouden der bedoelde conrant, door de wed. S., waarvan Mev. R. erfgename was geworden, ongegrond was;

2°. P. S. en Mev. R. veroordeelden, om zich te gedragen overeenkomstig de volgende bepalingen:

a. Dat het regt van uitgifte der bewnste conrant behoorde aan, en zou blijven berusten bij P. S.

b. Dat P. S., binnen twee maanden na de dagteekening der uitspraak, aan Mev. R. zon moeten betalen, de som van 800 gulden, en daarvoor erlangen de helft in de drukpersen, letters en al het verdere materieel, waarvan de wederhelft hem reeds in eigendom toebehoorde, en

c. Dat P. S., zoo lang hij leefde, — en zelf, of wel een of meer zijner kinderen of kindskinderen, de drukkerij en uitgifte der gezegde courant, hetzij onder dien zelfden, hetzij onder eenen anderen naam, uitgaf, of wel door eenen derden, namens en voor hem, zijne kinderen en kindskinderen, gedurende den tijd zijns levens liet uitgeven, — verplicht zou zijn, aan Mev. R., of, bij haar overlijden, aan haar kind of kinderen, in den eersten graad, jaarlijks uit te te keeren en te voldoen de geregte

helft van de zuivere opkomsten der onderhavige courant, welk zuiver jaarlijksch inkomen begroot werd op 2,500 gulden;

3o. H. S., P. S., en Mev. R., ieder voor een derde, in de kosten van dit compromis, geliquideerd op 374 gulden, condemneerden.

Deze akte op den 3 Junij 1829 ter registratie aangeboden zijnde, vermeende de ontvanger, dat het regt tot uitgifte van meergemelde courant, dat gedeeltelijk behoord had aan de weduwe S., door haar was overgedragen aan P. S., tegen eene jaarlijksche uitkeering, en dat, daar dit mondeling aangegaan contract, door de arbitrale uitspraak in schrift was gebragt, en alzoo den titel uitmaakte, waarop de veroordeeling, tot betaling der uitkeering aan Mev. R., rustte, hij daarvoor vorderen moest:

1o. 2 per cent, voor overdragt van dat aandeel, over het tienvoudig bedrag,

a. Eener som van 3,500 gulden, zijnde het be-
loop, volgens opgave der partijen, van de jaarlijksche
uitkeering, welke, gedurende het leven van de we-
duwe S., had plaats gehad,

b. Eener som van 2,500 gulden, in het vervolg,
krachtens de arbitrale uitspraak, aan hare dochter
en hare kinderen te betalen:

Alzoo 2 per cent over 60,000 gulden,
zijnde f 1,200.00

2o. 2 per cent voor de overdragt
van de gereedschappen der drukkerij,
tegen 800 gulden, zijnde - 16.00

3o. Voor de veroordeeling van P. S.,
om aan Mev. R., of hare kinderen,
2,500 gulden te betalen, door 20 tot ka-

Transportere. . . f 1,216.00

Transport	f 1,216.00
pitaal gebragt, zijnde	f 50,000
het bedrag van de gereedschap-	
pen der drukkerij	800
de kosten	374
Alzoo $\frac{1}{2}$ per cent over	f 51,174 is f 255.90
40. Vast regt voor de afwijzing van den	
eisch van H. S.	2.40
Te zamen	f 1,474.30

benevens de verhoogingen.

Volgens des ontvangers gevoelen, had de overdragt plaats gehad voor de lijfrente, groot 3,500 gulden, die reeds gedurende het leven van de weduwe S. was betaald, met bijvoeging van die, welke nog aan hare erfgename, ten beloope van 2,500 gulden, moest betaald worden, het tienvoud van welke beide sommen de waarde van 60,000 gulden opleverde. Voor het regt wegens de veroordeeling had hij gemeend die laatste rente, door twintig, tot kapitaal te moeten brengen, omdat dezelve betaalbaar was aan Mev. R. en hare nakomelingen, en dezelve alzoo op 50,000 gulden te moeten berekenen.

Daar het regt, om de onderwerpelijke courant uit te geven, tot den boedel van de weduwe S. had behoord, en door haar overgedragen was aan P. S., tegen eene jaarlijksche uitkeering, zoo was de ontvanger van oordeel, dat tot hare nalatenschap moest geacht worden te behooren, het gedeelte dier uitkeeringen, dat thans nog verschuldigd was, en dat alzoo daarvan, en van de waarde van het materieel der drukkerij, aangifte, bij suppletoire memorie, zou moeten gedaan worden.

Eindelijk merkte de ontvanger nog aan, dat hij de regten berekend en ingevorderd had, zoo als hij die verschuldigd achtte, maar dat partijen dadelijk daarin zwaargheid hadden gevonden, en zich voorgenomen hadden hierop terug te komen, wanneer de ongegrondheid zijner vordering hun mogt blijken.

Deze gansche vordering en wijze van heffing was klaarblijkelijk verkeerd.

In de eerste plaats, nadat, bij art. 14, no. 9, der wet van 22 Frimaire 7 jaar, gezegd is, dat de waarde, voor de berekening en de heffing van het regt van registratie, van lijfrenten, of van uitkeeringen voor het leven en zonder vermelding van kapitaal daargesteld, op het tienvoudig bedrag dier rente of uitkeering moet worden gebragt, wordt daarbij gevoegd, dat, in die berekening, geen verschil moet worden gemaakt, hetzij de lijfrenten of uitkeeringen, op het leven van een, hetzij die op dat van meerdere personen zijn gevestigd; en de ontvanger had alzoo, ook hier, het regt over het tienvoudig kapitaal moeten berekenen, al kon de rente, eventueel, op de kinderen van Mev. R. overgaan.

In de tweede plaats was wel, in het arbitrale vonnis, verhalenderwijze gezegd, dat de uitkeering, door de weduwe S. in haar leven genoten, berekend werd 3,500 gulden 's jaars te hebben belooopen, doch, die uitkeering was betaald geworden, niet *verschuldigd* gebleven; daar voor is geene veroordeeling uitgesproken, en er kon alzoo, over dat bedrag, nochein regt wegens de schulderkennis of titel, noch een regt wegens de veroordeeling gevorderd worden.

Het Bestuur gaf dan ook, bij solutie van den 2 Julij 1830, n°. 119, in substantie te kennen:

« Dat hetzelfde in het gevoelen deelde, dat, ten deze, eene nadere aangifte van de nalatenschap behoorde te worden gevorderd; doch dat het bedrag, naar de vermoedelijke verkoopwaarde der goederen, tijdens het overlijden der weduwe S., behoorde geregeld te worden, en de begrooting alzoo, overeenkomstig art. 11, litt. e der wet van den 27 December 1817, aan de erfgenamen moest worden overgelaten.

« Dat er overigens, ten aanzien van de heffing, bij de registratie der compromissale uitspraak plaats gehad hebbende, viel aan te merken:

« a. Dat het geen verschil in de wijze van berekening van het regt van registratie eener lijfrente te weeg brengt, of dezelve op een dan wel op meerdere hoofden gevestigd is, daar, in het algemeen en zonder eenige uitzondering, bepaald is, dat *lijfrenten* door tien tot kapitaal gebragt moeten worden;

« b. Dat geen regt over de uitkeering der som van 3,500 gulden kon geheven worden, daar het de uitspraak gold, omtrent een onderwerp, hetwelk reeds vroeger, door het overlijden had opgehouden, en waaromtrent, tusschen de belanghebbenden, geen verschil bestond.

« Dat die akte dus slechts aanleiding geven kon tot de volgende regten:

« Op de minuut:

« Voor de overdragt der gereedschappen voor 800 gulden, 2 per cent f 16.00

Voor de lijfrente van 2,500 gulden, door

Transportere f 16.00

Transport . . . f	16.00
10 tot kapitaal gebragt zijnde 25,000	
gulden, 2 per cent -	500.00

Te zamen . . . f 516.00

« Op de expeditie:

« Voor het regt wegens de veroordeeling:

a. Over het kapitaal der lijfrente . . f 25,000.00

b. Over de waarde der gereedschappen . - 800.00

c. Over de kosten. - 374.00

Te zamen . . . f 26,174.00

$\frac{1}{2}$ per cent, zijnde f 130.90

« Vast regt, voor de afwijzing van den
eisch van H. S. - 2.40

te zamen f 133.30

« Dat derhalve het meerder gehevene (dan f 649.30 met de verhoogingen), zonder inhouding van kosten van beheer, aan de belanghebbenden zou worden terug gegeven.

Daarentegen zijn partijen, bij behoorlijk geregistreerd exploit, van den 23 Julij 1830, gedagvaard, om, alsnog, binnen veertien dagen, ten kantore van de registratie- en successieregten, bij suppletoire memorie, aangifte te doen, van het bedrag of de waarde van de helft der drukpersen, letters en al het verdere materieel, tot de uitgifte der gemelde courant behoord hebbende, zoo mede van het bedrag van de geregte helft van de zuivere jaarlijksche opkomsten der courant, welke helft, van het drukmaterieel en van de opkomsten, afkomstig was uit de nalatenschap van wijlen de weduwe S., en, bij de compromissale uitspraak, aan P. S. was toegewezen.

Partijen bleven in gebreke aan deze sommatie te voldoen, en op den 22 October 1830 werd een, beoorloofd executoir verklaard, dwangschrift beteekend, om betaling te erlangen eener som van f 2,686.38, voor hoofdbelasting en opcenten, ter zake van de aan partijen aangekomene helft van het drukmaterieel en van de opkomsten der meergemelde courant, met de helft van het verschuldigde regt daarenboven, voor boete, alles krachtens de 2^e. zinsnede van art. 10 der wet van den 27 December 1827, op het regt van successie.

Tegen dit dwangschrift zijn partijen, bij exploit van den 30 October 1830, in oppositie gekomen, met dagvaarding van het Bestuur voor de regt-bank te Leeuwarden, ten einde deze oppositie gegrond te hooren verklaren, en dienvolgens het dwangschrift te zien en te hooren annulleren, en gelasten, dat daaraan geene executie, noch verder gevolg zou worden gegeven, met veroordeeling van het Bestuur in de kosten.

Mev. R. grondde hare oppositie hoofdzakelijk hierop: dat hetgene, wat haar bij de compromissale uitspraak was toegewezen, door haar niet als erfgename van de weduwe S., maar in eigenen naam was verkregen, zoodat, wanneer zij de nalatenschap van evengenoemde weduwe repudieerde, zij, niettemin, gerechtigd zou zijn tot datgene, wat P. S., volgens die uitspraak, gehouden was te presteren.

Voor het Bestuur werd daar tegen hoofdzakelijk aangevoerd, dat Mev. R. zich als erfgename van de weduwe S. had gedragen, en alzoo niet meer bevoegd was, hare nalatenschap te repudiëren; dat de weduwe S., zoo lang zij geleefd had, de uitkeering had geno-

ten, en dat het regt op die uitkeering, eerst na haren dood, op Mev. R. was overgegaan; dat deze, bij de mondelinge overeenkomst, in der tijd tusschen de weduwe S. en P. S. getroffen, geenszins als contracterende partij voorkwam, en dat alzoo de jaarlijksche uitkeering moest worden aangemerkt als eene rente, die Mev. R., als erfgename van de weduwe S. genoot, en, door deze, te haren behoefte, bij de overdracht van het regt op meer gezegde courant aan P. S., ingesteld was, zoo dat, ingeval de weduwe S. en P. S. overeengekomen waren om, in plaats van eene jaarlijksche uitkeering, eene bepaalde som, in eens of in termijnen, aan eerstgemelde te doen betalen, Mev. R. ook het bedrag daarvan, als *erfgename* zou hebben verkregen.

De regtbank van eersten aanleg te Leeuwarden sprak, den 21 Maart 1831, hierop, het volgende vonnis uit:

« De punten van verschil en van regten zijn blijkbaar uit de conclusien, en uit de motiven, hierna te melden.

« De deuren geopend en het publiek binnen gelaten zijnde, heeft de regtbank in deze zaak de volgende uitspraak gedaan:

« Gehoord het rapport van den heer commissaris Mr. HUBER in deze;

« Gehoord de conclusie van den heer substitut-officier ADEMA, luidende :

« De officier, gezien eene uitspraak in cas van
« compromis, van den 14 Mei 1829, waarbij, onder
« anderen, door de daartoe benoemde compromissaris-
« sen, ook een bestaand verschil, tusschen P. S. en Mev.
« R. zoo in eigen naam als in betrekking van erfge-

« name van de weduwe S., betrekkelijk eene uitkeering, uit de uitgifte van de courant, is beslist, « en meergenoemde P. S. is gecondemneerd, twee « maanden na dagteekening der gedane nitspraak, aan « Mev. R. te voldoen eene som van 800 gulden, en « voorts aan haar, of, in cas van versterf, aan haar « kind of kinderen in den eersten graad, uit te keeren « de geregte helft van de zuivere opkomsten der « zelve courant;

« Gezien eene sommatie en dwangschrift, tegen « meergenoemde Mev. R., waarbij van haar wordt « gevorderd, voor successieregt en opcenten, eene « som van f 2,686.38, wegens het bedrag van dat « gene, wat haar, bij uitspraak in cas van com- « promis, is toegewezen, als afkomstig uit de nalatenschap van de weduwe S.;

« Gezien de akte van oppositie, van den 30 « October 1830, waarbij meergenoemde Mev. R. zich « tegen de gedane vordering van het Bestuur der « registratie verzet, op grond, dat hetgeen haar « bij voornoemde compromissale uitspraak is toegewezen; door haar niet als erfgename van de « weduwe S., maar in eigenen naam, zou zijn geacquireerd;

« Gezien de memorie der opposanten en die « van den geopposeerde, bij de stukken overgelegd;

« Overwegende dat het tusschen de opposante « en den geopposeerde bestaande verschil, naar de « letter en den geest der compromissale uitspraak « moet worden beslist, en daaruit moet worden « opgemaakt, of hetgeen de opposante is toegewezen, « haar als erfgename van de weduwe S. is aangeko-

« men , dan wel , of zij op eigenen naam de bedoelde
 « uitkeering van P. S. heeft gevorderd , en compro-
 « missarissen haar in die hoedanigheid de ge-
 « vraagde uitkeering hebben toegezegd ;

« Overwegende dat door heeren compromissarissen ,
 « tusschen Mev. R. en den heer P. S. twee punten
 « van verschil zijn beslist , waarvan het eerste Mev.
 « R. betrof , als erfgename der wednwe S. ; terwijl
 « haar het tweede in eigenen naam aanging ;

« Overwegende dat heeren compromissarissen ,
 « blijkens hunne uitspraak , deze tweeledige qualiteit
 « der opposante , wel degelijk hebben onderscheiden
 « en in aanmerking genomen ;

« Overwegende dat dit vooral daaruit is op te
 « maken , dat , bij de beoordeeling van het eerste
 « punt van geschil , door compromissarissen als principe
 « is aangenomen , dat het drukken en uitgeven eener
 « courant , als een persoonlijk bedrijf , dat met den
 « dood van hem , die zulks uitoefende , van zelf
 « te niet ging , moet worden aangemerkt , en geens-
 « zins moet worden beschouwd , als een reël regt ,
 « dat in iemands nalatenschap kan worden gevon-
 « den ;

« Overwegende dat , wanneer alzoo Mev. R. , in
 « hoedanigheid van erfgename van de wednwe S. ,
 « de vordering der bedongene uitkeering tegen P.
 « S. had ondernomen , zij , bij de compromissale
 « uitspraak , evenzeer als H. S. (als erfgenaam
 « van zijnen broeder D. S.) , in die vordering zou
 « zijn afgewezen geworden ;

« Overwegende alzoo dat , naar de letter en den
 « geest der uitspraak , waarbij P. S. , tot de beta-
 « ling van 800 gulden , en de jaarlijksche uitkeering

« is gecondemneerd, Mev. R. niet is aangemerkt als
 « erfgename der weduwe S., maar als in eigenen
 « naam die vordering doende;

« Overwegende dat de vordering der opposante,
 « tegen P. S., zich daarop vestigde, dat er, bij
 « het leven van de weduwe S., eene overeenkomst
 « was getroffen, waarbij werd overeengekomen,
 « dat P. S. zich verbond om, uit de opkomsten
 « der meergemelde courant, aan de weduwe S., ge-
 « durende haar leven, en na haren dood aan Mev.
 « R., eene uitkeering te doen;

« Overwegende dat P. S., naar aanleiding en
 « uit kracht van die overeenkomst, na het over-
 « lijden van de weduwe S., de bedongene uitke-
 « ring aan Mev. R. moest doen, en Mev. R., bij
 « weigering daarvan, niet in hoedanigheid van erf-
 « gename der weduwe S., maar als haar regt uit
 « eene overeenkomst ontleenende, die uitkeering kon
 « vorderen;

« Overwegende dat, volgens art. 1121 van
 « het Burgerlijk Wetboek, het maken van eene
 « overeenkomst, tusschen twee personen, ten voor-
 « deele van eenen *derden*, bestaanbaar is, en dat
 « zoodanige beschikking, in het voordeel van eenen
 « *derden*, zoodra deze accepteert, niet kan wor-
 « den herroepen;

« Overwegende alzoo, dat Mev. R., die de beschik-
 « king van hare tante heeft geaccepteerd, als derde
 « partij, in de bedoelde overeenkomst, moet worden
 « aangemerkt, en, voor zich zelve en niet als op-
 « volgster van eenen anderen, regten heeft verkre-
 « gen;

« Overwegende dat, al ware ook, na de ge-

« maakte overeenkomst, een ander dan de oppo-
 « saute tot erfgenaam, door de weduwe S. geïnsti-
 « tueerd, aan de opposante de regten op de
 « bedongene uitkeering niet konden worden betwist,
 « en daaruit alzoo volgt, dat zij niet *ex testa-*
 « *mento* de vordering heeft gedaan;

« Overwegende voorts, dat hetgeen verder door
 « het Bestuur der registratie, bij de memorie wordt
 « aangevoerd, — dat de jaarlijksche uitkeering aan
 « de opposante moet worden beschouwd als eene
 « rente, die zij als erfgename geniet, — geenens stand
 « kan houden, aangezien, al kon dan ook die uit-
 « keering als eene rente worden beschouwd, de-
 « zelve niet aan Mev. R. in hoedanigheid van erf-
 « gename is aangekomen;

« Overwegende dat, volgens art. 1 der wet op het
 « regt van successie, van den 27 December 1817, de
 « belasting wordt geheven van de waarde van al
 « wat door overlijden wordt geërfd of verkregen;

« Overwegende dat, op de door ons aange-
 « voerde gronden, het, naar regte, daarvoor moet
 « worden gehouden, dat de opposante het regt,
 « tot vordering eener uitkeering vóór, en niet door
 « het overlijden van de weduwe S. heeft bekomen;

« Overwegende dat, alzoo de vordering van
 « het Bestuur der registratie, geopposeerde in deze,
 « is ongefundeerd:

« Concludeert ten einde de regtbank de door
 « de opposante gedane oppositie verklare voor
 « gefundeerd en het Bestuur der registratie con-
 « demnere in de kosten.

« Gedaan ter terechtzitting van den 7 Maart 1831.

« (Geteekend) ADEMA, subst. »

« Gezien de stukken dezer procedure;

« Overwegende dat, bij sommatie en dwangschrift van den 19 October 1830, de gedaagde en opposante is aangesproken geworden ter betaling van f2,686.38, ter zake van het bedrag van datgene, hetwelk haar bij nitspraak in cas van compromis is toegewezen, als afkomstig uit de nalatenschap van de weduwe S.;

« Overwegende dat het Bestuur zich in deze fundeert op het principe, dat de gedaagde en opposante is erfgename van de weduwe S., en, alzoo, uit dien hoofde, zoo wel den eigendom van de helft der drukpersen, letters en verder materieel, als van de helft van het bedrag der zuivere opbrengst van bovengenoemde courant, volgens accord met P. S., heeft verkregen;

« Overwegende dat bij akte van oppositie, van den 30 October 1830, en verdere memorie, de opposante en gedaagde stelt, dat zij niet *jure hæredis*, maar *vi contractus* en dus op eigenen naam in deze heeft geacquireerd;

Inhærerende, wat betreft de ontwikkeling der argumenten en gronden, in deze, de motiven bij des officiers conclusien gedetailleerd aangehaald,

« De regtbank enz.,

« Verklaart de oppositie gefundeerd, en wel en te regt geschied; condemneert het Bestuur der registratie in de kosten over deze procedure gevallen. »

Bij decisie van den 7 Mei 1831, no. 23, is aangemerkt:

« Dat in de conclusien, waarop het vonnis gegrond was, ten onregte werd gezegd, dat

Mev. R., ten opzichte van het geschil over de bewuste uitkeering, in de compromissale uitspraak zou voorkomen, als in eigenen naam, en *niet* als erfgename te hebben gehandeld, daar, in het 2de punt, hetwelk door compromissarissen moest worden onderzocht, duidelijk wordt gezegd, dat zij de vordering deed, *zoo* in eigenen naam, *als* in betrekking van erfgename der weduwe S.;

« Dat art. 1121 van het Burgerlijk Wetboek, hetwelk in de gezegde conclusien wordt aangehaald, in deze niet van toepassing scheen, daar het niet blijkt, dat genoemde Mev. R., gedurende het leven der weduwe S., de voordeelige overeenkomst, door deze laatstgemelde met P. S. aangegaan, zou hebben aangenomen;

« Dat het er alzoo voor moest gehouden worden, dat de weduwe S., tot aan haren dood, bij magte was geweest, om de gemaakte overeenkomst te veranderen;

« Dat uit de compromissale uitspraak geenszins bleek, dat de weduwe S. in naam van Mev. R. zou hebben gehandeld, en deze, derhalve, zonder de bewuste overeenkomst, geen regt op de aan haar vermaakte uitkeering zou hebben gehad;

« Dat het genot der meergemelde uitkeering van het overlijden van de weduwe S. afhankelijk was, en Mev. R. dit genot, alzoo, ten gevolge van haar overlijden had verkregen, en, eindelijk,

« Dat, volgens art. 1 der wet van den 27 December 1817, het regt van successie verschuldigd is van de waarde van hetgeen door overlijden wordt geërfd of *verkregen*, en het bedoelde artikel, derhalve, in alle gevallen, bij het onderwerpelijk

vonnis moest geacht worden te zijn overtreden. »

Op deze gronden werd de cassatie van het vonnis gevraagd, terwijl het Bestuur dan ook in substantie voor het Hof aanvoerde, dat Mev. R. wel degelijk beschouwd moest worden, deze voordeelen van de weduwe S. *geërfd* te hebben; doch, dat al ware dit zelfs het geval niet, zij dezelve althans door het overlijden van deze *verkregen* had, en het niet alléén is van datgene, wat van iemand *geërfd* wordt, maar, volgens art. 1 der wet. van den 27 December 1817, over de waarde van al wat door overlijden wordt *geërfd* of *VERKREGEN*, in den boedel van eenen ingezetenen dezes Rijks, na den 31 December 1817 overlijdende, dat de belasting verschuldigd is, zoo dat het voldoende is, dat een zoodanig overlijden het middel der *verkrègging* zij, om het regt van successie verschuldigd te doen zijn. En dat, hier, Mev. R. eerst door dit overlijden *verkregen* had, was des te blijkbaarder, wijl zij de bepaling te haren aanzien niet vroeger, bij het leven van de weduwe S. had aangenomen, zoo dat deze dezelve nog, tot haren dood toe, had kunnen intrekken en herroepen.

Arrest van den 9 April 1834, dus luidende:

« Gehoord het rapport van den raad PAAUW;

« Gehoord den eersten advocaat-generaal DE BORDES, namens den procureur-generaal, in zijne conclusien, strekkende daartoe, « dat het appel zal « worden te niet gedaan, en, met ontzegging aan « het Bestuur van deszelfs eisch tot cassatie, voor « zoo verre die vordering de geregte helft van de « zuivere jaarlijksche opkomsten van de courant « betreft, zal worden gelast, dat het vonnis der

« regtbank van eersten aanleg te Leeuwarden,
 « van den 21 Maart 1831, waarvan geappelleerd
 « is, in zoo verre geheel en volkomen effect sor-
 « teren zal; doch daarentegen, met cassatie en
 « annullatie van evengemeld vonnis, voor zoo verre
 « het bedrag of de waarde van de helft der druk-
 « persen, letters en verder materieel, tot de uit-
 « gifte der conrant behorende, ten montante van
 « 800 gulden, aangaat, de geïntimeerde verklaard
 « zal worden te zijn ongefundeerd in hare oppositie,
 « ingesteld tegen het dwangschrift, door den ont-
 « vanger der registratie te Leenwarden den 19 Oc-
 « tober 1830 afgegeven, voor zoo verre dat dwang-
 « schrift laatstgemeld onderwerp, getaxeerd op
 « evengemelde som, vermeerderd met de helft voor
 « boete, en de daarvan verschuldigde opcenten be-
 « treft, en gelast, dat evengemeld dwangschrift, in
 « zoo verre, effect zal sorteren. »

« Gezien de stukken van den processe;

« Overwegende dat uit den inhoud der arbi-
 trale nitspraak, waarop de appellant deszelfs vor-
 dering grondt, en welke de geïntimeerde erkent
 voor haar verbindend te zijn, met opzigt tot het
 eerste punt van vordering blijkt, dat de helft in
 de drukpersen, letters en verder materieel, tot de
 uitgifte der courant in questie behorende, de wet-
 tige eigendom geweest en gebleven is van G. R.,
 weduwe S., en dat nu, na haren dood, de geïntimeerde
 verplicht wordt dit een en ander af te geven aan
 P. S., tegen betaling eener som van 800 gulden,
 aan haar en te haren behoefte te doen;

« Overwegende dat, voor dezen overgang, van de
 overledene op de geïntimeerde, van de faculteit

om over dit materieel te disponeren, en van het regt om de waarde te genieten, geen bijzondere titel opgegeven wordt, en de geïntimeerde, mitsdien, de regten op dat materieel uit geen' anderen hoofde kan bekomen hebben, dan omdat hetzelve een gedeelte uitmaakte van den boedel van G. R., weduwe S., waarvan zij erfgename is;

« Overwegende, met opzigt tot het tweede punt van vordering, dat uit de arbitrale uitspraak blijkt, dat G. R., weduwe S., over de uitgifte der courant heeft gecontracteerd; en daartoe bevoegd was; dat zij die uitgifte aan eenen derde heeft overgedaan, tegen betaling van zekere jaarlijksche uitkeeringen, aan haar te doen, gedurende haar leven, en, na haren dood, niet *aan hare erfgenamen*, maar *met name*, aan Mev. R., de geïntimeerde in deze; dat van het oogenblik af aan, dat dit contract gesloten is, die bevoegdheid, tot uitgifte der courant, is gegaan uit den boedel van G. R., en het regt, tot die eventuele uitkeeringen, door de geïntimeerde is geacquireerd, van het oogenblik af, dat zij de stipulatie, te haren behoefte gedaan, heeft geaccepteerd; dat het dus is *ex contractu*, en niet *titulo successionis*, dat zij die uitkeeringen geniet; *niet* uit den boedel van de overledene, maar van eenen derde, en die uitkeeringen evenzeer genieten zon, al ware zij ook niet tot erfgename benoemd, of al ware de erfenis door haar gerepudieerd geworden:

« Het Hof,

« Doet te niet het appel *loco cassatie*; beveelt, dat het vonnis der regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Leeuwarden, van den 21

Maart 1831, tusschen partijen gewezen, en waarvan *loco cassatie* is geappelleerd, effect zal sorteren, voor zoo verre daarbij van waarde is verklaard de oppositie, door de geïntimeerde, bij exploit van den 30 October 1830, gedaan tegen de bij dwangbevel van den 22 October 1830 gevorderde successieregten, verhoogingen en boeten, wegens de jaarlijksche uitkeeringen, na uitwijzen der arbitrale uitspraak, van den 14 Mei 1829, door P. S., aan de geïntimeerde te doen; doch vernietigt hetzelfde vonnis, voor zoo verre die oppositie verklaard is van waarde te zijn, ook tegen de, bij opgemeld dwangbevel gevorderde, successieregten, verhoogingen en boete, wegens de, door de geïntimeerde, van G. R., weduwe S., geërfde helft, in de drukpersen, letters en verder materieel, bij de arbitrale uitspraak getaxeerd op 800 gulden, alsmede de bij dat vonnis uitgesprokene condemnatie, in de kosten;

« En, op nieuw regt doende, handhaaft het dwangbevel in kwestie, in zoo verre, en met betrekking tot het gevorderde wegens dit geërfde; vernietigt hetzelfde, wat het verder daarbij gevorderde aangaat, en compenseert de kosten der beide instantien. »

Bij decisie van den 4 Junij 1834, n°. 61, is dit arrest aan den belanghebbenden gouverneur toegezonden, ten einde daaraan het noodige gevolg te doen geven.

§ 3.

SUCCESSIEN. — VRUCHTGEBRUIK. — PERIODIEKE UIT-
KEERING. — INTERESSEN. — BORGTOGT. —
INSTANTIE.

Hoedanig moet het regt van successie berekend worden, wanneer bepaald is, in het testament eener grootmoeder van vaderszijde, welke vader reeds overleden is, dat de revenuen van de eene helft der door haar na te laten goederen, niet ten voordeele van hare schoondochter, de moeder des kinds, zelfs niet tot dit kleinkind deszelfs achttiende jaar bereikt heeft, komen zal, maar, ten behoeve van hetzelfde, zal worden belegd en oploopen zal; doch dat de schoondochter de inkomsten van de wederhelft genieten zal tot de meerderjarigheid of vroeger huwelijk van het kleinkind toe, of, zelve hertrouwende, slechts de helft der vruchten en interessen van die wederhelft?

Kan, in het zoo evengestelde geval, de moeder gehouden worden borgtogt te presteren, voor het genot, dat zij eventueel hebben kan, van den achttienjarigen ouderdom af, tot de meerderjarigheid des erfgenaams toe?

Kan het Bestuur, tot de teruggave veroordeeld wordende van te veel betaalde regten, ook tot vergoeding van interessen worden veroordeeld?

De weduwe E. had, bij notarieel testament van

den 28 December 1828, na eenige legaten besproken te hebben, « tot hare eenige en algeheele erfgename gesteld het eenig kind van wijlen haren zoon, E., en, wat de revenuen betrof, begeerde zij, » luidde het testament, « dat de helft harer zuivere nalatenschap *niet* ten voordeele der moeder van deze hare kleindochter zou komen; maar dat gemelde hare schoondochter, als moeder en voogdesse van derzelver meergemelde dochter, die revenuen, ten voordeele van dat kind, zou beleggen en tot kapitaal doen oploopen; en, ten aanzien der wederhelft, begeerde de testatrice, dat de revenuen en interessen dier wederhelft harer zuivere nalatenschap, op het tijdstip dat hare voormelde kleindochter den vollen ouderdom van achttien jaren zou hebben bereikt, zouden komen ten bate en profijte van hare schoondochter voornoemd, mits onhertrouwd blijvende, niet, gelijk de thans vigerende wetten medebrengen, tot aan den achttienjarigen ouderdom, of vroegere emancipatie van het gemelde kleinkind, maar tot aan derzelver *meerderjarigheid* (hoe die ook bij de aanstaande wetgeving mogt worden bepaald), of eerder huwelijk van genoemde hare kleindochter toe, en, bijaldien hare zoo evengemelde schoondochter mogt komen te hertrouwen, dan was hare begeerte, dat dezelve slechts de helft der vruchten en interessen van de genoemde wederhelft, tot aan de meerderjarigheid van gedacht kind zou genieten, en dat de overige revenuen, ten behoeve van dat kleinkind, tot kapitaal zouden oploopen. »

De weduwe E. stierf den 29 October 1830. De ontvanger heeft het bedrag der jaarlijksche vruchten, volgens de opgave, beloopende, eene som van

f 9,068.44, naar de levensjaren der schoondochter, met achtmaal vermeerderd, tot kapitaal gebragt, en alzoo, over de som van f 72,547.52, het regt gevorderd, bedragende eene som van f 7,254.75; terwijl, overigens, wegens de legaten, gevorderd werd de som van f 2,326.63, en alzoo te zamen die van f 9,581.38 aan hoofdbelasting, en f 3,353.48 aan verhoogingen.

Deze regten werden door den executeur betaald; doch hij vroeg de teruggave eener som van f 9,793.71 voor de hoofdbelasting, van f 7,254.75, benevens de verhoogingen, welke hij beweerde ten onregte als wegens periodieke uitkeering te zijn gevorderd, of althans eener som van f 6,121.19, zijnde datgene, wat, wegens hoofdsom en verhoogingen, meer was gevorderd, dan over een driejarig genot berekend, benevens de interessen van 5 per cent, van den dag der betaling af, tot dien der teruggave toe.

Men merkte aan, dat des ontvangers heffing grond was op verschillende decisien, en bepaaldelijk op die van den 16 Februarij 1820, opgenomen in art. 809 der Verzameling, wijl de erflaatster uitdrukkelijk begeerd had, dat de vruchten en interessen harer nalatenschap *niet, volgens de thans bestaande wetgeving*, door de moeder harer minderjarige erfgename, zouden worden genoten; doch dat bij die heffing, voor de berekening van het regt, wegens de aan de moeder, bij het testament, toegekende periodieke uitkeeringen, revenuen en interessen, niet, krachtens art. 11 der wet, de ouderdom van het kind in aanmerking was genomen, maar die van de moeder, aangezien zij, *hoogstens haar leven lang*, die uitkeering genieten kon; doch

dat, de erfstaatster één kleinkind nalatende, volgens art. 913 en 914 van het Burgerlijk Wetboek, over de helft harer nalatenschap niet vermogt te beschikken, en wel evenmin, wat de vruchten als wat den eigendom daarvan betrof; zoodat de volle eigendom derzelve nalatenschap, *krachtens de wet*, op het minderjarig kleinkind vervallen zijnde, ook de vruchten daarvan aan de moeder, overeenkomstig art. 384 van het Burgerlijk Wetboek, van regtswege toekwamen, zonder dat bij het testament daarover had *kunnen* worden beschikt; dat de moeder alzoo niet anders *krachtens het testament*, genoot, dan *eventueel* de vruchten van het beschikbaar gedeelte der nalatenschap, zijnde de helft der inkomsten, na aftrek der vermaakte legaten, van den achttienjarigen ouderdom harer dochter af, tot aan derzelve meerderjarigheid of eerder huwelijk toe, en men meende alzoo, dat er termen waren, om de, subsidiair gevraagde, teruggave van f 6,121.19 toe te staan, behoudens, ingeval bij eene nieuwe wetgeving de meerderjarigheid later mogt worden bepaald dan 21 jaren, de verplichting van de weduwe E., tot bijbetaling van het alsdan bij suppletie verschuldigd regt.

Bij het geval, in het ingeroepen art. 809 der Verzameling medegedeeld, had de testateur zijne goederen onder administratie gesteld, en een gedeelte daarvan aan zijne neven gemaakt, onder bepaling, dat, tot dat zij den ouderdom van twintig jaren zouden hebben bereikt, hunne moeder zou genieten de inkomsten, welke aan haar, jaarlijks, door de administrateurs zouden worden uitgekeerd, en hoezeer er, bij art. 384 van het Burgerlijk Wet-

boek gezegd is , dat de vader , gedurende het huwelijk , en , na de ontbinding van hetzelfde , de langstlevende , vader of moeder , het genot hebben van de goederen , welke aan hunne kinderen toebehooren , tot dat deze den vollen ouderdom van achttien jaren bereikt hebben , of tot hunne emancipatie toe , zoo die vóór hun achttiende jaar mogt plaats hebben , heeft het Bestuur , destijds , geene termen gevonden , om de regten , door de moeder verschuldigd , slechts over het tweejarig bedrag der inkomsten te heffen , maar zich met het gevoelen vereenigd , dat , al geeft het genot , hetwelk anders , volgens het zoo evengemeld artikel des Burgerlijken Wetboeks , tot den achttienjarigen ouderdom of vroegere emancipatie hunner kinderen toe , van de aan deze vermaakte goederen hebben , over het algemeen geene aanleiding om deswege eenige belasting te heffen , wíl zij hun regt uit de wet zelve ontleenen , de testateur in het aldaar vermelde geval , werkelijk niets dan den blooten eigendom aan zijne neven had gelegateerd , en over de inkomsten ten voordeele van elk anderen dan de moeder *beschikken kon*; waarbij nog komt , dat het legaal vruchtgebruik door verschillende omstandigheden kon *ophouden* , alvorens nog de kinderen hun achttiende jaar zouden hebben bereikt , terwijl de testateur daarentegen het genot aan de moeder tot aan een bepaald tijdstip toe *verzekerd* had , zoo dat dit genot , indien het overigens de kenmerken van een vruchtgebruik droeg , hoewel niet voor het gansche leven besproken zijnde , onder de toepassing moest vallen van art. 17 , 6de alinea der wet van den 27 December 1817 , en men derhalve , om de som te vinden , waarover het regt moest berekend worden , het jaar-

lijksch inkomen, naar gelang van den ouderdom der neven van den testateur, behoorde te vermenigvuldigen.

In het tegenwoordige geval betrof het nogtans eene erfenis in de *regte* lijn, en de grootmoeder kon, zoo als hierboven gezegd is, *niet* over dat aandeel, noch over de vruchten beschikken, zoo dat daarmede meer overeenkomst scheen te hebben de decisie van den 27 Julij 1830, in Deel II, § 5 van dit werk vermeld, waarbij is te keunen gegeven, dat geen regt van successie hoegenaamd, wegens vruchtgebruik, gevorderd kan worden, wanneer eene testamentaire beschikking, ten behoeve van minderjarigen, alléén de bepaling inhoudt, dat hunne ouders het vruchtgebruik zullen hebben, dat *hun bij de wet is toegekend*, wijl zij dan dit genot van zelve, als een gevolg der wet, en niet als eene bijzondere beschikking van het testament bekomen.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft: —

« Gelet op de decisie van den 16 Februarij 1820, art. 809 der Verzameling van decisien, enz., alsmede op die van den 27 Julij 1830, no. 123, Algemeene Verzameling van decisien, enz., Deel II, § 5;

« Overwegende dat niet de eerstgemelde decisie, maar wel de laatstgemelde op het voorhanden geval toepasselijk is, voor zoo veel aangaat het genot der vruchten, tot aan den achttienjarigen ouderdom of de eerdere emancipatie der erfgename, aangezien de overledene zich, te dien opzichte, in stellige woorden op de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek beroepen, en het gunstige derzelve *beperkt* heeft;

« Overwegende dat alléén als legaat kan worden aangemerkt dat genot, hetwelk de overledene aan de moeder van hare erfgename vermaakt heeft, boven datgene, wat, bij genoemd Wetboek, aan de ouders van minderjarigen is toegekend;

« Gelet op het arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 23 Januarij 1824, art. 1192 der Verzameling van decisien, enz., te vergelijken met art. 1209 van hetzelfde werk, voor zoo veel betreft de vordering van partij, tot betaling van interessen, » —

Zich, bij decisie van den 16 Maart 1833, no. 32, met het gevoelen vereenigd, dat de moeder alzoo, krachtens het testament, niet anders dan *eventueel* de vruchten van het disponibel gedeelte der nalatenschap genoot, zijnde de helft, na aftrek der gemaakte legaten, van den achttienjarigen ouderdom harer dochter af, tot aan derzelver meerderjarigheid of eerder huwelijk toe, en de subsidiair gevraagde teruggave van *f* 6,121.19 toegestaan, behoudens (ingeval bij eene nieuwe wetgeving de meerderjarigheid later mogt worden bepaald dan 21 jaren) de verpligting van de weduwe E., tot bijbetaling van het alsdan bij suppletie verschuldigde regt.

De executeur bij zijne vordering, tot teruggave van het overige en vergoeding van interessen, volhard hebbende, zoo werd het Bestuur voor de regtbank van eersten aanleg te Amsterdam gedagvaard, alwaar hij, benevens de weduwe E. concludeerde, dat het Bestuur mogt worden veroordeeld tot teruggave, tegen behoorlijke quitantie, van de volle som van *f* 9,793.71, met de interessen, gerekend tegen 5 per cent in het jaar, van den dag

af waarop de betaling geschied was, tot dien der volle en effectuele teruggave toe, met aanbod om, voor de eventuele voldoening der successieregten over het vruchtgebruik, aan de weduwe E., bij het testament, van den achttienjarigen ouderdom harer dochter af, tot derzelver meerderjarigheid toe besproken, behoorlijken borgtogt, ten behoeve van het Rijk te stellen, en, na op gemelde conclusien wel expresselijk regt te hebben gevraagd, en *alléén* voor het geval, dat de regtbank mogt vermeenen, die conclusien niet te kunnen adjudiceren, concludeerden zij, dat het Bestuur mogt worden veroordeeld tot teruggave der som van *f* 6,121.19, insgelijks met de interessen daarvan, berekend tegen 5 per cent, over die som, van den dag der betaling af, tot dien der volle en algeheele teruggave toe.

Voor het Bestuur werd geconcludeerd, dat de regtbank den eisch, zoodanig als die gedaan was, mogt verklaren te zijn ongegrond, namelijk, voor zoo verre dezelve verder strekte, dan tot teruggave der *f* 6,121.19 toe, en gelasten zou, dat de eischers daarmede zouden hebben genoeg te nemen, behoudens, ingeval, bij eene nieuwe wetgeving, de meerderjarigheid later dan op 21 jaren mogt worden bepaald, de verplichting tot betaling, alsdan, van het bij suppletie verschuldigd regt; met condemnatie der eischers in de kosten.

In dezen stand van zaken sprak de regtbank, den 2 Januarij 1834, het volgende vonnis uit:

« Gezien de stukken, door partijen in deze ge-
fourneerd;

« Gelet op de memorien van defensie voor ant-
woord, re- en dupliek, gewisseld;

« Gehoord het rapport van den heer regter-rapporteur, Mr. J. H. VAN DER SCHAAFF;

« Gehoord de conclusie van den officier van justitie, strekkende: « dat bij vonnis dezer regtbank « zal worden verklaard, dat de gedaagde, met des- « zelfs bij memorie van antwoord gedaan aanbod, « tot teruggave eener som van f6,121.19, kan « volstaan, en de eischers met derzelver teruggave « zullen behooren genoeg te nemen, en dat de « gedaagde, voor zoo veel des noods, tot betaling « dier som, van f6,121.19, zal worden gecondemneerd; « dat aan de eischers hun verdere eisch en conclusie zal worden ontzegd; met condemnatie van « dezelve in de kosten; »

« Overwegende dat er thans, ten processe, tusschen partijen geene verdere questie bestaat over de teruggave eener som van f6,121.19, door de eischers op den 22 Junij 1832, ten kantore van den ontvanger der successieregten, met meerdere sommen, onder behoorlijk protest, betaald, uit den boedel en nalatenschap van wijlen P. douairière E., aangezien de gemelde som eerst op den 16 Junij 1833, bij geregtelijke aanbieding, door den deurewaarder, en daarna bij memorie van antwoord, door of van wege den gedaagde, als *indebite* betaald, aan de eischers is aangeboden;

« Overwegende dat alzoo het eenige punt, hetwelk thans tusschen partijen nog ongedecideerd hangende is, alléén de questie betreft: of het gevorderde regt van successie, ter somma van f3,672.72, wegens de vruchten van het disponible gedeelte der nalatenschap, aan de tweede eischeresse, van den achttienjarigen ouderdom, tot aan de meer-

derjarigheid harer dochter E., gelegateerd, al dan niet, onder behoorlijke borgstelling opgeschort kan blijven; mitsgaders, of de eischers het regt hebben, wegens die te veel betaalde, en alzoo terug te geven regten, interessen te kunnen vorderen?

« Overwegende dat art. 1 der wet van den 27 December 1817 (*Staatsblad* n°. 37) alléén spreekt van eene belasting, die geheven wordt van de waarde van al wat door overlijden wordt geërfd en verkregen, uit eenen boedel van eenen ingezetenen dezes Rijks;

« Overwegende dat, derhalve, en volgens eene gezonde nitlegging van die woorden, de tweede eischeresse niet gezegd of gerekend kan worden, tot dato dezer, iets geërfd of verkregen te hebben, aangezien het tijdstip van die erfenis of dat verkrijgen, eerst begint of beginnen zal met den acht-tienjarigen ouderdom van J. E.;

« Overwegende al verder, dat dit erven en verkrijgen niet slechts van dat tijdstip, maar ook van andere casuële omstandigheden, bij testament op den 20 December 1828, voor den notaris H. en getuigen binnen deze stad gepasseerd, is afhankelijk gemaakt;

« Overwegende dat, in gemelde uiterstewilsbeschikking, onderscheidene conditien te zamen loopen, welke alle van toevallige omstandigheden afhankelijk zijn, inzonderheid waanneer de gemelde P. gedurende de minderjarigheid harer dochter mogt komen te hertrouwen.

« Overwegende dat zulks altemaal omstandigheden zijn, welke, ten aanzien dezer heffing, wel nitdrukkelijk de attentie des regters verdienen, aangezien het in rechte een bekend principe is, dat de dag

van verpligting tot de nitkeering eener erfenis of legaat, niet eer daar is, of gezegd kan worden eenen aanvang te nemen, dan wanneer de dag of het tijdstip aanbreekt, dat de legataris of usufructuaire erfgenaam, vrij en onbelemmerd, in het genot treedt van datgene, hetwelk hem bij testament is besproken;

« Overwegende dat zelfs de aangehaalde wet op de successie niets, dienaangaande, in hetzelfde bepaalt; maar, integendeel, dat, indien men dezelve, met art. 6 van de gemelde ordonnantie vergelijkt, aangevuld door de laatste zinsnede van art. 5, met betrekking tot hetgene, ten aanzien der fideï-commissen, is vastgesteld of bepaald, dit vermoeden hoe langer zoo duidelijker zich verklaart, zonder dat hier in eenige tegenspraak kunnen komen de woorden van art. 23 der wet, aangezien dezelve slechts eene reglementaire bepaling betreffen, over de wijze der betaling, en ten aanzien van berekeningen, waartegen geene contradictie valt;

« Overwegende al verder, dat het aanbod der eischers tot borgstelling, niets vreemds of wederregtelijks in zich bevat, aangezien art. 20 van de meergemelde ordonnantie, ten aanzien van vruchtgebruiken tot het tijdstip, dat zulk een gebruik in wezenlijke erfenis overgaat, de betaling van het recht van successie niet alléén opschort, maar de vruchtgebruikers magtigt om eenen voldoende borgtogt te stellen (*);

(*) Dit is waarschijnlijk eene schrijffout, en men zal, vermoedelijk, moeten lezen: tot het tijdstip, dat zulk een

« Overwegende eindelijk, dat, wat het punt der interessen betreft, de wet hieromtrent niet alléén een diep stilzwijgen bewaart, maar dat zelfs, bij arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 28 Julij 1824, is bepaald : « dat noch de « wet van 22 Frimaire 7 jaar, noch eenige andere « wet, de regtbanken magtigt, om het Bestuur der « registratie te kunnen veroordeelen tot betaling « van interessen van ontvangene geldsommen, waar- « van de teruggave is bevolen, zelfs niet sedert « de terugvordering in regten (*) ; »

« Gezien art. 1377 van het Burgerlijk Wetboek, art. 23 der wet, op het heffen eener belasting, onder den naam van regt van successie, van den 27 December 1817, en art. 131 van het Wetboek van Burgerlijke Regtspleging:

‘ « De regtbank, regt doende in het hoogste ressort, condemneert den gedaagde, om in handen van de tweede eischeresse, en tegen behoorlijke quitantie *in promptis* te voldoen, op te leggen en te betalen de som van *f* 9,793.91, en zulks tot restitutie van gelijke som door den eersten requirant, op den 22 Junij 1832, aan den heer ontvanger der successieregten te Amsterdam, onder protest en verkeerdelijk betaald, voor periodieke uitkeeringen, tegen 10 per cent, met de 22 en 13

gebruik *ophoudt*, de betaling van het regt van successie, wegens den *eigendom*, niet alléén opschort, maar *degenen, die den blooten eigendom bekomen*, magtigt om eenen voldoende borgtogt te stellen.

(*) Dit arrest is te vinden in art. 1209 der Verzameling, waaraan verwezen is, bij de op bladz. 42 vermelde decisie van den Minister van Financien.

opcenten, over eene som van *f* 9,068.44, met achtmaal tot kapitaal vermeerderd, uitmakende de som van *f* 72,547.52;

« Gelast wijders de tweede eischeresse om, ten genoeg van het Rijk, behoorlijken borgtogt te stellen voor de eventuele voldoening der successie-regten aan hetzelve, over deze uitkeering, bij bovengemelde testamentaire dispositie besproken, en loopende van den achttienjarigen ouderdom tot aan de meerderjarigheid van hare gemelde dochter J. E., zoodra hetzelve vruchtgebruik eenen aanvang nemen zal;

« Ontzegt den eischers kunnen verderen eisch, en compenseert de kosten van den processe.»

Men vroeg, of in dat vonnis kon worden berust, dan of van hetzelve *loco* cassatie zou moeten worden geappelleerd, tot welk laatste men dacht, dat er allezins termen bestonden, onder anderen, op de gronden, voorkomende in de hiervoren op bladz. 42 vermelde decisie, van den 16 Maart 1833, n°. 32.

Men merkte hierbij nog aan, dat alléén, bij art. 20 der wet van den 27 December 1817, en art. 47 der wet van den 16 Junij 1832, vergund zijnde om, wegens het verschuldigd regt van successie, voor de verkrijging *van den blooten eigendom*, eenen voldoenden borgtogt te stellen, door dit vonnis aan gemelde wetsartikelen, eene meer uitgebreide uitlegging of uitvoering werd gegeven, dan dezelve vatbaar voor waren; door het stellen van eenen borgtogt te bevelen, in eene zaak, waaromtrent de wet dit niet heeft toegestaan, of waarvan althans, in dezelve, geene melding hoegenaamd is gemaakt.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft

nogtans in dit vonnis berust, bij resolutie van den 29 Januarij 1834, no. 92, uit overweging:

Dat bij het voorschreven vonnis aangenomen was, dat de making, ten behoeve van de behuiddochter der overledene gedaan, voor zoo veel het genot betrof, hetwelk zij, te rekenen van het tijdstip dat J. E. den ouderdom van 18 jaren zal hebben bereikt af, tot aan derzelver meerderjarigheid of eerder huwelijk toe, van de inkomsten van een gedeelte der nalatenschap zal erlangen, werkelijk als een legaat is aan te merken, doch dat het verkrijgen daarvan echter van omstandigheden afhangt;

Dat het *eventuele* van dit genot niet wel is te ontkennen, en dat men derhalve, omtrent dit punt, geene meer gunstige uitspraak van den Hove scheen te kunnen verwachten; terwijl de regtbank, door te bepalen, dat de aangeboden borgtocht zou gesteld worden, voor de betaling van het regt, hetwelk, ter zake voorschreven, eventueel verschuldigd zou *kunnen* zijn, aan het Bestnur eene zekerheid toekende, waarop hetzelfde geene aanspraak zelfs had gemaakt, en de verplichting tot borgstelling, aan partij opgelegd, alzoo zeker geene reden kon zijn, om van het vonnis *loco* cassatie te appelleren; zijnde overigens de vordering van partij van interessen, ter zake, van het betaalde regt, door de regtbank afgewezen, en de kosten van het proces gecompenseerd.

§ 4.

SUCCESSIEN. — FIDEÏCOMNIS. — OVERGANG EN OVERLIJDEN.

Is er een regt van successie, of een regt van
 VERZ. REG. EN NOT. VIII.

overgang bij overlijden verschuldigd, op de devolutie eens, lang vóór de invoering der tegenwoordige wetboeken ingestelden, fideïcommis, waarvan de overgang, door het overlijden van den fiduciairen bezitter, die geen ingezetenen dezes Rijks was, onder het beheer der wet van den 27 December 1817, heeft plaats gehad?

Is er een regt van successie verschuldigd voor de devolutie, welke plaats heeft door het overlijden van een' der gebeneficiëerden, binnen dit Rijk voorgevallen, zoo de instelling hoofds- en niet staatsgewijze gemaakt en besproken is?

G. H. had, bij zijn notarieel testament, den 22 April 1782 in Zeeland, waar hij woonachtig was, opgemaakt, na eenige legaten te hebben besproken, « zijnen broeder J. of deszelfs afkomelingen, en de afkomelingen van zijne broeders A. en B. H., bij hoofden en niet bij staken, tot zijne erfgenamen benoemd, met bepaling, dat hetgene zij van hem zullen erven, zonder eenigen aftrek, hetzij van *trebellianique* of *falsidie* portien, bij *substitutie*, zal moeten overgaan op hunne wettige afkomelingen, mede bij hoofden en niet bij staken, zonder einde; zoo lang er dezulke, van zijn testateurs geslacht, in wezen zullen zijn of bevonden worden, zonder dat iemand ooit daarover zal vermogen te disponeren, of die goederen of eenige van dezelve veraliëneren, belasten of bezwaren, als verklarende hij, testator, dezelve voor altoos *inalienabel*, en te willen, dat alléén de revenuen van dezelve — nadat daarvan zoo de reparatien en andere jaarlijksche lasten, als anderzins, waarvoor gemelde goederen aansprakelijk zullen zijn, en generaallijk alles, tot het

ontvang-, administrateurs- en schrijffoon inclusie, dat daarvan voldaan moet worden, zal zijn betaald en afgetrokken, — door hen, bij hoofden, zal worden geprofiteerd en uitgedeeld; substituërende, ingeval er geen van zijne familie meer in wezen zal zijn te vinden, in derzelver plaats, de kerk tot zijne eenige en algeheele erfgename;»

G. H. stierf in het jaar 1794, onder anderen eenen zoon van zijnen broeder J. nalatende, en deze kwam, in het jaar 1821, in Pruissen, alwaar hij gezeten was, te overlijden, waardoor het door hem onder den last van fideïcommis bezeten gedeelte van de nalatenschap, op deszelfs kleinzoon J. D. H. (zijn eigen zoon was reeds overleden), in het jaar 1791, alzoo lang vóór het in werking komen van het thans vigerend Wetboek, geboren, en insgelijks in Duitschland woonachtig, overging.

Men merkte aan, dat, daar het niet twijfelachtig was, dat de erfstelling een *fideïcommis* bevatte, en nimmer, zoo als de administrateurs der goederen van deze nalatenschap vermeenden, als *vruchtgebruik* kon worden beschouwd, het regt van 10 per cent, ingevolge art. 17, 5de alinea, en art. 21 der wet van den 27 December 1817, verschuldigd zou geweest zijn, bijaldien het met fideïcommis bezwaarde goed, door het overlijden van iemand hier te lande woonachtig, op den gesubstitueerde ware overgegaan, en deze de eerstgeroepene geweest ware.

Dan aangezien de fiduciaire erfgenaam, door wiens overlijden thans het goed was overgegaan, *geen* inwoner van dit Rijk geweest was, en, bij de uitspraak van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 23 Febrnarij 1821, in de middelen, door het Bestuur

aangevoerd, te vinden in art. 606 der Verzameling van Decisien, was aangenomen, dat, bij den overgang van eene met fideïcommis bezwaarde nalatenschap, op den gesubstitueerde, deze moet geacht worden dezelve te verkrijgen, *niet* uit den boedel van den insteller, maar uit den boedel van den fiduciairen erfgenaam, die daarvan den *eigendom* bezeten had, onder den last van uitkeering, zoo scheen er, zeide men, voor den onderhavigen overgang, geen regt van *successie* geheven te kunnen worden; maar er was, dacht men, een regt van *overgang* verschuldigd, over de waarde van de tot den boedel behoorende onroerende goederen, welke binnen dit Rijk gelegen waren.

Omtrent de quotiteit van het regt van overgang voedde men meer twijfel, en vroeg, of alhier het regt van 1 per cent moest worden geheven, het daarvoor houdende, dat de overgang in de regte lijn had plaats gehad, dan wel dat van 5 per cent, naar den graad van verwantschap, die er, tusschen den insteller en den gesubstitueerde, bestaan had?

Het betrof, in het geval, hetwelk aanleiding had gegeven tot het arrest, geen regt van *overgang*, maar een regt van *successie*, en hetzelfde scheen gegrond te zijn op de letterlijke bewoordingen, waarin vervat is het eerste alinea van art. 1 der wet van den 27 December 1817, waarbij gezegd is: « Er zal, onder den naam van regt van *successie*, eene belasting worden geheven van de waarde van al wat door overlijden wordt geërfd of verkregen, in den boedel van een' ingezetenen *dezes Rijks*, na den 31 December 1817 overlijdende.» Het doet er alzoo, voor het regt van *successie*, niets

toe, van wien geërfd of verkregen wordt, mits dit plaats hebbe in den boedel van een' ingezetenen dezes Rijks, na den 31 December 1817 overleden; dienvolgens is ook, in art. 21, over de fideicommissaire overgangen, bepaald, en voor alle andere verkrijgingen als beginsel aangenomen, dat, om een regt van *successie* verschuldigd te doen zijn, niet zoo zeer in aanmerking komt het tijdstip, wanneer de *insteller* of *testateur*, van wien men toch eigenlijk verkrijgt, overleden is, mits degene, door wiens afsterven men tot het *genot* komt, onder het beheer der wet van den 27 December 1817 overleden zij, aangezien door *dit* overlijden en in *dezzelfs* boedel, hoezeer van den *insteller* verkregen wordt; zoo dat, wat de hoegrootheid van het regt betrof, hetzelfde daarentegen moest berekend worden naar den graad van verwantschap, van den *verkrijger* tot den *insteller* of *testateur*, om het even ook door wiens overlijden, mits hetzelfde na den 31 December 1817 plaats gehad hebbe, het *genot* verkregen wordt.

In het derde alinea van art. 1, handelende over het regt van *overgang*, treft men nogtans diezelfde woorden niet aan: « Die belasting, » wordt daarin gezegd, « zal worden geheven van de waarde der onroerende goederen, gelegen binnen dit Rijk, en in vruchtgebruik of eigendom *geërfd* wordende, van iemand, die geen ingezetenen is van het rijk, en na den 31 Decemder 1817 overlijdende. » Hier moet alzoo, volgens de letter, dus niet alléén de vererving of *verkrjging* plaats hebben uit den boedel van iemand, die na den 31 December 1817 is overleden, maar er moet bepaaldelijk *geërfd* worden

van iemand, die na dat tijdstip is overleden, en wanneer men nu deze beginselen toetst aan de overwegingen van 's Hof's meergemeld arrest, en in substantie daarop nederkomende, dat, volgens de bepaling der wet, het regt van *successie* geheven wordt van de waarde van al wat door overlijden geërfd of *verkregeu* wordt, in den boedel van eenen ingezetenen dezes Rijks, na den 31 December 1817 overleden; dat, ofschoon dan ook de titel, uit kracht van welken, in het daarbij behandelde geval, het fideicommissair kapitaal gedevolveerd was, en dus *het regt om te erven*, was de testamentaire dispositie van D. L., lang vóór de invoering der wet van den 27 December 1817 overleden, zulks *niet* wegnam, dat het kapitaal zelf *verkregeu* was in den boedel van *vrouwe P. B.*, op den 11 April 1818, en dus onder het bestaan dier wet overleden, zoo dat de verplichting tot het betalen van het regt van *successie*, onder anderen, was gegrond op de letter der wet zelve, welke, *zonder onderscheiding van titel*, alléén het *tijdstip* van *verkrjging* of *overgang* in aanmerking neemt. Wanneer, zeggen wij, men hieraan toetst de hierboven ontwikkelde beginselen, dan zal men, zoo het schijnt, moeten erkennen, dat het arrest niet op het onderwerpelijke geval toepasselijk is; ja veeleer, dat, bij tegenoverstelling, daaruit zou af te leiden zijn, dat, vermits voor het regt van *overgang*, bij de wet eerder schijnt in aanmerking te zijn genomen het tijdstip van de verkrijging van *het regt*, dan van de verkrijging van het *wesenlijk genot* of *besit*, de uitspraak juist anders om zou geweest zijn, bijaldien het een regt van *overgang* gegolden had.

En zoo er een regt van *overgang* hier verschuldigd geweest ware, zou het hebben moeten zijn het regt van 1 per cent, over de onroerende goederen, binnen het Rijk gelegen; bijaldien, namelijk, de tegenwoordige erfgenaam geacht werd de goederen van den laatst fiduciairen erfgenaam (zijnen grootvader), die geen ingezetenen dezes Rijks was, en alzoo in de regte lijn te hebben *geërfd*, en niet blootelijk die goederen, *uit zijnen boedel* en door *zijn* overlijden, doch *van* den oorspronkelijken insteller en testateur, G. H., te hebben geërfd of verkregen; of wel het regt van 10 per cent, over het saldo der nalatenschap, bijaldien de tegenwoordige erfgenaam of verkrijger, integendeel, voorondersteld werd (gelijk het geval zou geweest zijn, indien het een gewoon *successieregt* geweest ware), wel door het overlijden van, en uit den boedel zijns grootvaders, na den 31 December 1817, doch *van* den oorspronkelijken testateur of insteller, G. H., die hem niet in verwantschap bestond en een ingezetenen dezes Rijks was, te hebben geërfd of verkregen. Maar tegen de eerste wijze van de zaak te beschouwen, konden de hier boven aangehaalde redeneringen en de stellige letter der wet aangevoerd worden, en tegen laatstgemelde weder, dat het regt van successie geheven wordt van de waarde van al wat door overlijden wordt geërfd of verkregen in den boedel van *eenen ingezetenen dezes Rijks*, na den 31 December 1817 overlijdende, terwijl de goederen, in dit geval, verkregen waren *van iemand*, die *vóór* den 31 December 1817 was overleden, en *uit den boedel van iemand*, die wel na dat tijdstip was overleden, maar daarentegen *geen* ingezetenen des Rijks was. Zoo dat die verkrijging, hoe men dezelve beschou-

wen mogt, niet onder het letterlijke bereik der wet valt.

Bij decisie van den 10 Julij 1827, n°. 37, is, op de bovengemelde gronden, te kennen gegeven, dat noch aan de vordering van het regt van successie, noch aan die van het regt van overgang bij overlijden, in de onderwerpelijke zaak, eenig gevolg moest worden gegeven.

Later stierf, den 7 Julij 1832, in dit Rijk, waar zij woonachtig was, de weduwe B., dochter, en alzoo eene der, in het testament van den 22 April 1782, bedoelde, afkomelingen van den daarin genoemden B. H., broeder des testateurs, die, bij haar leven, voor een vijfde gedeelte het genot had gehad van de met fideïcommis bezwaarde goederen, twee zoons, B. F. B. en L. B., alzoo naneven van den insteller, nalatende, welke gezamenlijk, met drie dochters van eenen zoon van gemelder B. H., en alzoo nanichten van den insteller waren, zoo voor zich, als zich sterk makende voor den in Pruissen wonenden, en op bladz. 51 genoemden J. D. H., achternaeef des instellers, eene memorie indienden, waarbij zij te kennen gaven, dat de goederen, waarvan de overledene weduwe B., voor een vijfde, het genot had gehad, bedroegen eene som van f 80,418.49, en dat, door haar overlijden, een vijfde gedeelte, zijnde f 16,083.65, per hoofd, overgegaan was op de hierboven genoemde aangevers, zijnde zes medeërfgenenamen des instellers, met verklaring: « dat, hoezeer een vijfde gedeelte van bovenstaande nalatenschap devolveerde op de in het hoofd dezer genoemde zes hoofden, de eenige gebeneficieerden en werkelijke verkrijgers,

door het overlijden van de weduwe B., in die nalatenschap, nogtans waren hare twee meergemelde zonen B. F. B. en L. B., die, door dat overlijden, in de rij der hoofden optraden, en alzoo ieder met een zesde gedeelte, in de revenuen derzelve nalatenschap, werden gebeneficieerd, en, diensvolgens, krachtens de eerste zinsnede van art. 1 der wet van den 27 December 1817, als erfgenamen of verkrijgers, ieder voor een zesde van het gedevolveerde gedeelte, het regt van successie, naar den regel, bij art. 21 dier wet voorgeschreven, zouden verschuldigd zijn; terwijl de vier overige hoofden, met namen A. H., M. J. H., C. B. H., en J. D. H., welke, door deze devolentie, hunne portien in de revenuen zagen *vermindereu*, doordien hunne aandeelen van een vijfde, alsnu op een zesde gedeelte gebragt werden, niet als *verkrÿgers* van eenig te voren niet bezeten goed konden worden aangemerkt, daar zij, bij eene eventuele devolutie, waarbij een of meerder hunner eenig accres in hunne aandeelen mogten erlangen, aan het successieregt zonden onderworpen zijn, zoo als dan ook, bereids in den jare 1825, door de hoofden M. J. H. en C. B. H., elk, een *viÿfde* gedeelte in een vervallen vierde gedeelte was verkregen, en daarvan, door hen, het verschuldigde regt was voldaan. »

De ontvanger vorderde 10 per cent over datgene, wat, op J. D. H., als zijnde een achternaneef van den insteller, en 6 per cent over datgene, wat op de vijf overigen, als zijnde naneven en nanichten des instellers, gezegd werd, te zijn overgegaan.

De drie kleinkinderen van B. H., en J. D. H.,

vroegen teruggave van het gedeelte van het regt, dat te hunnen laste gebragt was. Zij beweerden, dat de ontvanger, hoezeer er, volgens de gedane aangifte, slechts twee ervenden (de zoons van de weduwe B.) waren, verkeerdelijk vermeend had, van *al* de hoofden in de nalatenschap van G. H., en derhalve, zoo wel van de *vroegere bezitters*, als van de *nieuwe verkrijgers*, de regten van successie te moeten vorderen; terwijl nogtans, door het overlijden van gezegde weduwe B., *niet* zij allen, *maar wel* hare twee nagelatene zoons, zoo als in de memorie van aangifte gezegd was, de *eenige genificieerden en werkelijke verkrijgers* waren, zoo dat *alléén* van hen, naar hun gevoelen, de successieregten konden worden gevorderd, en het tegen de billijkheid en de gezonde rede, evenzeer als tegen de bedoeling van den wetgever strijden moest, om, voor eene devolutie van eenig goed, hetwelk slechts in het belang van *twee* personen was, en waarbij de overigen een *verlies* ondergingen, doordien de bedoelde reevenen door ieder' hunner voortaan slechts voor een zesde in plaats van een vijfde werden genoten, het regt van successie, *even als werden zij bevoordeeld*, te doen betalen.

Wij kunnen niet nalaten aan te merken, dat het ons voorkomt, dat eene geheel verkeerde uitlegging aan de bewoordingen des testateurs, in de toepassing van het testament, gegeven is. Bij hetzelfde is niet gezegd, dat datgene, wat door den testateur aan zijne broeders of derzelver afkomelingen besproken is, bij substitutie zou moeten overgaan op *zijne, bij ieder overlijden*, in het leven zijnde naaste aanverwanten, bij *hoofden* en niet bij *staken*,

als wanneer *misschien* de door de erfgenamen gevolgde wijze van verdeling, aannemelijk zou kunnen schijnen, hoezeer wij het nog niet gelooven, daar het onbegrijpelijk voorkomt, dat een verkregen genot, door het voorvallen eener gebeurtenis, geheel vreemd aan, en onafhankelijk van den wil des genieters, zoo als het overlijden van eenen derde, zou kunnen worden verkort; maar dit onderzoek wordt zelfs overbodig hier, waar, in het testament, gezegd is: « dat de testateur tot zijne erfgenamen stelde zijnen broeder J., of deszelfs afkomelingen, en de afkomelingen van zijne broeders A. en B., bij *hoofden* en niet bij *staken*, met bepaling, dat datgene wat zij van hem mogten erven, zou moeten overgaan op *HUNNE* wettige afkomelingen, mede bij *hoofden* en niet bij *staken*, zoo lang er dezulke, van zijn testateurs geslacht, in wezen zouden zijn.» Zoo dat het ons, onder verbetering, zou voorkomen, dat de weduwe B. overleden zijnde nakomelingen nalatende, het door haar genoten *gedeelte*, zijnde een vijfde van de fiduciaire nalatenschap (*volgens de bewoordingen van het testament*) op *HARE* nakomelingen, bij *hoofden* en niet bij *staken* (bijaldien bij voorbeeld een harer kinderen reeds met achterlating van afkomelingen overleden ware), onder den last van fideïcommis vererven moest; maar dat, in dien stand van zake, bij het aanwezen namelijk van onmiddellijke afkomelingen der overledene, zulks nooit iets toe of af kon doen, aan hetgene de overige hoofden, van *andere staken*, bezaten. Dan het gold hier eene, volgens de tegenwoordige wetgeving onbestaanbare, fideïcommissaire instelling, en, in zoodanig geval, moet alzoo meer dan ooit, indien de belangheb-

benden zich daaraan houden, bij de regeling van het daarop verschuldigde regt, naar de wijze te werk gegaan worden, waarop de beschikking door hen wordt uitgelegd en toegepast.

De teruggave is dien ten gevolge ingewilligd, bij deciaie van den 13 Maart 1833, no. 109, hoofdzakelijk op grond van art. 1, 16, 17, 21 en 23 der wet van den 27 December 1817, en uit overweging, dat, *volgens de gedane aangifte*, het alzoo bezwaarde gedeelte des boedels van G. H., gedurende het leven van de overledene weduwe B., bezeten werd bij vijf hoofden, te weten: bij haar en de vier de teruggave vragende belanghebbenden; doch dat hetzelfde, door haar afsterven, op zes hoofden is overgegaan, namelijk, op hare twee kinderen, mitsgaders op de genoemde vier medebelanghebbenden;

Dat de weduwe B. wél een vijfde gedeelte van gedacht fideïcommissair kapitaal bezat, doch dat, desniettemin, maar *twee zesde deelen in haren boedel* geërfd of verkregen werden, namelijk, door hare kinderen, terwijl de overige belanghebbenden niets erven of verkregen, maar, integendeel, van hunne aandeelen moesten missen, aangezien thans *zes* deelgenooten in stede van *vijf* aanwezig waren;

Dat, *in dien zin*, van den overgang van gezegd fideïcommis *aangifte was gedaan*, en

Dat, eindelijk, met opzigt tot de berekening van het regt, door de kinderen van de overledene weduwe B. verschuldigd, die erfstaatster, volgens de memorie van aangifte, was eene dochter van den broeder des instellers van het fideïcommis, en hare kinderen alzoo naneven van dezen zijnde, de

ontvanger te regt niet meer dan 6 per cent te hunnen laste geheven had (*).

§ 5.

AKTEN VAN KEUZE. — SCHEIDING. — SCHEIDING BIJ VOORBEDEELING. — EIGENDOMSOVERGANG.

In welke gevallen geeft eene akte van scheiding — waarbij aan eenen of meerdere deelgenooten, volgens den door hunne ouders, in derzelver testament uitgedrukten wensch, of de daarin voorkomende bepaling, al de goederen der nalatenschap, of een gedeelte van dezelve worden toebedeeld, onder verplichting, van zekere sommen, in geld, aan hunne broeders en zusters uit te betalen, — aanleiding tot de heffing van een proportioneel regt, wegens overbedeeling, op die beschikking?

Aan P. D. was door zijne moeder, de weduwe L., bij haar testament van den 17 Junij 1829, gemaakt en gelegateerd al de tot haren boedel

(*) Men had verkeerdelijk gemeend, dat het regt van 10 per cent moest gevorderd worden. Overigens valt aan te merken, dat wel de gevraagde teruggave is ingewilligd, daar de *requestranten* in der daad niets verkregen hadden, maar dat, daar tegen over, volgens het aangevoerde sustenn, de kinderen van de weduwe B. ieder een zesde verkrijgen moesten, in de onder den last van fideïcommis bezetene goederen, en alzoo bijbetalen moesten datgene, wat van ieder hunner, minder was gevorderd dan de regten over een zesde gedeelte dier som bedroegen.

behoorende onroerende goederen, bestaande in twee percelen, om door hem, te rekenen van het tijdstip haars overlijden af, genoten te worden, en zulks tegen inbreng, in den boedel van eene som van 3,000 gulden, met bepaling, dat de hypothecaire schuldvorderingen, waarmede gemelde goederen zouden zijn bezwaard, uit de massa harer nalatenschap moesten worden voldaan, terwijl zij, bovendien, aan haren voormelden zoon het beschikbaar gedeelte harer nalatenschap gemaakt had.

De moeder stierf, en, alvorens tot de verdeeling en scheiding harer nalatenschap over te gaan, werden, om van het bedrag van het beschikbaar gedeelte te doen blijken, de onroerende goederen door deskundigen gewaardeerd, en daarna, bij akte van scheiding van den 26 November 1830, aan D. toebedeeld. De ontvanger vorderde, op deze laatste akte, het regt wegens overbedeeling, over datgene, wat de zoon, op deze wijze, meer bekwaam dan zijn aandeel als erfgenaam en legataris in den boedel bedroeg.

Men vroeg de teruggave van dit regt, en voerde, tot ondersteuning daarvan aan, dat D. dit goed niet bij de akte van *scheiding*, maar krachtens het *testament*, en alzoo bij versterf, van zijne moeder verkregen had, dat die verkrijging derhalve, voor de belasting, niet viel onder de toepassing van de wet van 22 Frimaire 7 jaar, maar wel van die van den 27 December 1817, en alzoo, als eene verkrijging bij overlijden in de *regte lijn* zijnde, vrij van het regt moest zijn; zich beroepende op art. 1715 en 1803 der Verzameling, en op het vonnis van de regtbank te Doornik, van den 10 No-

vember 1825, medegedeeld in art. 1738, en wijders bewerende, dat de zaak, voorkomende in art. 1712 van dat werk, niet met het onderwerpelijke gelijk stond, naardien, aldaar, 19 percelen onroerende goederen in den boedel aanwezig waren, welke gevoeglijk onder de kinderen hadden *kunnen* worden verdeeld, terwijl er hier slechts twee waren, welke niet wel voor verdeeling vatbaar waren.

Bij het geval, in art. 1715 der Verzameling medegedeeld, gold het eene zoogenaamde scheiding bij voorbedeeling, waarbij eene moeder hare goederen onder vier van hare zes kinderen, zoodanig had verdeeld, dat twee derzelve een grooter aandeel in de onroerende goederen bekwamen, dan zij, bij *ab intestato* overlijden hunner moeder, zouden gehad hebben, onder den last om geldelijke uitkeeringen, aan de overige te doen.

Het Bestuur had aldaar beweerd, dat deze scheiding, naar aanleiding van de bepalingen, vervat in art. 1075, 1078 en 1826 van het Burgerlijk Wetboek, *radicaal nietig was*, en geen effect sorteren kon, aangezien aan twee der kinderen gelden waren toegekend, die *niet* tot den boedel behoorden, en daarbij, aan den heer C. B. en zijnen broeder, de verplichting was opgelegd, om, *uit hunne eigene gelden*, uitkeeringen aan hunne medeërfsnamen te doen; terwijl, bij de wet, aan de ouders en voorouders *alléén* het vermogen is toegekend om, bij wijze van deeling, over *hunne eigene goederen*, maar niet om over die *hunner kinderen te beschikken*, en het Bestuur leidde hieruit af, dat de kinderen van B., door zich te houden, gelijk het

bewees , dat zij gedaan hadden , aan de door hunne moeder opgemaakte scheiding en verdeeling , die , *op zich zelve genomen* , niets uitwerken kon , eene wezenlijke scheiding bij *onderlinge overeenkomst* en met *overbedeeling* , later hadden aangegaan ; waarvan de akte , bijaldien er eene bestond , binnen drie maanden na derzelver dagteekening , ter registratie had behooren te worden aangeboden , en ten aanzien van welke , bij ontstentenis van geschrevene akte , eene aangifte , insgelijks binnen drie maanden , van de in bezittreding af gerekend , had behooren te geschieden , onder verbeurte van het dubbel regt , alles overeenkomstig met de bepalingen , vervat in art. 22 , 38 , 68 , § 3 , n°. 2 , en 69 , § 7 , n°. 5 , der wet van 22 Frimaire 7 jaar , en in art. 4 van die van 27 Ventose 9 jaar . Het dwangschrift werd , desnietteenstaande , vernietigd , bij een vonnis der regtbank van eersten aanleg te Bergen , van den 29 Julij 1826 , en dit vonnis bevestigd bij arrest van het Hoog Geregts hof te Brussel , van den 6 November 1827 , onder anderen , op grond dat het testament , waarbij de moeder hare *gansche nalatenschap* , zonder eenige beperking , tusschen *al* hare kinderen had verdeeld , en het aandeel van *ieder* der kinderen geregeld had , als eene testamentaire beschikking moest worden beschouwd , die eene wezenlijke schifting des boedels tusschen hen daarstelde , en , op zich zelve , voldoende was om C. B. als eigenaar der daartoe behoorende onroerende goederen te doen beschouwen ; waaruit voortvloeide , dat geene andere akte van scheiding , overdragt of anderzins daartoe benoodigd was , en , als een nader gevolg ,

dat hij die goederen *niet* bij akte onder de levenden, maar bij versterf, in de regte lijn, verkregen hebbende, deswege geen proportioneel regt kon zijn verschuldigd. Doch het Bestuur heeft, bij de in Deel XXI, bladz. 180 vermelde decisie van den 23 Januarij 1828, te kennen gegeven, dat, zoo lang de jurisprudentie niet *bepaaldelijk* overeenkomstig met de beginselen, vervat in dit arrest, zou zijn gevestigd, hetzelfde *niet* tot rigtsnoer der heffing, voor soortgelijke gevallen, moest worden aangenomen.

In het geval, in art. 1738 der Verzameling vermeld, had de heer E., bij twee notariële testamenten, gemaakt datgene, wat *hij* de verdeeling van zijne nalatenschap, tusschen zijne drie kinderen, noemde, en daarbij aan zijnen zoon *al* de *onroerende* goederen besproken, onder gehoudenheid van aan deszelfs twee zusters, zekere, bij die akte vermelde sommen, bij wijze van uitkeering, wegens overbedeeling, te voldoen; en de zoon opgekomen zijnde tegen het dwangschrift, later, namens het Bestuur, nadat zijne in bezittreding in die goederen was gebleken, te zijnen laste uitgevaardigd, en tot betaling strekkende eener som van 50 gulden, behoudens vermeerdering of vermindering voor regten, dubbele regten en verhoogingen, zoo heeft de regtbank van eersten aanleg te Doornik, bij vonnis van den 10 November 1825, verklaard het dwangschrift te vernietigen, — uit overweging alweder, dat art. 4 der wet van 27 Ventose 9 jaar, alleen betrekkelijk zijnde tot overgangen onder de levenden, hetzelfde van geene toepassing kon zijn op het onderwerpelijke geval, waar het eenen over-

gang bij uiterste wilsbeschikking gold, en dat, indien de daarbij behandelde akte eene scheiding, tusschen des overledenens kinderen, inhield, dezelve desniettemin een testament was, en al hetgene de kinderen van E., krachtens die uiterste wilsbeschikking erlangden of verkregen, hun onmiddellijk, door die making, van hunnen vader opkwam; dat zij het alzoo in de regte lijn en vrij van alle successieregten verkregen, daar die vrijstelling algemeen en onvoorwaardelijk was, en men niet, zonder dezelve te verkorten, regten van overgang had kunnen vorderen, onder het voorwendsel eener pretense uitkeering, wegens overbedeeling, zoo lang er anders niets bestond dan de beschikking van den vader, *door de kinderen onderling bekrachtigd*; zoo als ook, door het Bestuur, om het tijdstip te bepalen, sedert hetwelk de regten verschuldigd zouden zijn, alléén art. 4 der wet van 27 Ventose 9 jaar ingeroepen werd, hetwelk, zoo als gezegd is, buiten toepassing was; doch het Bestuur zich weder in cassatie voorzien hebbende, zoo heeft partij van de zaak *afgezien* en het gevorderde regt betaald.

Bij het geval, eindelijk, in art. 1803 der Verzameling behandeld, had de graaf B. de *meerderheid* zijner onroerende goederen tusschen zijne kinderen verdeeld, met bepaling, dat zijn landgoed V. en eene zijner boerderijen, te M., aan zijnen zoon J. B. zouden overgaan, onder gehoudenheid, van aan zijne echtgenoot, haar leven lang, de helft van de aan haar, bij hare huwelijksche voorwaarden, besproken donarie uit te betalen, en aan ieder zijner twee dochters eene eeuwigdurende rente van 189 gulden, tegen een kapitaal van 4,725

gulden ingesteld, te voldoen. Hij had daarna de erfdeelen van zijnen anderen zoon, en van zijne twee dochters geregeld.

Dit testament was, den 12 April 1825, tegen betaling van f 3.02½, de verhoogingen er onder begrepen, geregistreerd en, bij notariële akte van den 21 Mei daaraanvolgende, bij eenen notaris gedeponeerd geworden, door de kinderen des testateurs, met en benevens hunne moeder, welke tevens verklaarden, zich de beschikkingen, in hetzelfde voorkomende, te laten welgevallen, en voornemens te zijn, zich dienovereenkomstig te gedragen. Deze akte voor het regt van f 1.01 geregistreerd zijnde, vroeg men, later, van den legataris J. B., eene som van f 1,190.95, voor regt van registratie, wegens de overbedeeling, volgens diezelfde akte, van den 21 Mei 1825, verschuldigd; dan die vordering is aan het Bestuur ontzegd, eerst bij vonnis der regtbank van eersten aanleg te Namen, van den 15 November 1827, en vervolgens, bij arrest van het Hoog Gerechtshof te Luik, van den 8 October 1828, onder anderen, nit overweging, dat bij art. 24 der wet van den 27 December 1817, van het regt van successie verklaard wordt vrij te zijn al wat in de regte lijn geërfd of verkregen wordt; dat deze algemeene beschikking ook toepasselijk was op de onderwerpelijke testamentaire scheiding, en niet toeliet eenig regt te heffen op de *soultes* of overbedeelingen, welke daarin voorkwamen; mitsgaders, dat de akte van depot, van den 21 Mei 1825, bij welke de verweerder en zijne broeders en zusters verklaarden zich het testament van hunnen vader te laten welgevallen, geene meerdere kracht bijbragt aan dat

testament, hetwelk deszelfs gezag van de wet en van den testateur ontleende; zoodat, in de vooronderstelling, dat deze overbedeelingen tot eenig proportioneel regt aanleiding gaven, dat regt gevorderd zou hebben moeten worden binnen twee jaren na de registratie der akte, waarin dezelve vervat waren.

Hoezeer wij, ook bij de mededeeling van dit arrest, in de noot in Deel XXII, bladz. 374 der Verzameling, verwezen hebben naar de, hiervoren op bladz. 65 aangehaalde, en in art. 1715 voorkomende, decisie van den 23 Januarij 1828, waarbij was te kennen gegeven, dat de door het Hof aangenomen beginselen *niet* tot rigtsnoer zouden moeten strekken, zoo lang dezelve niet door de regtspleging *algemeen* bevestigd waren, heeft het Bestuur, *overeenkomstig met de zoo evengemelde arresten*:

1°. Bij decisie van den 13 Junij 1829, n°. 166, te kennen gegeven, dat geen gevolg moest worden gegeven aan de vordering van een regt, wegens verzwegen eigendomsovergang, ingesteld tegen eenige erfgenamen, kinderen eens overledenen, die in het bezit getreden waren van onroerende goederen, hun bij wijze van voorbedeeling, onder den last van wederuitkeering der overbedeelingen gemaakt, en

2°. In een ander geval, — waar ouders, bij eene notariële akte, in den jare 1813 gepasseerd, gemaakt hebbende wat zij noemden eene voorbedeeling, namelijk, verklaard hebbende al de door hen, bij hun overlijden na te latene goederen, te vermaken aan een hunner kinderen, onder den last van aan ieder der twee andere, eene som van f 653.33, om dezen tot hunne legitime portie te strekken, uit te keeren, de ontvanger het regt van 4 per cent gevorderd had op eene

akte, na doode van den vader opgemaakt, waarbij een dezer twee laatsten verklaarde die som, in voldoening zijner erfportie, te hebben ontvangen; beweerde de ontvanger, dat de eerstgemelde akte ontoereikend was, om de beide laatstgemelde kinderen het regt op *de goederen* der nalatenschap te ontnemen, en hen te noodzaken zich, in stede daarvan, met eene som gelds te vergenoegen, zoodat zij, zulks doende, niet konden beschouwd worden, krachtens de zoogenaamde voorbedeeling of testamentaire donatie, maar uit eigene beweging en verkiezing te handelen; waaruit voortvloeide dat het gebeneficieerde kind, die meerdere waarde *niet* bij versterf, van zijnen vader, 'maar bij akte onder de levenden, van zijnen broeder, verkreeg, — bij solutie van den 10 Julij 1830, no. 78, de teruggave verleend van datgene, wat meer dan $\frac{1}{2}$ per cent op de onderwerpelijke quitantie gevorderd was, aangezien men het er voor houden moest, dat de verkrijging, krachtens de notariële akte van donatie van den jare 1813, en alzoo bij versterf, had plaats gehad.

Eindelijk was ook, bij solutie van den 27 November 1829, no. 134, de teruggave verleend van datgene, wat meer geheven was dan 80 cents, voor de aanvaarding der kenze, en $\frac{1}{2}$ per cent, voor de quitantie, op eene akte van afgifte, door den executeur eens boedels, van een legaat, bestaande in een huis, door den overledene besproken aan iemand, die hem niet aanverwant was, onder verplichting, van eene som van 2,000 gulden aan zijne nicht nit te betalen, welke som de executeur, bij diezelfde akte, voor haar erkende te hebben ontvangen.

Noch de zoo even gemelde decisie, van den 13 Junij

1829, n°. 166, noch de solutie van den 10 Julij 1830, n°. 78, zijn immer door ons medegedeeld, daar dezelve ons toeschienen speciale afwijkingen daar te stellen van de voorschriften, vroeger gegeven, en in de opgemelde art. 1715 en 1803 der Verzameling medegedeeld, dat de beginselen, aangenomen door de Hooge Geregtshoven te Brussel en Luik, *niet* zoo lang de regspleging *niet bepaaldelijk in dien geest gevestigd was*, tot rigtsnoer zouden behooren te worden genomen; en men is, in der daad, niet alléén volkomen tot de vroegere leer terug getreden, — bij de latere ministeriële solutien van den 7 October 1833, n°. 29, 8 Junij 1832, n°. 44, 4 Julij 1832, n°. 28, en 16 Julij 1833, n°. 44, respectielijk te vinden op bladz. 248, 254, 256 en 258, van Deel VII, van dit werk, bij alle welke het gevoelen weder is aangekleefd, dat, wanneer aan iemand, bij uiterste wilsbeschikking, het vermogen besproken is om een onroerend goed uit de nalatenschap des testateurs, tegen betaling van eene zekere som, over te nemen, en die overname later, na het overlijden des testateurs, werkelijk plaats heeft, het regt van registratie van 4 per cent verschuldigd is over de uit te keeren som, of slechts wegens de overbedeeling, zoo aan eenen *erfgenaam* de keuze is gemaakt, om zich die goederen *in zijne erfportie* te laten toe- en aanbedeelen, en de waarde der aldus verkregene goederen zijn aandeel of erfportie te boven gaat, — maar zulks is vooral het geval geweest na dat de vraag vroeger, op nieuw, opzettelijk was onderzocht, in de in den aanvang van deze § vermelde zaak; zijnde de vraag het Bestuur, daarbij van belang genoeg toegesche-

nen, om het advijs van deszelfs practizijns daarop te vragen, bij missive van den 15 April 1831, no. 79, luidende in substantie als volgt:

« Volgens het door het Bestuur aangenomen beginsel, dat in zoodanige gevallen de eigendoms-overgang moet geacht worden *niet* krachtens het testament, maar krachtens de akte van scheiding plaats te hebben, of althans deszelfs volkomen beslag te verkrijgen, heeft de ontvanger der registratie het wegens dien overgang verschuldigde regt op de scheiding geheven, en tegen deze heffing zijn de belanghebbenden bij request opgekomen.

« Het bedoelde beginsel, waarvan de gronden in de artikelen 1715 en 1803 der Verzameling van decisiën en arresten, breedvoerig zijn omschreven, waarnaar dus, korthedshalve, wordt gerefereerd, is, wel is waar, door de Hooge Geregts-hoven van Brussel en van Luik afgekeurd; doch, daar de gronden, waarop hetzelfde rust, desniettegenstaande niet verwerpelijk voorkomen, zoo oordeelt het Bestuur het alzoo van belang de vraag ook aan de beslissing van het Hoog Geregts-hof te 's Gravenhage te onderwerpen; dan, daar het mogelijk kon zijn, dat de twee arresten, van de andere Geregts-hoven, bij het Hof alhier ingang zouden kunnen hebben, zoo wenschte hetzelfde, alvorens eene beschikking te nemen, welke wellicht aanleiding tot een regtsgeding zou kunnen geven, het gevoelen der heeren practizijns te vernemen, omtrent het bedoelde beginsel, en omtrent de hoop, die er, huns inziens, zou kunnen bestaan, om hetzelfde door het Hooch Geregts-hof te zien aannemen, bijaldien dit geval, of later een ander van denzelfden

aard, voor hetzelfde mogt worden gebragt; wordende die heeren mitsdien verzocht de redeneringen, in de aangehaalde artikelen der Verzameling vervat, rijpelijk te overwegen, en het Bestuur, eenigzins spoedig, met den uitslag dier overwegingen bekend te maken, en tevens aandachtig gemaakt op een arrest van het Hof van cassatie te Parijs, medegedeeld in art. 1712 der Verzameling, hetwelk tot staving van des Bestuurs systema kan worden ingeroepen. »

Het antwoord der heeren practizijns kwam hoofdzakelijk hierop neder:

« Dat het hun, na rijpelijk de voorgestelde zaak te hebben overwogen, en gelet te hebben op de redeneringen, voorkomende in art. 1715 en 1803 der Verzameling, en op het arrest van het fransche Hof van cassatie, in art. 1712 gevonden wordende, en na ook het gevoelen van onderscheidene auteurs te hebben geraadpleegd, over het verstand en de strekking van art. 1075 en volgende, van het Burgerlijk Wetboek, voorgekomen was, dat de questie: — Of bij de akte van scheiding, van den 26 November 1830, overbedeeling en eigendomsovergang had plaats gehad, en of, mitsdien, een regt van mutatie daarop kon geheven worden, dan wel, of, krachtens het testament van de weduwe L., van den 17 Junij 1829, haar zoon P. D., dien eigendom verkregen heeft? — niet van dien aard was, dat het Bestuur zich wel bevoegd kon rekenen, om dezelve indirectelijk te beslissen, door de teruggave van het gehevene regt te gelasten, maar dat integendeel

in het daartoe gedane verzoek zou behooren te worden gedifficulteerd.

« Dat zij niet konden ontveinzen, dat de waarlijk zeer speculative gronden, welke, voor en tegen het systema, door het Bestuur tot hier toe op dit punt aangekleefd, konden worden bijgebracht, even gemakkelijk tot eene beslissing ten nadeele, als ten voordeele daarvan, bij den regter zou kunnen leiden, en dat deze misschien zelfs zou kunnen overhellen tot de meening, om aan de onders de magt, tot het daarstellen eener zoodanige scheiding, onbepaald toe te kennen, behoudens alléén de restrictie, voortvloeiende uit art. 1079 der wet, doch dat zij het een regtpunt van zoodanig hoog belang achtten, dat zij zich verplicht rekenden, het Bestuur te adviseren om, tot in cassatie des noods, het eenmaal aangenomen systema te blijven vasthouden, en van eene regterlijke beslissing de beantwoording te laten afhangen. Van welk gevoelen, de arresten van de Hooge Geregtshoven te Brussel en Luik, voorkomende in art. 1715 en 1803 der Verzameling, hen niet terug bragten, als, huns inziens, geene beslissende gronden aanvoerende. Weshalve zij, ook uit dien hoofde, niet vreesden, dat die gewijsden, bij het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van zulk eenen invloed zijn zouden, dat, daarom, eene ongunstige beslissing zou zijn te voorzien.»

Op die gronden is dan ook, bij decisie van den 31 Mei 1831, no. 85, in de gevraagde teruggave gedifficulteerd.

Later werd de magtiging gevraagd, om, op grond van de hierboven, op bladz. 69, aangehaalde so-

lutie, van den 27 November 1829, no. 134, geen verder gevolg te geven aan eene vordering van regt van eigendomsovergang, ingesteld tegen X., weduwnaar, en het deswege op het memoriaal gebragte artikel door te halen, uit hoofde dat de onroerende goederen, welke hadden toebehoord aan zijne vrouw, — die, bij haar testament had bepaald, dat dezelve aan haren man, aan wien zij het beschikbaar gedeelte harer nalatenschap had vermaakt, zouden worden toegescheiden en aanbedeeld, en dat hij derhalve zou kunnen volstaan, met aan hare kinderen of kleinkinderen hun wettig aandeel in hare nalatenschap in contanten uit te keeren, — op zijnen naam ingeschreven stonden, in de leggers der grondbelasting, die door hem werd betaald.

Hoezeer deze solutie, van den 27 November 1829, no. 134, eigenlijk van geene dadelijke toepassing op het onderwerpelijke geval was, wijl het daar *niet*, zoo als hier, de keuze gold, aan eenen *erfgenaam* gelaten, om zich, *in zijn aandeel* der nalatenschap, waarover de overledene niet beschikken mogt, al deszelfs onroerende goederen of een gedeelte daarvan te doen toe en aanbedeelen, maar de making aan eenen niet aanverwanten persoon; twee gevallen, tusschen welke, vroeger, altijd eene onderscheiding is gemaakt, zoo als blijken kan onder anderen uit art. 690 der Verzameling, terwijl insgelijks, bij eene decisie van den 16 Mei 1827, no. 32, teruggave verleend was van datgene, wat meer was gevorderd dan het vaste regt van 80 cents, op eene akte, waarbij iemand erkende, tegen betaling eener som van 400 gulden, in acht jaarlijksche termijnen van 50 gulden ieder, over te nemen

een huis en erve, haar door den heer, bij wien zij gediend had, onder die onereuse voorwaarde besproken, welk huis haar, daartoe, door de executeurs werd overgedragen, zoo merkte men nogtans, tegen de vordering tegen X. ingesteld, aan, dat zoo wel die solutie van den 27 November 1829, no. 134, als de decisie van den 13 Junij 1829, no. 166 (zie hierboven bladz. 68) en andere van gelijken aard, gegeven in overeenstemming met de arresten van de Hooge Geregtshoven te Brussel en Luik, op dit onderwerp, beschouwd moesten worden te zijn ingetrokken, en Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, overeenkomstig hier mede, bij decisie van den 17 December 1831, no. 47 aangemerkt, « dat het beginsel, aangenomen bij de bedoelde solutien van den 27 November 1829, no. 134, rustte op de leer, door de Hooge Geregtshoven te Brussel en Luik aangekleefd, doch dat de zaak nog in haar geheel was, wat het Hoog Gerechtshof van 's Gravenhage betrof, en van dien aard, dat de vraag, des noods, ook aan de beslissing van dat Hof zou behooren te worden onderworpen; dat, bovendien, de zoo evengemelde solutie, *zoo wel als de andere in dien zin genomen decisien, bij de decisie van den 31 Mei 1831, no. 85 (bladz. 73) (*)*, waren ingetrokken, en in substantie te kennen gegeven, dat, naar aanleiding hier van, het bedoelde artikel niet kon worden doorgehaald, zonder dat, daarom nogtans, het

(*) Ook op deze leer, is de solutie gegrond, van den 16 Julij 1833, no. 44, voorkomende in Deel VII, bladz. 285, van dit werk.

regt van eigendomsovergang nu reeds zou kunnen gevorderd worden, dewijl er geene akte of eenig bewijs werd bijgebracht, waaruit bleek, dat X. de erfstelling zijner vrouw, waarbij hem al de vaste goederen waren besproken, tegen nitkeering van der kinderen aandeel in contanten, eenig gevolg had gehad; terwijl de omstandigheid, dat de goederen te zijnen name op de kohieren der grondbelasting stonden, hier niets afdeed, vermits zij reeds bij het leven zijner vrouw daarop stonden, en later daarop waren blijven staan; zoo dat het hier geenen nieuwen bezitter betrof, die op de leggers *gebracht* zou zijn, maar een gemeenschappelijk bezit van onroerende goederen, welke, bij voortduring, ten name stonden van eenen der medebezitters; weshalve eerst dan, wanneer eene scheiding, op het testament gegrond, ter registratie werd aangeboden, het regt van 4 per cent zou kunnen geheven worden, over het aandeel, dat den man, boven zijn wettig erfdeel, mogt worden aanbedeeld, ten ware vroeger, bij akten of op eenige andere wijze, daden van eigendom mogten gepleegd worden, waarnit men zou kunnen afleiden, dat de man als eigenaar *voor het geheel* der voorschrevene goederen gehandeld had. »

Op grond weder van *deze* decisie, heeft men gemeend, — in een geval, waar, in de memorie van aangifte der nalatenschap van W. K., door al zijne kinderen ingediend, gezegd was, dat hij, W. K., aan zijnen zoon A. K. het regt had besproken om *al* de goederen tot zijne nalatenschap behorende, te behouden, mits aan ieder zijner broederen en zusters, ten getale van zes, eene som van 200

gulden nitkeerende, en de onroerende goederen, tot den boedel behoorende, wijders opgegeven waren 2,150 gulden waardig te zijn, met bijvoeging, «*dat gemelde A. K., dan ook, met deze making genoeg genomen hebbende, naar behooren en met goedvinden van ieder der overige erfgenamen, aan ieder derzelve, op de wijze hier voren omschreven, de bij het testament bepaalde uitkeering heeft geeffectueerd.*» — ook hiervan een artikel op het memoriaal te moeten maken, en de scheiding te moeten afwachten, om het regt van 4 per cent te heffen, op dat gedeelte, wat de onroerende goederen meerder mogten bevonden worden waardig te zijn, dan de erfportie van A. K. bedroeg.

Bij solutie van den 28 Februarij 1833, no. 124, is nogtans te kennen gegeven, dat, hoezeer te regt was aangemerkt, dat het artikel van het memoriaal moest blijven openstaan, en, dat door den ontvanger, behoorde te worden onderzocht of A. K., ten opzichte der goederen van de nalatenschap of een deel derzelve, als *algeheele* eigenaar gehandeld had of bekend stond, ten einde, daarna, tot de vordering der regten over te gaan, de Minister zich echter niet vereenigen kon met het gevoelen dat deze zaak gelijk zou staan, met die behandeld in de resolutie van den 17 December 1831, n°. 47, daar toch in het onderwerpelijk testament, *niet* werd gewaagd van *toescheiden* en *aanbedeelen* der goederen, maar aan A. K., tegen *eene bepaalde uitkeering, aan zijne medeërfgenenamen*, die gansche boedel werd gemaakt, zoo dat, wanneer hij van die beschikking gebruik maakte, en de daaraan verbonden onereuse voorwaarde vervulde,

de *scheiding* verviel; daar er, op die wijze, geene gemeenschap tusschen de medeërfgenen zou hebben bestaan, maar ieder der overige, bij de aanneming, door elk hunner, van de bepaalde som, in geld, gehouden moest worden zijne erfelijke regten te hebben verkocht; zoo dat, wanneer het bedoelde bewijs kon worden bijgebracht, het Bestuur ook gerechtigd zou zijn, om het regt en dubbel regt van eigendomsovergang, te vorderen, over 1,200 gulden, zijnde het gansche bedrag der uitkeering, bij het testament bedongen, behoudens de waardering, bijaldien de vaste goederen, na aftrek van het aandeel daarin aan A. K. zelven toekomende, mogten blijken eene innerlijke waarde te hebben, de gezegde 1,200 gulden te boven gaande.

§ 6.

INVENTARIS. — SCHULDBEKENTENIS. — PARTIJEN. — SUPPLETOIRE REGTEN.

Welk regt moet men heffen op de verklaring, in eenen inventaris, door den overlevenden, den inventaris requirerenden man gedaun, dat door hem, met gelden uit de gemeenschap, betaald is de gedeeltelijk schuldig gebleven koop prijs van onroerende goederen, door hem, vóór het huwelijk aangekocht? — en, zoo het deswege verschuldigde regt, bij de registratie van den inventaris, niet is gevorderd, van wien moet de bijbetaling gevraagd worden?

Moet er een proportioneel regt gevorderd worden wegens de gelden, welke in eenen inventaris

gezegd worden verschuldigd te zijn, door personen die als medeërfgenen bij den inventaris tegenwoordig zijn, en denzelven onder teekenen, doch die niet bepaaldelijk de schuld zelve erkennen?

Moet voor de berekening van het proportioneel regt, wegens de gelden, welke medeërfgenen, bij den inventaris tegenwoordig, erkennen, aan den boedel verschuldigd te zijn, het aandeel worden afgetrokken, dat de debiteuren zelve, als medeërfgenen, in die gelden te vorderen zouden kunnen hebben?

In hoe verre geeft de verklaring van passieve schulden, in inventarissen voorkomende, aanleiding tot de heffing van eenig proportioneel regt?

Bij al de beslissingen, medegedeeld in Deel III, § 16, Deel V, § 28, en Deel VI, § 38, en de daarin aangehaalde artikelen der Verzameling, en verdere plaatsen van dit werk, is ten volle uitgemaakt, dat geen proportioneel regt van registratie gevorderd moet worden, wegens het bedrag van de in inventarissen vermelde sommen, welke gezegd worden verschuldigd te zijn door, of het onderwerp uit te maken van onderhandsche schuldbekentenissen, ten laste loopende van erfgenamen of andere personen, welke wel daarbij *tegenwoordig* zijn, doch niet als contracterende partijen, en welke alzoo niet zelve die opgave of verklaring doen, of de schuld erkennen.

Overeenkomstig met deze beginselen heeft Zijne Excellentie de Minister van Financien, — in een geval, alwaar in eenen inventaris, 10. beschreven werden

onderhandsche schuldbekentenissen, ten laste loopende van bij dien inventaris tegenwoordig zijnde, en denzelven mede onderteekend hebbende erfgenamen, 2o. door een requirant die voor de helft medeërfgenaam was, was verklaard, dat hij aan den boedel eene som van 332 gulden schuldig was, voor overname van paarden, vee, bouwgereedschappen enz., en waar de ontvanger gemeend had, het regt van 1 per cent te moeten heffen, op het beloop der zoo evengemelde schuldbekentenissen, en dat van 2 per cent over de helft der bedoelde 332 gulden, na aftrek namelijk van het aandeel der schuldenaren zelve, als medeërfgenen, daarin toekomende, — bij solutie van den 1 Junij 1832, no. 19, met verwijzing onder anderen, naar art. 114 der Verzameling, en naar de decisie van den 28 April 1832, voorkomende in Deel III, § 16, van dit werk, te kennen gegeven, dat het regt van 1 per cent, op de onderhandsche schuldbekentenissen, ten laste van de medeërfgenen loopende, niet verschuldigd was, en moest worden terug gegeven; doch dat het regt van 2 per cent, wegens de verklaring door den *requirant* gedaan, daar en tegen, over de volle som van 332 gulden, zonder eenigen aftrek voor zijne erfportie, verschuldigd was.

Bij eene andere solutie, van dien zelfden dag, no. 21, waar men, — door eene verkeerde toepassing van het geleerde in de *Instruction générale* van 3 Fructidor 13 jaar, no. 290, houdende, dat het regt van 1 per cent *niet* moet worden gevorderd over de sommen, welke in eenen inventaris gezegd worden door den boedel verschuldigd

te zijn, vermits zulks alléén geschiedt, om een *apperçu* te geven, doch die opgave niemand tot titel eener vordering kan strekken, — beweerde, dat ook geen zoodanig regt verschuldigd kon zijn, wegens de, in eenen inventaris opgemaakt ten verzoeke eener in gemeenschap van goederen gehuwd geweest zijnde vrouwe, voorkomende afzonderlijk gedaane, en ook afzonderlijk geteekende verklaring, dat *zij*, aan hare moeder, eene som van 900 gulden, voor te leen ontvangene gelden, verschuldigd was, heeft Zijne Excellentie de Minister van Financien te kennen gegeven, dat dit regt wél verschuldigd werd geacht, aangezien het hier niet meer eene eenvoudige vermelding, of opgave van schulden gold, maar wel eene *stellige* en bovendien afzonderlijk onderteekende verklaring van de weduwe, boedelhondster, dat *zij*, van hare moeder, de genoemde som ter leen had ontvangen (*).

In eenen anderen inventaris was eensdeels opgegeven, dat aan den boedel, door eenen der erfgenamen, te wiens verzoeke de inventaris werd opgemaakt, eene som van 1,215 gulden verschuldigd was; dan nadat deze erfgenaam, bij die opgave, had doen aantekenen, dat daartegen moest verrekend worden de prijs van een door hem aan den overledene verkocht huis, had hij zelfs geweigerd den inventaris te teekenen, — en anderdeels gezegd, dat ook door andere, bij den inventaris *tegenwoordig* geweest zijnde, doch denzelven niet als *requi-*

(*) Te vergelijken met art. 162, 208, en 1723 der Verzameling, en Deel I, § 37, van het tegenwoordige werk.

rerende partij geteekend hebbende erfgenamen, gelden verschuldigd waren, terwijl eindelijk ook andere gelden opgegeven werden, als aan eenige der tegenwoordig zijnde erfgenamen te zijn verschuldigd. Ook op al deze sommen was (wat nogtans de gelden aanging, welke opgegeven werden, door medeërfgenenamen te zijn verschuldigd, onder aftrek van het aandeel, dat hun daarin als medeërfgenaam zou hebben kunnen competeren), het regt van 1 per cent gevorderd. Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft echter de teruggave gelast, bij de volgende solutie, van den 25 Junij 1832, n°. 39:

« Op schulden in eenen inventaris, onder het actief des boedels, ten laste gebragt van personen, die bij de akte tegenwoordig zijn, kan, overeenkomstig de decisien van den 28 April 1832, n°. 32 en 33 (*), alléén het regt wegens obligatie worden geheven, wanneer dezelve door de debiteuren *stellig zijn erkend*.

« Daar zoodanige *stellige erkenenis* voor de eerstgemelde, en evenmin voor de andere schulden, waarover dit regt is geheven, in dezen inventaris voorkomt, behooren de geheven regten, zonder inhouding van eenige kosten, te worden teruggegeven; wordende aan den ontvanger, daarbij, tevens te kennen gegeven, dat hij, ingeval het regt wegens die obligatie wél had *kunnen* worden gevorderd, *niet*, van het bedrag der schulden, zou hebben moeten aftrekken het aandeel, aan de debiteuren, als medeërfgenenamen, daarin toekomende, op de gronden,

(*) Zie Deel III, bladz. 128 en 129.

vervat in de decisie van den 18 Februarij 1818. Zie art. 114 der Verzameling, gehandhaafd bij de resolutie van den 1 Junij 1832, no. 19 (*).

« Voorts is ook niet, dan alléén in geval van particuliere verklaringen, door de overige erfgenamen, het regt, wegens schuldbekentenis, verschuldigd op de *passive* schulden, in den inventaris, *ten behoeve* van tegenwoordig zijnde erfgenamen gebragt, en ook dit regt zal derhalve, mede zonder inhouding van kosten, terug moeten gegeven worden.»

Niettegenstaande deze stellige en zoo dikwerf herbaalde voorschriften, en de verwijzingen, door den Minister zelven naar dit en het vorige werk gedaan, bad een ontvanger alweder het regt van 1 per cent gevorderd, over twee sommen, ieder van 1,000 gulden, welke, in eenen inventaris der goederen behoorende tot de gemeenschap, tusschen S. en zijne vrouw bestaan hebbende, en, na het overlijden van den man, ter requisitie der weduwe wordende opgemaakt, door baar opgegeven werden respectievelijk verschuldigd geweest te zijn, door twee der, bij den inventaris tegenwoordig zijnde, medeërfgnemen.

De provinciale inspecteur, zonder er eens acht op te slaan, dat het proportioneel regt, volgens de veelvuldige voorschriften, decisien en regterlijke beslissingen op dit punt, in het onderwerpelijke geval, waar de *stellige erkenntenis* der schuld, door den debiteur, ontbrak, *in het geheel niet* verschuldigd *kon* zijn, kwam alléén op die beffing terug, omdat, naar aanleiding van het geleerde in art.

(*) Zie hierboven, bladz. 80.

114 der Verzameling, voor het geval, dat een der medeërfgenenamen in eenen inventaris *verklaart* gelden aan den boedel schuldig te zijn, de ontvanger het regt gevorderd had over het *volle* bedrag der gelden, welke gezegd werden door de twee medeërfgenenamen verschuldigd te zijn, zonder daarvan af te trekken het aandeel, aan die debiteuren zelve, in hunne hoedanigheid van medeërfgenenamen, toekomende; eene leer, welke hem, inspecteur, voorkwam, zoo hij zeide, even strijdig te zijn met de beginselen van regt, als met die bij onderscheidene andere beslissingen des Bestuurs aangenomen, hoezeer hij niet ontkennen kon, dat ook *vele andere* mede in dien geest, namelijk, dat geen zoodanige aftrek, reeds bij den inventaris geleden kon worden, gegeven waren.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, den 4 Julij 1832, no. 26, de volgende conclusie gegeven:

« Daar het nog geenszins in regten is uitgemaakt, dat, ter berekening van het regt van obligatie op schulderkentenissen, in eenen inventaris voorkomende, het aandeel van den schuldenaar in den boedel behoort te worden afgetrokken, en de gronden, waarop de decisie van den 18 September 1818, zie de Verzameling art. 114, rust, bij voorkomende gelegenheid, welligt met goed gevolg zouden kunnen worden aangevoerd, zoo behoort, bij voortdaring, het bewuste regt te worden geheven op de *volle* sommen, en zulks ongeacht de decisien, strijdig met bovengemeld beginsel, in *bijzondere* gevallen genomen.

« Echter wordt in deze aangemerkt, dat, daar-

entegen, naar aanleiding van bestaande vroegere uitspraken, en met afwijking van strijdige bepalingen, het beginsel is aangenomen, dat het regt van obligatie, op schulden in inventarissen voorkomende, *niet moet worden geheven*, dan in de gevallen, dat een of meer der tegenwoordig zijnde personen *stellig verklaren gelden* aan den boedel schuldig te wezen, en aangezien, in het onderwerpelijke geval, geene zoodanige *stellige verklaring* wordt aangetroffen, dewijl het eene eenvoudige opgave geldt van sommen, welke de gemeenschapelijke boedel en nalatenschap te vorderen heeft, zoo zal het gevorderde regt van 1 per cent, zonder inhouding van kosten van beheer, behooren te worden *teruggegeven*. »

Eindelijk deed zich het eerste der in het hoofd dezer gestelde gevallen voor: dat, namelijk, bij den inventaris des boedels van A. P., *ten verzoeke* van haren nagelaten man, met wien zij in gemeenschap van goederen gehuwd was geweest, en dien zij bij haar testament tot medeërfgenaam had benoemd, opgemaakt, verklaard werd, dat door *hem*, uit gelden, tot de gemeenschap behorende, staande het huwelijk, 2,200 gulden, tot afdoening der kooppenningen van een vóór het huwelijk aangekocht, en alzoo buiten de gemeenschap gebleven huis, uit dezelve, waren betaald.

Hier was alzoo eene *stellige* verklaring voorhanden, en het regt van 1 per cent was derhalve, wegens de schuldbekentenis buiten twijfel verschuldigd, na aftrek van de helft, den weduwnaar daarin, NIET in zijne hoedanigheid van MEDE-ERFGENAAM, naar aanlei-

ding van het aangenomen beginsel, maar *uit hoofde der GEMEENSCHAP*, toekomstende, en kon ook evenmin in twijfel getrokken worden, of dit suppletoir regt (men vroeg, van wien de bijbetaling moest worden gevraagd), gevorderd moest worden van den weduwnaar, als zijnde niet alléén de debiteur, te wiens laste die regten ten slotte komen moesten, maar hetgene hier veel meer, alles volgens de aangenomene leer afdeed, ook degene, te wiens verzoeken de akte was opgemaakt en die derhalve ook voor de oorspronkelijke voldoening der kosten zorgen moest (*).

Bij solutie van den 26 October 1833, n°. 67, is dan ook te kennen gegeven; dat de vordering van het regt van 1 per cent, over de som van 1,100 gulden, bij wijze van bijbetaling, van den weduwnaar van A. P., werd goedgekeurd, behoudens teruggave, zoo die som later, bij de scheiding, aan hem zelve*n in zijne erfportie* mogt worden toebedeeld (**).

(*) Zie art. 1617 der Verzameling.

(**) Bij twee vroegere decisien, van den 17 December 1831, n°. 49, en 31 Januarij 1832, n°. 41, was te kennen gegeven:

1°. Dat het proportioneel regt verschuldigd was op de, in eenen inventaris van de nalatenschap eener weduwe gedane *verklaring*, van den zoon, dat hij de goederen zijner moeder geadministreerd had, en, op verschillende, opgenoemde tijdstippen, ontvangen had eene som van f 7,439.50 en insgelijks, in verschillende termijnen, had uitgegeven die van f 5,587.26 en alzoo f 1,852.24 schuldig bleef;

2°. Dat dit regt eveneens verschuldigd was, wegens de *verklaring*, gedaan in eenen *zoogenaamden onderhandschen inventaris* (doch eigenlijk slechts een staat des boedels zijnde), waarbij twee der erfgenamen opgaven eene som van 6,000 gulden, vroeger, uit den boedel te hebben genoten.

ACCEPTILATIE. — AFSTAND VAN SCHULDVORDERING. —
KWYTING. — QUITANTIE. — INTERESSEN.

Hoedanig moet het regt berekend worden, wegens den afstand eener schuldvordering, en der daarop te goed zijnde interessen?

Den 30 Junij 1832 werd ter registratie aangeboden eene onderhandsche akte, van den 16 Mei 1823, inhoudende de navolgende verklaring:

« Ik ondergeteekende H. P., beken, bij deze, afstand te doen van de helft eener obligatie, ten bedrage van 1,250 gulden, met en benevens de interessen, welke daarop tot heden verlopen zijn. Welke obligatie is loopende ten laste van mijnen vader, den heer F. P., en welke bovengemelde obligatie onder mij ondergeteekende berustende is.

« Te R, den
(was get.) H. P.»

Op den zelfden dag werd eene andere onderhandsche akte ter registratie overgelegd, gedagteekend den 13 Augustus 1829, en luidende als volgt:

« Ik ondergeteekende E. P., wonende te, verklaar bij deze, uit liefde voor de waarheid, waar en waarachtig te zijn, dat H. P., wonende te, die voor de helft erfgenaam is geweest van zijnen grootvader, den heer N. H., overleden te, heeft kwijtgescholden en afstand gedaan, aan en ten behoeve van zijnen vader, den heer F. P., wonende te, de helft in eene obligatie, ten laste van denzelfden F. P., groot in kapitaal 1,250 gulden, met de renten

daarop verschenen; welke obligatie behoorde tot de nalatenschap van genoëmden zijnen grootvader, N. H. Gevende ik ondergeteekende voor redenen van wetenschap, dat de voorschrevene kwijtschelding en afstand op mijn verzoek is geschied; meenende dat de zaken van den bewusten H. P. zeer wel stonden, en wetende dat de staat van zijnen vader F. P., in dien tijd, zeer bekrompen was; ook heeft meergemelde H. P., zonder de minste aarzeling of tegenspraak, in mijn verzoek toegestemd, en op mijne vraag, of hij deswege eene quitantie wilde afgeven? zich daartoe terstond bereid getoond; en ook bestond, onder zijnen vader berustende, de kwijtschelding en afstand eigenhandig geschreven, zoo dat ik de bewuste kwijtschelding en afstand in zijns vaders naam aangenomen en geaccepteerd heb; welke kwijtschelding en afstand ik ondergeteekende naderhand aan zijnen vader ter hand gesteld heb, omdat alles ten behoeve van zijnen vader was geschied. Ook kan ik mij nog zeer wel herinneren, dat meergemelde H. P. verkozen heeft, te R., in plaats van te W., op zijne kwijtschelding en afstand te stellen, waarin ik ook volkomen toegestemd heb, dewijl wij beiden oordeelden, dat zulks de kwijtschelding en afstand niets verzwakte. Verklarende wijders al het bovenstaande, des noods, met krachtigen eede te willen bevestigen. »

Deze laatstgemelde akte werd voor het vaste regt van 80 cents geregistreerd, doch op de eerstgemelde had de ontvanger gemeend, het proportioneel regt van 1 per cent te moeten heffen. Hij voerde tot verdediging dezer heffing aan, dat bij die akte de aan-

wijzing ontbrak te *wiens behoefte* de *afstand* geschied was , en elk houder van het stuk (zoo hij begreep) alzoo beweren kon de cessionaris te zijn. Het eenzijdig geregistreerde declaratoir , ofschoon , zeide hij , wel aanleiding gevende om eene kwijtschelding van schuld , eerder dan eenen afstand te doen vooronderstellen , kon echter , voor de berekening van het regt , niet in aanmerking genomen worden ; te minder , daar uit den inhoud van geene der beide akten bleek , dat de debiteur daarvan eenige kennis droeg , of dat deze kwijtschelding door hem zou zijn aangenomen.

Hierop werd aangemerkt , dat men niet te zeer , voor de berekening van het regt , aan de woorden *afstand doen* (welke de ontvanger voor overdragen of *verkoopen* had gehouden) hechten moest , maar de akte in derzelver geheel moest beoordeelen , en nagaan in welken zin de overeenkomst of beschikking eenige uitwerking kon hebben , naar aanleiding van art. 1156 en 1157 van het Burgerlijk Wetboek , als wanneer men vinden zou , dat het regt van 1 per cent *niet* verschuldigd zijn *kon* , vermits aan de akte ontbrak :

1o. De prijsbepaling , zonder welke dezelve niet als volledig kon worden beschouwd ;

2o. De toestemming en medewerking van den cessionaris , welke niet eens werd opgenoemd , zelfs niet eens door de algemeene bewoordingen , van *houder* of *tooner* van het bedoelde stuk ;

3o. De bij art. 1325 van het Burgerlijk Wetboek voorgeschrevene vermelding , dat de akte *in duplo* was opgemaakt , welke , voor derzelver geldigheid , noodzakelijk is.

Alle aanleiding scheen , zeide men , te bestaan , om , in dit geval , aan de woorden *afstand doen* ,

veeleer; de beteekenis te hechten van *afzien*, en alzoo van de schuld *kwijt te schelden*, waarvoor slechts het regt van $\frac{1}{2}$ per cent verschuldigd kon zijn; vooral daar, uit het gelijktijdig aangeboden declaratoir, op te merken viel, dat dit, in der daad, de bedoeling van den onderteekenaar van het stuk was geweest, en die akte van afstand, in der tijd, aan den debiteur zelven was ter hand gesteld, hetwelk nog meer aan eene bloote liberatie denken deed; terwijl men verders van oordeel was, dat, in alle gevallen, in de berekening der regten, de verloopene interessen, over vijf jaren, behoorden begrepen te worden.

Anderen voerden hier tegen aan, dat de betrekking van het Bestuur, in zaken van registratie, lijdelijk zijnde, de akten door hetzelfde moeten genomen worden, zoo als dezelve *luiden*, maar niet zoo als dezelve *wezen moeten*, en dat de heffing van den ontvanger, dien ten gevolge, gegrond was, dewijl de onderteekenaar van het stuk, wel degelijk *afstand* gedaan had van de helft zijner schuldvordering.

Met betrekking tot de bijvordering wegens de interessen waren deze van gevoelen, dat daartoe geene termen bestonden, wjl in de akte geene dagteekening was vermeld, en dus geene vijf jaren achterstand der interessen voorondersteld of bewezen kon worden; dat, mitsdien, deze interessen als een gevolg der hoofdsom moesten worden beschouwd, terwijl het bovendien zeer wel mogelijk was, dat het ingaan derzelve, slechts weinig tijds vóór het verlijden der akte van cessie, was bepaald, van al hetwelk hier niets bleek.

Wat het eerste punt betreft, wordt het woord

afstand, wel is waar, in onze taal, meermalen in onderscheidene beteekenissen gebezigd, waar voor in de fransche taal meer verschillende uitdrukkingen gebruikelijk zijn. Men zegt *afstand* doen van een regt of eene aktie, zoo wel voor het *abandonnement* als voor de *cessie* of *overdragt* daarvan; *afstand* van voorregt van hypotheek, voor *cession de priorité d'hypothèque*, zelfs *afstand* van een legaat of eene erfenis, voor *la renonciation ou répudiation de legs ou de succession*, en de *afstand* eener schuldvordering kan zoo wel *titulo oneroso*, als *titulo gratuito* zijn, zoo wel de *cessie*, *verkoop* of *overdragt* derzelve, als het *abandonnement* of de *kwijtschelding* daarvan beteekenen; dan in dit speciaal geval, waar de akte niet is opgemaakt, in den vorm, voor de schenkingen onder de levenden voorgeschreven, en ook niemand genoemd is, aan wien de schenking zou zijn gedaan, waar geen prijs, voor de overdragt of *cessie* bepaald of bedongen is, even weinig iemand genoemd, te wiens behoefte die *cessie* of *overdragt* zou hebben plaats gehad, veelmin eenig cessionaris of kooper bij de akte is tegenwoordig geweest, om die *cessie* of *overdragt* aan te nemen, den prijs te bepalen en te voldoen, of zich te verbinden, om denzelven later te betalen, kan het niet wel in twijfel getrokken worden, of, door dezen afstand, het *abandonnement* van de schuld aan den debiteur, of de *kwijtschelding* derzelve bedoeld is, en ook wezenlijk uit de akte voortvloeit, welke bedoeling en uitwerking hier nog bovendien gestaafd worden, door de, dienzelfden dag geregistreerde verklaring eens derden persoons, van hoe weinig invloed zoodanige afzonderlijke verkla-

ringen ook anders, op de regeling en de heffing der regten van registratie, zijn kunnen.

Wat het tweede punt betreft, is het een, reeds sedert lang, bij de decisie van den Minister van Financien in Frankrijk, van den 28 Junij 1808 (men zie Deel XII, bladz. 172 der Verzameling, alwaar dezelve is aangehaald), aangenomen beginsel, dat wanneer kwijting gegeven wordt, van eene schuld, en van al de daarop verschuldigde interessen, zonder de bepaling, van welk tijdstip af, voor die interessen gekweten wordt, het regt geheven en berekend moet worden, over de hoofdsom met bijvoeging van de vijf laatste jaren interessen, zoo de schuld meer dan vijf jaren oud is, aangezien men, voor de vroegere interessen, de verjaring zou kunnen inroepen.

Bij solutie van den 30 Januarij 1834, n°. 54, is dan ook te kennen gegeven, dat *niet* het regt van 1 per cent, maar slechts dat van $\frac{1}{2}$ per cent verschuldigd was op de in den aanvang dezer § vermelde akte, van den 16 Mei 1823; doch dat dit regt berekend moest worden over de hoofdsom van 1,250 gulden, met bijvoeging van vijf jaren interessen (*).

(*) Bij eene solutie van den 15 Junij 1830, no. 210, was beslist dat ten onregte op eene quitantie, verstrekt: a. voor de aflossing eener obligatie, groot 140,000 gulden, b. voor f 1,516.65 wegens de, op den dag der aflossing verschuldigde interessen, door een' ontvanger het regt berekend was over de hoofdsom, met bijvoeging van vijf jaren interessen, daar hier het bedrag der interessen, waarvoor kwijting gegeven werd, bepaaldelijk opgenoemd zijnde, het regt op geen hooger bedrag derzelve kon worden gevorderd, en, bij eene andere solutie, van den 7 Maart 1832,

SUGCESSIEN. — SCHULDEN.

Kan, onder de schulden in het passief van de memorie van aangifte eener nalatenschap, eene som gebragt worden, wegens op- of aanbouw van een perceel onroerend goed verschuldigd, waarvan geene akten of wettelijke bewijzen bestaan; doch gestaafd door eene verklaring van derden, dat zij wel weten, dat, voor die som, zoodanige kosten gemaakt zijn?

In de memorie van aangifte der nalatenschap van M. K., overleden den 22 September 1832, kwam onder no. 9 van het actief, de volgende post voor:

« De helft van zoodanige som van 3,000 gulden, als de *gemeenschap*, tusschen de overledene en den aangever (zijnde haar echtgenoot en algemeen legataris), volgens testament, hebbende bestaan, te vorderen heeft uit den boedel van de overledene, ter zake, uit dezelve *gemeenschap* bestreden kosten, wegens

no. 40, waar quitantie gegeven werd voor eene som van f 3,098.33 voor de aflossing eener hypothecaire obligatie, groot 3,000 gulden, benevens 7 maanden en 26 dagen interessen, is hetzelfde beslist, met aanmerking, dat, dewijl hier geene quitantie gegeven was voor *al* de interessen, onbepaald, maar *nominatim*, voor de sedert den 15 Junij te voren te goed zijnde interessen ten beloope van f 98.33, het wettelijke vermoeden, dat voor vijf jaren interessen zonden kunnen verschuldigd geweest zijn, en dat daar voor quitantie gegeven werd, kwam te vervallen.

het bouwen en verhoogen der huizing en schuur, sub n°. 1 van het actief omschreven, aan de overledene alléén, in eigendom hebbende behoord, voorgevallen in de jaren 1814 en 1826, dus alhier uitgetrokken, voor f 1,500.»

Daarentegen was onder n°. 5 van het passief het volgende gebragt:

« Zoodanige 3,000 gulden als de overledene aan de gemeenschap schuldig is, ter zake sub n°. 9 van het actief omschreven, zegge . . . f 3,000.»

Ten aanzien van dezen post was aan de memorie eene verklaring gehecht, de dagteekening van den 13 November 1832 voerende, waarbij M. R. en H. B., te voren timmerlieden, verklaarden, de eerstgenoemde in den jare 1814, en de tweede in den jare 1826, te zijn werkzaam geweest tot bouwing en verhooging van de boerenhuizing en schuur, hiervoren bedoeld, en stellig te weten, dat de gezamenlijke kosten, deswege, wel meer, maar niet minder hadden bedragen dan 3,000 gulden.

De ontvanger heeft den voorschreven post in mindering der baten toegelaten, uit aanmerking, zeide hij, dat de echtgenooten in gemeenschap van goederen gehuwd waren geweest, en de schuld gerangschikt scheen te kunnen worden onder die, bedoeld bij art. 12, litt. b der wet van den 27 December 1817, daar de gelden gebezigd waren tot verbetering van het bedrijf der overledene, die landbouwster was, zonder hetwelk die onkosten, waar-schijnlijk, niet zouden zijn voorgevallen.

Men voerde hier tegen aan, dat de onderwerpelijke schuld behoorde tot die, welke bedoeld zijn in art. 12, litt. a der wet, en dat dezelve, daar

er geene akte of wettelijk bewijs bestond, alzoo *niet* in het passief kon worden geleden, waardoor dan ook de 1,500 gulden uit het actief zouden komen te vervallen, met aanmerking, dat, zoo het afgegeven, en bij de memorie overgelegde certificaat, al tot bewijs strekken kon, dat de vertimmeringen in 1814 en 1826, aan het huis en de schuur, hadden plaats gehad, dan nog geenszins daaruit bleek, dat dezelve zoo hoog liepen, en nog minder, *dat de bestede gelden* uit de gemeenschap waren betaald.

De bedoelde verklaring leverde nogtans zeker een begin van bewijs op. De deugdelijkheid der aangifte was, bovendien, bij eede bevestigd, en, bij solutie van den 8 Februarij 1834, no. 35, is dan ook te kennen gegeven, dat, hoezeer deze post werkelijk geacht kon worden tot de schulden te behooren, bij litt. a van art. 12 der wet van den 27 December 1817 bedoeld, aan de vordering van een suppletoir regt nogtans, in de gegevene omstandigheden, geen verder gevolg behoorde te worden gegeven.

§ 9.

AKTEN IN DE IN OPSTAND ZIJNDE GEWESTEN OPGE-
MAAKT. — AKTEN VAN DEN BURGERLIJKEN STAND. —
HYPOTHEKEN. — HYPOTHEKBEWAARDERS.

*Kunnen akten, in de in opstand zijnde gewesten
opgemaakt, door de ambtenaren van den Bur-
gerlijken stand, of door de hypotheekbewaar-*

ders tot vernietiging van hypothecaire inschrijvingen aangenomen worden?

Op de vraag, of een hypotheekbewaarder wel weigeren kon, eene hypothecaire inschrijving door te halen, ten gevolge van eene toestemming, daartoe te Brussel in den jare 1833 verleden, daar men vermeende, dat de belangen van Noord-Nederlanders, te wier behoefte die toestemming tot vernietiging verstrekt was, bij die weigering konden benadeeld worden, heeft Zijne Excellentie de Minister van Justitie, hierover geadieerd, aangemerkt, dat geene akten in de Zuidelijke provincien gepasseerd, geschreven op papier, voorzien van zoogenaamde *Belgische* zegels of stempels, en uitgegeven en geteekend door niet erkende autoriteiten, bij den Burgerlijken stand hier te lande, als wettige akten mogen aangenomen worden, en daar er geene redenen schenen te bestaan, waarom een *hypotheekbewaarder*, die een 's Rijks ambtenaar is, meer dan een ambtenaar van den Burgerlijken stand bevoegd zou zijn, om zulke *illegale* akten als *wettig* te mogen beschouwen, en daaraan gevolg te geven, als deszelfs gevoelen te kennen gegeven, dat een hypotheekbewaarder geene bevoegdheid daartoe heeft, en dat degenen, welke bij de weigering van dien ambtenaar schade zouden *kunnen* lijden, zich om voorziening aan den Koning, bij requeste, zouden behooren te wenden, even gelijk zulks dagelijks, ten opzichte van den Burgerlijken stand het geval is.

Bij decisie van den 28 December 1833, n°. 8, en 4 Januarij 1834, n°. 62, zijn voorschriften dien overeenkomstige gegeven.

§ 10.

GOEDEREN. — KOOPMANSGOEDEREN. — VEE. —
 ONINGEOOGSTE VRUCHTEN. — HOOI. — OPENBARE
 VERKOOPINGEN VAN ROERENDE GOEDEREN. —
 AKTEN VÓÓR DE INVOERING DER WET VAN
 DEN 16 JUNIJ 1832 OPGEMAAKT. —
 DWANGSCHRIFT. — INSTANTIEN. —
 VERVOLGINGEN. — VONNISSEN. —
 INTERESSEN.

Tot de heffing van welk regt gaf, vóór het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, en geeft thans, sedert dien tijd, aanleiding eene openbare verkooping van vee, hetzij dat vee afzonderlijk, hetzij hetzelfde te gelijk met hooi verkocht wordt?

Is een dwangschrift nietig, wanneer hetzelfde geaffirmeerd is, niet door den vrederegtcr van het canton alwaar hetzelfde is uitgevaardigd, maar door dien van het canton, waar de openbare beambte, tegen wien dat dwangschrift is gericht, gedomicilieerd is; gelijk mede zoo de naam van dengenen, te wiens verzoeko gehouden is eene openbare verkooping, oorzaak van het geding, verkeerdelijk daarin is opgegeven; — en zijn eindelijk die redenen van nietigheid, zoo dezelve bestaan, gedekt, wanneer, te gelijk met het voordragen derzelve, de zaak ten principale behandeld wordt?

Is een vonnis in registratiesaken nietig, wan-

neer daarin geene melding is gemaakt van het uitbrengen van een rapport, door eenen regter, daartoe gecommitteerd?

Kan het Bestuur der registratie, tot de terug-gave van te veel betaalde regten veroordeeld wordende, ook tot de vergoeding van interessen, over dierzelf bedrag, worden veroordeeld?

Op de vraag, of de openbare verkooping van vee, ten verzoeken van gepatenteerde handelaars in vee gehouden, konden worden gerangschikt onder de verkooping van koopmansgoederen, als zoodanig in den handel bekend, welke bij art. 13 der wet van den 31 Mei 1824 aan een verminderd regt zijn onderworpen verklaard, dan wel, of dezelve, als gewone roerende goederen ten onderwerp hebbende, tot het regt van 2 per cent aanleiding gaven, had de Raad der ontvangsten, bij resolutie van den 16 Augustus 1825, n°. 9, als deszelfs gevoelen, te kennen gegeven, dat de openbare verkooping van vee, ten verzoeken van *gepatenteerde veehandelaars* gehouden wordende, aan het *verminderd* registratieregts van $\frac{1}{2}$ per cent, bepaald bij art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, behoorden te worden onderworpen, en zulks uit aanmerking, dat de vetweiderij en de verkoop van vee eenen bekenden en niet onaanzienlijken tak van binnenlandschen handel en nijverheid uitmaken; dat derhalve het vee, dat door gepatenteerde veehandelaars publiek verkocht wordt, onder koopmanschappen *kon* en *moest* begrepen worden, en, als zoodanig, slechts aan het *verminderd* regt, voor de in het openbaar geschiedende verkooping van kooptmanschappen vastgesteld, onderworpen

was, als hebbende deze vermindering eeniglijk de bevordering van *handel* en *nijverheid* ten doel, en, bij circulaire van den 27 Augustus 1825 (art. 1383 der Verzameling) is aan de ambtenaren der registratie te kennen gegeven, dat zij zich overeenkomstig het bovenstaande gevoelen zouden hebben te gedragen.

Ten gevolge van deze voorschriften werd het regt van 2 per cent, ten bedrage, met de verhoogingen, van f 53.81, bij dwangschrift gevorderd van den griffier van het vrederegter te H., op het proces-verbaal eener openbare verkooping van vee, door hem, ter requisitie van den heer J. BOSSCHA, onderdirecteur van de kolonie te Ommerschans, op den 15 September 1827 gehouden; welk dwangschrift nogtans verkeerdelijk ten overstaan van den vrederegter van het canton H., in plaats van ten overstaan van den vrederegter te Zwolle, was geaffirmeerd; terwijl ook, door eene schrijffout, daarin gesteld was de naam J. BOSSCHER, in plaats van dien van J. BOSSCHA.

De griffier kwam in oppositie, met dagvaarding van het Bestuur voor de regtbank van eersten aanleg te Zwolle, alwaar hij concludeerde, dat gemeld dwangschrift nietig zou worden verklaard, en het Bestuur, in allen gevalle, deszelfs vordering van registratieregten, zoo als die gedaan was, zou worden ontzegd; zijnde de nietigheid van het dwangschrift daarop gegrond, dat hetzelfde, ingevolge art. 64 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, *niet* door den vrederegter van het canton H., maar door dien van het canton Zwolle, alwaar het bureau van registratie was gevestigd, executor had moeten worden verklaard, alsmede wegens misstelling van den naam van dengenen,

te wiens verzoeken de verkooping was gehouden, zijnde die naam J. BOSSCHA en niet J. BOSSCHER, zoo als in het dwangschrift was vermeld, en de oppositie ten principale, op het sustenu dat de regten abusivelijk zouden zijn gevorderd, naar de bepalingen der wet van 22 Frimaire 7 jaar, in stede van naar het tarief, bepaald bij art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, volgens 't welk dezelve hadden behooren te worden berekend.

Als exceptie van niet ontvankelijkheid is door het Bestuur aangevoerd, dat de griffier, naar aanleiding van art. 28 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, onder geen voorwendsel de betaling der regten mogt verschuiven, en hem geene andere aktie, dan die tot teruggave der betaalde regten kon competeren; wordende daartoe geconcludeerd, dat hij in zijne oppositie niet ontvankelijk zou worden verklaard; vermits het verkochte vee niet behoorde onder die artikelen, ten aanzien van welke de regten van registratie, bij art. 13 der wet van den 31 Mei 1824 verminderd zijn;

De regtbank sprak hierop, den 27 Februarij 1828, het volgende vonnis uit:

« De daadzaken zijn,

« Dat de opposant, op den 15 September 1827, ten verzoeken van J. BOSSCHA, in qualiteit als onderdirecteur van de kolonie te Ommerschans, ten huize van, te H., eene publieke verkooping van vee heeft gehouden, blijkens proces-verbaal, daarvan opgemaakt, hetwelk, op den 3 October daaraan volgende, ten burele der registratie te Zwolle, is geregistreerd, voor eene totale som van f53.81;

« De opposant geweigerd hebbende de regten, naar de berekening van den ontvanger, te voldoen, is door laatstgenoemden een dwangschrift tegen hem uitgevaardigd, « tot voldoening » (luidt die akte) « eener som van f 53.81, wegens verschuldigde re-
« gistratieregten, op een proces-verbaal van ver-
« kooping van vee, van den 15 September 1827, « ten verzoeken van den heer J. Boaschn, in qua-
« liteit als onderdirecteur van de kolonie te Om-
« merschans gehouden »; welk dwangschrift op den 2 November 1827, door den vrederechter van het canton H., is executoir verklaard (*).

« De regtsvragen zijn alzoo, of de nulliteiten, door den opposant, en de reden van niet ontvankelijkheid aan zijde van het Bestuur geobjicieerd, behooren te worden geadmiteerd?

« En, ten principale, of de regten behooren te worden berekend naar de bepaling van art. 69, § 5 der wet van 22 Frimaire 7, jaar, dan wel naar aanleiding van art. 13 der nadere wet van den 31 Mei 1824?

« Waarentrent, overwogen dat de door den opposant geobjicieerde nulliteiten, zoo mede de reden van niet ontvankelijkheid, door den geopposeerde voorgedragen, tot die exceptien behooren, welke alle andere defensien behooren vooraf te gaan, en welke, uit den aard der zaak, van zelve vervallen,

(*) Te vergelijken met het vonnis van de regtbank te Arcis-sur-Aube (Frankrijk), vermeld in § 42 des vorigen Deels, over de bevoegdheid van ontvangers, om dwangschriften nit te vaardigen wegens geregistreeerde akten, waarvan de regten reeds in ontvang zijn gesteld, zoo als hier het geval was.

zoodra de excipient zijne middelen van defensie ten principale voordraagt en ontwikkelt;

« En, voor zoo veel de zaak ten principale betreft, overwogen dat, bij art. 13 van meergemelde wet van den 31 Mei 1824, eene vermindering van registratieregten is bepaald, « voor ver-
« koop bij openbare veiling van buitenlandsche
« effecten, en aandeelen in buitenlandsche fondsen,
« van *koopmansgoederen, als zoodanig in den handel*
« *bekend*, van hout op stam en van oningeeogste
« veldgewassen en vruchten; »

« Overwogen dat de handel in vee eenen voor-
namen tak van koophandel in dit Rijk uitmaakt,
en het vee alzoo moet worden geconsidereerd,
onder de bij gemeld artikel bedoelde *koopmansgoe-
deren* te behooren;

« Overwogen dat de vermindering van regten,
voor koopmansgoederen, als zoodanig in den handel
bekend, notoir ter bevordering van handel en nij-
verheid in het algemeen is toegestaan, zonder dat
het genot van deze gunstige bepaling aan het be-
roep, de qualiteit, of het al dan niet bezitten van
een patent, aan zijde des verkoopers, speciaal is
verbonden;

« Overwogen dat alzoo de berekening der ver-
schuldigde regten van registratie, naar de bepa-
ling van meergemeld art. 13 der wet van den
31 Mei 1824, had behooren te geschieden, en wel
de gulden berekend tegen 106½ cents, zoo als bij
art. 1 der voorwaarden is gestipuleerd:

« De regtbank, na te hebben gehoord den heer
officier in deszelfs conclusien, regt doende in naam
des Konings, verklaart den opposant ontvankelijk

in zijne gedane oppositie, tegen het dwangschrift, door den ontvanger der registratie op den 2 November 1827 tegen hem uitgevaardigd, en verstaat, dat de regten van registratie, op het proces-verbaal van de door hem, op den 15 September 1827 gehoudene openbare verkooping van vee, zullen worden berekend als volgt:

« 50 cents per 100 gulden, voor	
regt, over	f 1,735.68, is f 8.68
25 cents per 100 gulden, voor borg-	
togt, over	f 1,579.25, is - 3.95
25 cents per 100 gulden voor eene aan-	
gehaalde (opgehouden?) koe . f	46.25, is - 0.11½
13 opcenten voor het syndicaat	- 1.66
13 opcenten voor het Rijk	- 1.66
« Totaal	f 16.06½

« Zullende alzoo de opposant de regten kunnen voldoen met eene som van f 16.06½;

« Condemneert den geopposeerde in de kosten der procedure. »

Dit vonnis, waar tegen het Bestuur appel *lococassatie* heeft doen instellen (behalve de middelen ten principale, als reden van vernietiging aanvoerende, dat daaruit niet bleek, dat hetzelfde, volgens het voorschrift der wet, van een rapport van den regter-commissaris zou zijn voorafgegaan), werd bevestigd bij arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 19 Februarij 1830, luidende aldus:

« Gehoord den advocaat-generaal HUYGENS, namens den procureur-generaal, in deszelfs conclusien, uitgebragt in de teregtzitting van den 29

Januarij 1830, strekkende tot te nietdoening van het appel, en confirmatie van het vonnis, waarvan *loco* cassatie is geappelleerd, met condemnatie van den appellant in de kosten;

« Gezien de stukken;

« Overwegende, met betrekking tot den eersten grond van cassatie, specterende den vorm, dat, ofschoon in het beklaagde vonnis geene melding wordt gemaakt, dat hetzelfde gewezen is op het rapport van eenen regter-commissaris, de appellant *loco* cassatie nogtans niet poseert, dat deze formaliteit niet zou zijn nagekomen;

« Overwegende dat, ofschoon het *regelmatiser* en *naauwkeuriger* ware geweest, dat van het nitgebragte rapport nitdrukkelijk gewag ware gemaakt in het vonnis, de wet nogtans op dit verzuim de straf van nietigheid *niet* heeft gestatueerd (*);

« Overwegende, ten aanzien der zaak ten principale, dat de regter *a quo* den onderwerpelijken verkoop van koebeesten (die in het openbaar en zonder vermenging met andere goederen is geschied) allezins teregt heeft beschouwd als een verkoop van *koopmansgoederen*, en daarop toegepast art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, doordien de koebeesten, buiten bedenking, behooren onder de objecten in den handel bekend, en dezelve, daarenboven, een' voornamen tak van nijverheid voor de kolonie te Ommerschans uitmaken;

« Overwegende mitsdien, dat de behandeling der zaak aan geene wezenlijke nulliteiten laboreert,

(*) Het Hof heeft dit punt meermalen op gelijke wijze beschouwd. Men zie onder anderen, Deel III, §§ 3, 13, 14 en 36.

noch dat, in de toepassing der wet, kwalijk is gehandeld:

« Het Hof,

« Doet te niet het appel;

« Ordonneert, dat het vonnis der regtbank van eersten aanleg te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, waarvan *loco cassatie* is geappelleerd, geheel en volkomen effect zal sorteren;

« Condemneert den appellant in de kosten.»

Ook in twee andere gevallen, waar het regt van 2 per cent geheven was op de processen-verbaal van openbare verkooping van vee, gehouden ten verzoeken, de eene van eenen landbouwer, de andere van iemand zonder beroep, en waar de teruggave gevraagd werd van datgene, wat meer gevorderd was dan het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, heeft dezelfde regtbank, bij twee bijna gelijklopende vonnissen, beide van den 2 Februarij 1831, die teruggave bevolen. Wij laten hier, derhalve, slechts een derzelve, het laatstgemelde namelijk, volgen:

« Gezien een extract of kopij van een proces-verbaal van publieke verkooping van vee, op den 31 October 1828 door den deurwaarder N. en getuigen, ten behoeve van den eischer in dezen gehouden; zijnde dit proces-verbaal behoorlijk geregistreerd;

« Gezien de verdere, overgelegde stukken en defensien, van wederzijdsche partijen, zijnde behoorlijk geregistreerd, alsmede derzelve conclusien; strekkende die des eischers daartoe, dat het Bestuur zal worden gecondemneerd om promptelijk aan den requirant terug te geven de som van f 26.46, welke het Bestuur, zoo aan hoofdbelas-

ting als opcenten, te veel heeft geheven op eene akte van verkoop van vee, gehouden ter requisitie van den eischer, den 31 October 1828, door het ministerie van den deurwaarder N., en welke akte op den 4 November daaraanvolgende is geregistreerd; met interessen en kosten;

« En die van gedaagde, daartoe, dat het der regtbank behagen moge den eischer niet ontvankelijk, of wel niet gegrond te verklaren in zijnen eisch en conclusien; met condemnatie in de kosten.

« De daadzaken zijn:

« Dat de eischer in deze, op den 31 October 1828, door het ministerie van den deurwaarder N., te Zwolle, heeft doen verkoopen eenige koebeesten, ter waarde van $\text{ƒ } 1,270.25$, op welke akte van verkoop, welke den 4 November daaraanvolgende is geregistreerd, door het Bestuur der registratie een regt van 2 per cent voor verkoop, en van $\frac{1}{2}$ per cent voor regt van borgtogt is geheven; van het bedrag van welk regt de eischer in deze de gedeeltelijke restitutie vordert, ter somma van $\text{ƒ } 26.46$, vermeenende dat, ingevolge art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, slechts een regt van $\frac{1}{2}$ per cent is verschuldigd, als alienatie van *koopmansgoederen*, en de helft van dat regt voor borgtogt; tegen welke restitutie het Bestuur der registratie zich heeft verzet, als kunnende, in deze, het verkochte niet als *koopmansgoederen* worden beschouwd.

« Het regtpunt is, of het verkochte vee als *koopmansgoed* kan worden beschouwd, en of er, dus, volgens art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, slechts een regt van $\frac{1}{2}$ per cent voor koop, en van

$\frac{1}{2}$ per cent voor borgtogt verschuldigd is, dan wel, of van die goederen een regt van 2 per cent, voor den verkoop, en van $\frac{1}{2}$ per cent voor borgstelling, moet worden geheven?

« Gehoord het rapport, door den heer regter Huzar gedaan in eene der vorige teregtzittingen uitgebragt;

« Gehoord de conclusie van het openbaar ministerie;

« Overwegende dat, achterevolgens de bepalingen van art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, de publieke verkooping van *koopmansgoederen*, als zoodanig in den handel bekend, aan slechts $\frac{1}{2}$ per cent registratieregten voor verkoop, en $\frac{3}{4}$ per cent voor borgstelling onderworpen zijn, zonder dat bij dit of volgende artikelen eenig onderscheid wordt gemaakt tusschen den *stand* der personen, te welker requisitie de verkooping geschieden, en of dezelve werkelijk *kooplieden in die goederen* zijn, dan niet;

« Overwegende dat eene openbare verkooping van koebeesten en ander vee, zonder twiĳfel, voor eene zoodanige, van *koopmansgoederen*, te houden is, als bedoeld wordt bij art. 13 der meergemelde wet;

« Overwegende dat ook de hier voorkomende questie reeds vroeger, op dezelfde wijze, door deze regtbank is beslist, bij vonnis van den 27 Februarij 1828, welk vonnis in appel is geconfirmeerd, bij arrest van het Hoog Geregtshof te 's Gravenhage, van den 19 Februarij 1830;

« Overwegende dat er, gevolgelijk, op de gemelde akte van verkoop te veel regten zijn geheven, en het

Bestuur dus tot de gevorderde restitutie is verplicht:

« De regthank, regt doende in naam des Konings; condemneert den gedaagde om aan den eischer te restitueren de som van *f* 26.46, door den ontvanger der registratie te veel geheven op de gemelde akte van verkoop van vee, gehouden ter requisitie van den eischer; condemneert den gedaagde voorts in de renten, als naar de wet, en in de kosten der procedure. »

Het geheele geschil was gelegen in de toepassing van art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, en bepaaldelijk in de vraag, of de onderwerpelijke verkooping van vee, zonder vermenging, wel is waar, van andere voorwerpen, maar nogtans gehouden ten verzoeken van iemand, die in het proces-verbaal gezegd werd zonder beroep, en alzoo zelf verklaard had *geen koopman* te zijn, in de, bij wijze van *uitzondering*, door die wetsbepaling verleende vermindering van regten, viel?

Dat vee een voorwerp is, waarin handel gedreven *kan* worden, ja groote handel gedreven wordt, is boven alle tegenspraak verheven, en is te minder te betwisten, daar bijna alle beweeglijke, en zelfs onbeweeglijke zaken voorwerpen van handel zijn; zoo dat, bijaldien de vermindering toepasselijk ware op alle voorwerpen, waarin handel gedreven *kon* worden of gedreven wordt, bijna alle beweeglijke en onbeweeglijke zaken in die termen zouden vallen, en die wetsbeschikking althans geene *uitzonderende*, maar eene *algemeene* bepaling zou zijn, terwijl de voorwerpen, waarop dezelve *niet* toepasselijk zijn zou, integendeel, de *uitzondering* zouden daarstellen. Duidelijk blijktbaar is het nogtans, dat de wetgever juist daarom het vermin-

derde regt *niet* daargesteld heeft voor *alle* openbare verkooping van *handelszaken*, of van *objecten* of *voorwerpen* van *handel*, maar *bepaaldelijk* voor openbare verkooping van *koopmansgoederen als zoodanig in den handel bekend*; en niet alléén nu, dat men door het woord *goederen*, in de gewone spraak, verstaat levenlooze voorwerpen en *geenszins* vee, waaruit men al van zelve afleiden kan, dat de onderwerpelijke verkooping niet in de termen van het verminderde regt viel, maar dit is nog blijkbaarder, daar, indien de bedoeling des wetgevers geweest ware die vermindering, ook tot de verkooping van vee uit te strekken, hij dezelve later, onder de voorwerpen van *landbouw*, waarvoor het regt insgelijks verminderd is, zou hebben opgenoemd. Het woord *goederen* nogtaus, al verstaat men zelfs daardoor alléén *levenlooze voorwerpen*, was den wetgever nog te onbepaald voorgekomen, daar er duizende goederen, zoo roerende als onroerende, meubelen, huisraad enz. zijn, waartoe hij die vermindering, zelfs niet tot de roerende alléén wilde uitstrekken. Het woord *koopgoederen* of *koopwaren* zou dan beter geweest zijn; dan werd het althans tastbaar, dat alléén koffij, suiker, specerijen, wijn, graan, manufacturen en zoo vele onnoemelijke voorwerpen, waarin geregeld binnen- en buitenlandsche handel gedreven wordt, aan het verminderde regt onderworpen werden; doch die uitdrukking scheen den wetgever *nog* onvoldoende; want dan zelfs zou die vermindering niet alléén nitgestrekt zijn geworden tot alle *zoodanige* objecten, wel is waar van *handel*, maar zelfs in die gevallen, wanneer die zaken, welke gewoonlijk voorwerpen van handel zijn, zich *buiten den handel*,

oij particuliere personen, kapitalisten of anderen bevonden. Ook dit was de strekking der nieuwe wetsbepaling niet, of zou dezelve van eene meer uitgebreide toepassing gemaakt hebben, dan het voornemen was. *KOOPMANSgoederen* voldeed aan het oogmerk, als die, zoo evengemelde, goederen te kennen gevende, doch alléén in het geval, wanneer dezelve aan eenen *koopman* behooren; terwijl dan nog, om allen twijfel te benemen, zoo wegens den aard als de afkomst der goederen, de wetgever nog achter dit woord gevoegd heeft, *als zoodanig in den handel bekend*: zoo dat het nu buiten alle tegenspraak wezen moest, dat, zoo als die wetsbepaling luidde, het alléén *koopwaren* zouden wezen, *in den handel als zoodanig bekend*, en tevens *in den handel zijnde*, namelijk *aan eenen koopman behoorende*, waarop de verminderde belasting van toepassing zijn kon.

De deurwaarder beriep zich, wel is waar, op het hierboven, op bladz. 103, voorkomend arrest van den 19 Februarij 1830, waarbij het Hof beslist had, dat aan het verminderde regt, van slechts $\frac{1}{2}$ per cent, onderworpen was eene openbare verkooping van vee, die ten verzoeken van den onderdirecteur der kolonie te Ommerschans was gehouden; doch dit arrest was hier van geene onmiddellijke toepassing, aangezien hetzelfde niet alléén daarop rustte, dat het Hof de koebeesten beschouwd had, als bij art. 13 der wet van den 31 Mei 1824 bedoelde *koopmansgoederen*, in den handel bekend, maar er bepaaldelijk bijgevoegd was, dat dezelve *daarenboven eenen voornamen tak van nijverheid voor de kolonie te Ommerschans uitmaken*, waaruit derhalve voortvloeide, dat, bij-

aldien die verkooping ten verzoeke van eenen *anderen*, en dat wel van iemand, die *geen koopman*, niet eens landbouwer was, maar zeide zonder beroep te zijn, geschied ware, de beslissing juist anders om zou geweest zijn, zoo als ten duidelijkste blijkt uit het later arrest, van den 3 December 1830, voorkomende in Deel I, § 30 van dit werk, en hetwelk met meer vrucht kon worden ingeroepen, waarbij beslist is, dat slechts aan het regt van $\frac{1}{2}$ per cent onderworpen was de openbare verkooping van wijn, in de nalatenschap eens *wijnkoopers* gevonden, onder anderen, uit overweging, « dat die wijnen waren *koopmansgoederen*, welke bezeten waren geweest, ten einde daarmede handel te drijven, en, mitsdien; zoodanige, als bij art. 13, eerste zinsnede der wet van den 31 Mei 1824 waren bedoeld » en wijders, « dat de verkopers, die wijnen van *kooplieden geërfd hebbende*, zij, in hoedanigheid van erfgenamen, dezelve als *koopmansgoederen* in den volsten zin hadden verkregen en bezeten, hoezeer het, daarenboven, de hoedanigheid niet is dergenen, die zekere waren bezitten, maar wel het einde, waartoe die bezeten worden, welke haren aard moet regelen.

Deze middelen werden, min of meer in de alhier overgenomen bewoordingen, door het Bestuur, bij desselfs beroep in cassatie, voor het Hoog Geregts-hof te 's Gravenhage, tegen het hierboven gemelde vonnis van den 2 Februarij 1831 aangevoerd; terwijl voor hetzelfde tevens werd aangemerkt, dat in eersten aanleg gevorderd, en ook bij het vonnis toegekend waren de interessen van de gevraagde en toegewezen

teruggave van *f* 26.46, en dat, hoe onbeduidend die vordering en veroordeeling ook schijnen mogten, deze nogtans van dien aard waren, dat dezelve, naar de speciale wetten op het onderwerp, waarvan bij de algemeene wet niet was afgeweken, en naar de bepaalde jurisprudentie, niet toegelaten konden worden, en het Bestuur, al ware het daarom alléén, niet in dat vonnis zou hebben *kunnen* berusten, en hetzelfde, ontwijfelbaar, om die reden, zou moeten worden vernietigd; dat de eerste regter geene enkele wetsbepaling noch een enig motief had aangehaald, waarop de veroordeeling tot betaling van renten rustte; dat het althans waar is, dat men dergelijke veroordeeling niet, door de algemeene bepalingen, van art. 1382 en 1153 des Burgerlijken Wetboeks, wettigen kan, en dezelve eene overtreding daarstelde van art. 28 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, zoo als zulks in dien geest beslist was, niet alléén door een aantal arresten van het fransche Hof van cassatie, maar ook bij verschillende arresten van het Hoog Geregts-hof te 's Gravenhage, zoo als het Hof zich daar van verzekeren kon, bij inzage van art. 785 en 918 der Verzameling, en de arresten raadplegende van den 28 Julij 1824, te vinden in art. 1209 der Verzameling, en van den 19 October 1831 en 27 Julij 1832 (*).

Het vonnis is dan ook, wat het punt der interessen betreft, vernietigd, maar ten aanzien van het regt wegens de verkooping bevestigd, door het volgende arrest van den 4 Julij 1834:

« Het Hof, gehoord het rapport van den raadsheer VAN SWINDEN;

(*) Zie ook art. 1947, en Deel IV, § 9, en bladz. 300 en 318 van dit werk.

« Gehoord den advocaat-generaal Mr. JUNIUS VAN HEMERT, namens den procureur-generaal, in deszelfs conclusien, genomen in 'de audientie van den 13 Junij jongstleden, tenderende tot vernietiging van het vonnis, waarvan *loco* cassatie is geappelleerd, voor zoo veel daarbij toegewezene interessen aangaat, en tot ontzegging der verzochte cassatie van hetzelfde vonnis, ten aanzien der daarbij bevolene restitutie;

« Gezien de stukken;

« Overwegende dat de benaming van *koopmansgoederen*, als zoodanig in den handel bekend, waaraan bij openbare veiling, in welke geene andere goederen zijn begrepen, verkocht wordende in art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, eene vermindering van regten, tot op vijftig cents per honderd gulden, is toegekend, *niet* uitsluitend op levenlooze, maar ook op levendige voorwerpen behoort te worden toegepast, aangezien zoo wel in de laatste als in de eerste handel wordt gedreven, gelijk dan ook de handel in vee een belangrijk artikel van handel in dit land uitmaakt;

« Overwegende dat ook bij de toepassing der benaming van *koopmansgoederen*, het beroep, noch der verkoopers *noch* der koopers, behoort in aanmerking te komen, maar het voldoende is, dat de verkochte goederen als *koopmansgoederen* kunnen worden beschouwd;

« Overwegende dat, in *casu*, de verkoop bij openbare veiling van 22 stuks vee, zonder eenige andere goederen meer, ontwijfelbaar aanduidde, dat hetzelfde vee werd verkocht als *koopmansgoed*, en als zoodanig door den verkooper werd te gelde gemaakt;

« Overwegende dat, mitsdien, art. 13 der wet van den 31 Mei 1824 (*Staatsblad* n°. 36), in dezen te regt is toegepast, en door die toepassing geene wetsbepaling is gevioleerd;

« Overwegende, met betrekking tot de door den eersten regter aan den geïntimeerde toegewezen renten, dat, volgens art. 28 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, de regten van registratie behooren betaald te worden naar het bedrag, dat daarvoor is vastgesteld, behoudens restitutie, wanneer daartoe termen zijn, maar *noch* bij dat artikel, noch ergens elders, in de wetten op het middel der registratie, eenige renten, *hetzij* aan het Bestuur, *hetzij*, in geval van restitutie, aan de betaald hebbenden wordt toegekend; en dat alzoo de eerste regter, met de toewijzing der interessen, zijne magt heeft te buiten gegaan:

« Het Hof,

« Doet te niet het appel *loco* cassatie;

« Gelast, dat het vonnis der regtbank van eersten aanleg te Zwolle, van den 2 Februarij 1831, waarvan *loco* cassatie is geappelleerd, voor zoo veel betreft de daarbij bevolene restitutie aan den geïntimeerde, van f 26.46, door den ontvanger der registratie te Z. te veel geheven, geheel en volkomen effect zal sorteren;

« Vernietigt niettemin hetzelfde vonnis, voor zoo veel aangaat de daarbij toegewezen interessen, en condemneert den appellant in de kosten.»

Bij resolutie van den 26 September 1834, n°. 42, is voorgeschreven, om, ten gevolge van dit arrest, zoo wel de bovengemelde teruggave, als die, welke

bevolen was, bij het andere vonnis van dezelfde regtbank, insgelijks van den 2 Februarij 1831, te bewerkstelligen.

In een ander geval, waar, te gelijk met het vee, eene zekere hoeveelheid hooi was verkocht, heeft diezelfde regtbank intusschen het regt van 2 per cent op het proces-verbaal der verkooping verschuldigd⁴ geacht, blijkens het volgende vonnis van den 30 Maart 1831:

« De daadzaken zijn:

« Dat de eischer in dezen, op den 21 October 1829, door het ministerie van den notaris ..., te Z., heeft doen verkoopen eenig vee en hooi, ter waarde van 816 gulden, op welke akte van verkoop, welke den 23 October daaraanvolgenden is geregistreerd, door den ontvanger der registratie te Z. een regt van 2 per cent voor verkoop, en van $\frac{1}{2}$ per cent voor regt van borgtogt is geheven; van het bedrag van welk regt de eischer in deze de gedeeltelijke restitutie vordert, ter somma van f 19.80, vermeenende dat, ingevolge art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, slechts een regt van $\frac{1}{2}$ per cent is verschuldigd, als verkoop van koopmansgoederen, en de helft daarvan voor regt van borgtogt; tegen welke restitutie het Bestuur der registratie, gedaagde in dezen; zich heeft verzet, als kunnende het verkochte *niet* als *koopmansgoederen* worden aangemerkt.

« Het regtspunt is, of, volgens art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, slechts een regt van $\frac{1}{2}$ per cent voor verkoop, en van $\frac{1}{4}$ per cent voor borgtogt verschuldigd is, dan wel, of van die verkochte goederen een regt van 2 per cent voor den ver-

koop, en van $\frac{1}{2}$ per cent voor borgtocht moet worden geheven?

« Gehoord het rapport, gedaan door den heer register HUBERT, in eene der vorige teregtzittingen;

« Gehoord de conclusien van het publiek ministerie;

« Overwegende dat, ingevolge vroegere vonnissen dezer regtbank, de publieke verkooping van vee als verkooping van koopmansgoederen worden beschouwd, waarvoor, ingevolge art. 13 der wet van den 31 Mei 1824, slechts $\frac{1}{2}$ per cent registratierecht voor verkoop, en $\frac{1}{4}$ per cent voor borgstelling kan worden geheven;

« Overwegende dat deze vermindering, ingevolge genoemd art. 13, niet van toepassing is, maar het recht van 2 per cent moet worden betaald, wanneer, met zoodanige koopmansgoederen, ook andere roerende goederen in dezelfde veiling zijn begrepen;

« Overwegende dat in deze, met het *vee*, te gelijk ook *hooi* is verkocht geworden, en het dus hier de kwestie is, of die vermindering van recht daarop ook toepasselijk is;

« Overwegende dat, in art. 13 der aangehaalde wet, voor verkoop bij openbare veiling van *on-ingeoogste* veldgewassen en vruchten, het recht van registratie op $\frac{1}{2}$ per cent is verminderd, en dus daaruit volgt, * dat voor de *ingeoogste* veldgewassen dat recht is gebleven gelijk het te voren bepaald was;

« Overwegende dat *hooi* een *ingeoogst* veldgewas is, en dat dus, bij verkoop van hetzelfde, door den landman, die het heeft ingezameld, de gezegde vermindering van registratierecht daarop *niet* toepasselijk kan zijn;

« Overwegende dat het Bestuur dus tot de gevorderde restitutie niet is verplicht:

« De regtbank, regt doende in naam des Konings, ontzegt aan den eischer deszelfs genomenen eisch; condemneert denzelfen in de kosten dezer procedure. »

Men behoort er wel op te letten, dat het, bij al de hier bovengemelde gevallen, verkoopingën betrof, welke vóór het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832 gehouden waren; sedert dien tijd kan er geen twijfel meer bestaan, daar, terwijl, bij art. 12 dier wet, in algemeene termen, aan het regt van 2 per cent onderworpen zijn verklaard alle toewijzingen, verkoopingën enz., onder anderen ook, bepaaldelijk van *koopmansgoederen*, dit regt, bij wijze van uitzondering, bij n°. 3 van dat artikel, verminderd is op $\frac{1}{2}$ per cent voor de *openbare* verkoopingën van *koopmansgoederen* of DE PRIJSCOURANT DER BEURZEN BEKEND STAANDE, en vermits vee op *de prijscourant der beurzen* NIET bekend staat, kunnen de *openbare* verkoopingën daarvan, voor het vervolg, of sedert het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, niet meer, niettegenstaande de boven vermelde jurisprudentie, in de termen dier *uitzondering* vallen. Wat de verkooping van het *hooi* betreft, wijl in de laatstgemelde wet niet meer, zoo als in die van den 31 Mei 1824, gesproken is van *oningeoogste* veldgewassen en vruchten, maar bij n°. 2 van het aangehaalde art. 13, het regt op 1 per cent gesteld is, voor de *openbare* verkoopingën, onder anderen van veldvruchten, zoo lang die goederen

niet *van den grond*, waarop zij wassen of gewassen zijn, zullen zijn weggevoerd, zoo moet thans in aanmerking komen de vraag, waar het hooi tijdens den verkoop ligt.

Eindelijk zullen wij nog daaraan herinneren, dat het regt van veiling, bij art. 14 der wet van den 31 Mei 1824 ingevoerd, bij den slotzin van art. 12 der wet van den 16 Junij 1832 is afgeschaft (*).

§ 11.

AKTEN VAN KEUZE. — SCHEIDING. — SCHEIDING
BIJ VOORBEDEELING. — EIGENDOMSOVERGANG. —
TRANSACTION. — VERKOOP VAN ERFREGTEN. —
SUCCESSIONEN.

In hoe verre is er eenig proportioneel regt, van registratie of van successie, verschuldigd, wanneer aan erfgenamen of anderen goederen des boedels, in hunne erfportien of tegen geldelijke uitkeeringen, ten gevolge van de testamentaire beschikking van den overledene, bij scheidingen, transactionen of andere akten, worden toe- en aanbedeeld, of overgedragen?

K. D. is den 4 Januarij 1832 overleden, na, bij notarieel testament van den 20 October des vo-

(*) Zie ook Deel IV § 47.

rigen jaars , aan zijnen zwagers zoon , C. H. , « het regt en het vermogen te hebben vermaakt , om de hem toekomende helft in zekere bouwmanswoning , mitsgaders zijne helft in al de meubelen , huisraad , enz. aan te staan , voor eene som van 6,000 gulden , te voldoen in jaarlijksche termijnen van 100 gulden ieder , aan zijne dienstmaagd M. , of , bij haar overlijden , aan derzelver dochter N. M. , en bij overlijden van deze , voor zoo verre de som nog niet mogt zijn afgelost , aan de kinderen , welke door haar mogten worden nagelaten ; alles met de interessen berekend tegen $2\frac{1}{2}$ per cent 's jaars ; met nadere bepaling , dat , zoo M. een huwelyk mogt aangaan , zij daarna slechts één vierde en hare dochter de overige drie vierden der jaarlijksche aflossing zou genieten , en dat , zoo zij en hare dochter beiden mogten komen te sterven , zonder achterlating , door deze laatste , van kinderen , alvorens de bovengemelde 6,000 gulden geheel mogten zijn afgelost , alle verdere aflossingen en betalingen , zoo van hoofdsom als van interessen , zouden komen te vervallen en op te houden , even als of dezelve geheel waren gekweten , *nu voor alsdan , dit onafgeloste aan zijnen zwagers zoon voornoemd makende en besprekende bij deze . »*

N. M. op den 29 Mei 1832 kinderloos overleden zijnde , en hare moeder , daarna , een huwelyk aangegaan hebbende , zoo is tusschen de laatsgenoemde en C. H. verschil ontstaan , nopens de vraag , in hoe verre , ten gevolge van de testamentaire beschikking , bij , C. H. , verpligt kon geacht worden , om de aflossing en interestbetaling geheel te voldoen , dan wel of hij slechts gebonden was dezelve , voor

het vervolg, voor $\frac{1}{4}$ aan haar, M., te presteren, — en zijn partijen alstoen, bij eene notariële transactie, den 29 Januarij 1833 aangegaan, overeengekomen, dat alle verpligtingen, te dezen aanzien op C. H. rustende, zouden ophouden, tegen betaling eener som van 2,500 gulden, welke zij, M., geadsisteerd door haren echtgenoot S. M., daarbij verklaarde te hebben ontvangen.

De ontvanger vorderde op deze akte $\frac{1}{2}$ per cent over de volle som van 6,000 gulden, en vaardigde, na verloop van drie maanden, een dwang-schrift uit, ten laste van C. H., tot betaling van regten dubbel regt, wegens eigendomsovergang, over die zelfde som van 6,000 gulden. Deze vordering, van het regt van overgang, stemde, zeide hij, overeen met de solutie van den 29 Februarij 1820, te vinden in art. 403 der Verzameling, terwijl de arresten van de Hooge Geregtshoven te Brussel, en te Luik, medegedeeld in art. 1715 en 1803, van dat werk, hoewel in het voordeel van partij sprekende, in deze niet konden worden opgevolgd, dewijl het Bestuur bij die gelegenheden voorgeschreven had, dat, zoo lang de regtspleging niet bepaaldelijk, overeenkomstig met de beginselen, vervat in die arresten, zou gevestigd zijn, dezelve *niet* tot rigtsnoer der heffingen moesten genomen worden (*).

C. H. kwam tegen dit dwangbevel, bij exploit van den 9 Mei 1833, in oppositie, bewerende dat de verkrijging, krachtens het *testament*, door

(*) Zie Verzameling Deel XXI, bladz. 180 en de noot Deel XXII, bladz. 374, gelijk mede § 5 van het tegenwoordige Deel van dit werk.

hem, in zijne hoedanigheid van particulieren legataris, had plaats gehad; dat van de waarde der goederen, als onder de nalatenschap van K. D. begrepen geweest zijnde, het hoogste regt van successie was betaald, en dat geen regt van overgang onder de levenden, deswege kon worden gevorderd, vermits er geene *levende personen* bestonden, van welke zou zijn *verkregen*, en dat eindelijk de erfgenamen of algemeene legatarissen niet als zoodanige personen konden worden beschouwd, daar, door de particuliere making, het daarbij gelegateerde aan dezelve was onthouden, en, door zijne aanvaarding van het le- gaat, het regt van eigendom beschouwd moest worden, als onmiddellijk, van het oogenblik van het overlijden des erflaters af, op hem te zijn over-gegaan.

Anderen merkten hierop aan, dat op de akte van keuze of aanneming en dading verschuldigd was 4 per cent, over 2,500 gulden, als den overgang van vast goed ten onderwerp hebbende, en dat beide, aangifte en regt van successie, moesten gevorderd worden van hetgeen, krachtens het testament, was verkregen door N. M., ten gevolge van het hu- welijk van hare moeder, en door C. H., ten ge- volge van het overlijden van N. M.

Men was het volkomen eens, dat op de bedoelde transactie ten onregte $\frac{1}{2}$ per cent over de 6,000 gulden was gevorderd, en dat, in plaats daarvan, een regt van 4 per cent had behooren te zijn geheven op de som van 2,500 gulden, waarvoor C. H. de bouwmanswoning had verkregen; dan men kon zich niet wel met het gevoelen vereenigen, dat er termen zonden bestaan om, bovendien, al-

nog, aangifte en regt van *successie* te vorderen, wyl in de eerste plaats N. M. toch zeer zeker niets had verkregen; daar zij, blijkens de duidelijke aanwijzing, in de transactie vervat, vóór het huwelijk van hare moeder was overleden, zoo dat er, hoe men de zaak ook beschouwen mogt, nimmer aanleiding kon zijn om, deswege, eenig regt te vorderen, en ten andere, wat de verkrijging door C. H. betrof, kwam het niet twijfelachtig voor, dat, dienaangaande, noch aangifte, *noch regt van successie* meer kon worden gevraagd, dewyl er 10 per cent was betaald over de geheele nalatenschap van K. D., en derhalve ook over hetgeen C. H., krachtens het testament, als legaat moest geacht worden te hebben verkregen. Het navolgende scheen deze wijze van beschouwing der zaak duidelijker te maken.

Bij het questiense testament was, door den erf-later, ten behoeve van C. H. over de helft van eene hofstede, enz., beschikt, waar tegen hij, C. H., belast was geworden om, in de daarbij aange-wezene gevallen, aan de opgenoemde personen, bij jaarlijksche termijnen, uit te keeren eene som van 6,000 gulden, en, wanneer deze som niet geheel werd geabsorbeerd, het overschietende voor zich te houden.

Indien, bij het onderhavige testament, de helft der hofstede enz., dadelijk aan C. H., onder den last der nitkeeringen aan M., ware gelegateerd, dan zou geen regt van 4 per cent, wegens overgang onder de *levenden*, volgens decisie van den 27 November 1829, n°. 134 (*), kunnen gevorderd wor-

(*) Zie bladz. 69 hiervoren.

den; daar nogtans, bij de testamentaire beschikking al-
lén is toegekend *het regt en de keuze* om de bedoel-
de goederen aan te staan, moet men het er voor
houden, dat het regt van 4 per cent werkelijk
verschuldigd is op de akte van transactie, waar-
uit blijkt, dat C. H. van dat regt heeft gebruik
gemaakt.

De hofstede, benevens het huis en de meubelen,
waarover, op de voorschrevene wijze, is beschikt,
zijn, in de aangifte, gewaardeerd als volgt:

de hofstede op	ƒ 8,900.00
het huis op	- 300.00
de meubelen op	- 3,100.00
te zamen	ƒ 1,2300.00

Waarvan de helft aan den erflater toebehoorende,
bedroeg 6,150 gulden.

Zoodra de keuze tot overname dier goederen
door C. H. werd aanvaard, hetgeen thans gebeurd
was, kwam het regt van successie van 10 per
cent, over eene som van 150 gulden, stellig te
zijn en laste; ten aanzien van de overblijvende
6,000 gulden, was het ook niet twijfelachtig,
dat daarop 10 per cent verschuldigd was; dan
daar het onzeker bleef, hoe veel van deze som
aan M. en aan N. M. zou worden uitgekeerd, zoo
kon men evenmin, reeds bij het overlijden, bepalen
hoe veel regt van successie, wegens voorschrevene
6,000 gulden, ten laste van deze, en hoe veel ten
laste van C. H. zou komen.

Van het bedrag dezer uitkeering hing eveneens
af, voor hoe veel C. H. zou moeten worden ge-
acht goederen uit den boedel *titulo oneroso* ver-
kregen te hebben, om daarop het regt van 4 per

cent te heffen. Ware de som van 6,000 gulden geheel uitgekeerd, dan zou er 4 per cent op dit bedrag verschuldigd zijn geweest, en de 10 per cent successieregt zouden alsdan ten laste gekomen zijn van degene aan wie de uitkeering had plaats gehad; thans echter hadden de belanghebbenden, uit hoofde van de min duidelijke bepalingen van het testament, omtrent de te doene uitkeering getransigeerd, ten gevolge waarvan C. H. aan M. eene som van 2,500 gulden heeft uitbetaald, zoo dat hij werkelijk, voor dit bedrag, goederen *titulo oneroso* uit den boedel heeft verkregen, terwijl hij, daarentegen, bij wijze van legaat, moet geacht worden te hebben genoten eene waarde van 3,650 gulden, waarop het regt van 10 per cent aan de schatkist *reeds was voldaan*, zoo dat men niet wel vol kon houden, dat door hem, wegens diezelfde verkrijging, nogmaals regt verschuldigd zou wezen.

Hieruit volgde, dat, voor de akte van den 29 Januarij 1833, verschuldigd zou zijn geweest, 4 per cent over 2,500 gulden, zijnde f 100.00 en dat vermits daarop gevorderd was .

$\frac{1}{2}$ per cent over 6,000 gulden, zijnde . . - 30.00
nog in te vorderen viel f 70.00

Den 25 Junij 1833, n°. 91, is, overeenkomstig met deze redeneringen, voorgeschreven om van de ingestelde vordering af te zien, en de kosten te doen uitbetalen, en daarentegen eene bijbetaling van 70 gulden, benevens de verhoogingen te vorderen op de akte van den 29 Januarij 1833, en zulks uit overweging:-

« Dat, bij de hierboven bedoelde transactie, M., tegen betaling eener som van 2,500 gulden, ten

behoefte van C. H. afstand had gedaan van de regten, welke zij, volgens de testamentaire beschikking, op de waarde van voorschreven vast goed, door het genot eener jaarlijksche uitkeering, zou kunnen doen gelden, en dat C. H. dus, bij die transactie, niets meer onder onereusen titel verkregen had, dan een regt op onroerend goed, voor den prijs van 2,500 gulden; wegens welke verkrijging dus het regt van $\frac{1}{4}$ per cent, over gemelde som, verschuldigd was;

« Dat het, volgens de testamentaire beschikking van K. D., in verband met de meergemelde transactie beschouwd, daarvoor moest worden gehouden, dat C. H. de waarde der vaste goederen en andere voorwerpen, voor zoo veel die hooger dan de opgemelde som van 2,500 gulden liep, uit de nalatenschap van K. D. had geërfd;

« Dat nogtans wegens de gansche nalatenschap van K. D., en dus ook over de onderwerpelijke vaste goederen en andere voorwerpen, het hoogste regt van successie was betaald, zoodat, ter zake van den overgang bij overlijden van die goederen en voorwerpen, geen nader regt van *successie* verschuldigd kon zijn, maar het daarvoor moest worden gehouden, dat C. H. reeds de opgemelde successie-regten had gedragen, over eene waarde van 3,500 gulden, en M. over die van 2,500 gulden;

« Dat alzoo de ingestelde vordering ongegrond was, maar, bij wijze van suppletie, op de bedoelde akte van transactie nog behoort te worden ingevorderd de som van 70 gulden in principaal.»

Intusschen had meergemelde K. D., bij datzelfde, hier bovengemelde testament, ook aan twee zijner

zwagers, A. en D. H., en aan zijne schoonzuster M. H. het regt en het vermogen besproken om zijne helft in eenige andere onroerende goederen aan te staan, tegen betaling van de daarbij opgenoemde sommen. Hiervan was wel in de memorie van aangifte zijner nalatenschap gewag gemaakt, doch de onroerende goederen natuurlijk onder het actief, als tot die nalatenschap behoorende, gebragt.

Later werd de helft der zoo evengemelde onroerende goederen, door A., D. en M. H., in het openbaar verkocht, als den eigendom daarvan verkregen hebbende, volgens de keuze hun daartoe door K. D., bij deszelfs testament besproken.

De ontvanger vaardigde, dien ten gevolge, een dwangschrift tegen A. en D. H. uit, tot betaling van het regt en dubbel regt van 4 per cent, over de sommen, respectivelijk bij het testament voor hunne overnemingen bepaald. Dezelve kwamen hier tegen in oppositie, letterlijk dezelfde redenen voordragende, welke door C. H. waren aangevoerd, en op bladz. 120 en volgende, hiervoren, zijn medegedeeld, en, daar de gronden van het advijs van heeren praktizijns van het Bestuur, op bladz. 72 voorkomende, nog niet door de opname in dit werk, ter kennis van de belanghebbenden waren gekomen, verzocht men aan den Minister van Financien, om, tot voortzetting der zaak voor de regtbank, met de beginselen te mogen worden bekend gemaakt, waarop dat advijs gegrond was.

Bij decisie van den 27 Mei 1834, no. 62, heeft Zijne Excellentie te kennen gegeven: « dat dit advijs gegrond is op de middelen, door het Bestuur gebezigd, in de zaken vermeld, onder art. 1715

en 1803 der Verzameling, benevens op de beginselen, aangenomen bij een arrest van het Hof van cassatie te Parijs, te vinden in art. 1712 van het gemelde werk, doch daarbij tevens aangemerkt, dat, aangezien de personen, aan wie in deze het regt van overneming was gemaakt, geen *kinderen* noch *geïnstitueerde erfgenamen* van den testateur waren, deze zaak dus ook niet volkomen gelijk stond met die, in hetzelfde advijs van 's Rijks advokaten behandeld (*);

« Dat, naar des Ministers inzien, de door A. en D. H. voorgebragte middelen van oppositie, zouden kunnen worden bestreden, op grond dat zij als eigenaars hadden gehandeld van onroerende goederen, welke tot de nalatenschap van K. D. behoorden; waaruit alzoo ten volle bleek, dat zij de voorwaarden hadden geaccepteerd, waarop hun, bij het testament van denzelfden K. D., het regt was verleend, om die goederen aan te staan; dat zij die goederen dus, ten gevolge van deze uiterste wilsbeschikking, van de erfgenamen der gemelde nalatenschap, en alzoo *onder de levenden*, tegen vervulling der hun opgelegde voorwaarden, in *koop* hadden verkregen, en dat deswege het mutatiereg^t aan den lande niet betaald zijnde, het gevorderde regt en dubbel regt, overeenkomstig de in het dwangschrift vermelde wetsartikelen, verschuldigd waren; dat deze stelling in des Bestuurs memorie zou kunnen worden gestaafd door de volgende middelen:

« Dat wanneer, ten behoeve van eenen, den

(*) Zie hiervoren bladz. 74 en volgende.

testateur niet verwanten persoon, bij testament wordt bepaald, dat hij zekere vaste goederen, tegen betaling van bepaalde sommen, van des erflaters boedel, zal kunnen overnemen, alsdan toch niet kan worden beweerd, dat het goed zelf is gelegateerd, daar zoodanige bepaling al-
 léén kan worden aangemerkt, als een last, den ge-
 institueerden erfgenamen opgelegd, om, wanneer de
 door den testateur aangewezenen persoon van die
 bepaling wil gebruik maken, de goederen, tegen
 vervulling der opgelegde voorwaarden (en anders
 niet), te laten volgen, zoo dat het bewuste goed,
 op het overlijden van den testateur, met de overige
 bestanddeelen zijner nalatenschap, aan deszelfs erf-
 genamen overgaat, en de persoon, aan wien de
 bedoelde keuze is overgelaten, den eigendom niet
 verkrijgt, dan nadat hij *met die erfgenamen*, en
 alzoop *onder de levenden*, is overeengekomen ten
 aanzien van de vervulling, door hem, van de ge-
 stelde voorwaarden; moettende het bewijs, dat hij
 aan die voorwaarden heeft voldaan, door die erf-
 genamen zijn afgegeven, om hem tot titel van
 eigendom te strekken; dat overigens de bewering
 van partijen, dat zij, wegens de verkrijging dier
 goederen, als in de massa van K. D. begrepen, het
 hoogste regt van successie hadden betaald, blijk-
 baar ongegrond was, aangezien de boedel van K. D.
 was geërfd door personen, die, *volgens den graad van
 bloedverwantschap, tusschen hen en den overledene
 bestaan hebbende*, 10 per cent voor regt van successie
 verschuldigd waren, en zulks over al hetgeen zij uit
 den boedel erfdén, en het qnestieuse onroerend
 goed, of wel de sommen, die daarvoor, bij het tes-

tament, als kooprijzen waren bedongen, hiervan deel maakten; terwijl A. en D. H., boven het nu van hen gevorderde mutatierecht, alléén, te dezer zake, 10 per cent voor *successierecht* verschuldigd zouden zijn, wanneer het gebleken was, of nog mogt blijken, dat de goederen eene *hoogere waarde* hebben, dan de door hen, overeenkomstig het testament, betaalde kooprijzen, daar zij deze *maerdere waarde* werkelijk, door overlijden, uit de nalatenschap van K. D. zouden hebben geërfd. Zie art. 247 en 815 van de Verzameling.

« Dat de memorie des Bestuurs in bovenstaanden geest behoorde te worden opgemaakt, en niet uit het oog moest worden verloren, dat M. H., aan wie, even als aan de hiervoren genoemde A. en D. H., de keuze tot overneming van goederen was besproken, ook, bij dezelfde publieke verkooping, daden van eigendom *over die goederen* had gepleegd, en deze dus, insgelijks; voor de regten, deswege verschuldigd, kon worden aangesproken. »

Deze middelen zijn dan ook volledig aangenomen, bij twee vonnissen van de regtbank van eersten aanleg te Rotterdam, voor welke de zaken gebragt waren, van den 1 December 1834, beide hetzelfde luidende, en waarvan wij dat overnemen, tegen de erfgenamen van A. H., die inmiddels overleden was, gewezen.

« Gezien de conclusien van mijnheer den officier, daartoe tenderende, » dat, bij vonnis dezer regtbank » C. H. c. s., welke zich hebben gesteld opposanten » tegen het dwangschrift, op den 14 April 1834 » door den ontvanger der registratie te G., tegen wijlen hunnen vader A. H., opgemaakt, en » den volgenden dag aan hem beteevend, zullen

« worden verklaard te wezen kwade opposanten,
« en dat het dwangschrift zal blijven mainti-
« neerd. »

« Gezien art. 12, 22, 38 en 65 der wet van 22
Frimaire 7 jaar, art. 4 der wet van 27 Ventose
9 jaar, alsmede art. 13 der wet van den 16 Junij
1832 (*Staatsblad* n°. 29);

« Overwegende dat de erfgenamen van A. H.
de bij testament omschrevene onroerende goederen,
tot welker verkrijging, *titulo oneroso*, hun het regt
was besproken, hebben aanvaard;

« Overwegende dat zij, mitsdien, het regt van
overgang zijn verschuldigd, voor zoo verre de waarde
derzelve de door den testateur bepaalde som, in
den boedel te voldoen, niet te boven gaat; in
welk laatste geval zij tot het successieregt van dat
surplus zouden gehouden zijn, en hetwelk anders
te regt door de erfgenamen van K. D. is betaald,
die, door het bekomen eener gelijkwaardige som,
geene vermindering hebben geleden:

« De regtbank voornoemd, regt doende in het
hoogste ressort, verklaart de opposanten kwade op-
posanten, en dat het dwangschrift, ten processe
omschreven, zal stand houden en effect zal sor-
teren, en veroordeelt de opposanten in de kosten.»

Hangende de zoo evengemelde zaak, hadden zich
ook de volgende gevallen voorgedaan:

1°. D. R., landbouwer, had, bij zijn notarieel
testament, de volgende beschikkingen gemaakt:

« Ik legateer aan mijnen zoon H. R. mijne helft
in het erf en goed de, gelegen te,
thans door mij bewoond, mits dat hij daarvoor in

mijne nalatenschap zal inbrengen de som van 3,850 gulden;

« Ik legateer aan mijne dochter T. R. mijne helft in een stukje groen land, genaamd de, gelegen te, mits dat zij daarvoor in mijne nalatenschap zal inbrengen de som van 350 gulden.»

Bij de scheiding des gemeenschappelijken boedels van D. R. en zijne vooroverledene vrouw, werd gezegd, dat dezelve bestond uit onroerende goederen, ter waarde van f 4,550.00 roerende goederen, ter waarde van . . . - 1,144.05 en gereede gelden, ten beloope van . . . - 3,855.00

en alzoo in het geheel bedroeg f 9,549.05

(NB. Onder de onroerende goederen was slechts gebragt de helft van het perceel, aan H. R. gelegateerd, en onder de gereede gelden de som van 3,850 gulden, door hem H. R. in te brengen, wegens de aanvaarding van het aan hem besproken legaat.)

Aan H. R., erfgenaam voor een derde, werden toe- en aanbedeeld de helft van het perceel onroerend goed, waarvan de keuze van overname aan hem besproken was, voor . . f 3,850.00

Het bedrag van de wederhelft, door hem in te brengen - 3,850.00

Te zamen f 7,700.00

Zijn aandeel bedroeg slechts . . . - 3,183.01 $\frac{2}{3}$

Zoo dat hij boven zijn aandeel verkreeg f 4,516.98 $\frac{1}{3}$

Aan T. R. werd toebedeeld, voor de som van 700 gulden, het gansche perceel, waarvan het regt tot overneming der helft, voor 350 gulden, aan haar besproken was, terwijl hare zuster, de derde erfgename, de roerende goederen en gereede gelden,

ten gezamenlijken beloope van $\text{ƒ } 1,149.05$, bekwam,
 en H. R. alzoo, tot gelijkmaking der aandeelen, voor
 de $\text{ƒ } 4,516.98\frac{1}{3}$, welke hij, boven het bedrag zijner
 erfportie, in onroerende goederen verkreeg, aan de
 eerstgemelde nitkeeren moest $\text{ƒ } 2,483.01\frac{2}{3}$
 aan laatstgemelde - $2.033.96\frac{2}{3}$

weder te zamen makende $\text{ƒ } 4,516.98\frac{1}{3}$

De ontvanger had, behalve het regt voor de
 scheiding zelve verschuldigd, het regt van 4 per
 cent, wegens de overbedeeling, slechts over de som
 van $\text{ƒ } 666.98\frac{1}{3}$ gevorderd, daar hij in de meening
 was, dat van de door H. R. te doene nitkeering,
 van $\text{ƒ } 4,516.98\frac{1}{3}$, voor de berekening van dat regt
 niet in aanmerking moesten komen de 3,850 gulden,
 welke hij, zijns inziens, niet krachtens de schei-
 ding, maar krachtens de testamentaire beschikking
 te betalen had.

Men droeg nogtans de bijbetaling voor van
 datgene, wat minder was geheven dan het regt
 van 4 per cent, over de bedoelde . . $\text{ƒ } 4,516.98\frac{1}{3}$,
 en Zijne Excellentie de Minister van Financien
 heeft die vordering, overeenkomstig de meermalen
 aangehaalde decisie van den 31 Mei 1831, no. 85,
 bij solutie van den 27 Mei 1834, no. 63, goed-
 gekeurd.

20. In een geval, waar eene moeder aan een'
 harer zoons het vermogen had besproken, om zeker
 onroerend goed des boedels, tegen voldoening van
 eenige schulden en betaling van eene bepaalde som
 aan zijne broeders en zusters, over te nemen, heeft
 Zijne Excellentie de Minister van Financien, bij
 decisie van den 25 October 1834, no. 48, te ken-

nen gegeven, dat de verklaring, door de erfgenamen in de memorie van successie der bedoelde nalatenschap gedaan, dat zij in die beschikking hunner moeder berustten, niet wel als een *voldoend* bewijs, dat de overgang tot stand was gekomen, om daarop het deswege verschuldigde regt te vorderen, kon worden aangemerkt; doch dat van die zaak aantekening op het memoriaal moest worden gehouden, om de invordering later, wanneer de in bezit-treding op eene *voldoende* wijze kon worden be-wezen, te bewerkstelligen.

3o. Geheel gelijk met dit laatstgemelde geval stond het volgende:

G. L. had, bij zijn notarieel testament, den 21 September 1826 opgemaakt, bepaald, dat twee zijner dochters, T. en G. L., en een zijner zoons, K. L., in de aan hen competerende erfdeelen, in zijne nalatenschap, respectivelijk zouden ontvangen eenige daarbij opgenoemde onroerende goe-deren, « alles » werd daarin gezegd, « volgens taxatie van onpartijdige taxateurs, in dier voege, dat gemelde kinderen de meerdere taxatie, dan hun erfdeel bedraagt, aan den boedel zullen vali-deren, en de mindere uit dezelve ontvangen; » terwijl wijders bepaald was, dat zoo eenige der kinderen zich hier tegen mogten verzetten, deze niet meer zouden bekomen, dan hun aandeel in het onbeschikbaar gedeelte der nalatenschap, en dat het overige den anderen kinderen zou accresceren.

G. L. stierf, zes kinderen nalatende. Deze gin-gen, den 19 Julij 1834, tot de notariële scheiding, van de door hem en zijne vrouw (de moeder der deelgenooten, met welke hij in gemeenschap van

goederen was gehuwd geweest) over, en verklaarden daarin, dat de boedel bestond uit twintig percelen onroerende goederen, waardig te zamen, volgens de daarin voorkomende specifieke omschrijving

ving f 38,573.00

Uit schuldvorderingen en roerende

goederen, ten bedrage van - 48,558.21 $\frac{1}{2}$

en uit gereed geld. — De hierboven

vermelde, aan de twee dochters en

aan den eenen zoon besproken percelen,

waren onder de zoo even opgenoemde

onroerende goederen *niet* vermeld, doch

onder de gereede gelden gebragt, als:

het perceel aan T. L. ge-

legateerd, voor f 15,365.00

dat aan G. L. gelegateerd,

voor - 6,028.00

en dat aan K. L. gelegateerd,

voor - 8,010.00

makende met de overige ge-

reede gelden, ten bedrage van - 3,504.10

Te zamen f 32,907.10

Zoo dat de geheele boedel gezegd werd

te bedragen f 120,038.31 $\frac{1}{2}$

Waarín, als aan ieder der zes erf-

genamen toekomende f 20,006.38 $\frac{1}{2}$

Gezegd werd:

Aan T. L. te zijn toebedeeld onroe-

rende goederen, voor eene waarde

van f 10,625.00

Eene vordering ten laste van haar

zelve, groot - 3,398.00

Transportere f 14,023.00

Transport . . .	f 14,023.00
Aan meubelen en huisraad voor . -	580.10
Aan gereed geld, ter somma van . -	5,403.28½
Alzoo . . .	f 20,006.38½
Aan G. L., onroerende goederen, ter waarde van	f 8,886.00
Aan gereed geld, ter somma van . -	11,120.39
Alzoo . . .	f 20,006.39
Aan K. L., onroerende goederen, ter waarde van	f 8,527.00
Eene vordering ten laste van hem zelven, groot	- 5,035.00
Aan meubelen en huisraad . . . -	886.10
Aan gereed geld, ter waarde van . -	5,558.28½
Alzoo . . .	f 20,006.38½

Al deze onroerende goederen waren andere dan die, welke hun vader verlangd had, dat zij respectivelijk in hunne erfdeelen zouden bekomen, en welke, zoo als hierboven is aangemerkt, niet onder de *onroerende goederen*, maar onder de *gelden*, in deze scheiding gebragt waren, terwijl de overige drie erfgenamen gezegd werden ook hunne juiste respective aandeelen in onroerende en roerende goederen, en in gelden ontvangen te hebben.

De ontvanger herstelde, voor de berekening van het regt, de zaken zoo als dezelve wezenlijk waren, en zeide, dat de boedel, volgens de opgaven, in de zoo evengemelde akte van scheiding vervat, beschouwd moest worden te bestaan uit onroerende

goederen, niet slechts ter waarde van $\text{f } 38,573.00$
 maar dat men daar weder bij moest
 voegen, de verkeerdelijk van dezelve
 afgetrokken, en bij de gereede gelden
 gevoegde - $29,403.00$

En alzoo ter waarde van $\text{f } 67,976.00$

Uit roerende goederen en schuldvor-
 deringen, ter waarde van - $48,558.21\frac{1}{2}$

En uit gereed geld, slechts ter somma
 van - $3,504.10$

Makende weder uit . . . $\text{f } 120,038.31\frac{1}{2}$

Waarin aan T. L. waren aanbedeeld, behalve de
 hierboven in haar aandeel gebragte onroerende
 goederen, ter waarde van $\text{f } 10,625.00$

Nog die, welke, volgens het verlan-
 gen van haren vader, in het erfdeel
 werden genomen voor - $15,365.00$

De vordering ten laste van haar
 zelve, groot - $3,398.00$

En aan roerende goederen voor . . - 580.10

Te zamen $\text{f } 29,968.10$

Makende, vermits haar erfdeel slechts
 beliep - $20,006.38\frac{1}{2}$

Eene overbedeeling van $\text{f } 9,961.71\frac{1}{2}$

Terwijl aan K. L. werden aanbedeeld, behalve
 de hier boven gezegde onroerende goederen, ten
 beloope van $\text{f } 8,527.00$

De onroerende goederen, welke zijn
 vader verlangd had, dat in zijn erfdeel
 zouden begrepen worden - $8,010.00$

Alzoo aan onroerende goederen $\text{f } 16,537.00$

Transport . . .	f 16,537.00
De vordering, ten laste van hem zelven, groot	- 5,035.00
En meubelen en huisraad voor . .	- 886.10
Te zamen . . .	f 22,458.10
Alzoo boven zijne erfportie van. .	- 20,006.38 $\frac{1}{2}$
Voor eene waarde van	f 2,451.71 $\frac{1}{2}$

En de ontvanger vorderde alzoo, behalve het vaste regt van f 2.40 voor de scheiding, het regt wegens overbedeeling, naar de bestaande beginselen, volgens den aard der overbedeelde goederen, over de respectieve sommen van f 9,961.71 $\frac{1}{2}$ en f 2,451.71 $\frac{1}{2}$, makende te zamen, met de verhoogingen, f 387.36 $\frac{1}{2}$.

Men vroeg de teruggave hiervan, gelijk mede van de regten van hypothecaire overschrijving, naar die berekening gevorderd, bewerende dat de scheiding *zonder overbedeeling* had plaats gehad. Doch hierin is gedifficulteerd, bij decisie van den 31 December 1834, n°. 118.

§ 12.

SUCCESSIEN. — FIDEÏCOMMIS. — VRUCHTGEBRUIK. — VERZWUING.

Wanneer degene, — aan wien bij een testament, vóór het in werking komen der tegenwoordige wetgeving opgemaakt, een legaat of erfenis gemaakt was, onder bepaling, dat hij slechts de vruchten zou genieten, en het kapitaal zou zijn fideïcommissubject en, bij zijn

overlijden, aan zijne kinderen of kindskinderen, of, bij ontstentenis derzelve aan zijne broeders of derzelver descendenten zou overgaan, — komt te overlijden, kunnen dan degenen, die tot de erfenis komen, zich aan de voldoening der successieregten onttrekken, door te beweren, dat hier geen overgang van fideïcommis, maar slechts vereeniging van het vruchtgebruik met den blooten eigendom heeft plaats gehad?

Zoo van die verkrijging in den zoo evengemelden zin aangifte is gedaan, kan men daaruit eene verzwijging van den overgang van fideïcommis afleiden, en eenige boets uit dien hoofde vorderen?

De weduwe Z. had, bij notarieel testament van den 29 Augustus 1777, verklaard, tot haren eenigen en universelen erfgenaam, voor de eene helft harer nalatenschap, te stellen haren neef den heer J. C. « onder deze expresse mits en conditie nogtans, dat al hetgeen, haar gemelde neef, uit hoofde voorschreven, van haar, testatrice, zal komen te erven en acquireren, zal zijn en blijven verbonden en fideïcommissubject, en dat dezelve haar neef van deze helft, zijn leven lang gedurende, alleenlijk zal hebben, trekken en genieten de zuivere vruchten en inkomsten, welke, na aftrek van alle honderdste, tweehonderdste of meerdere of mindere penningen, reeds geheven of nog te heffen, mitsgaders van alle lasten en reparatien, zuiver zullen komen over te schieten, en dat de vrije eigendom van dezelve helft, na deszelfs overlijden, zonder aftrek van eenige tre-

bellianique of andere portien of lasten hoegenaamd, of van wat natuur die ook zouden mogen wezen, zal gaan, erven en versterven op deszelfs na te laten wettig kind of kinderen, of derzelver wettige descendent of descendenten bij representatie, zoodanig, dat een of meer van voorschreven kind of kinderen onder de 25 jaren of ongetrouwd komendo te overlijden, deszoodanigen portie zal komen te accresceren, en zonder aftrek van legitieme, *trebellianique* of andere portien hoegenaamd, zal komen op de overige, en die ontbrekende en hij aldus, zonder kind of kinderen of verdere descendenten na te laten, komende te overlijden, alsdan op deszelfs broeders en zusters of derzelver wettige descendent of descendenten, bij representatie, welke op hetzelfde overlijden alsdan in leven zullen zijn. »

De weduwe Z. stierf in den jare 1781, en na doode van den heer J. C., in 1831 voorgevallen, werd in de aangifte zijner nalatenschap verklaard:

« Dat, door het opgemelde overlijden geen *fidei-commis* was *gedevolueerd*, maar wel de *eigendom* overgegaan van een kapitaal, waarvan den overledene het *vruchtgebruik* was gemaakt, door de weduwe Z., en zulks krachtens haar testament op den 29 Augustus 1777 voor den notaris J. H. te H. verleden. »

Terwijl wijders, door de kinderen en namens de kleinkinderen van den voornoemden J. C. in voldoening aan art. 5 der wet van den 27 December 1817, nog eene afzonderlijke memorie werd ingediend, waarbij door dezen werd verklaard: « dat, door het bedoelde overlijden, het vruchtgebruik van de daarbij aangeduide goe-

deren, met *den blooten eigendom*, te hunnen behoefte vereenigd was, en dat deswege geen regt van successie verschuldigd was, als zijnde daarvan vrijgesteld bij § 1 van art. 24 der opgenoemde wet. »

Men was van oordeel, dat, bij de voormelde testamentaire beschikking, geen gewoon *vruchtgebruik* maar een *fideïcommis* of substitutie over de hand en in de zijdlinie was ingesteld; dat het althans zeker was, dat, op het overlijden der instelster, het kind of de kinderen van haren neef, zoo die *als-toen* mogten hebben bestaan, niet, destijds reeds, den eigendom verkregen hadden van het met *vruchtgebruik* of liever met *fideïcommis* bezwaarde goed, maar slechts het vooruitzigt om tot dien eigendom te geraken, zoodanig, dat, wanneer zij vóór hunnen vader waren overleden, zij geacht zouden zijn geworden, nimmer eigenaars of erfgenamen te zijn geweest, vermits in dat geval, de eigendom niet door *hen* zou zijn nagelaten, maar, krachtens het voorgemelde testament, door de broeders of zusters van hunnen vader, den heer J. C., zou zijn verkregen; terwijl het overigens uit de bewoordingen van het testament zelve, dat het door voornoemden heer geërfte, *als met restitutie bezwaard en fideïcommis subject zou zijn*; bleek, dat het hier geenszins een eenvoudig genot der vruchten, of eene instelling in het vruchtgebruik betrof; daar, in het laatste geval, de eigendom bepaaldelijk aan gestelde erfgenamen zou moeten zijn gemaakt, en niet, zoo als in het onderwerpelijke testament, in de gevallen, daarbij omschreven, bij *substitutie* overgaan, welke laatste onmiskenbaar het kenmerk van een *fideïcommis* insluit.

Wijders vroeg men, in hoe verre art. 14 of art. 15 der wet van den 27 December 1817 moesten geacht worden alhier van toepassing te zijn; op dit punt aanmerkende, dat het niet wel daarvoor kon gehouden worden, dat er eene *opzettelijke verzwijging* had plaats gehad, maar het veeleer te beschouwen was, dat ten deze eene gifle of erfstelling *verkeerdelijk was opgegeven*, en dat, als zoodanig, niet art. 14, maar wel art. 15 dier wet zou moeten worden toegepast, zoo dat niet, behalve het gewoon regt, nog als *boete* het dubbelmaar voor die boete nog slechts het enkelregt zou zijn beloop; daar de abusive opgave, in de verklaring, dat er geen regt verschuldigd was, en dat in deze eene verkrijging in de regte lijn zou hebben plaats gehad, alléén scheen toe te schrijven te zijn aan eene verkeerde beschouwing van den genen, welke met de opstelling der memorie was belast geweest; uit al hetwelk werd afgeleid, dat van de goederen, waaruit het fideïcommis bestond, een regt van 6 of 10 per cent zou moeten worden betaald, naar gelang van den graad van verwantschap.

Hier tegen werd aangemerkt, dat uit den inhoud der resolutie van den 17 September 1830, no. 83, medegedeeld in Deel II, § 54 van dit werk, scheen af te leiden te zijn, dat, bijaldien de *eigendom* geheel is afgescheiden van het vruchtgebruik, in andere woorden, bijaldien over *den eigendom is beschikt*, de kenmerken van een fideïcommis worden gemist.

Hoezeer in der daad, bij het in Deel II, § 54 behandelde geval, de making ook in zoo verre

met een fideïcommissair bezwaar gelijk stond, dat M. gezegd had het vruchtgebruik aan hare zuster en schoonzuster, achtereenvolgend te hebben besproken, en den eigendom niet aan de erfgenamen van haar, testatrice, welke, bij haar overlijden in wezen zouden zijn, zoodat deze dadelijk een vast verkregen transmissibel regt zouden gehad hebben, maar aan die harer erfgenamen van vaderszijde, welke, op het overlijden van de langstlevende der vruchtgebruiksters, in wezen zouden zijn, hetgene genoegzaam een fideïcommis deed vermoeden; naar het beginsel dat de eigendom niet opgeschort blijven of hangende zijn kan, en men anders ook niet beschikken kan ten behoeve van iemand, die, bij het overlijden des testateurs, niet in wezen is, zoo heeft het Bestuur nogtans, bij de aangehaalde resolutie van den 17 September 1830 (Deel II, bladz. 268), in het vonnis berust der regtbank te Rotterdam, van den 26 Junij 1830, — onder anderen op de overweging gegrond, dat daar aan geen fideïcommissair verband te denken viel; dat hetzelfde duidelijk zou hebben behoord te zijn uitgedrukt, en een fideïcommis niet wordt gepresumeerd, — en zulks ook, aangezien de aldaar genoemde making niet als fideïcommis kon worden beschouwd, daar het duidelijk en volledig bleek, dat zulks, in der daad, *de bedoeling* der testatrice niet geweest was. Ten betooge dat het de woorden en de beschikkingen van den testateur, gezamenlijk en in verband met elkander beschouwd, zijn, welke in aanmerking moeten genomen worden, om te beoordeelen of de making, al dan niet, als een fiduciair verband kan worden aangemerkt, en dat de in

den aanvang dezer § vermelde making wezenlijk een zoodanig verband ten onderwerp had, werd het voldoende geacht, het arrest aan te halen van het Hoog Geregts hof te 's Gravenhage, van den 23 Junij 1826, voorkomende in Deel V, bladz. 79 der Verzameling van gewijsden, van den Raadsheer VAN HAMELSVELD, waarbij, met bevestiging van een vonnis der regtbank van eersten aanleg te Amsterdam, van den 24 Junij 1834, de zaak in dien geest beslist was, in een geval, waar de testatrice, na wegmaking van eenige legaten, het volgende verklaard had: « dat zij tot hare eenige en universele erfgenamen benoemde en aanstelde, hare twee nichten A. M. V., gehuwd met P. K. en J. P. V.; zijnde de twee eenige in leven zijnde kinderen van wijlen der testatrice eenige zuster, M. P. van W., aan haar in huwelijk verwekt door wijlen J. J. V., te zamen en ieder van haar in gelijke portien, en dus ieder voor de geregte helft in der testatrice geheele nalatenschap, doch onder den last en bezwaar, dat een ieder van haar, van al hetgeen door dezelve, zoo direct als vervolgens over de hand, respectievelijk, uit kracht van deze hare testamentaire dispositie, zou worden geërfd en verkregen, niets anders zou mogen trekken en genieten, dan alléén, derzelver leven lang gedurende, de zuivere, daarvan, na aftrek van alle zoo gewone als buitengewone lasten, mitsgaders reparatien en dergelijke, voorkomende vruchten en renten, en dat het kapitaal van elks erfportie zou zijn restitutie- en fideï-commissubject, en na derzelver overlijden zou moeten erven en versterven op derzelver wettige descendent of descendenten, bij vertegenwoordiging;

en zulks, te hunnen opzigte, geheel vrij en zonder verder bezwaar, en, die ontbrekende, op de overgeblevene van der testatrice gemelde twee nichten, echter te haren opzigte mede met den last van fideïcommis, hier boven vermeld, of, bij haar medeoverlijden, op hare wettige descendent of descendentes bij plaatsvervulling; dat, ingeval ook de laatst overgeblevene, en alzoo beide der testatrice genoemde twee nichten, zonder achterlating van wettige descendent of descendentes mogten komen te overlijden, alsdan het voornoemd verbonden en met fideïcommis bezwaard kapitaal, op het overlijden van de langst geleefd hebbende van haar beiden, in het geheel en zonder eenigen aftrek, mitsgaders geheel vrij en zonder verband of bezwaar, zou worden geërfd en verkregen bij de in voorschreven testament verder vermelde en genoemde personen, ieder voor een derde gedeelte; verkla- rende zij testatrice wijders, al deze, door haar conditioneel geïnstitueerde personen, dadelijk na haar overlijden tot hare erfgenamen te benoemen, voor zoodanige gedeelten als hiervoren is uitgedrukt, in geval beide hare meermalen gemelde nichten, zonder achterlating van wettige descendentes, vóór haar, testatrice, mogten komen te overlijden. « Voorts was nog door de testatrice, aan die hare nichten verboden alle dispositie, contrarie aan het bovenstaande, en te kennen gegeven, « dat zij uitdrukke- lijk begeerde, dat de door een ieder van haar, van elks verbundene en met fideïcommis belaste erfpor- tie, na aftrek als voren, te genieten zuivere vruch- ten en interessen, nooit aansprakelijk of executabel zouden zijn voor eenige schulden of lasten, door

dezelve hare erfgenamen, of door den echtgenoot van A. M. V., reeds gemaakt of nog te maken, enz.; » eindelijk zijn door haar, bij hetzelfde testament, » executeuren benoemd, mitsgaders administrateurs der op voorschrevene wijze verbondene en met fideïcommis belaste kapitalen, en zulks gedurende het verband, daarop gelegd, met magt van adsumtie enz., tot het uiteinde der commissie toe. »

Het bedoelde arrest, van den 23 Junij 1826, luidt als volgt:

« Het Hof, partijen gehoord,

« Overwegende dat, wanneer de woorden en beschikkingen van eenen uitersten wil duidelijk zijn, geen onderzoek naar de bedoeling des erflater te pas komt;

« Overwegende dat de woorden: *erven en versterven over de hand, restitutie- en fideïcommis-subject, trebellianique portie, last van fideïcommis, met fideïcommis belast kapitaal, met fideïcommis belaste twee nichten, de roeping bij substitutie, tot de verbondene en met fideïcommis belaste kapitalen, ingevalle de met fideïcommis belaste erfgenamen, der testatrice twee nichten, na doode van haar, testatrice, beide zonder achterlating van wettigen descendent of descendanten mogten overleden zijn, enz.*, onwedersprekelijk eene fideïcommissaire substitutie aanduiden;

« Overwegende dat ook de beschikking zelve, de benoeming en institutie van der testatrice twee nichten, tot eenige en universele erfgenamen, onder den last en het bezwaar, dat het geërfde, en elks erfportie restitutie- en fideïcommissubject zal zijn, insgelijks, onmiskenbaar, het kenmerk van een fideï-

commis, het verkrijgen namelijk van den eigendom involveert, en geenszins een eenvoudig genot der vruchten of eene instelling in het vruchtgebruik daarstelt, vermits, in het laatste geval, de eigendom aan eenen anderen zou zijn besproken, en de appellanten tot den eigendom niet eerder en bij substitutie worden geroepen, dan wanneer der testatrice nichten beide kinderloos overleden zijn;

« Overwegende dat het genot der vruchten zoo wel plaats heeft in een *fideïcommis* als in een vruchtgebruik, en dat tegen den aard van een *fideïcommis* niet strijdt, dat de fiduciaire erfgenamen, ofschoon zij eigenaren zijn, van het beheer en de administratie hunner goederen worden uitgesloten;

« Overwegende dat alzoo de dispositie der testatrice, ten behoeve van de appellanten, valt in de termen van art. 896 van het Burgerlijk Wetboek, en van art. 155 van het Keizerlijk decreet van den 4 Julij 1811, in deze provincien ingevoerd, bij decreet van den 24 Januarij 1812, en geenszins in die van art. 578 en 899 van hetzelfde Wetboek;

« Overwegende dat de nalatenschap niet is besproken aan elk der twee nichten van de testatrice voor het geheel, zoodanig dat zij niet anders dan *conjunctim* een deel verkrijgen, maar dat de twee nichten ieder zijn geïnstitueerd voor gelijke portien en voor de helft, en dat alzoo de twee nichten, schoon *verbis* geconjungeerd, echter in de zaak zelve, de *erfportie* namelijk, zijn gedisjungeerd, waaruit regtskundig voortvloeit, dat beide de nichten, bij het op den 1 Maart 1811 ontbre-

ken van eenen descendent of descendenten van de eerststervende, wederkeerig zijn de eerstgeroepene na de andere;

« Overwegende dat, het gemelde decreet slechts eenen overgang toelatende in faueur van de eerstgeroepene, en nog wel onder de conditie, dat hij vóór den 1 Maart 1811 is geboren, de appellanten, als verdere geroepenen, van deze met fideïcommis bezwaarde nalatenschap zijn uitgesloten;

« Overwegende dat de appellanten tot de helft dezer nalatenschap, welke J. P. V. uit eigen hoofde bezit, ook niet zijn gerechtigd, vermits de fideïcommissaire substitutie van deze helft, allóón behouden zijnde in faueur van A. M. V., de eerstgeroepene, na J. P. V., door het overlijden van A. M. V., in den jare 1813 is vervallen;

« Overwegende enz.

« Het Hof,

« Doet te niet het appel; gelast, dat het vonnis der regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Amsterdam, van den 24 Junij 1824, waarvan geappelleerd is, volkomen en geheel effect zal sorteren; condemneert de appellanten in de kosten en boete van appel.»

Bij decisie van den 8 Januarij 1834, n°. 22, is dan ook — na te hebben

« Gelet op de resolutie van den 17 September 1830, n°. 88, en van den 3 Augustus 1831, n°. 17, Algemeene Verzameling, Deel II, § 54 (*);

« Gelet op het arrest van het Hoog Gerechtshof

(*) Zie ook de volgende §, bladz. 156.

te 's Gravenhage, van den 23 Junij 1826 (Verzameling van gewijsden door van HAMELSVELD, Deel V, bladz. 78 en volgende) (*);

« Gezien art. 14 en 15 der wet van den 27 December 1817 (*Staatsblad*, no. 37);

« Overwogen dat de woorden, waarin de betrokene beschikking, bij het opgemaakte testament, is gemaakt, in den geest van het voorschreven arrest van den 23 Junij 1826, onwedersprekelijk eene *fideïcommissaire instelling* aanduiden, en deze making dus in geen en deele gelijk kan worden gesteld met die, waarvan de rede was in de zaak tegen de erven M.;

« In aanmerking genomen, dat, bij art. 14 en 15 der wet van den 27 December 1817, alléén boeten zijn bedreigd voor verzwijging van goederen, ongenoegzame waardering van zekere voorwerpen, valsche aangifte van schulden en het verzwijgen of verkeerd aangeven van legaten, giften of van graden van verwantschap. » —

Te kennen gegeven, dat de op bladz. 141 voorgestelde regten, in de in den aanvang van deze § vermelde zaak behoorden te worden ingevorderd; doch zonder bijvordering van eenige boete.

§ 13.

SUCCESSIEN. — FIDEÏCOMMIS. — VUCHTGEBRUIK. —
EXECUTEURS-TESTAMENTAIR. — VERVOLGINGEN. —
INSTANTIEN. — DESISTEMENT.

In welke gevallen moet eene onder de vroegere

(*) Zie hierboven bladz. 145 en volgende.

wetgeving gemaakte, en destijds reeds door den dood bevestigde testamentaire beschikking, waarbij aan iemand het genot eener erfenis of van een erfdeel, hetzij namelijk van kapitalen, hetzij van de interessen en vruchten besproken is, met aanwijzing van dengenen, die, na diens overlijden, tot het genot moet komen, als een fideicommiss, of als de daarstelling van een vruchtgebruik beschouwd worden, — met dat gevolg, dat, bij den thans plaats hebbenden overgang, eenig regt van successie zou kunnen verschuldigd zijn?

Is het regt van successie verschuldigd, wegens een vruchtgebruik, hetwelk, volgens testament, vóór de invoering der wet van den 27 December 1817 met den dood bekrachtigd, door twee personen successivelijk moettende genoten worden, thans, bij het overlijden van den eersten vruchtgebruiker, op den tweeden vervalt?

Kan men, om het even, de executeurs-testamentair of de erfgenamen aanspreken, tot indiening eener memorie van aangifte en betaling van regten, in successiezaken?

Wanneer een dwangschrift, tegen executeurs-testamentair gerigt, van nietigheid schijnt betigt te kunnen worden, kan men dan, hangende dat geding, een ander dwangschrift tegen de erfgenamen, terzelfde zake, afgeven?

In Deel II, § 54, hebben wij een vonnis medegedeeld van de regtbank van eersten aanleg te Rotterdam, van den 26 Junij 1830, waarbij het Bestuur veroordeeld is tot de teruggave eener som

van f 20,611.79, door hetzelfde gevorderd in een geval, waarbij M., in het jaar 1809 overleden, aan hare zuster S. M., en aan hare behuwdzuster O., te zamen en dus ieder van dezelve voor de helft, en bij vooroverlijden van eene derzelve, de langstlevende alléén, het *vruchtgebruik* harer geheele nalatenschap had besproken, terwijl de eigendom gemaakt was aan der testatrice erfgenamen, alléén van 's vaderszijde, welke, op het overlijden van de langstlevende der vruchtgebruiksters in wezen zouden zijn, en waar het Bestuur, uit de omstandigheid, dat de eigendom niet bepaaldelijk aan dezen of genen persoon gemaakt was, maar aan *die* erfgenamen van 's vaderszijde, welke, bij het overlijden van de langstlevende der vruchtgebruiksters in wezen zouden zijn, zoo dat niemand, tot dat overlijden toe, een verkregen regt had, maar, eerst door hetzelfde, zoowel den eigendom als het vruchtgebruik bekwam, terwijl het een aangenomen regtsbeginsel is, dat de eigendom niet opgeschort zijn kan, afgeleid had, dat dáár geene afzondering van *vruchtgebruik*, maar eene daarestelling van *fideïcommis* moest beschouwd worden te hebben plaats gehad, zoodat, door het afsterven van de laatste vruchtgebruikster, in den jare 1827, eene devolutie van het *fideïcommis* plaats had, ten gevolge waarvan het regt van successie, over het bedrag der nalatenschap, verschuldigd was.

Het vonnis was hoofdzakelijk daarop gegrond, dat dáár van geen *fideïcommis*, maar bepaaldelijk van *vruchtgebruik* gesproken werd, en dat een *fideïcommis* ook niet gepresumeerd, maar duidelijk be-

paald moet zijn, en in dit vonnis is, bij de in Deel II, bladz. 268 vermelde decisie, van den 17 September 1830, bernst, voornamelijk uit overweging, dat dáár geene gronden aanwezig waren, om de erfmaking als eene instelling van *fideïcommis* te beschouwen, daar het duidelijk bleek, dat de erfstaatster geene *bedoeling* had gehad, om iets anders dan het *vruchtgebruik* aan hare zuster en schoonzuster te bespreken.

Intusschen hadden de executeurs in den boedel van de den 14 Julij 1825 (niet in den jare 1824, zoo als abusivelijk in Deel II, bladz. 266, is gezegd) overledene vruchtgebruikster, S. M., destijds eene memorie van aangifte *harer* nalatenschap, ten kantore van het regt van successie ingediend, en daarin de volgende verklaring gedaan:

« Door dit overlijden is geen *fideïcommis* gedevolveerd, hebbende de overledene wél met hare behuwdzuster O. te zamen het vruchtgebruik der nalatenschap van M. bezeten, dan dit continuerende, en de regten daarvan onder vroegere wetgevingen betaald zijnde, maakt zulks geene verandering, doordien de eigendom moet worden genoten bij de daartoe gerechtigden op het overlijden der laatste vruchtgebruikster aanwezig. »

Deze wijze van aangave scheen nogtaus, na het vonnis der regtbank van eersten aanleg te Rotterdam, van den 26 Junij 1830, ontoereikende te zijn. Men meende vervolgingen te moeten instellen, tot het bekomen eener behoorlijke aangifte, en betaling van het regt, wegens de helft van het vruchtgebruik, afkomstig uit de nalatenschap van M., hetwelk, door het overlijden van S. M., op O. was

overgegaan, en begreep die vervolgingen, krachtens de beginselen, ontwikkeld in art. 1633 en 1638 der Verzameling, tegen de executeurs te moeten rigten, te meer, wijl dezelve hier benoemd waren voor den ganschen tijd, dat het vruchtgebruik duren zou; dan in het afschrift van het dwangschrift, aan dezelveu beteekend, had eene uitlating plaats gehad, welke de nietigheid daarvan ten gevolge kon hebben, en men vroég derhalve, of het, in die omstandigheden, niet doelmatig en raadzaam zou zijn, de erfgenamen zelve tot het doen der aangifte, eerst bij eene nieuwe sommatie, en daarna bij een nieuw dwangschrift, te vervolgen, en, desniettemin, eene memorie bij de regtbank in te dienen, in antwoord op die, welke de executeurs, als opposanten tegen het eerste dwangschrift, hadden doen beteekenen, aan deze zaak alzoo haren gewonen loop latende, ten einde, ingeval het dwangschrift, uit hoofde der bedoelde weglating, nietig mogt worden verklaard, den deurwaarder, overeenkomstig met de bepalingen, vervat in art. 1031 van het Wetboek van Burgerlijke Regtspleging, voor de kosten aan te spreken.

Den 24 November 1830 is, onder n°. 8, de volgende decisie gegeven:

« Herzien de resolutie van den 17^e September 1830, n°. 88;

« Gelet op het vonnis der regtbank te Amsterdam, en op de arresten van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, in de Verzameling van decisien enz. opgenomen, onder de artikelen 1350, 1633 en 1638;

« Gelet op art. 1031 van het Wetboek van Burgerlijke Regtspleging;

« Overwegende dat het niet raadzaam kan worden geacht, om, hangende het eene regtsgeding, een ander dwangschrift, voor dezelfde zaak uit te vaardigen, enkel om de proceskosten, bij nietig verklaring van het dwangbevel, uit hoofde van de begane weglating, in het afschrift van hetzelfde, op den deurwaarder te kunnen verhalen;

« Overwegende dat het meest verkieslijk toeschijnt, om, door intrekking van het dwangbevel, met aanbod tot betaling der kosten, van de hangende procedures af te zien, en voorts nieuwe vervolgingen te doen, daar deze wijze van handelen in allen deele overeenkomstig zou zijn met het gevoelen van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, vermeld in het arrest van den 29 Junij 1825, Verzameling van decisien enz., art. 1350;

« Overwegende dat, alhoewel uit het vonnis van de regtbank te Amsterdam, Verzameling van decisien enz., art. 1633, en uit het arrest van het zoo evengenoemd Hof, art. 1638 dierzelfde Verzameling, kan worden afgeleid, dat de qualiteit van eenen executeur, met betrekking tot den Staat, niet kan geacht worden te hebben opgehouden, zoo lang het tijdstip der verjaring niet is bereikt, en dezelve dan ook aansprakelijk blijft voor alle vervolgingen, welke door het Bestuur, ten gevolge van eene aangifte, kunnen worden gedaan, het in deze nogtans, uit aanmerking van de zoo spoedig ophanden zijnde verjaring, allezins voorzigtig voorkomt om, bij het aanleggen van eene nienwe aktie, *niet* de executeurs, maar de erfgenamen zelve aan te spre-

ken, daar deze zich toch niet wel aan de vervolgingen kunnen onttrekken, en alzoo tevens uit den weg zal zijn geruimd het punt van geschil, of de executeur al dan niet aansprakelijk is:

« Heeft goedgevonden en verstaan:

« Den heer Staatsraad Gouverneur te magtigen, gelijk geschiedt bij deze, om, bij een behoorlijk exploit, te doen intrekken het dwangschrift tegen den executeur, ter voornoemde zaak uitgevaardigd, de tot heden gemaakte kosten te doen betalen, en, op eene wettige wijze, de regtbank, waarvoor de zaak hangende is, van dit desistement te doen kennis dragen, alsmede om daarna de erfgenamen, in tijds, bij sommatie en vervolgens bij dwangschrift, zoo tot het doen van aangifte, als tot betaling van het nog verschuldigde regt te vervolgen.»

Ten gevolge van deze resolutie is, den 9 December 1830, eene sommatie, en den 29 dierzelfde maand een dwangschrift aan de erfgenamen betee-kend, tot betaling eener som van f 17,563.04, voor regt van successie, behoudens vermeerdering of vermindering, volgens te doene aangifte, van het vervallen van de helft van het meergenoemd vruchtgebruik, alles krachtens art. 1, 4, 6, 10, 17 en 26 der wet van den 27 December 1817. De erfgenamen kwamen tegen dit dwangschrift in oppositie, en die oppositie werd deugdelijk verklaard en het Bestuur in de kosten veroordeeld, bij vonnis der regtbank van eersten aanleg te Rotterdam, van den 20 Junij 1831, en zulks op de volgende gronden en overwegingen:

« Dat het Bestuur niet gerechtigd is om een regt van successie te heffen, op een vruchtgebruik, af-

komstig uit de nalatenschap, en krachtens het testament, ook ten aanzien der in 1825 geaccresceerde portie van M., reeds in 1809 overleden, gelijk dit reeds is uitgemaakt bij vonnis dezer regtbank, van den 26 Junij 1830;

« Dat zoo al het geëischte regt, volgens de thans vigerende wet, invorderbaar ware, bij dezelve dan nog alléén degene, die, door het overlijden des vruchtgebruikers, tot den vollen eigendom komt, met de aangifte deswege en de voldoening van het verschuldigde regt is belast, maar geenszins de erfgenamen van den vruchtgebruiker, die, trouwens, van het vruchtgebruik, vermits het ophouden van hetzelfde met het leven des vruchtgebruikers, ook niets verkrijgen.

« Dat de erfgenamen van S. M., door van het vruchtgebruik, door de overledene genoten geweest, melding te maken, in dier voege als door hen was geschied, aan de hun bij de wet opgelegde verpligting, hadden voldaan. »

Het Bestuur kon te minder in dit vonnis berusten, wijl hetzelfde geheel strijdig was met het arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 16 April 1824, vermeld in art. 1314 der Verzameling, waarbij juist dezelfde vraag volmaakt andersom, en overeenkomstig des Bestuurs vordering, was uitgemaakt en beslist; en wat de in het vonnis voorkomende overweging betrof, dat de aangifte en de voldoening van het regt niet van de erfgenamen van S. M. konden worden gevorderd, dewijl die verpligting rusten zou op degenen, die, door het overlijden der vruchtgebruikster, tot den vollen eigendom komen, viel aan te merken, dat het

hier de rede niet was van de toepassing van art. 5 der wet van den 27 December 1817, daar toch, door dat overlijden, *niemand tot den vollen eigendom was gekomen*, maar alléén tot een genot van *vruchtgebruik*, welk genot van dat overlijden afhankelijk was geweest, terwijl de motiven, waarop gegrond is de in art. 1721 der Verzameling opgenomene decisie, van den 24 November 1827, voldoende toescheen, om de overtreding van de daarin aangehaalde artikelen der wet aan te toonen, en dit eens aangenomen zijnde, het vonnis wel als te eenenmale ongegrond kon worden aangemerkt, daar de aangifte van dat vruchtgebruik, zoodanig als dezelve gedaan was, in geen en deele aan het voorschrift, vervat in art. 4 der wet, voldeed. Tot wederlegging van de mogelijk aan te voeren bedenking, dat in de wet in het geheel niet gewaagd is van den overgang van vruchtgebruik, behoorende tot nalatenschappen, vóór de invoering dier wet gevallen, kan strekken, dat evenmin daarin gewaagd is van den overgang van vruchtgebruik, bij gedeelten op den langstlevenden der gezamenlijke genietters, uit den boedel van iemand onder die wet overleden.

Bij decisie van den 3 Augustus 1831, no. 17, is, om deze redenen, het appel *loco cassatie* van dit vonnis voorgeschreven. Wij zullen later het hierin te vallen arrest mededeelen.

Later deed zich het volgende geval voor:

V. K. was den 5 November 1799 overleden, na, bij notarieel testament, tot hare eenige erfgenamen benoemd en aangesteld te hebben hare twee zus-

ters S. en C. K.; « doch, » luidde het testament, « *niet verder of anders dan met den last van fideïcommis, ten behoeve van de langstlevende van haar beide*, en, die mede overleden zijnde, alsdan ten behoeve van hare, der testatrice, broeders, H., A. en L. K., en, bij vooroverlijden van een of meer derzelve, van hunne wettige descendent of descendenten, bij representatie in hunner ouders plaats, en, die mede ontbrekende, alsdan van den langstlevenden van hen.

Tijdens het in werking komen van het decreet, van den 4 Julij 1811, leefden, behalve de twee opgenoemde zusters, fiduciaire bezitsters, de broeder L. K., die, eenigen tijd daarna, zonder kinderen na te laten, overleed, en kinderen van den broeder H. K.

Eene der zusters, C. K., stierf den 5 Januarij 1832, en in de, op den 12 Mei daaraanvolgende ingediende, memorie van aangifte harer nalatenschap, kwam de volgende zinsnede voor :

« Hebbende de overledene voor de helft in vruchtgebruik gehad de nalatenschap van wijlen hare zuster V. K., welke, volgens testamentaire dispositie, op den 19 Februarij 1793 voor den notaris M. en getuigen alhier gepasseerd, en op den 5 November 1799 met den dood geconfirmeerd, de ondergeteekende en hare voormelde, nu overledene, zuster, tot hare eenige en universele erfgenamen had benoemd, met den last van *fideïcommis*, ten behoeve van de langstlevende van haar beide en, na haar overlijden, alsdan ten behoeve van hare broeders of derzelve descendenten, welke, dien ten gevolge, den eigendom eerst na des ondergeteekenden overlijden zullen verkrijgen. »

Dit alles gaf aanleiding tot de vraag, of, door het overlijden van C. K., de met fideïcommis bezwaarde erfenis, op de overblijvende zuster, S. K., krachtens het decreet van den 4 Julij 1811, in onbezwaarden eigendom was overgegaan, dan wel, of zij zelve nu nog moest beschouwd worden fiduciaire erfgename te zijn gebleven, met dat gevolg, dat, na haar overlijden, de onbezwaarde eigendom op de neven en nichten der testatrice, zijnde de kinderen van H. K., zou overgaan.

De gevoelens waren omtrent deze vraag zeer verdeeld.

Sommigen waren van oordeel, dat men de in het testament gebezigde woorden, « doch niet verder of anders, dan met den last van fideïcommis, *ten behoeve van de langstlevende van haar beide*, » zoodanig kon uitleggen, dat de nalatenschap niet onder fideïcommissair bezwaar, aan de beide zusters *gezamenlijk* was gemaakt, maar de helft dier nalatenschap, aan elk der twee zusters *afzonderlijk*, zoo dat, bij het overlijden van eene derzelve, de andere, als hare *gesubstitueerde* en eerstgeroepene, in den geest van het decreet van den 4 Julij 1811, voor de wederhelft optrad, en die verkreeg, en alzoo het regt van successie verschuldigd was; hoezeer erkennende dat dit gevoelen eenigzins scheen te strijden met het arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 23 Junij 1826, aangehaald in de laatstvoorgaande §, bladz. 145, als zijnde daarbij, ten aanzien van de toepassing van dat decreet, een onderscheid gemaakt tusschen het benoemen of instellen van twee fiduciaire erfgenamen, elk voor het geheel, en het benoemen

van twee zoodanige erfgenamen, ieder voor de helft, waaruit afgeleid werd, dat, in het eerste geval, de eerstgeroepene niet is de langstlevende der beide fiduciaire erfgenamen, maar degene, die, na het overlijden ook van de langstlevende, tot de nalatenschap geroepen is.

Anderen vermeenden, dat deze making niet als eene fideïcommissaire erfstelling kon worden beschouwd, vermits de eigendom niet opgeschort was. Dezen beriepen zich op de beginselen, aangenomen in de zaak, behandeld in Deel II, § 54, waaruit zij meenden dat volgen moest, dat hier alléén overgang van vruchtgebruik van de helft der nalatenschap bestond, wjl de twee zusters *gezamenlijk* tot de vruchten gerechtigd waren, terwijl de eigendom vermaakt was aan de broeders der testatrice of derzelver afkomelingen, zoo dat de eigenlijke kenmerken van een fideïcommis hier niet aangetroffen werden, en het beginsel toch aangenomen was, dat men, bij de beoordeeling van vragen van dien aard, meer naar de *bedoeling* dan naar de *bewoordingen* des testaments moet te werk gaan.

Anderen weder voerden tegen deze laatste redenering aan, dat het onderwerpelijke testament juist de *stelligste* kenmerken droeg, dat de testatrice geenszins de *bedoeling* had gehad, om het vruchtgebruik aan hare zusters, den blooten eigendom aan haren broeder, of deszelfs descendenten na te laten, maar wel degelijk hare nalatenschap aan de eerste, onder *fideïcommissair* verband te vermaken; daar, behalve de hierboven, op bladz. 157 aangehaalde bewoordingen van het testament, welke die bedoeling reeds duidelijk, op zich zelve, te ken-

nen gaven, nog de volgende in het testament aangetroffen werden :

« Doch ingeval hare, der testatrice, zusters, eene van beide, zich, na haar overlijden, in het huwelijk mogt begeven, is haar wil en begeerte, dat de geheele *fideïcommissaire institutie* zal blijven op de nog ongetrouwde zuster, zoodanig als dezelve hiervoren is bepaald, en ingeval die zich mede ten huwelijk mogt begeven, verklaarde zij, testatrice, het hiervoren gemaakte *fideïcommis* geheel te herroepen en te niet te doen, en, alsdan enz.»

In het geval, in Deel II, § 54, voorkomende, en hierboven nader behandeld, gold het alléén de making van de *zuivere, jaarlijksche inkomsten en revenuen* aan twee personen, of de langstlevende van hen beiden, en eene *voorwaardelijke* instelling in den eigendom, zonder dat er van *fideïcommis* gesproken was, gelijk de regtbank van eersten aanleg te Rotterdam dan ook, bij het meergemeld vonnis van den 26 Junij 1830, de terug-gave van het gevorderde regt bevolen heeft, omdat er *afzonderlijk* over het vruchtgebruik en over den eigendom beschikt was, en een *fideïcommis* niet gepresumeerd wordt.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, den 8 Januarij 1834, no. 21, de volgende solutie gegeven :

« De uitspraak van de regtbank te Rotterdam, in zake tegen de erfgenamen M., algemeene Verzameling van decisien enz., Deel II, § 54, kan in deze van geene toepassing zijn, aangezien de bewoordingen, waarin de onderwerpelijke making

is vervat, *stellig* aanduiden, dat de testatrice een *fideïcommis* heeft willen daarmstellen.

« Hoezeer er ook wijders termen zouden kunnen bestaan, om het daarvoor te houden, dat, ten gevolge van het overlijden van C. K., de met *fideïcommis* bezwaarde erfenis, krachtens het decreet van den 4 Julij 1811, in onbezwaarden eigendom op hare zuster S. K. is overgegaan, zoo acht de Minister het echter raadzaam, om, te dezer zake, in de aangifte te berusten, en wel uit aanmerking van het beginsel, doorstralende in het arrest van den 23 Junij 1826 (zie hierboven bladz. 145).

« De ontvanger zal echter niet moeten verzuimen om van de zaak aantekening te houden, ten einde, bij het overlijden ook van S. K., het regt van successie te vorderen, wegens de devolutie van het geheele *fideïcommis*, ten behoeve van de afstammelingen van wijlen H. K., als gesubstitueerden (*). »

§ 14.

SCHEIDING. — QUITANTIE. — INSCRJFVINGEN OP HET
GROOTBOEK DER NATIONALE SCHULD. — KANS-
BILJETTEN. — AANDEELEN IN DE NEDERLANDSCHE
BANK. — IN BETALINGGEVING.

Is het regt wegens quitantie verschuldigd, over

(*) Te vergelijken met de laatstvoorgaande §, misgaders met Deel II, § 54, en Deel VII, § 8 en de daarin aangehaalde artikelen der Verzameling en vroegere §§ van dit werk.

de sommen , welke in scheidingen of andere akten gezegd worden te zijn ontvangen van personen , welke niet , of niet als onmiddellijk handelende partijen , bij die scheiding of akte tegenwoordig zijn ?

Is dat regt , of dat wegens in betalinggeving verschuldigd , over datgene wat eene weduwe , bij de scheiding eens boedels , verklaart uit denzelfden in geld of goederen des boedels ontvangen te hebben , zoo in voldoening der door haar ten huwelijk aangebrachte gelden , als wegens haar douarie ; en , zoo ja , moet dat regt insgelijks gevorderd worden , over dat gedeelte daarvan , 't welk met aandeelen in de Nederlandsche bank , en met kansbiljetten der openbare schuld gekweten wordt ?

1°. Een ontvanger had gemeend het regt voor quitantie te moeten vorderen op eene scheiding , wegens die posten , welke vroeger in den inventaris des boedels gebragt waren , als door dezen of genen te zijn verschuldigd geweest , en later in die akte van scheiding , bij welke de debiteuren *niet* tegenwoordig waren , niet meer voorkwamen ; terwijl daarin de gereede gelden voor een zoo veel hooger bedrag gesteld waren , dan die in den inventaris gebragt , als uit de afdoening der bedoelde posten voortspuitende.

Bij solutie van den 23 Mei 1830 , no. 47 , is nogtans te kennen gegeven , dat , overeenkomstig met hetgene door het Bestuur meermalen was beslist , onder anderen , bij de decisien , opgenomen in art. 801 en 911 der Verzameling , het regt , wegens

kwijting, alléén dan verschuldigd is, wanneer de gewezen debiteuren partijen bij eene synallagmatique akte zijn geweest, al mogt men het daarvoor houden, dat de *bedoeling* geweest was eene quitantie daar te stellen, en dat alzoo het regt van quitantie, dat alhier gevorderd was, wegens gelden, voldaan door debiteuren, die niet bij de akte tegenwoordig waren, moest worden teruggegeven.

20. Bij de scheiding der nalatenschap van de weduwe D., kwam, onder de baten des boedels, de volgende post voor:

« Datgene wat de echtgenoot van jufvrouw A. D., dochter der overledene, genoten heeft en alsnog aan den boedel verschuldigd is, ter somma van f 27,755.03½ » — terwijl bij de overbedeeling gezegd werd:

« Aan A. D. wordt, ter voldoening van de aan haar competerende som van 6,850 gulden, door de overige comparanten in vollen en vrijen eigendom toegescheiden en aanbedeeld:

« Van hetgene haar voormelde echtgenoot van de overledene genoten heeft, en alsnog aan den boedel verschuldigd is, ten beloope van voorschrevene som, van 6,850 gulden. »

Het overige der door hem verschuldigde sommen werd onder de andere deelgenooten verdeeld, terwijl ten slotte van de akte gezegd was:

« Bekennende wijders een ieder der wederzijdsche comparanten, het aan ieder van hen in privé of qualiteit als voren competerende, toe- en aanbedeelde, zoo bevorens als op het teekenen en passeren dezer, te hebben ontvangen en naar zich

genomen, met uitzondering van hetgene door den echtgenoot van A. D. moet worden ingebracht, en aan een ieder der comparanten ter 1e, 3e, 4e, 5e en 6e zijde, ingevolge de hier vorenstaande toedeelingen, moet worden uitgekeerd. »

Partijen beweerden, dat het regt van 1 per cent niet over deze laatstgemelde sommen kon zijn verschuldigd, daar S., de debiteur, hier niet beschouwd kon worden contracterende partij bij de akte te zijn geweest, en alzoo de schuld te hebben beleden; zijnde hij alléén als echtgenoot zijner vrouw, en om haar, die contracterende partij was, te adseren, daarbij tegenwoordig geweest.

Het Bestuur heeft zich nogtans met dat gevoelen niet kunnen vereenigen, maar, bij decisie van den 23 November 1830, no. 41, aangemerkt, dat, zoo S. in gemeenschap van goederen gehuwd was, hij ook voor zich zelve optrad, en als contracterende partij bij de akte moest worden beschouwd; zoo dat, in dat geval, het regt van obligatie wel en te regt gevorderd zou zijn; terwijl, in het geval, dat S. niet in gemeenschap van goederen met zijne vrouw mogt gehuwd zijn, het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, verschuldigd zou geweest zijn, over de som van 6,850 gulden, aan *hem*, hoezeer in dat geval geen deelgenoot zijnde, voor zijne vrouw, in zijne eigene schuld toebedeeld:

3°. Bij solutie van den 17 December 1831, no. 42, is te kennen gegeven, dat er, behalve het vaste regt van 80 cents, voor de volmagt, slechts een regt van 1 per cent, wegens afstand van schuld-vordering, verschuldigd kon worden geacht, op eene akte, waarbij E. verklaarde af te staan aan H.

de invordering van eenige gelden, ten beloope van 11,980 gulden, hem van den Staat toekomende, en zulks voor eene gelijke som van 11,980 gulden, waarvan hij verklaarde te zijn voldaan, in eene quitantie, voor een zoodanig bedrag, in mindering strekkende van datgene, wat de vader van E., aan hem, H., verschuldigd was, met volmagt op eenen solliciteur, om die gelden van den Staat in te vorderen, zonder dat deswege gevorderd kon worden, bovendien, een regt van 1 per cent voor de surrogatie, welke men verkeerdelijk gemeend had in deze akte te zien, noch zelfs een regt van $\frac{1}{2}$ per cent, voor de zoogenoemde kwijting, aan E., den vader, verstrekt, daar, vooreerst, deze niet bij de akte tegenwoordig was, en ten tweede, de quitantie niet eens gezegd was aan hem, maar aan zijnen zoon te zijn afgegeven.

4°. De weduwe C. was buiten gemeenschap van goederen gehuwd geweest, maar tot erfgename voor een vierde in de nalatenschap van haren man ingesteld. Bij de scheiding van diens boedel werd gezegd, dat zij van denzelven te vorderen had eene som van $\text{f } 16,892.89$, uit hoofde van de door haar ten huwelijk aangebragte gelden, welke niet meer in den boedel aanwezig waren; terwijl aan haar toebedeeld werd:

1 ^o . Aan gereed geld, eene som van . . .	$\text{f } 1,221.93\frac{1}{2}$
2 ^o . Effecten, voor eene waarde van . . .	- 135.00
3 ^o . Schuldvorderingen, ten beloope van -	3,568.65 $\frac{1}{2}$
4 ^o . Aan roerende goederen, voor eene waarde van	- 3,654.00
5 ^o . Aan onroerende goederen, voor . .	- 11,350.00

Te zamen voor . . . $\text{f } 19,929.59$

Transport f 19,929.59

Terwijl haar aandeel in de nalatenschap slechts bedroeg - 7,259.92 $\frac{1}{4}$

Alzoo f 12,669.66 $\frac{3}{4}$

meer, dan haar als erfgename toekwam, en strekkende in voldoening van drie vierden der door haar verschuldigde som; komende het andere vierde ten laste van haar zelve, in hoedanigheid van erfgename; terwijl er geene andere gelden door den boedel verschuldigd waren.

Bij solutie van den 7 September 1832, no. 19, is te kennen gegeven, dat, behalve het vaste regt van f 2.40, voor deze beschikking verschuldigd was het regt wegens in betalinggeving, als volgt:

a. Over 's lands effecten f 135.00 *Nihil.*

b. Over het gereed geld - 1,221.93 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ pct. f 6.15

c. Over de schuldvoorderingen - 3,568.65 $\frac{1}{2}$ - 35.70

d. Over de roerende goederen - 3,654.00 - 73.20

e. Over onroerend goed - 4,090.07 $\frac{3}{4}$ - 164.00

Te zamen over . . . f 12,669.66 $\frac{3}{4}$ f 279.05
benevens de verhoogingen.

50. Eindelijk deed zich het volgende geval voor:

Men vroeg of het regt van $\frac{1}{2}$ per cent gevorderd moest worden op de akte van scheiding, den 26 Augustus 1823, van de nalatenschap van E. A. opgemaakt, wegens quitantie:

10. Over de som van 20,000 gulden, welke daarin als gereed geld gesteld was, en erkend werd ontvangen te zijn van S. J. A., doch, bij den, in de maand Maart te voren opgemaekten, inventaris des boedels, gebragt was als door hem

verschuldigd te zijn; zijnde gemelde S. J. A., bij die scheiding, als toeziende voogd der minderjarige erfgenamen tegenwoordig geweest?

2°. Over eene som van 22,000 gulden, welke de weduwe, bij diezelfde akte van scheiding, erkende uit den boedel ontvangen te hebben, namelijk 20,000 gulden, wegens gereed geld, door haar ten huwelijk aangebragt (zij was buiten gemeenschap van goederen gehuwd geweest), en 2,000 gulden wegens eene zoogenaamde, aan haar bij haar huwelijkscontract besproken, douarie?

Wat de eerste vraag betrof, ontstond de twijfel daaruit, dat men beweren wilde dat S. J. A., niet als *partij*, als debiteur namelijk der 20,000 gulden, bij de akte van scheiding verschenen was, om de quitantie, te zijnen behoeve, aan te nemen, maar slechts als toeziende voogd der minderjarigen, en, wat de tweede vraag aanging, was men het wel eens, dat het regt, wegens kwijting, verschuldigd was over de sommen, welke de weduwe erkende ontvangen te hebben; dan, vermits die sommen, volgens de akte, betaald waren, slechts met *f* 17,749.58 in gereed geld, en het overige met aandeelen in de Nederlandsche Bank en met kansbiljetten, waarvan de overdragt, naar aanleiding van het besluit van den 25 Maart 1814 (*Staatsblad* n°. 40), en art. 70 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, van het regt is vrijgesteld, zoo kon, dacht men, alhier het regt van $\frac{1}{2}$ per cent alléén over laatstgemelde som, van *f* 17,749.58, verschuldigd zijn.

Bij solutie van den 21 Januarij 1834, n° 96, is dan ook, wat het eerste punt betreft, overeen-

komstig de hierboven ontwikkelde en bij de vroegere decisien aangenomene beginselen, te kennen gegeven, dat de invordering van het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, over de som van 20,000 gulden, welke erkend werd te zijn ontvangen van S. J. A., die bij de akte als toezienende voogd tegenwoordig was, goedgekeurd werd, en dat alléén dan, wanneer eene behoorlijk geregistreerde, afzonderlijke quitantie vertoond mogt worden, aan die vordering geen gevolg zou behoeven te worden gegeven, en, wat het tweede punt betreft, dat insgelijks de invordering goedgekeurd werd van het regt van $\frac{1}{2}$ per cent over de volle som van 22,000 gulden*, welke de weduwe erkende ontvangen te hebben, aangezien, wel is waar, de *overgangen* van aandelen in de Nederlandsche Bank, en van kansbiljetten van het regt van registratie zijn vrijgesteld, en men derhalve hier geen zoodanig regt, wegens in betalinggeving derzelve, heffen kon, zoo als het geval zon geweest zijn, bijaldien die vrijstelling niet bestond, maar de erfgenamen, desniettemin, gekweten werden, niet alléén wegens de som van f 17,749.58 in gereed geld betaald, maar ook wegens het overige, waarvan de betaling met die aandelen en kansbiljetten geschiedde, en alzoo voor de volle som van 22,000 gulden, waar over, derhalve, het regt van $\frac{1}{2}$ per cent verschuldigd was (*).

(*) Te vergelijken, wat dit laatste betreft, met de, op bladz. 166 voorkomende, solutie van den 7 September 1832, no. 19, waar het regt wegens quitantie niet uitgestrekt was tot dat gedeelte, wat met 's lands effecten betaald was, en wijders met art. 519, 560 en 1802 der Verzameling.

§ 15.

AKTEN VERSCHILLENDE BESCHIKKINGEN INHOUDENDE. —
 VERKOOP VAN ROERENDE GOEDEREN. — VER-
 KOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN. —
 SCHULDBEKENTENIS. — PROCURATIE. —
 NOTARISSSEN.

In hoe verre geeft de bepaling in eene akte van verkoop van roerende of onroerende goederen, of in eene schuldbekentenis voorkomende, waarbij aan den verkooper of den schuldeischer, en zelfs aan den notaris, die de akte heeft opgemaakt de magt gegeven wordt om, bij wanbetaling van de verschuldigde gelden, van den koopprijs of zelfs van de voorgeschotene kosten, tot de verkooping der gekochte of verbondene, hetzij roerende, hetzij onroerende goederen, over te gaan?

Eene notariële akte van schuldbekentenis, groot 950 gulden, wegens ter leen ontvangene gelden, met verband van onroerende goederen, hield de volgende bepaling in: « Bij wanbetaling, zoo van de jaarlijksche renten als van de hoofdsom, op den tijd en de wijze hiervoor bepaald, en nadat van het verzuim der debitrice zal gebleken zijn, zullen de voorschrevene verbondene goederen, dadelijk, aan de contractanten ter eenre of den wettigen houder dezer grosse, bij wege van vrijwilligen afstand overgaan, met dat ge-

volg, dat de contractanten ter eenre (de geldschieters) of de wettige houder der grosse dezès, in dat geval, het regt zullen hebben, om de gezegde goederen openlijk, aan den meestbiedenden, door eenen notaris te kunnen laten verkoopen, op al zulke voorwaarden, als de contractanten ter eenre, of de wettige houder der grosse dezès, in derzelver belang zullen oordeelen te behooren, de kooppenningen te ontvangen, en te doen strekken tot delging of op mindering der schuld van de contractante ter andere zijde; terwijl, wanneer de opbrengst van dien verkoop meerder is dan het bedrag van al de onkosten, met de hoofdsom en interessen, dat overschietende, ten voordeele van de contractante ter andere zijde zal verblijven; voorts om voor alle ontvangsten bewijs van voldoening te geven, en alle inschrijvingen in de registers der grondpanden of hypotheken, ook die, welke ambathalve mogten genomen zijn, op te heffen en te doen vernietigen. Belovende de contractante ter andere zijde, in dat geval, om op den 1 Mei, ten aanzien van de huizen, en op St. Pieter, betrekkelijk de landerijen, beide dadelijk volgende op de dagteekening van het bevelschrift tot voldoening, hare nalatigheid bewijzende, de voorschrevene, tot grondpand of hypotheek gestelde, goederen, in te ruimen, en ter beschikking van de contractanten ter eenre of van de koopers te stellen; afstand doende van alle inzage of mede beheer ter zake van dien verkoop, welken de contractante ter andere zijde, in dat geval, alléén aan de contractanten ter eenre of den wettigen houder der grosse dezès wil hebben overgelaten, zonder het ef-

fect van deze overeenkomst, voor het geheel of gedeeltelijk, op eenige andere wijze te kunnen opheffen of hinderlijk zijn, dan door eene geheele voldoening, zoo van de hoofdsom en interessen, als van al de op de invordering gemaakte of gevallen kosten; onder uitdrukkelijken afstand van alle exceptien, uitvlugten of hulpmiddelen, welke hiertegen zouden kunnen of mogen strijdende zijn; daar deze geldleening niet zonder deze bijzondere bepalingen en bedingen zou zijn geschied. »

De ontvanger had, behalve het proportioneel regt van 1 per cent, wegens de schuldbekentenis, het vaste regt van 4 gulden, voor de hierboven overgeschrevene beschikking geheven, dezelve als een' afstand (*abandonnement*) beschouwende. Anderen waren van meening, dat, die beschikking eene overdragt der goederen, ten voordeele van den geldschietster daarstelde, en dat alzoo, deswege, een regt van 4 per cent gevorderd moest worden; terwijl anderen weder aanmerkten, dat, die beschikking nietig zijnde, dezelve geene aanleiding geven kon tot de heffing van *eenig regt*, hetzij proportionele, hetzij vaste.

Hoewel die beschikking nietig *moge* zijn, voor zoo verre daarbij gezegd is, dat bij verzuimde betaling, het goed dadelijk op de geldschietsters zou *overgaan*, zoo als de steller der akte zelf schijnt gevoeld te hebben, daar hij dadelijk hierop laat volgen, dat de overgang plaats heeft, *met dat gevolg*, dat de geldschietsters of regtverkrijgenden de magt zullen hebben, om dadelijk *tot den verkoop* over te gaan, enz., zoo houdt die beschikking nogtans eene stellige en uitdrukkelijke, hoezeer eventuele

procuratie of volmagt op de geldschieters in, om, bij gebreke van betaling, de goederen in het openbaar te verkoopen, eene procuratie of volmagt, *wier nietigheid* zoo zeker *niet* boven allen twijfel is verheven (*), en waaraan, althans, bij onderlinge toestemming van alle belanghebbende partijen, gestand kon gedaan worden; terwijl de nietigheid zelve eener beschikking de heffing niet belet der regten, welke geregeld moeten worden naar de akten, zoodanig als dezelve luiden, en niet naar het gezag en de kraecht, welke *later* daaraan toegekend of geweigerd kan worden.

Bij solutie van den 16 Februarij 1823, n°. 114, is dan ook te kennen gegeven, dat het Bestuur volkomen deelde in het gevoelen, dat de onderwerpelijke beschikking niet als een volledig abandonnement kon worden beschouwd; dat de goederen ook niet aan de geldschieters waren afgestaan, maar zij alléén gemagtigd werden, om dezelve bij openbare veiling te verkoopen, op zoodanige voorwaarden als zij zouden goedvinden, en de kooppenningen te ontvangen, en dat, zonder in het onderzoek te treden, of die magtiging bestaanbaar en verbindend was of niet, dezelve, als eene bepaling, welke geen noodzakelijk gevolg der schulderkennis was, aan een vast regt van 80 eents onderworpen moest zijn, en alzoo de daarvoor meer gevorderde f 3.20, benevens de verhoogingen, moesten worden teruggegeven.

(*) Men zie de redenering in Deel V, bladz. 106 en volgende voorkomende, en bepaaldelijk het op bladz. 109 aangehaalde arrest van het Hof te Trier, van den 15 April 1813, waarbij beslist is, dat eene zoodanige volmagt bestaanbaar is.

Overeenkomstig met de zoo evengemelde beginse-
len, is zelfs, bij eene decisie van den 9 Octo-
ber 1829, n°. 70, het vaste regt van 80 cents,
wegens procuratie, verschuldigd geacht, op de be-
paling, in een contract van verkoop van onroerende
goederen voorkomende, waarbij de koper, die den
koopprijs gedeeltelijk schuldig gebleven was, ver-
klaarde den koper volmagt te verleenen om de
gekochte goederen, bij wanbetaling, veertien dagen
na een vruchteloos, tot het bekomen der betaling,
beteekend bevel, op de gebruikelijke wijze, ten
schade en bate van hem koper, in zijne tegen-
woordigheid of behoorlijk daarbij geroepen zijnde,
publiek te verkoopen, zonder eenigen vorm van
regten, en onder belofte van deze lastgeving nim-
mer te zullen intrekken, als zijnde de kooppren-
ningen alléén onder deze voorwaarde bij hem
gelaten.

Later deed zich het volgende geval voor:

De memorien van lasten van onderscheidene open-
bare verkoopingén van onroerende goederen, hielden
de volgende bepaling in:

« Bij gebreke van betaling van den koopprijs,
alsmede van de kosten, alles op den bepaalden voet
en tijd, zullen de verkoopers, voor de kooppren-
ningen en interessen, en de notaris, voor de
registratieregten, regt van overschrijving en verdere
kosten, gerechtigd zijn om, dadelijk, op de gewone
manier, ten overstaan van eenen notaris, over te
gaan tot den openbaren verkoop van de door den
koper bij deze te koopen goederen; alles op en ten
gevolge van een geïnsinueerd eenvoudig commande-

ment of sommatie tot betaling, ten einde zich, op dien voet, zonder eenige andere manier van procederen in acht te nemen, betaling te verschaffen, uit de daaruit profluierende kooppenningen, en het te kort komende, op dezelfde manier, op de overige goederen der koopers te verhalen. »

Het Bestuur heeft, met verwijzing naar de hierboven gemelde solutie van den 16 Februarij 1828, n°. 114, en decisie van den 9 October 1829, n°. 70, gelijk mede naar de decisie van den 24 September 1830, Deel VI, bladz. 110 van dit werk, en uit overweging, dat geen regt, wegens volmagt, verschuldigd kon zijn op de door den verkooper, bij de voorwaarde eener publieke veiling, *aan zich* voorbehoudene magt om, bij wanbetaling, het goed weder te verkoopen, en de hier genoemde decisien ook op zoodanige gevallen niet toepasselijk zijn, doch dat de verkooper nogtans, door de bepaling *ten behoeve van den notaris*, aan dezen een middel tot verhaal der regten en kosten heeft verschaft, hetwelk hem bij de wet niet is toegestaan, en wegens welke verleende magt alzoo een vast regt van 80 cents verschuldigd is, bij decisie van den 20 Augustus 1832, n°. 10, te kennen gegeven, dat geen afzonderlijk regt gevorderd moest worden wegens de magt, om de goederen, bij wanbetaling van den koopprijs, te doen verkoopen, maar wél voor die, om, in geval de *regten* en *kosten* niet mogten worden voldaan, tot den verkoop, daarvoor, *ten behoeve van den notaris*, over te gaan.

Eindelijk werd gevraagd, of het regt, wegens procuratie, al dan niet moest worden geheven, voor

de volgende, in eene notariële akte van verkoop van een tjalkschip voorkomende, bepaling: « Het gemelde tjalkschip met deszelfs toebehooren zal, inmid- dels en tot aan de geheele voldoening der bovenge- melde kooppenningen toe, aan den kooper blijven ge- reserveerd, door het regt van privilegie, bij de wet aan onbetaalde kooppenningen toegekend, en de verkooper of zijne regthebbenden zullen, in alle gevallen van wan- of latere betaling van eenen of meer der voorschrevene termijnen, bevoegd zijn, het ten deze verkochte tjalkschip met deszelfs toebe- hooren, en geladen of ongeladen, op alle plaatsen en op alle havens, wateren en stroomen, te mo- gen arresteren, en, na vruchteloos gedane sommatie tot betaling, publiek, op schade en bate van den kooper, te doen veilen en verkoopen, en, uit de opbrengst daarvan, aan zich zelven aflossen, alles wat hij, uit voorschreven' hoofde, aan koopschat, renten en kosten, alsdan zal mogen te vorderen hebben. »

Ook hier heeft men geoordeeld, dat, even als in het geval, bij de, in Deel V, bladz. 111 en vol- gende van dit werk, medegedeelde solutie, van den 13 November 1826, wjl den verkooper, voor het geval van wanbetaling, de magt gegeven was, om het verkochte, buiten de bij de wet voorge- schrevene vormen aan te spreken, die bepaling moest beschouwd worden als eene beschikking, onafhan- kelijk van den verkoop zelven, waarop een afzon- derlijk regt van 80 cents verschuldigd moest zijn, en Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft zich met dat gevoel vereenigd, bij solutie van den 4 Januarij 1834, no. 138.

§ 16.

AKTEN VERSCHILLENDE BESCHIKKINGEN INHOUDENDE.—

VERKOOP VAN ROERENDE GOEDEREN. — BRUIK-

LEEN. — IN BETALINGGEVING. — IN BEWAAR-

NEMING. — QUITANTIEN.

In hoe verre geeft de bepaling, voorkomende in eene akte van verkoop van roerende goederen, dat de verkooper dezelve, gedurende eenen bepaalden tijd, onder zich zal houden, aanleiding tot de heffing van een afzonderlijk regt wegens bruikleen?

Welk regt van registratie moet er geheven worden over de bepaling, waarbij een debiteur roerende goederen aan zijnen schuldeischer verkoopt, voor eenen overeengekomen prijs, welken hij erkent van dezen ontvangen te hebben, terwijl daardoor de schuld met eene grootere som, dan het bedrag van dien prijs, verminderd wordt?

10. Nog vóór het geval, behandeld in Deel VI, § 4 van dit werk, had men in twijfel getrokken, of wel, naar aanleiding der beginselen, ontwikkeld in art. 1332 der Verzameling, buiten het regt wegens schuldbekentenis, over de som van f 15,828.58, dat van 1 per cent, wegens bruikleen, te regt gevorderd was, over die van f 3,083.10, op eene akte, waarbij R. verklaard had aan A. de eerstgemelde som, wegens vroeger geleende gelden, ver-

schuldigd te zijn, en, in mindering daarvan, al hare meubelen en huisraad, volgens artikelsgewijze taxatie, gewaardeerd op ƒ 3,083.10, voor deze som aan A. af te staan en te verkoopen, met belofte, de overige ƒ 12,745.48, benevens de interessen, bij maandelijksche termijnen van 100 gulden, af te lossen en te voldoen, al hetwelk door A. werd aangenomen; terwijl wijders overeengekomen was, dat, zoo lang deze 100 gulden, maandelijks, geregeld en promptelijk door R. werden voldaan, de aan A. verkochte en overgedragene meubelen en huisraad in het bezit van R. zouden blijven, behoudens het regt en de bevoegdheid van A. om, zoodra twee termijnen van aflossing achterlijk mogten zijn, die goederen te doen uitleveren en weghalen; met belofte van R., om voor deze goederen alle zorg, welke gevorderd kon worden, te dragen.

Hierop werd aangemerkt, dat het, bij de zaak, in art. 1332 der Verzameling behandeld, een geval betrof, waar enkel de rede was van een *dépôt*, hetwelk de kooper op ieder oogenblik kon doen ophouden, door de goederen, wanneer hij zulks verkoos, weder uit handen van den verkooper te doen terugnemen, terwijl de kooper, integendeel, zich, in het tegenwoordige geval, dat regt ontzegd, en zich verbonden had de hem toebehoorende goederen zoo lang in handen van de debiteuren te laten, als de aflossingen geregeld plaats vonden.

Bij decisie van den 14 December 1827, n°. 122, is, dienovereenkomstig, te kennen gegeven, dat er geene termen waren tot teruggave van het regt wegens bruikleen, over de som van ƒ 3,083.10 geheven.

2°. Den 17 October 1832 werd eene onderhand-
 ache akte geregistreerd, waarbij L. verklaarde aan
 B., die een vonnis bij de regtbank van Koophan-
 del, tot betaling eener som van 5,000 gulden, te
 zijnen laste bekomen had, en, krachtens hetzelfde,
 zijne meubelen in beslag had doen nemen, die meu-
 belen voor eene som van 378 gulden te verkoop-
 en en over te dragen, welke som de verkooper
 erkende van den kooper te hebben ontvangen,
 in voege, *dat daarmede, en dus met eene som van*
500 gulden, zou worden verminderd de verschul-
 digde som van 5,000 gulden; terwijl wijders de
 akte de volgende beschikking inhield:

« Verders is tusschen partijen overeengekomen,
 dat de opgemelde meubelen ten gebruike van den
 verkooper zullen verblijven, tot na den verkoop
 der door hem bewoonde behuizing, waarin zich die
 goederen thans bevinden; doch in alle gevallen
 niet langer dan tot den 1 Mei aanstaande, als wan-
 neer, of vroeger ingeval het huis vroeger verkocht
 en aanvaard wordt, hij, kooper, het regt zal hebben,
 dezelve goederen naar zich te nemen of te doen ver-
 koopen, voor de behuizing van den verkooper, de-
 welke verplicht zal zijn dit te gedoogen. »

Niet alleen deze beschikking, maar ook de on-
 duidelijke wijze, waarop het overige gedeelte der
 akte gesteld was, gaven aanleiding tot verschil-
 lende gevoelens, ten aanzien van de regten, welke
 op de akte verschuldigd waren.

De ontvanger had geheven het regt van 2 per
 cent wegens verkoop, over de som van 378 gulden,
 dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens quitantie, over die
 van 122 gulden, en het regt van 2 per cent, we-

gens bruikleen, insgelijks over die van 378 gulden, hoezeer hij later erkende, zich hierin vergist, en de overeenkomst van *verbruikleen* (*prêt à consommation*), welke alléén bij art. 12 der wet van den 16 Junij 1832 bedoeld is, als aan het regt van 2 per cent, overeenkomstig met de vroeger aangenomene leer, te zijn onderworpen, verward te hebben met dat van *bruik- of gebruikleen* (*prêt à usage ou à commodat*), welk, even als voorheen, aan het regt van slechts 1 per cent onderworpen is gebleven.

Anderen, zonder dit laatste punt aan te roeren, noch te onderzoeken, of het regt van 2 per cent al dan niet behoorlijk was geheven, en of er zelfs, voor deze laatstgemelde beschikking, *eenig* proportioneel regt verschuldigd kon zijn, beweerden, dat, daar, tegen den afstand van roerende goederen, waaraan eene waarde van 378 gulden was toegekend, de schuld met 500 gulden verminderd werd, het regt van 2 per cent niet slechts over de eerstgemelde som, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent wegens quitantie, over het verschil van 122 gulden, maar dat nog, bovendien, 2 per cent, als voor eene in betalinggeving, over de volle 500 gulden, verschuldigd was.

Tegen dit laatste werd aangemerkt, dat in de akte niet gezegd was, dat de *verkooper* (de *debiteur*) voor het bedrag van den afstandsprijs gequiteerd werd, zoo als altijd het geval is bij eene in betalinggeving, maar, integendeel hij, *verkooper*, verklaard had de som van 378 gulden, zijnde de bedongen prijs, van den *kooper* te hebben ontvangen; dat, wel is waar, daarna gezegd was, dat daarmede, en dus met eene som van 500 gulden,

de schuld des verkoopers was verminderd, doch dat het moeilijk was, de juiste bedoeling daaruit op te maken, en niets bewees, dat, tegen dien afstand alléén, de vermindering der schuld plaats had, daar de debiteur zeer wel bij de 378 gulden, welke hij verklaarde te hebben ontvangen, zoo veel in geld of geldswaarde had kunnen voegen, om 500 gulden af te doen, en, wat het regt wegens bruikleen aanging, kwam geene enkele bepaling in de akte voor, welke eene zoodanige verbindtenis te kennen gaf; wegens die bepaling kon, zeiden men, ten strikste genomen, slechts een vast regt van 80 cents, overeenkomstig met het geleerde in art. 1332 der Verzameling, verschuldigd zijn, hoezeer het er zelfs voor gehouden zou kunnen worden, dat de strekking hier niet was om eenige gunstige bepaling, ten behoeve des verkoopers, daar te stellen, maar alleen om den tijd van levering der gekochte meubelen, namelijk op den 1 Mei 1833, of zoo veel vroeger, als het huis mogt worden verkocht en aanvaard, te bepalen.

Op den 22 November 1833, n°. 104, is de volgende solutie gegeven:

« Daar, ingevolge art. 14, n°. 5 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, het regt van verkoop verschuldigd is over den *uitgedrukten prijs*, en deze in de akte stellig gezegd is te bedragen 378 gulden, zoo is het regt ook naar behooren over dien prijs geheven. Even zoo wordt goedgekeurd de heffing van het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, over de som van 122 gulden, waarmede, bovendien, de kapitale schuld van 5,000 gulden wordt verminderd; welke vermindering hier, bij wijze van kwijtschelding of acceptatie, schijnt te hebben plaats gehad.

« Wat het regt van bruikleen betreft, dit regt zou verschuldigd zijn, indien hier de rede ware van een afzonderlijk en *opzettelijk* contract van bruikleen; als zoodanig echter kan niet worden beschouwd de tot het koopcontract behoorende voorwaarde, dat de meubelen nog eenen bepaalden tijd bij den verkooper in gebruik zullen blijven, en voor deze beschikking is dus slechts een vast regt, van 80 cents, verschuldigd. »

3°. Men had het regt van 1 per cent, wegens bruikleen, behalve de andere verschuldigde regten, gevorderd op de volgende vier akten:

a. Op eene akte, waarbij L. verklaard had van K. eenige, in die akte omschrevene, meubelen en verwersgereedschappen in gebruik te hebben, welke goederen, met onderling overleg, getaxeerd werden op de som van 200 gulden, terwijl L. zich verbond om dezelve, op de eerste aanvraag, aan K. af te geven.

b. C. en zijne vrouw verklaarden eenige, in de akte omschrevene en zich te hnnnen huize bevin-
dende, roerende goederen te hebben verkocht aan N., voor den prijs van 470 gulden, welke zij erkenden van hem te hebben ontvangen, met bepaling, « dat, niettegenstaande dien verkoop, de alzoo verkochte goederen ten huize zullen blijven van, en in bewaring zijn bij C. en zijne vrouw, die daarvan gebruik zullen mogen maken, zoo lang N. zulks zal goedvinden, mits daarvoor de vereischte zorg dragende, zoo dat niets daarvan worde beschadigd, en dezelve in behoorlijken staat onderhoudende; voorbehoudende zich N. om dezelve, zoo dikwerf

het hem goed moge danken, na te gaan, en verbindende zich C. en zijne vrouw, om al hetgene vergaan of bederven mogt, door andere goederen van gelijke waarde te vervangen; terwijl zij zich, wijders, nitdrukkelijk het regt voorbehielden, om die goederen weder, voor eene gelijke som van 470 gulden, terug te koopen, en, 's jaars, in mindering van dien prijs, 75 gulden, met bijvoeging van interessen, tegen 5 per cent in het jaar berekend, te voldoen.

c. O. verklaarde aan S., die zulks aannam, eenige roerende goederen, in de akte omschreven, te hebben verkocht, voor den prijs van *f* 402.25, welken de verkooper verklaarde, bij het passeren der akte, aan hem te zijn betaald, onder bepaling, dat de verkooper die goederen in gebruik zou mogen houden, zoo lang de kooper zulks goed vond, doch dezelve of eenige derzelve, telkens, op de eerste schriftelijke aanvraag of declaratoir des koopers, aan dezen zou laten volgen.

d. B., bouwman, verklaarde eenig vee en andere goederen, in de akten omschreven, te hebben verkocht aan H., voor den prijs van 500 gulden, dien deze dadelijk had betaald, met bepaling, dat het verkochte onder bewaring en gebrnik van den verkooper zou blijven, ten einde gebrnikt te worden tot bouwing van de landerijen van H., welke B. in hnnr had, doch met belofte om dezelve aan H. te laten volgen en af te leveren, zoodra zulks door hem mogt worden gevorderd.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, bij solntie van den 21 Jannarij 1834, n°. 99, te kennen gegeven, dat het regt, wegens bruikleen,

in der daad, op de akten onder *a* en *b* vermeld, verschuldigd werd geacht, doch dat het anders gelegen was met de twee laatstgemelde akten, wyl de daarin voorkomende beschikkingen geene eigenlijke overeenkomst van bruikleen daargestelden, maar alléén uit dezelve eene in bewaargeving voortvloeide, waarvoor slechts het vaste regt van 80 cents verschuldigd kon zijn.

§ 17.

AKTEN VAN CHARGEMENT. — VERVOLGINGEN. — DWANGSGHRIFT.

Kan de invordering van gelden, verschuldigd volgens akten van chargement, vóór het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832 opgemaakt, volgens de voorschriften dier wet vervolgd worden, en kan alzoo die invordering bij middel van dwangschrift worden voortgezet?

Wij hebben in Deel III, bladz. 41, een arrest van den 23 November 1831 medegedeeld, waarbij het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage vernietigd had een vonnis der regtbank van eersten aanleg te Breda, van den 7 Junij 1830, bij hetwelk aangenomen was, dat, vermits de wijze van procederen, bij art. 64 der wet van 22 Frimaire 7 jaar vastgesteld, door art. 17 der wet van 27 Ventose 9 jaar toepasselijk was verklaard op alle invorderingen, waarmede het Bestuur der registratie

is belast, en de invordering van de akten van chargement, waarvan de rede was, aan dat Bestuur door Zijne Excellentie den Minister van Financien, volgens de bepalingen van art. 31 der wet van den 21 Junij 1820, was opgedragen, ook die invordering bij middel van dwangschrift kon worden vervolgd. Zijnde het arrest daarop gegrond, dat de aktie, tot invordering van akten van chargement, vreemd aan het werk der registratie zijnde, en door den Minister van Financien aan het Bestuur der registratie zijnde opgedragen, de exceptive bepalingen, der manier van procederen, in zaken van registratie, niet daarop toepasselijk konden zijn.

Wij hebben daarbij aangemerkt, dat wij ons des te gereeder vereenigen konden met de gronden van dit arrest, daar, vooreerst bij art. 17 der wet van 27 Ventose 9 jaar, niet gesproken was van alle *invorderingen*, aan het Bestuur der registratie toevertrouwd, maar van alle *heffingen*, tusschen welke beide uitdrukkingen een blijkbaar verschil bestaat, daar het innen der gelden als sloten van rekening, wegens akten van chargement verschuldigd, wel eene *invordering*, maar voorzeeker geene *heffing* is; doch, ten tweede en wel voornamelijk, dat dan nog, ten aanzien dezer *heffingen*, zelfs bij dat art. 17, alléén gezegd is, dat de adstructie van alle *regtsgedingen* (*instances*), waarin het Bestuur der registratie betrokken wordt, voor de aan hetzelfde toevertrouwde *heffingen*, bij eenvoudige, wederzijds beteekende, memorien, en zonder pleidooijen zullen geschieden, en dat partijen niet gehouden zijn, zich van praktizijns te bedienen, en dus in hetzelfde slechts bepalingen aangetroffen worden, wegens de adstructie der *regtsgedingen*, waartoe

zoodanige *heffingen* aanleiding konden geven, maar geen een enkel woord wegens de akten en vervolgingen, welke zoodanig geding *voorafgaan*, en dat alzoo aanleiding zou kunnen geven om, daaruit, het gevolg te trekken, dat het Bestuur zou kunnen beginnen met eene eenvoudige waarschuwing, gevolgd van een dwangschrift, zonder de gewone middelen, om tot betaling eener verschuldigde som te geraken, in acht te nemen.

In beide deze zwarigheden is nogtans ten volle voorzien, bij het laatste alinea van art. 16 der et van den 16 Junij 1832, waarbij gezegd is, t voor de *invordering* der boeten en geregtsheden, even als voor alle andere *invorderingen* (niet alléén heffingen zoo als te voren), welke aade ambtenaren van de registratie *zijn of zullen worden opgedragen*, de wijze van *vervolging en van proceduren* (dus niet slechts, zoo als voorheen, de *adsentie der regtsgedingen* alléén, maar wél degelijk ook de, zoodanige regtsgedingen voorafgaande, *vervoegen*), in zake van registratie gebrnikelijk, zal olvolgd worden.

Sed het in werking komen dezer wet, scheen alzoo n twijfel meer te *kunnen* bestaan, dat de invoring der gelden, volgens akten van chargement verschuldigd, bij middel van dwangschrift n worden vervolgd, en niet alléén is dan ook, de, in § 58 van Deel IV van dit werk vermelde, ulaire van den 8 Augustus 1832, no. 555, te kennen even, dat, ten gevolge der zoo even-gemelde wepaling, het bedrag der akten van chargement, alle verdere *ontvangsten* aan de ambtenaren e registratie reeds opgedragen of la-

ter op te dragen, moesten worden *ingevorderd* en verder daarover geprocedeerd, op de wijze, als in zake van registratie gebruikelijk is, maar, even als bij de in Deel V, bladz. 40, vermelde decisie, van den 5 September 1832, was te kennen gegeven, dat, — in een geval, waar de regtbank van eersten aanleg te Rotterdam, bij vonnis van den 13 Januarij 1830, alzoo insgelijks lang vóór het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832 gewezen, beslist had, dat de invordering van de gelden, volgens akten van chargement verschuldigd, *niet* bi middel van dwangschrift kon worden vervolgd, — of nieuw, ten gevolge der latere wet, een dwangschrift behoorde te worden nitgevaardigd, is ool op den 21 Junij 1833, tegen D. J. een nieuw dwarschrift uitgevaardigd, tot betaling der som $\text{ƒ } 31,220.38\frac{1}{2}$, het bedrag uitmakende van de ƒ van chargement, welke aanleiding had gegeven^{ot} de, in Deel III, bladz. 34 en volgende, omst^{ig} omschrevene procedures, waarop gevolgd is ^t in den aanvang dezer § vermeld arrest van d 23 November 1831.

D. J. kwam in oppositie, met dagvaardⁱ van het Bestuur voor de regtbank van eerste^{anleg} te Breda, onder anderen, als middel van ^{reptie}, aanvoerende, dat de zaak in het hoogs^{ressort} ten nadeele van het Bestuur beslist zij^t, hetzelve niet weder op deze zaak kon ter^{komen}, en vooral niet, zonder aan de wet ^e terugwerkende kracht te geven, die vervolgi^t, wegens eene veel oudere zaak, overeenkomstig^e bepalingen, vervat in de wet van den 1^{unij} 1832, instellen.

Het middel van niet ontvankelijkheid werd afge-
wezen, doch het dwangschrift, desniettemin vernietigd, bij het volgende vonnis van den 23 December 1833:

« Gezien het dwangschrift, door den heer ontvanger der registratie te B., den 21 Junij 1833 uitgevaardigd, en den 22 daaraanvolgende executoir verklaard;

« Gezien de oppositie tegen hetzelfde dwangschrift, door den opposant gedaan, bij exploit van den deurwaarder H., op den 9 Julij 1833 behoorlijk geregistreerd;

« Gezien het antwoord op de gemelde oppositie, door het Bestuur doen beteekenen, bij behoorlijk geregistreerd exploit van den deurwaarder G., van den 3 Augustus 1833;

« Gezien de memorie van *persistit*, ten verzoeken van den opposant, doen beteekenen, bij behoorlijk geregistreerd exploit van den deurwaarder H., op den 8 November 1833;

« Gehoord het verslag van den heer regter, baron VAN HEECKEREN, en den officier, bij monde van den heer Mr. C. J. F. VAN DEN HEUVEL, in zijne conclusien, strekkende, dat de regtbank de gedane oppositie zou verklaren goed en van waarde, en voorts het dwangschrift, door den heer ontvanger der registratie te B., den 21 Junij dezes jaars uitgevaardigd, vernietigende, het Bestuur verklare niet ontvankelijk, in deszelfs vordering, *cum expensis*;

« Na te hebben geraadpleegd, overeenkomstig de wet;

« Gezien het door den opposant aangehaalde en overgelegde arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gra-

venhage, van den 23 November 1831, behoorlijk op het extract geregistreerd :

« Overwegende,

« Dat, ten aanzien van de manier van procederen, met regt de wetten gevolgd worden, bestaande op het oogenblik, op hetwelk de aktien worden ingesteld;

« Dat het uitvaardigen van een dwangschrift in zake van registratie, behoort tot de manier van procederen, in die materie, bij speciale wetten voorgeschreven;

« Dat dienvolgens, bijaldien het laatste alinea van het door het Bestuur der registratie ingeroepen art. 16, der wet van den 16 Junij 1832, in deze van toepassing mogt zijn, hetzelfde Bestuur te regt, bij dwangschrift, tegen den opposant, zou ageren, ofschoon daartoe, op grond van vroegere wetten, onbevoegd verklaard, zonder in dat geval, het beginsel van de terugwerking van wet of van gewijsde zaak te miskennen; dan dat echter de manier van procederen, bij de wet van den 16 Junij 1832, even als die bij de wetten van 22 Frimaire 7 jaar, en van 27 Ventose 9 jaar voorgeschreven, is afwijkende van den algemeenen regel, en mitsdien van eene zeer stricte interpretatie, zoo dat zij, zonder eenige duidelijke wetsbepaling deswege, tot geene invorderingen, aan het werk der registratie vreemd, kan worden geëxtendeerd;

« Dat mede bepaaldelijk, aan de woorden *voor de andere invorderingen, welke aan bovengemelde ambtenaren zijn of zullen worden opgedragen*, voorkomende in het laatste alinea van art. 16 der wet van den 16 Junij 1832, geene zoo ruine en

algemeene beteekenis kan worden gegeven, dat daar onder ook invorderingen aan het werk der registratie vreemd zouden te verstaan zijn, dewijl die woorden, blijkbaar en te regt, aldaar alléén gebezigd worden, om aan te duiden, dat niet slechts boeten en regtskosten, van welke even te voren gesproken was, maar ook de *registratieregten zelve*, volgens bestaande of in het vervolg te emaneren wetten te percipieren, op de wijze in zake van registratieregten gebruikelijk, zullen worden gepercipieerd:

« De regtbank,

« Verklaart de gedane oppositie goed en van waarde; vernietigt het in deze uitgevaardigde dwang-schrift; ontzegt aan het geopposeerde Bestuur, deszelfs genomene conclusien, en verwijst hetzelfde in de kosten. »

Niet alléén valt het moeilijk, met de regtbank te gelooven, dat de wetgever, — door de woorden *en alle andere invorderingen, welke aan de ambtenaren der registratie zijn of zullen worden opgedragen*, — de *registratieregten zelve* zou bedoeld hebben, waardoor aan de zinsnede de beteekenis zou worden gegeven, dat, voor de invordering der *registratieregten*, aan de ambtenaren der registratie opgedragen, de wijze van procederen, *in registratie-zaken gebruikelijk*, opgevolgd zal worden, iets dat de wetgever voorzeker niet behoeft te zeggen, en ook niet *kan* gezegd hebben, daar dit niets dan onzin zou geweest zijn, want dat de registratieregten ingevorderd zouden worden op de wijze, voor de registratieregten gebruikelijk was wel tastbaar, maar bij die wetsbepaling is gezegd, dat ook alle boeten en geregtskosten EN ALLE ANDERE INVORDERINGEN

(dus in de meest uitgebreide beteekenis der woorden), welke aan de ambtenaren der registratie zijn of *zullen worden opgedragen* (alzo ook zonder bepaling of onderscheiding ten aanzien der wijze, waarop hun die invorderingen *opgedragen* worden), vervolg'd zullen worden op de wijze voor de registratieregten gebruikelijk, en er kan vooral geen de minste twijfel omtrent de wezenlijke beteekenis zijn, wanneer men in aanmerking neemt, dat deze bepaling alléén in de wet gebragt is, om datgene aan te vullen, wat de wet van 27 Ventose 9 Jaar, zoo als hierboven op bladz. 184 is ontwikkeld, te wenschen overliet, en dan nog nagaat, dat dit laatste alinea niet eens voorkwam in het eerste ontwerp van wet, aan de beraadslagingen der Staten-Generaal ingediend, en bij Hun Ed. Mogenden den 21 November 1831 ingekomen, maar, hangende die beraadslaging, in een tweede of nader ontwerp der wet is bijgevoegd (*), zonder dat omtrent de beteekenis of bedoeling eene enkele aanmerking geopperd zij.

Evenmin zou men met grond kunnen beweren, dat de zoo evengemelde wetsbepaling alléén ziet op die invorderingen, welke aan de ambtenaren der registratie bij eene *wet* zijn opgedragen. In de eerste plaats spreekt die bepaling van de invorderingen, welke aan de ambtenaren der registratie zijn of zullen worden opgedragen, in de meest algemeene bewoordingen, zonder de wijze te beperken, waarop die invorderingen aan de-

(*) In het destijds aanhangend ontwerp maakte dit art. 16 art. 18 uit; doch twee vroegere artikelen vervallen zijnde, is dat art. 18 daarna het tegenwoordig art. 16 geworden.

zelve zouden worden opgedragen, en het is niet geoorloofd eene onderscheiding te maken daar, waar door de wet, geene onderscheiding gemaakt is, maar het is, in de tweede plaats, zelfs bij eene wet, die van den 21 Junij 1820, dat vastgesteld is, in art. 31, dat eene akte, het nadeelig slot der rekening bepalende, door de algemeene rekenkamer zal worden opgemaakt, en gezonden aan het departement van algemeen Bestuur, met het beheer van 's Rijks schatkist belast, ten einde de invordering daarvan plaats hebbe; en wat ook vroeger moge begrepen zijn omtrent de bevoegdheid des Ministers van Financien, om die invordering aan het Bestuur der registratie op te dragen, kan daaromtrent nu geene questie meer bestaan, wijl dat Bestuur thans eene afdeeling van deszelfs departement is.

Bij decisien van den 8 Februarij en van den 5 en 28 Maart 1834, no. 40, 92 en 156, is dan ook de magtiging verleend, om de cassatie van dit vonnis bij het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage te vragen. Wij zullen later den uitslag van dit geding mededeelen.

§ 18.

SUCCESSIEN. — VRUCHTGEBRUIK.

Kan het regt van successie, tegen behoorlijken borgtogt, opgeschort blijven, tot dat de legatarissen den ouderdom van vier en twintig jaren hebben bereikt, wegens bepaalde sommen

aan hen gelegateerd, om op dat tijdstip eerst uitgekeerd te worden, uit zeker daartoe in het Grootboek der Nationale schuld verbonden kapitaal, met bepaling, dat, zoo dit kapitaal door eene verminderde waarde ontoereikend mogt zijn, de legatarissen de schade, ponsd-pondsgewijze zouden te dragen hebben?

Vrouwe U. is den 11 Julij 1831 overleden, na bij testament, in den jare 1828 opgemaakt, onderscheidene legaten te hebben besproken, en, onder anderen, aan ieder der kinderen van hare zuster N., welke, op het overlijden van deze, in leven zouden zijn, eene som van 1500 gulden, onder bepaling, dat « voor zekerheid van al die legaten, een genoemd kapitaal, in inschrijvingen op het Grootboek der Nationale schuld, zou worden belegd en verbonden blijven; dat deze som van 1500 gulden eerst aan ieder dezer legatarissen zou worden uitgekeerd, wanneer dezelve, respectievelijk, den ouderdom van 24 jaren zouden hebben bereikt, en eindelijk dat, ingeval de waarde van het verbonden kapitaal zoodanig mogt komen te verminderen, dat hetzelfde niet meer voldoende mogt zijn, tot uitbetaling der respective legaten, de schade door de legatarissen, ponsd pondsgewijze, zou worden gedragen, zonder, in geval van meerdere waarde, die meerdere waarde *casu quo* te kunnen genieten, maar blijvende dezelve, ten behoeve der ingestelde *erfgenamen*; » terwijl aan N. de interessen van dat kapitaal besproken zijn.

N. stierf den 25 Junij 1833, twaalf kinderen nalatende, waarvan slechts drie den ouderdom van 24 jaren hadden bereikt, en de ontvanger vor-

derde, als toen, de vroeger, onder behoorlijken borgtogt opgeschorte, successieregten, over de som van 18,000 gulden.

Twee der kinderen van N., welke, hoezeer meerderjarig zijnde, hun vier en twintigste jaar nog niet hadden bereikt, en de vader en voogd der zeven anderen kwamen hier tegen op, en voerden aan: *a.* dat het wel waar was, dat nu, door het overlijden hunner moeder, en de zekerheid, daardoor, van het getal harer kinderen, die, bij haar overlijden, in het leven waren, ieder hunner een onveranderlijk regt op de besprokene 1,500 gulden verkregen had, doch dat het desniettemin onzeker was, of zij, daarom, hunne legaten *ten volle* genieten zouden, wijl dit te eenenmale afhankelijk was van de omstandigheid, of de koers der inschrijvingen, op het tijdstip van de uitkeeringen, toelaten zou, dezelve *ten volle* stand te doen hebben, en *b.* dat, om te kunnen zeggen, dat, door het overlijden van N., het vruchtgebruik met den blooten eigendom op de kinderen was vereenigd, die vereeniging geheel gaaf en onveranderlijk zou hebben moeten zijn, terwijl zij in der daad, en vooral diegenen, welke nog hun vier en twintigste jaar niet bereikt hadden, tot dien tijd toe, niets dan de vruchten bleven genieten, zoo dat zij daarom verzochten, dat de successieregten, voor zoo verre dezelve over de som van 13,500 gulden gevorderd waren, alsnog, onder behoorlijken borgtogt, mogten opgeschort blijven, en eerst voldaan worden successivelijk, naar mate ieders aandeel in het kapitaal der werkelijke schuld losbaar zou zijn, en datgene wat ieder alsdan, in voldoening van zijn legaat,

wezenlijk en werkelijk zou genieten, zeker zou zijn.

Men antwoorde hierop, dat, daar de bedoelde legaten gemaakt waren aan de kinderen van N., welke bij haar overlijden in leven zouden zijn, geen dezer kinderen vroeger een verkregen regt had gehad, en zij alzoo het legaat wel bekomen hadden van der testatrice man, maar door en tijdens het overlijden van de vruchtgebruikster, hunne moeder, N., en dat dit overlijden nu op den 25 Junij 1833 voorgevallen zijnde, tot berekening van het regt alléén in aanmerking kon komen de stand der zaken, tijdens dat overlijden, zonder dat latere veranderingen, in de waarde der verbonden inschrijvingen, daarop van eenigen invloed schenen te kunnen zijn; dat die waarde, op dat tijdstip, veel meer dan toereikende geweest was, om al de legaten daaruit te voldoen, en er alzoo des te minder redenen konden zijn, om het verzoek in te willigen, en de voldoening der regten zoo lang, tegen behoorlijken borgtocht, op te schorten.

Bij decisie van den 8 Januarij 1834, n°. 34, is dan ook in het verzoek, zoodanig als hetzelfde gedaan was, gedifficulteerd, doch aan de requestanten niettemin, een uitstel verleend van drie maanden, binnen welke zij alsnog de regten, zonder bijbetaling van boete, zouden kunnen voldoen.

§ 19.

SCHEIDING. — SCHENKING. — BLOOTE EIGENDOM. —
VEREENIGING VAN DEN BLOOTEN EIGENDOM MET
HET VRUCHTGEBRUIK.

Welk regt van registratie moet men heffen op

eene akte van scheiding, waarbij aan erfgenamen, aan welke het vruchtgebruik van een gedeelte der nalatenschap besproken was, dat gedeelte, bestaande alléén in binnen- en buitenlandsche effecten, en in gereede gelden, door de overige erfgenamen, in vollen en vrijen eigendom, zonder uitkeering of betaling, wordt toe en aanbedeeld?

E. had, bij zijne opvolgende testamenten, na wegmaking van eenige legaten, vier zijner neven en nichten, tot eenige en algeheele erfgenamen aangesteld, ieder voor een zesde in zijne na te laten goederen, en, bij vooroverlijden van een of meer van dezelve, ieders wettige afkomelingen, bij representatie, en deze ontbrekende, alsdan de nog overblijvende van zijne vier ingestelde erfgenamen, of derzelver respective afkomelingen, bij plaatsvervulling, alles in *vollen eigendom*; terwijl, wat de twee overige zesden zijner nalatenschap betrof, hij het vruchtgebruik derzelve besproken had aan eenen anderen neef en eene andere nicht, gedurende hun leven, met bepaling, dat de bloote eigendom daarvan zou komen aan de wettige afkomelingen van deze, of, die ontbrekende, aan des testateurs hierbovengemelde ingestelde erfgenamen, of derzelver nakomelingen.

E. stierf den 18 Maart 1831. Een der vier eerstgenoemde erfgenamen was reeds vóór hem overleden. De overige erfgenamen gingen den 15 September 1831, bij notariële akte, tot de scheiding zijner nalatenschap over. Daarin werd gezegd, dat al de roerende en onroerende goederen der

nalatenschap verkocht en te gelde gemaakt waren, en dat de boedel, op dat tijdstip, alléén bestond uit schuldbekentenissen, uit 's lands en andere effecten, en uit gereede gelden; terwijl de drie overblijvende der vier eerstgemelde erfgenamen daarbij verklaarden, « dat bij hen bedenkingen, ten aanzien van het testament, waren ontstaan, daar zij geene gegronde redenen hadden kunnen vinden, welke den overledene konden genoopt of bewogen hebben, aan de twee overige slechts het vruchtgebruik, hun leven gedurende, van hun aandeel in de nalatenschap te bespreken, zich daarom in gemoede bezwaard vonden die beschikking, ten koste en nadeele van deze, te aanvaarden, en alzoo, geheel vrijwillig, besloten hadden om den blooten eigendom der alzoo met vruchtgebruik bezwaarde erfdeelen, welke *casu quo* aan hen zou kunnen opkomen, niet te aanvaarden, maar voor hen, hunne erven en regtverkrijgenden verklaarden, op de plegtigste wijze, daarvan af te zien, en, dien ten gevolge, tot de verdeeling, in vijf gelijke deelen, van de nalatenschap van E., over te gaan, zoo als dezelve toen bestond, namelijk, ten beloope van f 20,075.35. »

Hiernit werden aan den eersten in vol-
len en vrijen eigendom, voor zijn vijfde,
toe- en aanbedeeld:

Eene hypothecaire obligatie, groot 1,350
gulden, bedragende met de interessen f 1,582.06

Twee obligaties ten laste van planters
te Essequibo en Demerary, rentende 6

Transporters f 1,582.06

Transport	f 1,582.06
per cent, groot per resto, gezamenlijk 1,800 gulden, met de te goed zijnde interessen, voor	- 306.00
Eene obligatie waarvan de hoofdsom niet opgegeven werd, ten laste van planters in de kolonie Suriname, voor . .	- 70.00
En in gereed geld	- 2,057.01
Te zamen	f 4,015.07

Aan de andere:

Eene obligatie ten laste van de Maatschappij van weldadigheid, groot 1,000 gulden, tegen $5\frac{1}{2}$ per cent, met de te goed zijnde interessen, voor f 803.06

Eene obligatie ten laste van Denemarken, groot 800 gulden, tegen 4 per cent, met de rente, voor - 621.77

Twee obligaties, ten laste van planters te Essequibo en Demerary, rentende 6 per cent, groot per resto, gezamenlijk 1,800 gulden, met de interessen, voor - 306.00

Eene obligatie, waarvan de hoofdsom niet opgegeven werd, ten laste van planters in de kolonie Suriname, voor - 70.00

En in gereed geld - 2,214.24

Te zamen insgelijks f 4,015.07

De ontvanger meende, op grond van art. 14, n°. 8 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, waarbij bepaald is, dat de waarde, voor de heffing van de regten van registratie, verschuldigd op schenkingen *inter vivos* van roerende goederen, geregeld moet worden naar de verklaring van de belang-

hebbenden, zonder aftrek der lasten, van de erfenamen opgave der waarde te moeten vragen van den afgestanen blooten eigendom. Deze werd, voor ieder vijfde gedeelte, op 2,000 gulden begroot, en hij vorderde, dien ten gevolge, het regt van $2\frac{1}{2}$ per cent daarover, zijnde 50 gulden, benevens de verhoogingen.

De inspecteur deed nogtans opmerken, dat, in het aangehaalde wetsartikel gezegd wordt, dat dit regt moet worden berekend over de waarde, *zonder aftrek der lasten*; dat het vruchtgebruik hier eenen *last* daarstelde, welke niet had behooren te worden afgetrokken, en de ontvanger vroeg alstoen de bijbetaling van $\frac{1}{2}$ per cent, voor ieder vijfde, over de hierboven opgemelde sommen van f 4,015.07 of 4,020 gulden, zijnde f 100.50 onder korting van de reeds betaalde . . - 50.00

Alzoo bij suppletie f 50.50

Verhoogingen - 17.67 $\frac{1}{2}$

Te zamen . . . f 68.17 $\frac{1}{2}$

Makende, voor de twee vijfden, de som van f 136.35, welke door de belanghebbenden werd betaald, doch waarvan zij de teruggave vroegen, terwijl door H., tot staving dezer vordering van teruggave, aangevoerd werd, dat de overgang van den blooten eigendom plaats had gehad *ten behoeve van de vruchtgebruikers*, die, *voor dat vruchtgebruik*, het verschuldigde *successieregt* betaald hadden, en dat, daar, op deze vereeniging van den blooten eigendom met het vruchtgebruik, volgens solutie van den 11 Februarij 1820, voorkomende in art. 366 der Verzameling, van toepassing was art. 15, n°. 8, 2de alinea der wet van 22 Frimaire 7 jaar, krachtens welke het regt,

ten deze, verschuldigd is, op de waarde van den blooten eigendom *zonder bijvoeging der waarde van het vruchtgebruik*, de gevorderde en voldane bijbetaling niet verschuldigd kon geweest zijn.

Dat art. 15, n°. 8 der wet, verkeerdelijk was ingeroepen, was, zeide men, bij een nader onderzoek der zaak, blijkbaar, als handelende dit artikel alléén over de overdragten van den eigendom van *onroerende goederen*, en van *vruchtgebruiken*, die goederen ten onderwerp hebbende, terwijl het hier de overdragt betrof van den *blooten eigendom van roerende goederen*, en dat nog wel van *geld, effecten en obligatien*; dan het scheen, dat, zoo geene gelijke bepaling, in art. 14 wordt aangetroffen, waarbij van de waarde, over welke de registratieregten, bij overdragten of overgang van *roerende goederen* berekend moeten worden, gehandeld wordt, dezelve aldaar ook niet vereischt werd, om de zeer eenvoudige en op de billijkheid en het gezond verstand gegronde reden, dat niemand tweemaal voor *dezelfde verkrijging* betalen kan, zoodat de aangehaalde bepaling, ook in art. 15, n°. 8, als geheel nutteloos en overbodig zou kunnen worden beschonwd, en waarschijnlijk daar niet in zou zijn gebragt, *bijaldien niet*, bij de twee vorige nummers van dat artikel, bepaald zijnde, dat, wanneer, bij verkoop, het vruchtgebruik wordt voorbehouden, de koopprijs voor de berekening van het regt met de helft moet worden vermeerderd, of wanneer de eigendom van onroerende goederen *titulo gratuito* overgaat (zijnde hier geen onderscheid tusschen den blooten en vollen eigendom gemaakt), de regten over het twintigvoudig bedrag der zuivere opbrengst of huur-

waarde moet worden berekend, zulks den wetgever het noodzakelijk had doen achten, om, na de bepaling, dat het regt wegens de schenkingen van *vruchtgebruik van onroerende goederen*, hetzij onder de levenden, hetzij bij versterf, berekend moet worden over het *tienvoudig* bedrag der onzuivere opbrengsten, of der huurwaarde, die te voegen, dat, wanneer de vruchtgebruiker, na het regt wegens het vruchtgebruik betaald te hebben, den blooten eigendom verkrijgt, hij alsdan het regt al één over de waarde *daarvan*, zonder dat die van het vruchtgebruik daarbij gevoegd moet worden, betalen moet, om de *mogelijkheid* zelfs voor te komen, dat men, niettegenstaande dat hij het regt over het vruchtgebruik betaald hebbe, bij toepassing van het laatste en vooral van het voorlaatste en voorgaande nommers, over de overdracht van den blooten eigendom handelende, vermeenen mogt het regt over de *volle waarde*, en alzoo voor *een' tweeden' keer* over die des *vruchtgebruiks* te moeten heffen; dan, vermits bij art. 14, waarbij bepaald is, hoedanig de waarde, voor de berekening van het regt van registratie, over den eigendom, het vruchtgebruik en het genot van *roerende goederen* moet worden berekend, dergelijke voorschriften, wegens den verkoop van den *blooten eigendom* van *zoodanige* goederen, niet worden aangetroffen, zoo was ook de exceptionele bepaling evenmin noodig.

Het proportioneel regt van registratie is, vervolgde men, volgens art. 4 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, daargesteld op alle overgangen van eigendom, vruchtgebruik of genot van roerende of onroerende goederen; maar het zou tegen alle be-

ginselen van gezonde rede inloopen, om een dusdanig proportioneel regt te willen heffen over datgene, wat *niet* verkregen, *niet* overgedragen wordt, het eenige geval uitgezonderd, dat de bloote eigendom overgedragen, en het vruchtgebruik *voorbehouden* wordt, als wanneer het regt over de waarde ook van dat *niet overgedragene vruchtgebruik* moet worden voldaan. Waarom? omdat dat vruchtgebruik, vroeger of later, ophouden moet, en alsdan, *zonder nadere akte*, door den verkrijger van den eigendom aangewonnen wordt; maar, wanneer dat vruchtgebruik *niet overgedragen* en ook niet *voorbehouden* wordt, omdat de verkrijger van den blooten eigendom dat vruchtgebruik reeds *bezat*, dan kan voorzeker het regt niet gevorderd worden over dat gedeelte van het goed (het vruchtgebruik), hetwelk *NIET verkocht, noch geschonken* wordt, omdat het den kooper of begiftigde *reeds in eigendom toebehoorde*. Dit was, zeide men, ten aanzien van *onroerende goederen* door eene *menigte* beslissingen, door de aangenomene jurisprudentie, door de wet zelve uitgemakt, en moest, zonneklaar, eveneens op *roerende goederen* van toepassing zijn (*).

Ten aanzien nu van art. 14, no. 8, was, zeide men, hetzelfde even verkeerdelijk *uitgelegd* als *toegepast*:

Wat de *uitlegging* betreft, door als een der *lasten*, welke, volgens dit artikel, van de waarde niet mogen worden *afgetrokken*, het *vruchtgebruik* te beschouwen, hetwelk niet, ten behoeve van den ver-

(*) Zie, onder anderen, de noot in Deel V, bladz. 31, en de daarbij aangehaalde artikelen der Verzameling.

kooper of schenker, noch zelfs van eenen anderen, is *voorbehouden*, en eenen last voor den verkrijger daarstelt, maar hetwelk, integendeel, een genot *voor dezen uitmaakt*, dat hij reeds bezat, tegenstrijdig met al het geleerde te dien aanzien, en, onder anderen, met de op Deel V, bladz. 341, ontwikkelde gronden, waarop rustte de decisie van den 11 September 1830, hoezeer die decisie zelfs, zulks viel niet te ontkennen, eene afwijking daarestelde, op de *axioma* in regten, dat vrijstelling met betaling gelijk staat, door het beginsel aan te nemen, dat degene, die het vruchtgebruik bij versterf, in de regte lijn, en alzoo met vrijstelling van belasting verkregen heeft, nogtans, den blooten eigendom, later, onder de levenden verkrijgende, het regt betalen moet over de volle waarde, alzoo ook over die van het vruchtgebruik, dat hij reeds bezat, omdat hij, bij die vroegere verkrijging, geen regt betaald had; doch welke decisie dan nog alléén gegrond was op de *letterlijke* bewoordingen van no. 8, van het hier *niet* toepasselijke, als alléén onroerende goederen ten onderwerp hebbende, art. 15 der wet, waarbij gezegd is, dat het alléén is, in geval de vruchtgebruiker het regt van *registratie*, bij de verkrijging van dat vruchtgebruik, betaald heeft, dat hij, bij het later verkrijgen van den blooten eigendom, het regt slechts over de waarde van dien eigendom zal betalen, welke woorden, zoo als hierboven is aangemerkt, in no. 8 van art. 14, handelende over schenkingen van roerende goederen, niet worden aangetroffen;

Wat de *toepassing* betreft, door dit no. 8 toe te passen op de schenking van den blooten eigendom van

gelden, effecten en obligatiën, daar, even als bij n°. 5 van art. 14 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, in algemeene bewoordingen bepaald is, dat voor de verkooppingen en andere overdragten *titulo oneroso* van roerende goederen, de waarde, voor de heffing der regten van registratie, bepaald wordt *door den uitgedrukten prijs, met bijvoeging der lasten, welke tot verhooging van dien prijs strekken kunnen*, eveneens, in gelijke bewoordingen, in n°. 8 van dat artikel, bepaald is, dat, voor de overgangen *titulo gratuito* van dergelijke goederen, de heffing geregeld wordt *door de verklaring van de belanghebbenden, zonder aftrek der lasten*. Dan, evenmin als n°. 5 toepasselijk is op de overdragten, *TITULO ONEROSO* van *obligatiën, effecten en renten*, evenmin scheen n°. 8 toepasselijk op de overgangen, *TITULO GRATUITO*, van zoodanige *obligatiën, effecten en renten*, daar de regten op die overdragten, volgens n°. 2, 7 en 9, berekend moeten worden over de in *de akten of rentbrieven*, uitgedrukte *hoofdsommen*, of over het twintigvoudig bedrag der eeuwigdurende- of wel het tienvoudig bedrag der lijfrenten, zoo daarin geene som is uitgedrukt, om het even, volgens, onder anderen, een arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van 28 Messidor 13 jaar, of die overdragten *titulo oneroso* of *titulo gratuito* plaats hebben, terwijl hierin, noch bij de wet van den 31 Mei 1834, noch bij die van den 16 Junij 1832, eenige verandering gemaakt is, ten aanzien van de overdragten *uit de hand* van *obligatiën of effecten*.

Bij decisie van den 10 April 1834, n°. 31, is, desniettegenstaande, in de verzochte teruggave gedifficulteerd, met aanmerking nogtans, dat de beschikkingen

van art. 15, n°. 8 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, in der daad verkeerdelijk waren ingeroepen, en op de onderwerpelijke zaak van geene toepassing waren, daar dezelve uitsluitend de overgangen van onroerende goederen ten onderwerp hadden, terwijl hier de rede was van effecten en contanten, en dat bovendien, al bestond eene gelijke bepaling, als die, vervat in het tweede alinea van art. 15, n°. 8 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, insgelijks in art. 14 dier wet, dan nog, volgens het voorschrift, gegeven in § 7 der circulaire aanschrijving van den 7 December 1830, n°. 523 (*), het regt over den *vollen eigendom* van het gedonateerde zou verschuldigd zijn; daar het vruchtgebruik bij *overlijden* was verkregen, en alzoo wegens hetzelfde wel een regt van *successie*, maar geen regt van *registratie* aan den lande was betaald.

§ 20.

ZEGEL. — AKTEN VAN OPENBARE INSTELLINGEN. — KERKBESTUREN. — AANBESTEDINGEN. — QUITANTIEN.

Bestaat er overtreding tegen de wet op het zegel, wanneer, onder het proces-verbaal van aanbesteding van, ten behoeve eens kerkbestuurs, te verrigten werkzaamheden, quitantie wegens ge-

(*) Die circulaire is betrekkelijk tot de vereeniging van het vruchtgebruik met den blooten eigendom, wanneer deze laatste bij versterf verkregen was, en het eerste, later, onder de levenden wordt verkregen.

deeltelijke betalingen van aannemings prijzen gesteld worden; — en zoo de voorzijde van het zegel beschreven is?

Kerkvoogden der hervormde gemeente te S., vergunning bekomen hebbende, om gratis te procederen tegen zekeren aannemer, die de opbouw eener pastorijs op zich genomen had, zoo werden, in den loop van het geding, drie quitantien, van aan dien aannemer op rekening gedane betalingen, ter registratie aangeboden; dan deze quitantien waren niet alléén gesteld onder het proces-verbaal van aanbesteding zelve, maar ook de voorzijde van den zegelslag, op het papier, tot dit proces-verbaal gebruikt, was bedekt met de woorden *materialen*, en *derzelve deugd*, tegen de bepalingen in van art. 21 der wet van 13 Brumaire 7 jaar, houdende, dat de afdruk van het zegel niet met schrift bedekt of geschonden (*altérés*) mag worden. Te welker zake de ontvanger, onverminderd de zegelregten, gevorderd heeft: 1°. de boete van 15 gulden, bedreigd bij art. 26, n°. 3 der wet van 13 Brumaire 7 jaar; 2°. die van f 12.50, bedreigd bij art. 26, n°. 2 dier zelfde wet.

Op het verzoek om teruggave, is dezelve wel verleend, doch alléén voor zoo verre de *boete* betrof, als bijzondere gunst, uit hoofde de overtredingen alléén uit onkunde schenen te zijn begaan, en onder inhouding van 5 per cent voor kosten van beheer.

(Decisie van den 10 Januarij 1834, n°. 109.)

§ 21.

ZEGEL. — AANPLAKBILJET. — AKTEN TEN GEVOLGE
VAN ANDERE OPGEMAAKT. — DEURWAARDERS.

Begaat de deurwaarder eene overtreding, wanneer hij een proces-verbaal maakt van de aanplakking van een biljet, houdende aankondiging van verkoop van roerende goederen, tot eenen onder beneficie van inventaris aanvaardden boedel behoorende, op buitengewoon zegel gedrukt, zonder voor het gewoon formaatzegel te zijn bijgevoegd?

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, onder kwijtschelding, uit hoofde der redenen, welke aangevoerd waren, voor dien eenen keer der verbeurde boete, mits alsnog het verschuldigde zegelregt en de kosten door den deurwaarder betaald werden, de zoo evengestelde vraag bevestigenderwijze beslist, bij decisie van den 4 Januarij 1834, n°. 135 (*).

§ 22.

SCHATKISTBILJETTEN. — NOTARISSEN. — AKTEN VAN
CHARGEMENT.

Hoedanig kunnen de bij de wet van den 28 April 1834 daargestelde schatkistbiljetten, voor

(*) Te vergelijken met Deel VII, § 15, en de daarbij aangehaalde artikelen der Verzameling, en vroegere paragraphen van dit werk.

de voldoening van regten van registratie, worden aangenomen?

Kunnen notarissen de regten, op verscheidene door hen opgemaakte akten verschuldigd, bijeen trekken, en het gezamenlijk bedrag met schatkistbiljetten voldoen?

Kan het bedrag van akten van chargement, met schatkistbiljetten voldaan worden?

Hoedanig moeten de ontvangers der registratie handelen, met de bij hen ontvangen wordende schatkistbiljetten?

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, den 19 Julij 1834, onder n°. 584 de volgende circulaire aanschrijving aan de heeren Gouverneurs der Noordelijke provincien doen afgaan (*):

« Bij art. 4 der wet van den 28 April 1834, no. 14, bepaald zijnde, dat de daarbij bedoelde schatkistbiljetten, met de daarop verloopende renten, zullen kunnen worden gebezigd, in voldoening van alle belastingen en inkomsten van het Rijk, met de opcenten, en dat de renten, bij het in betaling geven, zullen worden berekend tot het einde der maand, voorafgaande aan die, in welke de schuld vorderbaar wordt, verzoek ik U Hoog Ed. Gest., om den ambtenaren der registratie in Uw Hoog Ed. Gest. provincie te willen te kennen geven:

« *Vooreerst*, dat de voorschriften, bij art. 1 en 2

(*) De circulaire no. 583 is te vinden in Deel VII, § 38, bladz. 302, alwaar, op regel 30, abusievelijk staat no. 483, in plaats van no. 583.

der circulaire van 30 December 1830, n°. 526 (*), betrekkelijk de vereeniging van belastingschuldigen, tot het in betaling geven van schatkistbiljetten, en de berekening van daarop te goed zijnde renten, op de onderwerpelijke, in ontvang te nemen schatkistbiljetten insgelijks zullen behooren te worden toegepast, en dat, ofschoon de notarissen voor de voldoening der regten verantwoordelijk zijn, echter geene cumulatie van artikelen, door dezelve, kan worden toegestaan; voorts, dat de schatkistbiljetten alléén in betaling kunnen genomen worden voor gewone belastingen en opcenten, behoorende tot het dienstjaar en de verantwoording van 1834, en later;

Ten tweede, dat, overeenkomstig het bepaalde bij de resolutie van den 9 Junij 1831, n°. 15 (**), geene schatkistbiljetten kunnen worden aangenomen, in voldoening der akten van chargement, ten laste van gemeentebesturen of particulieren, gelijk mede niet tot kwijting van alle andere toevallige baten, welke met de gewone belastingen en inkomsten van het Rijk in geen verband staan;

« *Ten derde*, dat wederom geene schatkistbiljetten van de belastingschuldigen zullen mogen worden in ontvang genomen, dan nadat die biljetten, *in dorso*, van de handteekening der belastingschuldigen (of der notarissen), en van den dag der overgifte, zullen zijn voorzien;

« *Ten vierde*, dat niet in betaling kunnen aangenomen worden schatkistbiljetten, welke ter aflos-

(*) Zie Deel I, bladz. 358.

(**) Zie Deel I, bladz. 362, *Tweede vraag*.

sing zijn opgezegd, en waarop het bewijs van die opzegging alzoo is gesteld;

« Eindelijk, *ten vijfde*, dat, even als bij art. 21 der door Zijne Majesteit, bij besluit van den 26 November 1830, n°. 13 (*), goedgekeurde bepalingen, met opzigt tot de daarbij bedoelde schatkistbiljetten, is voorgeschreven, de ontvangers dezelve maandelijks zullen moeten overbrengen bij de agenten van den Algemeenen Rijks kassier, vergezeld van een borderel, naar het daarbij gevoegde model, behoorlijk door den ontvanger geteekend, hetwelk door den hoofdambtenaar, waaronder hij behoort, zal moeten zijn gevisceerd, en omtrent welk visa de voorschriften der resolutie van den 21 Maart 1831, n°. 4 (**), zullen kunnen worden toegepast.

« U Hoog Ed. Gestr. gelieve mij de ontvangst dezer circulaire te berigten. »

§ 23.

SUCCESSIEN.—VREEMDELINGEN.—*JUS DETRACTUS*.— SCHENKINGEN.

Nadere voorschriften omtrent eenige Staten, met welke overeenkomsten tot afschaffing van het jus detractus al dan niet zijn gesloten.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, den 9 September 1834, onder n°. 585, de volgende

(*) Zie in Deel I, de noot op bladz. 352, en bladz. 355.

(**) Zie Deel I, bladz. 357, noot.

circulaire aanschrijving aan de heeren Gouverneurs der Noordelijke provincien doen afgaan:

« Naar aanleiding van de berigten, door mijnen ambgenoot voor de Buitenlandsche zaken ingewonnen, en achtervolgens aan mij medegedeeld, nopens de verordeningen, in sommige Staten, ten aanzien van het al dan niet heffen van het *jus detractus*, bestaande, heb ik de eer, ten vervolge op de gedrukte circulaires van den 1 Augustus 1833, n°. 571 (*), en van den 24 December van hetzelfde jaar, n°. 574 (**), U HEd. Gestr. te verzoeken, om aan de ambtenaren der registratie in deszelfs provincie, door mededeeling van de tegenwoordige aanschrijving, te kennen te geven:

a. Dat de vordering van het voorschreven regt *niet* behoort te worden toegepast op ingezetenen van de navolgende Staten, als:

Van het Hertogdom Nassau;

- » » Groothertogdom Baden,
- » » Koningrijk Portugal,
- » » Hertogdom Anhalt-Koethen,
- » den Kerkelijken Staat,
- » het Koningrijk Spanje,
- » » Groothertogdom Toscane,
- » » Keizerrijk Rusland en het Koningrijk Polen,
- » » Vorstendom St. Wendel,
- » de Vereenigde Staten van Noord-Amerika,
- » het Keizerrijk Brazilië,
- » » Hertogdom Saxon-Altenburg, en
- » » Gemeenebest Mexico.

(*) Zie Deel VI, bladz. 147.

(**) Zie Deel VI, bladz. 150.

« b. Dat de heffing van het bedoelde regt, ten aanzien van de navolgende Staten, zich moet bepalen tot *tien* ten honderd, als:

De stad Lubeck,

Het Groothertogdom Mecklenburg-Schwerin,

» » » Mecklenburg-Strelitz,

» Hertogdom Anhalt Bernburg,

» » Anhalt Dessau,

» » Saxen-Meiningen Hildburghausen, en

» » Saxen-Coburg, en

« c. Dat van de ingezetenen van het Hertogdom Saxen-Gotha, in voorkomende gevallen, slechts *vijf* ten honderd, als *jus detractus*, moet worden gevorderd, met uitzondering echter van hetgeen door dezelve mogt worden geërfd of verkregen van personen te *Amsterdam* gedomicilieerd, als waarop de heffing van dat regt niet behoort te worden toegepast, aangezien de ingezetenen dier stad, in gemeld hertogdom ervende, van het gemelde regt zijn vrijgesteld. »

§ 24.

ZEGEL. — AANBESTEDINGEN. — VERPACHTINGEN. —
AKTEN VAN OPENBARE AUTORITEITEN. —
GEMEENTEBESTUREN. — TERUGGAVE VAN
REGTEN.

In hoe verre zijn de zegelregten, gevorderd op bestekken, processen-verbaal en contracten van, aanbesteding en verpachting, door de provin-

cialc gouvernemenlen en gemeentebesturen gehouden, voor teruggave vatbaar, wanneer die aanbestedingen en verpachtingen gedaan zijn, behoudens goedkeuring der hoogere autoriteiten, en deze goedkeuring geweigerd wordt; — en hoedanig moeten deze processen-verbaal worden geregistreerd?

De volgende circulaire is, op den 28 October 1834, onder n°. 586, door Zijne Excellentie den Minister van Financien, aan de heeren Gouverneurs der Noordelijke provincien afgezonden:

« Als vervolg op de circulaire van den 15 Julij 1828, n°. 415 (*), heb ik de eer, ter kennis van U HoogEd. Gestr. te brengen, dat het Zijner Majesteit heeft behaagd, onder dagteekening van den 12 October 1834, n°. 97, te nemen het volgende besluit:

« WIJ WILLEM, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER
« NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
« GROOTHERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

« Op de voordragt van Onzen Minister van Financien, van den 18 dezer, n°. 233 $\frac{3}{4}$, registratie,
« Gelet op Ons besluit van den 5 Julij 1828, n°. 93, (***) houdende gunstige bepalingen, ten
« aanzien der zegel- en registratieregten, van door

(*) Zie Verzameling, Deel XXII, bladz. 412, laatste alinea, en Deel VI, § 39 van dit werk.

(**) Zie Deel VI, bladz. 285.

« de hoogere autoriteit afgekeurde aanbestedingen,
« door de departementen van Algemeen Bestuur ge-
« houden;

« Hebben goedgevonden en verstaan:

« Te verklaren, dat de in Ons evengemeld besluit
« vervatte bepalingen ook van toepassing zullen
« zijn op de verpachtingen en aanbestedingen, door
« de provinciale Gouvernemen ten en de gemeente-
« besturen gehouden, doch alléén voor zoo veel
« dezelve betrekking hebben tot werken ten pu-
« bliken nutte, aan hoogere goedkeuring onder-
« worpen.

« En is Onze Minister voornoemd, aan wien de
« overgelegde stukken zullen worden terugggezonden,
« belast met de uitvoering dezes, waarvan een
« afschrift aan onzen Minister van Binnenlandsche
« Zaken zal worden gegeven, tot informatie.

« 's Gravenhage den 12 October 1834.

« (*geteekend*) WILLEM.

« Van wege den Koning,

« (*geteekend*) J. G. DE MEY VAN STREEFKERK.

« Accordeert met deszelfs origineel,

« *De griffier ter Staats-Secretarij,*

« (*geteekend*) L. H. ELIAS SCHOVEL. »

« Ik heb de eer U Hoog Edel Gestr. te ver-
zoeken, om wel voor de rigtige uitvoering van
voorschreven besluit te willen zorg dragen, met
aanmerking, voor zoo veel noodig, dat de voor-
schriften van de in het hoofd dezer vermelde cir-
culaire, nopens de teruggave der zegelregten, we-
gens de bedoelde aanbestedingen en verpachtingen

betaald, ook hier van toepassing zijn; terwijl het mij aangenaam zal zijn, de ontvangst van de tegenwoordige circulaire te mogen vernemen (*). »

§ 25.

VERHURING. — VERPACHTING. — LASTEN.

In hoe verre moet de bepaling, voorkomende in een contract van verpachting of verhuring van landerijen, waarbij den pachter of huurder de verplichting wordt opgelegd, om die landerijen te bemesten, als een last worden beschouwd, waarvan de waarde begroot, en het bedrag, voor de berekening van het regt van registratie, bij den bedongen' huur- of pacht prijs moet worden gevoegd?

Sommige huurcontracten van pachthoeven en landerijen houden de bepaling in, dat de huurders of pachters den door hen verkregen mest niet zullen mogen verkoopen, maar op die hoeven of landerijen zullen gebruiken; andere, dat dezelve het benoodigde, of soms wel eene bepaalde hoeveelheid mest, jaarlijks, daarop zullen brengen, en dit gaf aanleiding tot de vraag, of deze beschikking, in zoodanig geval, als een last kon worden beschouwd, waarvan de waarde moest worden opgegeven, om het bedrag daarvan bij den jaarlijkschen huurprijs, voor de berekening der regten, te voegen? Voor de ontkennende beantwoording scheen

.. (*) Te vergelijken met, en aan te teekenen bij Deel VI, § 39.

te kunnen strekken de bedenking, dat die bemesting zoo veel, ja meer ten nutte en voordeele van den huurder of pachter zelven strekt, om het door hem in huur genotene des te vruchtbaarder te maken, dan ten voordeele of ten behoefte van den verhuurder of verpachter; voor de toestemmende beantwoording, dat, hoezeer het zoo even aangevoerde, over het algemeen, juist moge zijn, het ook niet minder waar is, dat een eigenaar soms verarmde en slecht onderhouden landerijen voor eenen geringen prijs kan verhuren, om dezelve in goeden staat en wel bemest terug te bekomen, of zelfs, in plaats van 'de noodige bemesting te koopen, en het land in behoorlijken staat zoo veel dunder te verhuren, die zorg aan den pachter overlaten, en zoo veel minder voor huur bekomen als deze voor den mest moet uitgeven.

Van eenen anderen kant beweerde men, dat, de huurder of pachter, volgens het voorschrift, vervat in art. 1778 des Burgerlijken Wetboeks, verplicht en gehouden zijnde, den mest, door hem op de landhoeve of de landerijen verkregen of aangewonnen, op dezelve te gebruiken en te laten, de boven vermelde beschikking overbodig was, of, zoo daarbij eene hoeveelheid mest bepaald was, die op het gehuurde of gepachte gebragt moest worden, alléén kon bedoeld zijn, door dien huurder of pachter te koopen mest, boven den op het goed zelve aangewonnen mest, en dat het alzoo geen twijfel leed, of het bedrag daarvan, als een last den huurder opgelegd, bij den huurprijs moest gevoegd worden.

Deze stelling rustte nogtans op eene materiële

vergissing. Van eene zoodanige verpligting wordt geen woord in het aangehaalde artikel des Burgerlijken Wetboeks aangetroffen. Daarbij wordt alléén gezegd, dat de pachter de bemesting van het jaar bij zijn vertrek op het goed laten moet, *indien hij dezelve insgelijks bij zijne ingenottreding ontvangen heeft*, en dat, al mogt hij zelfs dezelve niet ontvangen hebben, de eigenaar die, desniettemin, zal kunnen terug houden, *volgens taxatie*. Hier wordt alzoo geen enkel woord van den mest, *gedurende de huur- of pachtjaren* verkregen, maar alléén van dien des *laatstén jaars* gesproken, welke dan nog alléén in *één enkel geval*, dat, waarin de pachter, bij zijne intrede, ook den mest mogt ontvangen hebben, op de landerijen blijven moet; terwijl nog bepaaldelijk gezegd is, dat de pachter, dit geval uitgezonderd, den mest *mag* wegvooien, ten zij de eigenaar hem de waarde daarvan, volgens taxatie, vergoedt.

Niet alléén zou men nu met even weinig regt, tot staving van dat verkeerd gevoelen, de bepaling kunnen aanhalen van art. 1766, waarbij gezegd is, dat de eigenaar de vernietiging van de verpachting of verhuuring vragen kan, bijaldien de huurder of pachter niet het vereischte getal vee en gereedschappen voor de bouwning daarop brengt (*s'il ne le garnit pas des bestiaux et des ustensiles nécessaires*), daar die bepaling, vooral door de gelijktijdige vermelding van het vee en de gereedschappen, eerder op de zekerheid der huur- of pachtpenningen, in overeenstemming met de bepaling, ten aanzien van de huurcontracten van huiizen, in art. 1752 vervat, dat, zoo de huurders

dezelve niet van de vereischte hoeveelheid meubelen voorzien, zij verplicht kunnen worden dezelve te ontruimen, ten zij voldoende zekerheden voor den huurprijs gegeven worden, dan op de behoorlijke bouwing en bemesting slaat; — maar toegegeven zelfs, dat de wetgever daarbij gedacht had, beide oogmerken te bereiken, of zelfs om de bemesting alleen te bepalen, dan wordt de huurder of pachter nog niet daardoor verplicht den mest op het gehuurde of gepachte goed te gebruiken, wanneer hij *meer* dan het daartoe vereischte getal vee op hetzelfde geplaatst heeft, en het land overigens als een goede huisvader bouwt; en zelfs vóór de invoering van het tegenwoordige Wetboek, is het er in Frankrijk altijd voor gehouden, dat de pachter, ten zij het tegenovergestelde bedongen ware, over den mest, op de door hem gebruikte landerijen gemaakt, beschikken kon; men zie MEALIN, *Répertoire*, en *Questions de droit*, beide op het woord *Fumiers*.

In billijkheid schijnt het er nogtans voor gehouden te kunnen worden, dat de mest op de plaats zelve gemaakt, door den huurder of pachter, ook meest in zijn eigen belang, op het land gebruikt wordt, en, bij decisie van den 13 Januarij 1834, n°. 36, is dien overeenkomstig het gevoelen goedgekeurd, dat de waarde daarvan, al is den pachter of huurder de verplichting daartoe bij zijn huurcontract opgelegd, niet als last, voor de berekening van het regt, bij den jaarlijkschen huurprijs behoeft gevoegd te worden; maar, dat de verplichting om, behalve ten op de hofstede of de landerijen zelve gewonnen mest, anderen of meerderen aan te schaffen, en op dezelve te brengen, wel degelijk beschouwd

moet worden als een last, die bij den huurprijs gevoegd moet worden.

§ 26.

OPENBARE VERKOOPING VAN ROERENDE GOEDEREN. — VELDVRUCHTEN. — GRASGEWAS.

Hoedanig moet eene openbare verkooping van onderscheidene percelen grasgewas, om binnen eenen bepaalden tijd gemaaid te worden, aan verschillende personen toegewezen, sedert het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, geregistreerd worden?

Bij art. 12 der wet van den 16 Junij 1832, zijn, onder anderen, aan het regt van 2 per cent onderworpen alle verkooping van vruchten te velde, doch is tevens dat regt verminderd op de helft, voor alle openbare verkooping van veldvruchten, zoo lang die goederen niet van den grond, waarop dezelve wassen of gewassen zijn, zijn weggevoerd, onder bepaling nogtans, dat er slechts dan vermindering van het regt genoten zal kunnen worden, wanneer de processen-verbaal van den verkoop eene bijzondere aanwijzing van de goederen in de veiling begrepen bevatten, en bovendien de plaats aangewezen wordt, alwaar zich de veldvruchten bevinden; dat in alle gevallen, geene uitgezonderd, de prijs van ieder artikel afzonderlijk in het proces-verbaal moet opgeschreven worden;

dat, wanneer, behalve deze goederen, ook andere in hetzelfde proces-verbaal begrepen zijn, het verminderde regt, niettemin, op eerstgemelde moet geheven worden, mits de andere goederen, bij afzonderlijke kavelingen, percelen of koopen verkocht, en bijzondere prijzen daarvoor uitgeloofd zijn, en dat, eindelijk, in de gevallen, bij dat artikel voorzien, de borgtogten, in de processen-verbaal, tot zekerheid der kooppenningen gesteld, slechts onderhevig zijn aan de helft van het regt, bij art. 69, § 2, n°. 8 der wet van 22 Frimaire 7 jaar bepaald, en niet alléén is, bij de circulaire aanschrijving van den 8 Augustus 1832, n°. 555, dien ten gevolge, te kennen gegeven (zie Deel IV, bladz. 276), dat de ontvangers, zoo wel in de registers als in de quitantien der ontvangene regten, door behoorlijke omschrijving moeten laten blijken, op welke voorwerpen of artikelen van het proces-verbaal het regt van 2 per cent is geheven; maar, bij decisie van den 13 Januarij 1834, n°. 36, is, bovendien, het gevoelen goedgekeurd, dat de verkooping van grasgewassen, om binnen eenen bepaalden tijd te worden gemaaid of weggehaald, tot dat einde niet in één vak, globaal, behooren te worden geregistreerd, maar dat dit perceelsgewijze geschieden moet, als ter verzekering strekkende, dat, bij de registratie dier verkooping, opgelet wordt, of er, onder het verkochte, ook voorwerpen zijn begrepen, waarop de vermindering van regt *niet* toepasselijk is; maar dat nogtans vermeden moet worden, dat de ambtenaren, door dit voorschrift, in het denkbeeld gebragt worden, dat zij het regt, op die verkooping verschuldigd,

over ieder perceel, of over iedere toewijzing, afzonderlijk, moeten berekenen, hetgene geheel strijdig zou zijn met de bepalingen der wet van 22 Pluviose 7 jaar, waarbij gezegd is, dat het regt van registratie op de openbare verkooping, onder anderen, van vruchten en veldgewassen, berekend moet worden over het *vereenigd* bedrag der sommen, gezamenlijk vervat in het proces-verbaal der binnen den bij de wet op de registratie bepaalden termijn, ter registratie aan te bieden vacatien.

§ 27.

HYPOTHEKEN. — HYPOTHEEKBEWAARDERS. — QUITANTIE. — RADIATIE. — TERUGGAVE VAN REGTEN.

Kan een hypotheekbewaarder weigeren eene, bij gelegenheid van den verkoop van onroerende goederen, waarbij minderjarigen belang hadden, ambsthalve genomene hypothecaire inschrijving door te halen, op eene akte van toestemming, daartoe gegeven, door den voogd, die, van de regtbank vergunning bekomen had om tot dien verkoop over te gaan, zonder dat de verschuldigd gebleven koopprijs daarbij gezegd wordt te zijn betaald?

Zoo, de hypotheekbewaarder in die doorhaling gedifficulteerd hebbende, eene quitantie voor de verschuldigd geblevene kooppenningen, dien ten gevolge, is opgemaakt en geregistreerd, kan

men dan daarna de teruggave van de registratieregten vragen, op het voorgeven, dat die quitantie alléén, nutteloos, opgemaakt en geregistreerd is geworden, om aan het ongegronde verlangen des hypotheekbewaarders te voldoen?

Wij hebben in art. 1872 der Verzameling een arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 11 Maart 1829, en het daarbij bevestigd vonnis der regtbank van eersten aanleg te Deventer, van den 2 April 1828, medegedeeld, bij beide welke het gevoelen is aangenomen, dat de bevoegdheid, door de regtbank aan eenen voogd verleend, om onroerende goederen, voor het geheel of ten deele aan minderjarigen toebehoorende, te verkoopen, stilzwijgend en van zelve ook de bevoegdheid medebrengt, om de radiatie der inschrijving, *krachtens dien verkoop genomen*, te vernietigen, zoodat de hypotheekbewaarder de doorhaling daarvan niet weigeren kan, ten gevolge der toestemming, daartoe door den voogd, in zoodanig geval, verleend, al wordt er niet uitdrukkelijk in die akte gezegd, dat de schuldig gebleven koopprijs sedert is voldaan, en bij art. 1991 is eene decisie van den 2 Februarij 1830 opgenomen, waarbij, onder anderen, aan de hypotheekbewaarders, onder het gebied van gezegd Hoog Gerechtshof, te kennen was gegeven, dat aan *hen* werd overgelaten om, voor zoo verre zij zulks met hunne verantwoordelijkheid bestaanbaar mogten achten, het beginsel, bij het arrest aangenomen, bij voorkomende gelegenheden op te volgen.

Een der hypotheekbewaarders, hetzij hij hier mede onbekend was, hetzij hij zijne verantwoor-

delijkheid, volgens de zoo evengemelde decisie, door dit arrest niet genoegzaam gedekt vond, later geweigerd hebbende de doorhaling te bewerkstelligen van eene door hem ambtshalve genomene hypothecaire inschrijving, tot zekerheid van voldoening van den schuldig gebleven' prijs van onroerende goederen, aan minderjarigen toebehoord hebbende, en door derzelver voogd, ten gevolge van 'de door de regtbank verleende bevoegdheid, verkocht, op eene akte van toestemming, door dien voogd verleend, zonder dat van de betaling van den koop prijs bleek, zoo werd, om die doorhaling te verkrijgen, eene nadere notariële akte, van toestemming en *quittance tevens*, opgemaakt, welke, tegen betaling van f 205.62, voor regten en verhoogingen, geregistreerd werd.

Partijen vroegen daarna de teruggave van dit regt, voorgevende dat, tijdens het passeren der latere akte, de inhoud van de gemelde art. 1872 en 1991 der Verzameling, hun nog niet bekend was geweest; dat zij eerst later denzelven vernomen hadden, anders die nadere akte van *quittance* niet zouden gepasseerd hebben, en derzelver bestaan alzoo alléén aan het verkeerd begrip van den hypotheekbewaarder was toe te schrijven.

In dit verzoek kon bezwaarlijk getreden worden. In het al of niet doorhalen eener hypothecaire inschrijving, krachtens akten van toestemming welker ontoereikendheid daartoe zij in twijfel trekken, is de bijzondere en personele verantwoordelijkheid der hypotheekbewaarders gemoeid. Het stond alzoo den belanghebbende vrij, om, of den weigerenden hypotheekbewaarder in regten te betrekken, of aan zijn

verlangen te voldoen, in beide gevallen te hunne kosten en voor hun risico; hier was de laatste weg gekozen; de akte van quitantie was gepasseerd, dezelfde bestond, haar effect kon niet vernietigd worden en de, overeenkomstig de wet, daarop gevorderde regten konden niet; volgens art. 60 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, ten gevolge der aangevoerde latere omstandigheden, teruggegeven worden.

Bij decisie van den 13 Januarij 1834, n°. 38, is dan ook te kennen gegeven dat de ingeroepene omstandigheden geenen genoegzamen grond opleverden, tot inwilliging van het verzoek, als zijnde het regt van quitantie naar behooren geheven, en alzoo voor geene teruggave vatbaar.

§ 28.

SUCCESSIEN. — BEËRDIGING.

Kan, in geval de erfgenamen uitlandig zijn, de houder hunner algemeene procuratie toegelaten worden, om, als hun gemagtigde, de deugdelijkheid der ingeleverde memorie van successie bij eede te bevestigen, en hoedanig moet, in zoodanig geval, gehandeld worden?

Bij art. 13 der wet van den 27 December 1817, is bepaald, dat de memorien van aangifte van successie, in de daarbij bedoelde gevallen, door de aangevers, *in persoon*, bij eede moeten worden bevestigd, doch dat, ingeval van ziekte of afwezigheid buiten het Rijk, op admissie van 's Rijks

ambtenaar, de eed bij *speciale procuratie* zal kunnen worden gedaan, voor de regtbank van eersten aanleg in het ressort, alwaar de overledene binnen dit Rijk zijn laatste domicilium gehad heeft.

De regtbank te 's Gravenhage, naar luid van deze wetsbepaling, er in gedifficulteerd hebbende, om den, volgens *algemeene procuratie*, gemagtigde van de buiten 's lands woonachtige erfgenamen van H., den 17 October 1831 te 's Gravenhage overleden, toe te laten, om, in die hoedanigheid, de dengdelijkheid der door deze ingediende memorie van aangifte te bevestigen, zoo heeft Zijne Excellentie de Minister van Financien, bij decisie van den 18 Januarij 1834, no. 40, te kennen gegeven, dat in het gevoelen, door de regtbank ten deze aangenomen, behoorde te worden berust; doch tevens aangemerkt, dat de ontvanger niet had moeten wachten, zoo als hij gedaan heeft, tot nadat de termijn van verjaring verstreken was, om het Bestuur te raadplegen, maar hetzelfde, vóór dien tijd, met den toestand der zaak had moeten bekend maken, en voorschriften vragen, hoedanig te handelen.

Wij zullen nog aanmerken, dat, bij den slotzin van art. 45 der wet van den 16 Junij 1832, wel gezegd is, dat de erfgenamen van ingezetenen dezes Rijks, welke buiten 's lands woonachtig zijn, tot het doen des eeds voor den vrederegtter van het canton, waarin de overledene binnen dit Rijk zijn laatste domicilium gehad heeft, kunnen worden toegelaten; doch dat, zoo die erfgenamen dit niet in persoon doen, die eed, even als voorheen, bij *speciale procuratie* (zie Deel IV, bladz. 417), voor de regtbank van eersten aanleg moet worden afgelegd.

§ 29.

SUCCESSION. — SCHULDEN.

In hoe verre kunnen, onder de schulden, in het passief van de memorie van aangifte eener nalatenschap, posten toegelaten worden, waarvan geene akten of wettelijke bewijzen bestaan, of welke de aangever en erfgenaam zegt aan hem zelve, volgens zijne eigene aantekeningen, in het door hem, als gewezen administrateur van de goederen des overledenen, gehouden boek, verschuldigd te zijn?

1°. In de memorie van aangifte der nalatenschap van H., door K., wijnkooper, ingediend, was gebragt eene som van f 270.60, wegens door hem, K., aan den overledene geleende en geschotene gelden. Het bleek, dat deze schuld door geene akte of wettelijke bewijzen gestaafd was, en de ontvanger vaardigde, dien ten gevolge, een dwangschrift uit, tot betaling eener som van f 64.01, voor regt van successie, dubbel regt en verhoogingen over deze som. K. kwam in oppositie, met dagvaarding van het Bestuur voor de regtbank van eersten aanleg te Zwolle, en beweerde dat deze som bestond:

a. Uit die van 136 gulden, wegens door hem, aan den overledene, op verschillende tijden, geleende gelden;

b. Uit eene som van f 102.80, wegens onderscheidene betalingen, aan winkeliers en anderen, namens den overledene gedaan;

c. Uit eene som van f 31.80, wegens onderscheidene aan den overledene gedane leverantien van wijnen.

De regtbank sprak, den 12 December 1827, het volgende wel gemotiveerd vonnis uit:

« Gezien de wet van den 27 December 1817, houdende, art. 12, dat de schulden het passief van eenen boedel uitmakende, zich, voor de regeling van het regt van successie, zullen bepalen (onder anderen) tot schuldvorderingen, ten laste van den overledene, volgens akten daarvan zijnde, of andere wettelijke bewijzen, alsmede tot de huisschulden, op den dag van het overlijden;

« Overwegende dat de post van 136 gulden, wegens geleende gelden, uit deszelfs aard, onder de schuldvorderingen behoort, welke, om bij de regeling van het regt van successie, in het passief te kunnen worden geadmitteerd, door akten of andere wettelijke bewijzen moeten worden gestaafd;

« Overwegende dat de vordering van den opposant, tot admissie dezer schuld, van alle in regten bestaanbaar bewijs is ontbloot, zoodat er geene termen aanwezig zijn om, deswege, den suppletorien eed op te leggen; zoo alsdan ook den opposant niet te stade kan komen, dat hij, ongetwijfeld met een zuiver geweten, den bij gemelde wet gevorderden eed, ter bevestiging van de gedane aangifte, heeft afgelegd; daar het den regter niet vrijstaat om, tegen de stellige bepaling der wet in, andere bewijzen te admitteren, als die, welke in regten bestaanbaar en voldoende worden gehouden;

« Overwegende dat de door den opposant opge-

gevene verschotten, ten bedrage van *f* 102.80, niet onder de *huisschulden*, bij art. 12 van gemelde wet bedoeld, kunnen worden gerangschikt, uit hoofde dezelve, blijkens de specificatie, reeds bij het leven van den erflater betaald, en alzoo, op den dag van het overlijden, aan de winkeliers en anderen niet meer waren verschuldigd; zijnde mede door den opposant geen bewijs aangevoerd, dat deze gelden, door hem, namens den overledene, zouden zijn voorgesloten;

« Overwegende eindelijk, dat de rekening van den opposant, wegens gedane leverantien, groot *f* 31.80, op den dag van het overlijden van den erflater niet was voldaan, en alzoo onder de *huisschulden* behoort te worden geadmitteerd; terwijl eindelijk ook deze post, door het koopmansboek van den opposant, door deszelfs afgelegden eed bevestigd, volkomen wordt gejustificeerd:

« De regtbank, na te hebben gehoord het rapport van den regter-rapporteur, en de conclusien van het publiek ministerie, regt doende in naam des Konings,

« Handhaaft het door den ontvanger der registratie te Z., op den 16 Junij dezes jaars, tegen den opposant afgegeven dwangschrift; zullende echter van de daarin vermelde som van *f* 507.99, het zuivere saldo der nalatenschap van den heer C. H. uitmakende, worden afgetrokken eene som van *f* 31.80, en dat saldo alzoo verminderd tot de som van *f* 476.19, waar over de verschuldigde regten zullen worden berekend;

« Verklaart overigens den opposant in zijnen genomen' eisch niet ontvankelijk, met condemnatie in de kosten. »

Bij decisie van den 28 December 1827 , no. 104 , is in dit vonnis berust.

2o. Bij decisie van den 9 Januarij 1828 , no. 121 , is te kennen gegeven , dat hetzelfde beginsel , hetwelk , ten aanzien van de huur- of pachtpenningen van onroerende goederen aangenomen is , bij de regterlijke uitspraak , in art. 1378 der Verzameling vermeld , behoorde gevolgd te worden , ten aanzien van kostgelden , door den overledene , volgens de aangifte verschuldigd geweest , en dat derhalve , wanneer overigens , opzigtelijk de aangifte dier schuld , aan de vereischten der wet voldaan wordt , in mindering van het actief des boedels , zonder akte of ander wettelijk bewijs , kan geleden worden het laatste jaar kostgeld , benevens de termijn van het loopende jaar , tot den dag van het overlijden toe.

3o. Jufvrouw H. stierf den 13 Junij 1827. In de memorie van aangifte harer nalatenschap , door hare neven en nichten , kinderen van haren vooroverledenen broeder J. H. , als erfgenamen , den 10 December 1827 , ten kantore van het regt van successie , ingediend , was onder het actief gebragt de helft van eene bleekerij te T. , de overledene toebehoorende , en onder het passief , onder anderen , de twee volgende posten :

« Art. 6. De overledene was op den dag haars overlijdens , aan de kinderen van wijlen haren broeder , J. H. , de aangevers ten deze , eene som van f 14,551.60 verschuldigd , wegens door dezen , voor haar , gefourneerde gelden , aan de directie der bleekerij te T. , blijkens de boeken en rekeningen-con-

rant, tusschen de aangevers en de overledene, welk saldo alhier, dien ten gevolge, ten laste van de overledene, uitgetrokken wordt, voor eene gelijke som van f 14,551.60

« Art. 7. Wordt alsnog onder het passief dezer nalatenschap gebragt het saldo van rekening-courant, tusschen de overledene en de aangevers, wegens ontvangsten en uitgaven voor haar gedaan, en waarvan het nadeelig slot, ten laste van de overledene, op den dag van haar overlijden, de som beloopt van f 2,698.76, welke men alhier brengt, voor gelijke som van . . . - 2,698.76.»

Op den 22 Januarij 1828, werden de regten van successie, over het batig saldo, volgens de zoo even gemelde memorie van aangifte bedragende f 43,074.68½, verschuldigd, voldaan; dan, op de aanmerkingen, te dier gelegenheid, dat de twee voorgaande posten, waarvan de aangevers erkenden, dat geene andere bewijzen voorhanden waren, dan de aantekeningen in de door hen'zelve, niet door de overledene, gehoudene boeken en rekeningen, niet in de memorie van aangifte, onder het passief, konden geleden worden, dienden zij, den 24 Januarij 1828, eene suppletoire memorie of verklaring in, waarin zij zeiden, « op de aanvraag hun deswege door den ontvanger gedaan, te consenteren op de art. 6 en 7, in de memorie, ten gezamenlijken bedrage van f 17,250.36, onder het passief gebragt, het regt van successie te betalen, behoudens nogtans het regt om de teruggave daarvan te vragen.»

De aangevers legden , den 25 Januarij 1828 , den vereischten eed af , en vroëgen , daarna , teruggave van het regt over de laatstgemelde som betaald , op grond , dat hun vader de bedoelde bleekerij gezamenlijk met zijne zuster , de overledene , had aangekocht ; dat , bij *mondelinge* overeenkomst , tusschen hen , koopers , destijds , was overeengekomen , dat de bleekerij onder de firma van J. H. en zoon , door den vader , voor gemeenschappelijke rekening met deszelfs zuster zou gedreven worden ; dat hun vader , en , na deszelfs overlijden , de aangevers , behoorlijke rekeningen en boeken hadden gehouden , waaruit bleek , dat , bij het staken der werkzaamheden , dat in het jaar 1823 had plaats gehad , de overledene de som van *f* 14,551.60 schuldig was gebleven ; dat zij gemeend hadden zoo wel deze som , als die van *f* 2,698.76 , voor het door de overledene verschuldigd saldo der rekening , van de voor haar gedane ontvangsten en uitgaven , te moeten brengen onder het passief , van de door hen ingediende memorie van aangifte , en dat de deugdelijkheid daarvan overigens bij eede bevestigd was.

Men voerde hiertegen aan , dat deze posten niet in uitgaaf konden geleden worden , daar dezelve alléén berustten op boeken en schriften , door de *erfgenamen* zelve gehouden , en zulks te minder , wijl de overledene geen' koophandel had gedreven , en deze schulden geenszins huisschulden waren , maar onder die vielen , in art. 12 , lett. *a* der wet van den 27 December 1817 opgenoemd , welke door akten of andere wettelijke bewijzen moeten worden gestaafd , terwijl het overigens ook niet naauwkeurig was te zeggen , dat de deugdelijkheid dezer schulden , door eede ,

was bevestigd, daar die eed eerst den dag, na de indiening der *suppletoire verklaring* was afgelegd, zoo dat men veeleer hieruit afleiden kon, dat de deugdelijkheid der aangifte, slechts na korting van die schulden of zonder inbegrip derzelven, bij eede was bevestigd.

In de verzochte teruggave is dan ook, na gelet te hebben op art. 12 der wet van den 27 December 1817, en op art. 1331 van het Burgerlijk Wetboek, gedifficulteerd, bij decisie van den 21 November 1829, no. 60, uit overweging dat de overledene jufvrouw H. geenszins die schulden, bij haar leven, zelve had erkend, en dat de boeken, waaruit de erfgenamen hunne vorderingen bewijzen wilden, door *hen zelve* of *hunne klerken* gehouden zijnde; geen wettelijk bewijs tegen de overledene of hare nalatenschap opleveren konden, en zulks te minder, daar zij geen' koophandel hadden uitgeoefend.

40. Een ontvanger had gemeend niet onder het passief, in de memorie van aangifte eener nalatenschap, te kunnen toelaten, vijf posten, op de volgende wijze aangegeven:

« a. Eene som van f 603.16, welke J. B. te vorderer had, volgens twee rekeningen wegens kamerhuur, kostgeld en verschotten van eetwaren;

« b. Eene som van f 644.20, aan C. C. per resto verschuldigd, volgens rekening, wegens loon, oppassen in de ziekte en waken, volgens overeenkomst met den overledene, tegen eenen gulden per dag en nacht, sedert den 16 Julij 1826, tot op het overlijden toe;

« c. Eene som van f 155.47, volgens rekening-courant verschuldigd aan den heer advocaat P. R., wegens honorair en gedane verschotten;

« d. Eene som van f 29.30, volgens rekening-courant den boedel van wijlen den procureur V. H. toekomende, mede wegens honorair en gedane verschotten; en

« e. Eene som van f 640.87½, volgens rekening-courant verschuldigd aan den heer M., als de zaken van den overledene, tot den dag van deszelfs dood toe, geadministreerd hebbende.»

Men stelde ten aanzien van den eersten dezer posten voor: dat daarvan eene akte of ander wettelijk bewijs zou behooren te bestaan, en het bedrag daarvan alzoo, bij ontstentenis daarvan, niet in passief kon geleden worden, met uitzondering evenwel van datgene wat, wegens kostgeld en kamerhuur, naar aanleiding van de op bladz. 228 vermelde decisie, van den 9 Januarij 1828, no. 121, ten gevolge der uitspraak, vervat in art. 1378 der Verzameling van decisien, over het laatstvoorige jaar, en den op den dag van het overlijden loopenden termijn, mogt verschuldigd zijn; ten aanzien der drie volgende, dat dezelve, onverschillig over welk tijdvak die gelden ook verschuldigd mogten zijn, naar aanleiding van de decisie van den 31 Maart 1819, vervat in art. 197 der Verzameling, in het passief des boedels toegelaten schenen te moeten worden; terwijl men oordeelde, dat de laatste voor geene verwerping vatbaar was, daar het niet was te vooronderstellen, dat bij litt. a van art. 12 der wet van den 27 December 1817 een ander bewijs zou kunnen bedoeld zijn, dan dat, hetwelk, door aanduiding der rekening-courant, tusschen den overledene en zijnen schuldeischer, alhier aangewezen was.

Het Bestuur heeft hier op, bij decisie van den 12 Februarij 1830, no. 98:—

« Gelet op art. 12 der wet van den 27 December 1817 :

« Met opzigt tot den post hiervoren onder litt. *a* vermeld, gelet op de uitspraak van de regtbank van eersten aanleg te Luik, van den 31 Januarij 1825, art. 1378 der Verzameling van decisien, enz.;

« Gelet wijders op de decisien van den 14 December 1825, 31 Augustus 1827 en 10 Augustus 1827, art. 1455, 1676 en 1679 der Verzameling;

« Gelet op de resolutie van den 9 Januarij 1828, no. 121. » —

De noodige magtiging verleend:

« Om de berekening van het regt overeenkomstig de zoo even ontwikkelde beginselen en het gedane voorstel te doen teruggeven, zonder inhouding van kosten van beheer, met aanmerking evenwel, ten aanzien van den tweeden post, dat van het loon van den dienstbode of oppasser, volgens de decisie van den 31 Augustus 1827, art. 1676 der Verzameling, mede slechts zou kunnen geleden worden het beloop over een jaar berekend, benevens de som, die, over het loopende jaar, tot 'den dag van het overlijden, verschuldigd was, doch dat hierop, in dit geval, niet zou behoeven gelet te worden, dewijl onder de aangevene som ook kosten der laatste ziekte begrepen waren; met betrekking tot de onder lett. *c*, *d* en *e* vermelde posten, dat dezelve niet zouden kunnen geleden worden, indien de rekening-courant, volgens welke dezelve zijn aangegeven, eerst na het overlijden, met de erfgenamen gesloten ware, overeenkomstig de decisie van den 14 December 1825, art. 1455 der Verzame-

ling (*), doch dat zulks het geval niet scheen te zijn, en dus de decisie van den 10 Augustus 1827, art. 1679 der Verzameling, toepasselijk kon geacht worden, en dat dit, voor zoo veel de derde en vierde posten aanging, te meer het geval was, dewijl de aldaar vermelde schulden, ook zonder opgave van rekening-courant, zouden behooren geleden te worden, zoo het bekend was, dat de genoemde praktijzins den erflater bediend hadden.»

5°. In het passief der memorie van aangifte eener nalatenschap, den 17 Mei 1831 opengevallen, waren de volgende schulden gebragt:

« d. Eene pretensie ten laste van de overledene, en ten voordeele van F., wegens huur van den huize C., door de overledene in de jaren 1822 en 1823, sedert de ontruiming van het huis G. te H., tot aan de opgevolgde betrekking van het huis W. te H. bewoond, en bij haar in gebruik geweest, ten bedrage van f 160.00

« e. Eene pretensie ten laste van de overledene en ten voordeele van denzelven F., wegens huur van het huis W. te H.; in de jaren 1824 en 1825, van het verlaten af van den huize C., door de overledene vroeger bewoond en bij haar in gebruik geweest, tot op en aan derzelver komen inwonen te H., ten bedrage van f 150.00

« f. Eene pretensie ten laste van de overledene, en ten voordeele van F. voornoemd, wegens voor de overledene gedane betalingen van schulden,

(*) Zie, voor het tegendeel, de hierna, op bladz. 238, aangehaalde latere beslissingen.

van onderscheiden' aard, dagelijks, tijdens haar verblijf op G., na doode van derzelver zuster, speciaal bij den koopman W. K. aldaar, en vervolgens op C. en in het bijzonder ook op W. te H., en, inmiddels op reis zijnde, elders gemaakt; mitsgaders van loonen aan derzelver domestieken en werklieden, enz. ten bedrage van . . . f 1,308.24½

« *l.* Eene pretensie ten laste van de overledene en ten voordeele van den notaris A. R. te H., wegens hetgene denzelven, per saldo, van de overledene is competerende, ter zake van zijne administratie, voor de overledene en voor de aangevers in deze, als erfgenamen van wijlen meergemelde derzelver zuster en tante C., van het provenu der door dezen, uit haren boedel en nalatenschap, verkochte roerende goederen van allerlei aard, en van verder voor hen, in denzelfden boedel en nalatenschap, ontvangene huren en pachten, en aanwending van dat provenu tot liquidatie van schulden en lasten, zoo van denzelven boedel en nalatenschap, als van de overledene en van de aangevers in dezen, ten bedrage van f 267.07

« *m.* Eene pretensie ten laste van de overledene, en ten voordeele van den notaris A. R. voormeld, wegens hetgene denzelven van de overledene competeert, voor derzelver een vierde gedeelte, als medeërfgename van derzelver zuster C., en hetgeen van deze, denzelven notaris is aankomende, ten bedrage van f 13.57½

« *n.* Eene pretensie ten laste van de overledene, en ten voordeele van gemelden notaris A. R., wegens hetgene denzelven van de overledene is competerende, ter zake van voor derzelver privé ge-

dane notariële verrigtingen , betaalde zegel- en registratieregten , mitsgaders verdere verschotten daaromtrent , ten bedrage van $\text{ƒ } 48.20$

« o. Eene pretensie ten laste van de overledene , en ten voordeele van den notaris A. R. , meerge- noemd , wegens hetgene denzelven van de overle- dene , voor derzelver een vierde , is competeren- de , in de door denzelven , voor de overledene en voor de aangevers in deze , als gezamenlijke erf- genamen van wijlen derzelver zuster en tante , C. , aangewende kosten , verschotten , mitsgaders toegezegde belooningen , ter zake van visering voor zegel , registrering en deponering van den uitersten wil van dezelve C. , van de aangifte van derzelver nalatenschap voor het regt van successie , van de tusschen de overledene in deze en de aangevers , op den 22 September 1821 , aangegane transactie , nopens dezelve nalatenschap , met der- zelve expeditien , mitsgaders de opgevolgde publieke veiling van het goed G. , met toebehooren , ten bedrage van $\text{ƒ } 112.79\frac{1}{2}$

« s. Eene pretensie ten laste van de overledene , en ten voordeele van den notaris A. R. te H. , wegens deszelfs aandeel van een vierde in eene som van $\text{ƒ } 19.64\frac{1}{2}$, denzelven van de overledene en van de aangevers in deze , als gezamenlijke erfge- namen van wijlen derzelver zuster en tante C. , opgenoemd , competerende , ter zake der op den 17 Mei 1827 , ' voor hem en getuigen , door G. W. , wed. B. S. , W. F. V. en B. F. gepasseerde consenten , tot royement der dezen , van dezelve , wijlen vrouwe C. , respectivelijk aangekomen heb- bende hypothecaire schuldvorderingen , der daarvan

afgegevene expeditien, der voorgeschotene zegel- en registratieregten, mitsgaders royeringskosten in het register der hypotheeken te D., enz., ten bedrage van f 4.91½ »

De belanghebbenden vroegen, dat al deze zoo evengemelde schulden, onder het passief, in mindering van het actief der nalatenschap mogten worden toegelaten.

Men merkte hierop aan;

« Dat het buiten bedenking was, dat de posten onder litt. d en e, hierboven omschreven, moesten worden gerangschikt onder de schulden, in § a van art. 12 der wet van den 27. December 1817 (*Staatsblad* no. 37) bedoeld, en dus niet konden geleden worden, zoo dezelve niet op akten of andere wettelijke bewijzen berustten; dat dit gevoelen overeenstemde met het vonnis van de regtbank te Luik, van den 31 Januarij 1825, opgenomen in art. 1378 der Verzameling, waarbij was aangenomen, dat de pacht- of huurpenningen, over den loopenden termijn en het laatst voorgaande jaar verschuldigd gebleven, zonder opgaaf van akte of ander wettelijk bewijs konden geleden worden; dat hetzelfde was bevestigd bij een vonnis van de regtbank te Heerenveen, van den 1 December 1830, *Algemeene Verzameling*, Deel I, bladz. 183, § 46, en dus door den ontvanger te regt was gevolgd;

« Dat het verwerpen der schuld, onder litt. f, hierboven omschreven, mede op regterlijke uitspraken berustte, en wel op het vonnis van de regtbank te Zwolle, van den 12 December 1827 (*),

(*) Zie hierboven bladz. 226; gelijk mede art. 1455 der

alsmede op voorschreven vonnis van de regtbank te Heerenveen, volgens welke vonnissen de verschotten door iemand voor de huishouding van eenen erflater gedaan, evenmin als de gelden, aan denzelfven geleend, onder het passief des boedels konden geleden worden, zoo daarvan geene akten of andere wettelijke bewijzen bestonden;

« Dat hetzelfde, volgens art. 829 der Verzameling, en Deel II, bladz. 296, § 65 der Algemeene Verzameling, mede kon gezegd worden opzigtelijk de schuld, onder litt. 1 hiervoren omschreven; doch dat, vermits dezelve was aangegeven, als *saldo van rekening*, en men dus vooronderstellen moest, dat deswege eene rekening gesloten was, hetzij met de overledene zelve, hetzij met hare erfgenamen, immers dat de bewijzen der vordering onder den schuldeischer berustten, het zeer twijfelachtig zijn zou, of de regter ten minste in het hoogste ressort, de vordering van het Bestuur zou goedkeuren, daar het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, bij onderscheidene arresten, te vinden in art. 1235, 1851, 1891 en 1936 der Verzameling, en in Deel II, § 82 van dit werk, had te kennen gegeven, dat men zich op den afgelegden eed moest verlaten, geene *overlegging* der akten of bewijzen kon vorderen (hetgene ook trouwens nimmer geschied was), en dat eene rekening of ander bewijs, na het overlijden van den erflater gesloten of opgemaakt, voldoende was, om eene schuld te doen toelaten.

Verzameling, en Deel I, bladz. 377, § 73, en Deel II, bladz. 296, § 65 van dit werk.

« Dat de posten onder litt. *m*, *n*, *o* en *s*, hierboven vermeld, voortspruitende uit verrigtingen van den schuldeischer, in zijne betrekking van notaris gedaan, niet gebragt schenen te kunnen worden tot de schulden, in § *a* van art. 12 der voornoemde wet bedoeld, maar werkelijk tot de huisschulden te behooren, of, zoo zij al onder de eerstgenoemde moesten gerangschikt worden, men dezelve dan toch, zoo als die waren aangegeven, zou dienen te lijdén, daar de stukken, onder den notaris berustende, als bewijzen zouden kunnen ingeroepen worden. »

Bij decisie van den 15 Augustus 1832, no. 36, is dan ook, in substantie — :

« Gelet op het vonnis van de regtbank te Luik, van den 31 Januarij 1825, Verzameling van decisien, enz., art. 1378, en op dat van de regtbank te Heerenveen, van den 1 December 1830, Algemeene Verzameling van decisien, enz., Deel I, bladz. 183, § 46;

« Gelet op het vonnis van de regtbank te Zwolle, van den 12 December 1827, op onderscheidene andere decisien en regterlijke uitspraken, ter onderwerpelijke zake dienende (onder anderen), op die, opgenomen in de Verzameling van decisien, enz., art. 829, 1235, 1455, 1851, 1891 en 1936, en in de Algemeene Verzameling van decisien, enz., Deel I, bladz. 337, § 73, en Deel II, bladz. 296, § 65. » —

Te kennen gegeven, dat in het verzoek der belanghebbenden, zoodanig als hetzelfde was liggende, niet kon getreden worden, doch hun, dienonverminderd, kwijtschelding verleend van de helft der boete, naar aanleiding van art. 23 der gemelde

wet gevorderd, en wijders voorgeschreven, om de schulden, bij de memorie van aangifte der gemelde nalatenschap, onder de letters *l*, *m*, *n*, *o* en *s*, in mindering van het actief, als passief des boedels te doen lijden, de berekening, zoo wel van het regt, te dien aanzien gemaakt, als van de opcenten en de gezegde boete te doen herzien, en het te veel betaalde, zonder inhouding van kosten van beheer, te laten teruggeven, en tevens, om ook de kwijtschuldene helft der meergemelde boete te doen teruggeven, onder inhouding evenwel van 5 per cent voor evengenoemde kosten.»

6°. In de memorie van aangifte der nalatenschap van de weduwe H., ingediend door K., welken zij tot haren algemeen legataris had ingesteld, waren de volgende posten gebragt:

Voor, aan de overledene, volgens, door den aangever zelven, als zijnde sedert verscheidene jaren de administrateur van der overledene goederen geweest, gehouden aantekeningen, van den jare 1818 af, tot en met den jare 1831 toe, geleende en voorgeschotene gelden, f 4,587.28.

In de toelating dezer schuld is, bij decisie van den 31 October 1832, n°. 28, op grond, onder anderen, van de decisien, vermeld in art. 1455 der Verzameling, in Deel I, §§ 46 en 73, en in Deel II, § 65 van dit werk, en van het vounis van de regtbank van eersten aanleg te Zwolle, van den 12 December 1827, voorkomende op bladz. 226 hiervoren, gedifficulteerd, en K. in oppositie gekomen zijnde, met dagvaarding van het Bestuur voor de regtbank van eersten aanleg te Eindhoven, zoo heeft die regt-

bank, den 1 Julij 1833, het volgende vonnis gewezen :

« Overwegende dat het bestaan der schuld niet regstreeks wordt gecontesteerd , terwijl deze , bij man-
gel van nader bewijs , genoegzaam is gejustificeerd :

« De regtbank , enz.

« Verklaart de oppositie goed en van waarde ; ont-
zeigt aan den geopposeerde zijnen eisch , en condem-
neert denzelven in de kosten , geliquideerd op f . . . »

Het doet onzes inziens , zoo als wij reeds dik-
werf aangemerkt hebben , volstrekt niets ter zake ,
of de schuld *besta* of niet , maar alléén , of de
schuld al dan niet die hoedanigheden *besit* , welke ,
volgens de wet van den 27 December 1817 , ver-
eischt worden , om dezelve in het passief eener
memorie te doen toelaten. De regtbank zegt , dat
het *bestaan* der schuld niet *regstreeks* door het
Bestuur gecontesteerd werd ; de regtbank vergist zich ,
onzes inziens ; het bestaan is *in het geheel niet* , noch
regstreeks , noch zijdelings , door het Bestuur gecontes-
teerd ; daartoe heeft hetzelve geene bevoegdheid ; inte-
gendeel het Bestuur zal , zoo men het hebben wil ,
gaarne bekennen , dat hetzelve het er voor houdt ,
dat die schuld wezenlijk , in der daad en in alle
wettigheid , *bestond* , maar desniettemin beweren dat
dezelve niet toegelaten *kon* worden , omdat niet *alle*
wezenlijk *bestaande* schulden , naar aanleiding der
wet van den 27 December 1817 , onder het passief
eener memorie van aangifte kunnen geleden worden ,
maar alléén de *daarin opgenoemde* ; zoo , bij voor-
beeld , erkent het Bestuur niet het *bestaan* van
alle in eene memorie van aangifte gebragt wordende
huisschulden of dergelijke , noch wordt de *wettig-*
heid of zelfs het *bestaan* dier schulden door eene

speciale wet (alléén de belasting regelende) erkend, omdat dezelve zonder *eenig bewijs* onder het passief van de memorie van aangifte eener nalatenschap, mits bij eede bevestigd wordende, en althans zoo lang het tegendeel niet bewezen wordt, moeten worden toegelaten, en zoo kunnen andere schulden, welke niet in die soort vallen, al is er geen twijfel hoegenaamd omtrent derzelver *bestaan*, niet, volgens die wet, *voor de regeling van het regt*, in mindering van het actief geleden worden, ten zij *daarvan akten of andere wettelijke bewijzen bestaan*.

Het deed alzoo weinig af, of het *bestaan* dier schulden al dan niet gecontesteerd werd, zoo als door de regtbank gesteld wordt, maar wel, of van het *bestaan van akten of wettelijke bewijzen dier schuld bleek*; en, daar het mogelijk was, dat de hoogere regter het er daarvoor zou hebben *kunnen* houden, dat de aantekeningen en boeken door K., die algemeen bekend stond als gedurende verscheidene jaren de goederen van de weduwe H. te hebben geadministreerd, gehouden, niettegenstaande zijne hoedanigheid van algemeenen legataris, voor zoodanig wettig bewijs moesten aangezien worden, schenen er genoegzame redenen te zijn om in dit vonnis te berusten, gelijk dan ook daarin, in *dat bijzonder geval*, bij resolutie van den 18 September 1833, no. 41, berust is.

§ 30.

GEREGTELJKE AKTEN. — VONNISSEN. — CHERTE-
PARTY. — SCHADE EN INTERESSEN. — VRIJWA-
RING. — ONTVANGER.

Moet een vonnis, — houdende veroordeeling tegen

den kapitein van een schip, tot vergoeding van schade en interessen, wegens het niet tijdelijk lossen en uitkeeren van goederen, welke hij aan boord had, en tevens veroordeeling, in cas van garantie, tegen degenen, voor wier rekening die kapitein voer, tot vrijwaring van alle schade, als daartoe gehouden, krachtens eene chertepartij, waarvan slechts eene eenvoudige, ongeteekende en tegen het vast regt geregistreerde kopij, bij de regtbank is overgelegd, — op de minuut of op de expeditie, en tegen betaling van welk regt moet hetzelfde geregistreerd worden?

Kan een ontvanger der registratie eene zoodanige ongeteekende kopij eener akte registreren, en kan dezelve, zonder overtreding, in regten worden overgelegd, en tot grondslag der veroordeeling strekken?

De regtbank van koophandel te Dordrecht heeft, den 4 September 1883, het volgende vonnis uitgesproken, in zake van C. en Cie., tegen S., en deze nader, in cas van garantie eischer, tegen N.;

« Gezien de processale stukken;

« Partijen respectivelijk gehoord in hunliedert conclusien en pleidooijen;

« Gelet op art. 221 van het Wetboek van Koophandel, en art. 1147, 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek;

« Overwegende, met betrekking tot de primitive vordering:

« Dat het tusschen partijen in *confesso* is, dat de gedaagde, kapitein S., met het door hem gevoerd wordende fregatschip, de . . . , van Batavia,

op den 18 October 1831 te Dordrecht, op deszelfs losplaats, is gearriveerd, onder anderen, inhebbende 1238 kanassers suiker, voor de eischers, als houders van een cognossement, den 11 Mei 1831, door den gedaagde geteekend, en waaronder stond : « geregistreerd. . . enz. »

« Overwegende dat de gedaagde zich, na zijne aankomst, dadelijk, heeft gereed verklaard, om met de lossing zijner lading te beginnen, en werkelijk, op den 19 October 1831, reeds eene partij koffij, welke op de suiker van de eischers geladen was, aan N., of derzelver agent, heeft uitgeleverd, en dat alzoo de mogelijkheid tot verdere lossing is bewezen;

« Overwegende dat er, na de voornoemde uitlevering van eene partij koffij, op den 19 October 1831, op des gedaagden losplaats, voor de stad Dordrecht, tot op den 31 October daaraanvolgende, den dag van het beteekenen eener insinuatie, namens de eischers, aan den gedaagde, door den notaris F. en getuigen te Dordrecht, en welke insinuatie naar behooren is geregistreerd, om hnnne suiker in ontvang te kunnen nemen, niets verder van de op dezelve suiker geladene koffij was gelost, en dat het, van wege den gedaagde, niet behoorlijk is bewezen, door welk wettig beletsel de uitlevering van de bewuste partij suiker aan de eischers werd vertraagd;

« Overwegende dat de eischers volkomen regt hebben, als houders van het cognossement, om, van den gedaagde, als kapitein, te vorderen de stipite nakoming van den inhoud van het door hem geteekend cognossement, hetwelk als een contract moet worden beschouwd, voor hem verpligtend, jegens den wettigen houder derzelve akte;

« Overwegende dat de gedaagde, als kapitein, zich, tegen de houders van een cognossement, niet kan beroepen op eene chertepartij, welke, door de reeders van het door hem gevoerde schip, met de hundert van hetzelfde (N.), zou zijn gesloten, als welke conventie een contract zou zijn tusschen de reeders en N., en alzoo tusschen derden, aangegaan, hetwelk hem, kapitein, van zijne regtstreeksche verplichtingen jegens de eischers, andere derden, en welke met zoodanige chertepartij niets te maken zouden hebben, in geenen deele hoe ook genaamd zou kunnen ontslaan;

« Overwegende dat, van wege den gedaagde, niet is bewezen, dat er eenige oorzaak voor het geheel staken der lossing van de koffij, sedert den 19 tot den 31 October 1831 (dag der insinatie) heeft bestaan, hetwelk het gevolg zou zijn geweest van eenig in regten geldend beletsel;

« Overwegende dat men, eerst na den 2 November 1831, met de verdere ontlading der koffij is voortgegaan;

« Overwegende dat er dus, ten aanzien der eischers, van de zijde des gedaagden, eene aanmerkelijke vertraging heeft plaats gehad, en dat eene zoodanige ophouding van goederen, voor den handel zeer nadeelig zijn kan, en dat de onmogelijkheid tot uitlevering hunner suiker, ten gevolge van wettig beletsel, niet is bewezen;

« Overwegende dat alzoo werkelijk, door de daad van den kapitein, S., gedaagde in deze, de belangen der eischers zijn geprejudicieerd;

« Overwegende dat de eischers alzoo volkomen regt hebben van den gedaagde *schadevergoeding* te vorderen, wegens het niet op behoorlijken tijd

uitleveren hunner goederen, volgens mogelijkheid en usantie :

« De regtbank,

« Regt doende, condemneert den gedaagde, S., zelfs bij lijfswang, om aan de eischers te voldoen alle kosten, schade en interessen bij dezelve gehad en geleden, door en ten gevolge van de plaats gehad hebbende vertraging, aan de zijde des gedaagden, in de ontlossing en uitlevering van 1238 kanassers suiker, ten processe vermeld, op den 18 October 1831, door den gedaagde, met het schip, de, te Dordrecht aangebragt, te liquideren volgens de wet;

« Verklaart daartoe executabel, volgens de wet, het door den gedaagde gevoerde schip, de; verklaart wijders het tegenwoordig vonnis executabel bij provisie, niettegenstaande appel of oppositie, zonder cautie; committeert den deurwaarder dezer regtbank, M., wonende te Dordrecht, tot het doen van het commandement, de gijzeling voorafgaande; met condemnatie van den gedaagde in de kosten van het geding, geliquideerd op f 20.65;

« En, met betrekking tot de vordering, in cas van garantie,

« Gezien de processale stukken;

« Partijen gehoord in hunne respective conclusien en pleidooijen;

« Gezien eene simpele kopij van eene chertepartij, tusschen N., gevestigd te H., doch ten deze domicilie kiezende ten kantore van deszelfs agent te D.; W., bevrachter ter eenre, en directenren der maatschappij van de scheepsrederij, reeders van het Nederlandsch fregatschip, de, gevoerd

door kapitein S., ter andere zijde, den 5 October 1830 aangegaan, en waarnevens staat: « geregis-
« treerd, ... enz.» en welke door geene der
partijen is tegengesproken, en dienvolgens in
regten voor erkend kan worden gehouden;

« Overwegende dat de gedaagde in guarantie er-
kent kennis te dragen van de aankomst van het
fregatschip, de, gevoerd door den eischer
in guarantie, S., op den 19 October 1831 op de
losplaats te Dordrecht;

« Overwegende dat de betrekking van N., tot
het schip de, gevoerd door kapitein S., is
driedelig:

« Eerstelijk, die van *huurder* van de geheele
scheepsruimte,

« Ten andere, als *beyrachter* van het schip
voor eigene rekening,

« Ten derde: als *vervrachter*, om ook, te zijnen
voordeele, goederen voor anderen te kunnen inla-
den en transporteren;

« Overwegende dat het in deze twee laatste
betrekkingen is, dat dezelve in de zaak is betrok-
ken;

« Overwegende dat de eischer, als kapitein van
hetzelve schip, volgens art. 13 der gemelde sim-
pele kopij chertepartij, verplicht was alle cognos-
sementen, stukken en reciven te teekenen, voor
en ten behoeve van N., als vervrachter van het
schip de, tot zoodanige vracht en condi-
tien, als daarop, van wege N., zou worden inge-
vuld, zonder dat het meerdere of mindere eenigen
invloed hebben zou op de bepalingen dier cherte-
partij, maar al het voor- of nadeel daarvan zou

komen ten laste van N., en hij dus als representant van denzelfden N. moet worden beschouwd;

« Overwegende dat alle contracten partijen niet alléén verbinden, tot hetgeen uitdrukkelijk is bedongen, maar ook tot al die gevolgen, welke de billijkheid, de usantie of de wet aan die verbindtenis hechten;

« Overwegende dat de gedaagde in garantie, op den 19 October 1831, reeds een gedeelte der voor zijne rekening, met het schip de . . . , aan-gebragte koffij heeft doen afhalen, doch daarmede, tot op den 31 October 1831, in het geheel niet verder was voortgegaan; tijdstip op hetwelk den kapitein S. is geïnsinueerd geworden, tot uitlevering der, onder in zijn schip geladene 1238 kanassers suiker, en waarvan consignatarissen zijn geworden C. en Cie., te R., als houders van een door hem, kapitein, geteekend cognossement, gedagteekend: Batavia 11 Mei 1834, en waaronder staat: « gere-« gistreerd . . . enz., » en welke insinuatie, op den 2 November 1831, door eene gelijksoortige insinuatie aan N. is opgevolgd, bij akte van den notaris F., te D., en getuigen, behoorlijk ten zelve dage geregistreerd;

« Overwegende dat N. voor zich zelve wel gebruik kon maken van de legdagen, bij de chertepartij bedongen, doch dat deze bepaling, naar billijkheid en gezonde rede, niet kan insluiten, dat hij ook het regt bezitten zou, om goederen, anderen toebehoorende, en, te zijnen voordeele, namens hem, ingenomen te vervoeren, op zijn geteekend cognossement, naar goedvinden op te houden, en hij, N., aldus verplicht was geweest, hetzij door ontlossing, hetzij door verwerking van zijne

bovenop geladene goederen, den kapitein, zijnen representant, in de mogelijkheid te stellen, tot tijdige uitlevering der suiker;

« Overwegende dat de eischer in guarantie, kapitein S., door daden getoond heeft de lossing te willen bevorderen, naar zijne verklaring, bij aankomst, tot uitlevering gereed te zijn, gelijk dan ook werkelijk, op den 19 October reeds, een gedeelte der partij koffij door hem is uitgeleverd, doch met welke afhaling echter niet verder is voortgegaan, dan na den 2 November jongstleden;

« Overwegende dat de eischer in guarantie de ondergeladene suiker dus ook niet *kon* uitleveren, maar, door het niet afhaken der koffij, voor den gedaagde, en ook door dit feit alléén, daarin is belet geworden; zijnde N. verplicht tot afhaling zijner goederen, ingevolge art. 11 der simpele kopij van de chertepartij;

« Overwegende dat alzoo alle schade aan de originele eischers in deze, de commissiehandelaars C. en Cie., als houders van meergemeld cognossement der suiker, toegebracht, en tot vergoeding waarvan de eischer in guarantie, gedaagde ten principale, is gecondemneerd, alléén is veroorzaakt door de vertraging aan de zijde van N., met de afhaling der koffij of verwerking derzelve, en hij dus tot vergoeding daarvan is verplicht; terwijl hij, bovendien, krachtens de meergemelde chertepartij, gehouden is tot die schadevergoeding; dewijl, volgens dezelve, al het voor- of nadeel te zijnen koste zou komen;

« Overwegende dat de gedaagde aldus de oorzaak is van het in deze gevoerde regtsgeding:

« Gelet op art. 1135, 1382 en 1383 van het Burgerlijk Wetboek :

« De regtbank,

« Regt doende, condemneert N., te A., om den eischer in guarantie, kapitein S., vrij, kost- en schadeloos te houden, wegens de condemnatie, tegen hem gevallen, ten voordeele van C. en Cie., denzelven te vergoeden alle kosten, schade en interessen, zoo principaal als interessen en kosten, welke hij, ten gevolge dier condemnatie, verplicht zal zijn te voldoen, daaronder begrepen alle kosten, zoo eischende als verwerende, reeds gemaakt of nog te maken, te liquideren volgens de wet; met condemnatie in de kosten van dit geding, geliquideerd, voor deze instantie, op f 23.11. »

Wij hebben, ten einde beter over de zaak en de zich, te dier gelegenheid, voorgedaan hebbende vragen, gemeend in deszelfs geheel te moeten overnemen het voorgaande vonnis, hetwelk op de expeditie is geregistreerd geworden, terwijl het daarin vermelde eenvoudig afschrift der chertepartij, voor het vaste regt van 80 cents was geregistreerd. De ontvanger meende nogtans, later, eene bijbetaling van 1,000 gulden, behoudens vermeerdering of vermindering, op de minuut van het vonnis te moeten vorderen, en dit gaf aanleiding tot het onderzoek der volgende vraagpunten :

1o. Of de ontvanger de eenvoudige ongeteekende kopij van deze chertepartij had mogen registreren, en daarop een vast regt van 80 cents heffen ?

2o. Of, zonder overtreding van art. 23, 47 en 42 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, in regten, van de chertepartij mogt gebruik gemaakt worden, zonder

dat dezelve vooraf geregistreerd ware, en of dezelve, daartoe, door eene eenvoudige ongeteekende, en alzoo slechts voor het vaste regt geregistreerde, kopij, mogt worden vervangen, hierop regt gesproken, en dezelve in het vonnis vermeld worden?

30. Of dit vonnis, zoodanig als hetzelfde luidde, en gegrond zijnde op eene chertepartij, welke niet tegen betaling der daarop verschuldigde regten was geregistreerd, maar in plaats van welke eene eenvoudige ongeteekende kopij, tegen betaling slechts van het vaste regt van 80 cents geregistreerd was, niet beschouwd moest worden gewezen te zijn op eenen eisch, die niet gestaafd was door eenen geregistreerden, doch daarvoor vatbaar zijnde titel, en alzoo op de minuut te moeten worden geregistreerd, tegen betaling van het regt, waartoe het onderwerp van den eisch aanleiding zou hebben gegeven, zoo hetzelfde bij openbare akte ware overeengekomen, onverminderd het regt, wegens de veroordeeling zelve, op de expeditie verschuldigd?

Het schijnt buiten twijfel te zijn, dat de ontvanger niet weigeren kon de hem aangebodene, eenvoudige en ongeteekende kopij der chertepartij te registreren. Daardoor werd aan dat stuk geene meerdere waarde toegekend, dan het reeds bezat, en, hetzelfde alzoo registrerende, kon er voorzeker geen ander regt op verschuldigd zijn, dan het vaste regt van 80 cents. — Dat men zoodanig stuk in regten *overleggen* mogt, kan, onzes inziens, evenmin in twijfel worden getrokken, behoudens aan den regter, om hetzelfde niet toe te laten, of er geen verder gezag aan toe te kennen, als hij vermeent te behooren; doch waartoe die overlegging diende,

wordt niet ingezien; dezelve en alzoo ook het daarvoor betaalde vast regt, hadden, eveneens, vermeden kunnen worden; want waren partijen het eens, dat S. voor N., ten deze, volgens de aange-gane chertepartij, gehandeld had als zijnen mandataris, en alzoo door hem schadeloos moest gesteld worden, in de hem door C. en Cie. aangedane aktie, dan was hunne mondelinge erkenenis, voor den regter, daartoe voldoende, zonder dat het afschrift der chertepartij benoodigd ware; werd integendeel die bepaling ontkend, dan zou men wel in de noodzakelijkheid geweest zijn de oorspronkelijke chertepartij, als het eenig in regten geldend bewijs, over te leggen, en dezelve, alvorens, te doen registreren. Nu was in dit vonnis geene melding gemaakt van de ongeregistreerde chertepartij, maar wel van de geregistreerde *kopij* dier chertepartij.

Niets belet, dat iemand, die eene som van eenen anderen, volgens onderhandsche schuldbekentenis te vorderen heeft, hem, tot de voldoening der som, dagvaarde, zonder, om het voorschieten der regten van registratie, waartoe hij anders gehouden zou zijn, voor te komen, van die schuldbekentenis te gewagen, of dezelve over te leggen, behoudens dit later te doen, zoo partij, door de ontkenenis der schuld, of van de deugdelijkheid des titels, of van de handteekening, hem tot de overlegging van dit stuk noodzaakt; doch ontkent partij, integendeel, de wettigheid dier vordering niet; vraagt zij alléén compensatie, uitstel of iets dergelijks, dan kan ook het vonnis gewezen worden, zonder dat die onderhandsche schuldbekentenis eens overgelegd of aangehaald worde, en dit is geenszins bij de wet verboden;

daarbij is alléén daarvoor gezorgd, dat de schatkist er niet door lijde, door de bepaling, dat, in zoodanig geval, bij de veroordeeling, het regt zal geheven worden, hetwelk anders op die akte zou zijn voldaan; eene bepaling, welke niet alléén bij art. 69, § 2, no. 9, laatste alinea der wet van 22 Frimaire 7 jaar daargesteld is, voor het geval, dat de veroordeeling gewezen zij op eenen eisch, tot grond van welken *geen* titel bestaat, als of, zoodra een titel *bestond*, die, volgens de wet, noodwendig te voren geregistreerd zou hebben moeten zijn, maar zelfs voor het geval, dat een eisch niet gestaafd wordt door eenen geregistreerden, doch daarvoor vatbaar zijnde titel (*sur une demande non établie par un titre enregistré et susceptible de l'être*), zoo dat, blijkbaar, een, tot staving van den eisch niet overgelegde, titel bestaan kan; in zoodanig geval, zou het onderwerp van den eisch de verschuldigde som geweest zijn, en alzoo op het vonnis, tot veroordeeling om dezelve te betalen strekkende (onverminderd het regt wegens de veroordeeling zelve), 1 per oent op de minuut verschuldigd geweest zijn; dan hier was het onderwerp of het object van den eisch niet de vracht, welke de bevrachter ongenegen zou geweest zijn, aan den vervoerster te voldoen, als wanneer, bij de veroordeeling daartoe, zonder dat de chertepartij ware geregistreerd (onverminderd het regt wegens de veroordeeling zelve), op de minuut van het vonnis, het regt zou verschuldigd geweest zijn, waartoe die *chertepartij* aanleiding zou gegeven hebben, maar alléén de vrijwaring of indemniteit der vervoersters, jegens den kapitein, voor de schade, waarin hij, door derzelver schuld, vervallen

kon; een eisch alzoo, die niet eens vatbaar was, om door eenen te voren geregistreerden titel gestaafd te zijn.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, den 7 Januarij 1834, n°. 73, eene decisie gegeven, luidende, in substantie, als volgt:

« Overwegende dat, wel is waar, in het voormelde vonnis is melding gemaakt van hetgene zou zijn bedongen bij de chertepartij, gesloten, tusschen de maatschappij van reederij en N., met opzigt tot het dragen des laatstgemelden van alle schaden, welke uit deszelfs verrigtingen zouden voortspruiten, doch dat deze overeenkomst, met opzigt tot het onderhavige geding, hebbende plaats gehad tusschen S., als mandataris, en N., als mandant, moet beschouwd worden als eene *res inter alios acta*, en dat de verplichting van laatstgemelden, tot guarantee voor de schade, door zijn gedrag, toegebracht aan zijnen mandataris, en door dezen aan het huis van C. en Cie., voortvloeit uit zijne wettelijke verplichting, tot schadeloosstelling van zijnen mandataris, wegens handelingen door hem zelven begaan;

« Overwegende dat, zoo bij het questieuse vonnis, wordt opgegeven, dat de inhoud der chertepartij, waarvan alléén eene ongeteekende kopij is vertoond, tusschen partijen *in confesso* is, zulks alléén betrekkelijk zijn kan tot dat gedeelte derzelve chertepartij, waaruit de verplichting van N. voortvloeit, om, voor alle handelingen, door hem of zijnen mandataris, bij het bevrachten van het gehuurde schip gedaan, in te staan, met uitsluiting der verplichting van de andere contractanten, de maat-

schappij van de scheepsreederij, welke niet als partij in het onderhavige proces voorkomt; dat dus hieruit, volgt, dat de chertepartij, in het onderhavige geval, niet bevat eene zoodanige conventie, welke aan de registratie onderhevig, *tot grondslag van den eisch* heeft verstrekt; maar dat die grondslag veeleer moet gezocht worden in de bepalingen van het gemeene regt;

« Overwegende dat ook de aard en het hoofdonderwerp eener chertepartij niet is, noch zijn kan de stipulatie eener garantie, maar de verhuring van een schip; dat niet *deze verhuring* hier aanleiding tot contestatie heeft gegeven, en mitsdien daaruit ook niet kan worden afgeleid, dat het onderhavige vonnis, tusschen eene der beide contracterende partijen en eenen *derde*, den kapitein S., geweest, aan de registratie op de minuut zou onderhevig zijn, als daarstellende eenen titel, die in de plaats treden zou van de alléén bij afschrift geproduceerde chertepartij;

« Overwegende dat het steeds, bij het Bestuur der registratie, als gevestigde leer is aangenomen, dat vonnissen, waarbij schade en interessen, of garantie voor schaden, wegens handelingen, bij zoodanige vonnissen geconstateerd, worden uitgesproken, slechts op de expeditie behoeven te worden geregistreerd;

« Overwegende dat er ook geen grond kan bestaan tot toepassing van art. 48 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, om te vorderen eenig regt van registratie van een ongeregistreerd stuk, waarop *condemnatie zou gevolgd zijn*, dewijl al de aangehaalde stukken zijn geregistreerd, en er geene wetsbepa-

ling bestaat, krachtens welke regten, wegens niet aangehaalde stukken, gevorderd zouden kunnen worden, of wegens originelen van kopijen, wanneer de eerste niet, en de laatste wel aan den regter zijn voorgelegd;

« Overwegende dat er in geen geval ongelegenheid kan ontstaan, noch wezenlijk verschuldigde regten zouden kunnen worden ontdoken, door het gebruik maken van ongeteekende stukken in regten, dewijl, ingeval dezelve stukken tot staving van den eisch dienen, en deze door condemnatie gevolgd wordt, ingevolge art. 7 en 69, § 2, no. 9 der bovenvermelde wet, het recht van titel vorderbaar is (ook al waren de overgelegde ongeteekende stukken geregistreerd), en zulks op de minuut van het vonnis:

« Heeft goedgevonden en verstaan,

« Den heer Staatsraad Gouverneur te magtigen, om van de gedane vordering af te zien, met te kennengeving voorts, dat de expeditie van het onderwerpelijke vonnis, wanneer dezelve geligt wordt, moet worden geregistreerd tegen betaling van het recht van 2 per cent, op de veroordeeling tot schade en interessen, ten laste van S., en van $\frac{1}{2}$ per cent, op de veroordeeling tot schadeloosstelling, in cas van guarantee, ten laste van N., en zulks volgens de begrooting daarvan, door partijen, of, *casu quo*, door den ontvanger te doen; alles overeenkomstig art. 7 en 69, § 2, no. 9 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, en art. 10 van die van den 16 Junij 1832. »

§ 31.

VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN. — LASTEN. —
STRIJKGELDEN.

Kunnen, bij den koopprijs van onroerende goederen, strijkgelden gevoegd worden, door den kooper te voldoen, doch die hij zelf, als hoogste bieder, getrokken heeft?

Men leidde uit de decisie van den 2 Februarij 1822, medegedeeld in art. 798 der Verzameling, af, dat bij den uitgeloofden prijs van een onroerend goed, voor de berekening van het regt van registratie, moest gevoegd worden het door den kooper zelf, alvorens het perceel te mijnen, als hoogste bieder, voor de toegezegde strijk- of trek gelden, genomen som, omdat, bij de voorwaarden des verkoops bepaald was, dat die sommen, welke door de verkoopers, tot aanmoediging, aan de hoogste bidders werden uitgeloofd, later, bij de toewijzing van de percelen, door de eindelijke koopers, zouden teruggegeven worden.

De zaak, in het aangehaalde art. 798 behandeld, betreft nogtans een geheel ander geval; het was daar de vraag, of de strijkgelden, door de hoogste bidders te genieten, van den koopprijs moesten *afgetrokken* worden, wanneer die hoogste bidders koopers werden. Bij dat geval schijnt niet bepaald geweest te zijn, dat de koopers die strijkgelden terug zouden moeten geven, en er is destijds beslist, dat het bedrag

der strijkgelden wél afgetrokken moest worden , wegens een perceel , waar de hoogste bieder , als zoodanig , kooper was gebleven , maar niet wegens een ander , ten aanzien waarvan de hoogste bieder wel insgelijks kooper geworden was , doch , door het mijnen van het perceel , nog boven zijn bod.

In het onderwerpelijke geval was het nogtans buiten tegenspraak , dat de door den kooper voldane strijkgelden bij den koopprijs gevoegd moesten worden , wanneer dezelve genoten werden door anderen , die hoogste bidders waren geweest ; maar die bijvoeging kon niet wel plaats hebben wegens de percelen , waar de kooper zelf hoogste bieder geweest was , en alzoo met betrekking tot gelden , aan zich zelve te betalen.

(Decisie 13 Januarij 1834 , n°. 43.)

§ 32.

ONDERHANDSCHE AKTEN.—ERFPACHTEN.—ERFPACHTS-
REGT. — HYPOTHEKEN. — OVERSCHRJVING. —
SUCCESSIONEN. — WAARDERING. — LASTEN. —
BLOOTE EIGENDOM.—TERMIJN.—SCHENKING.—
REGT VAN NAASTING. — AFKOOPT VAN
ERFPACHTEN. — RUILING. — SCHEI-
DING.— LICITATIE.

Kan , in geval van vermoedelijke ongenoegzaamheid , in den koopprijs van oude erfpachten , tot de geregtelijke waardering worden overgegaan?

Kan, in geval van voorbehouden vruchtgebruik van zoodanige erfpachten, de waarde van dat vruchtgebruik, als last, bij den koopprijs, voor de berekening van het regt, gevoegd worden?

Moeten de overdragten van oude erfpachten, en de afkopen derzelve, onder verbeurte van het dubbel regt, binnen eenen bepaalden termijn geregistreerd, en bij den hypotheekbevaarder overgeschreven worden?

Aan welke regten, zoo van registratie als van hypothecaire overschrijving, zijn de overdragten, zoo titulo oneroso als titulo gratuito, en de ruilingen, scheidingen en licitatien van de oude erfpachten, mitsgaders de afkoop van dezelve, onderworpen?

Hoedanig moeten de oude erfpachten, in de memorien van aangifte van nalatenschappen opgegeven worden?

Moet, ingeval van verkoop, ruiling of schenking van onroerende goederen, met oude erfpachten bezwaard, het bedrag van die erfpachten, voor de berekening van het regt van registratie, bij den koopprijs gevoegd, of van de waarde afgetrokken worden, en kunnen cynsen, chynsen en andere uitgangen, met zoodanige oude erfpachten gelijk gesteld worden?

Hoedanig moet de waardering plaats hebben, ingeval eene ongenoegzaamheid schijnt te bestaan in den koopprijs, vermeld in akten van overdracht van onroerende goederen, met erfpachten bezwaard?

Moet, ingeval een erfpachter zijn erfpachtsregt aan een' derden verkoopt, voor de berekening

van het regt, bij den koopprijs gevoegd worden, datgene wat, volgens het contract, aan den eigenaar moet worden betaald?

1°. Ten aanzien van eene notariële akte, den 20 December 1825 opgemaakt, waarbij, voor den prijs van 80 gulden, verkocht waren twee oude erfpachten, de eene gaande uit den tuin, behoorende tot de pastorijs, en de andere gaande uit een hof, benevens de pastorijs gelegen, en verschijnende den 22 Februarij van ieder jaar, is, bij solutie van den 17 Julij 1827, no. 82, te kennen gegeven, dat het, uit de in de akte gebezigde bewoordingen bleek, dat de afstand tot onderwerp had het *dominium directum* der tuinen, welke in erfpacht uitgegeven waren, hetwelk, zoo wel als het *dominium utile*, als onroerend goed moest worden beschouwd, zoodat het regt van registratie van 4 per cent verschuldigd, en het contract aan de hypothecaire overschrijving onderworpen was.

2°. Later aan de heeren praktizijns van het Bestuur de vraag voorgesteld zijnde: hoedanig, huns inziens, althans voor de toepassing der regten van registratie, de akten van afkoop van erfpachtsrenten moesten worden beschouwd, hebben zij, bij missives van den 1 November 1830 en 7 Februarij 1831, in substantie, te kennen gegeven:

« Dat het hun, bij onderzoek, gebleken was, dat de wetten van den 29 December 1790, 27 April 1791, en 25 Mei 1791, bij het decreet van den 8 November 1810 (*Bulletin des Lois*, no. 327 bis) executoir verklaard, en in de *Collection des Lois*, van RONDONNEAU, Tome III, page 318, en

Tome VI, page 222, 238 en 246, waren opgenomen;

« Dat het gevolg van het executoir verklaren dier wetten, binuen deze provincien, naar hunne meening, zijn moest, dat iemand, die te voren, onder de vroegere wetgeving, eene eeuwigdurende erfpacht van zekere onroerende goederen heeft aangegaan, tot den uitkoop der erfpachtsrente kon en zelfs moest worden toegelaten, even als ieder, die vroeger, in Frankrijk, de daarbij bedoelde *rente emphytéotique* had aangegaan, krachtens die wettelijke bepalingen tot den afkoop dier erfpachtsrente kon en moest worden toegelaten; dat immers de invoering dier wettelijke bepalingen geene andere strekking en bedoeling kon hebben, dan om de bestaande gelijksoortige overeenkomsten van dien aard, aan dezelfde regelen te onderwerpen, als in Frankrijk had plaats gevonden, en dat, even als de eeuwigdurende erfpachtsrenten *aldaar* aan afkoop onderhevig waren, dezelve het dus ook *hier te lande* moesten worden.

« Dat, wat nu het oogpunt betrof, waaruit die afkoop der erfpachtsrente, welke op den voet van gemelde wetten geschiedde, zou moeten beschonwd worden, het voorkwam, dat men in het oog moest houden, dat de uitgever van de erfpacht het *dominium nudum* of *directum* van het goed behield, en de pacht of canon, aan hem, in *agnitionem* van dat *dominium* betaald werd, gelijk men onder anderen zien kan, in de *L. 2 cod. de jure emphyt.*, DE GROOT *Inl. 2de Boek, 40ste Deel, § 19, Regts-gel. obs., 4 D., obs. 31*, en VAN DER KEESSEL, *th. 383*, gelijk dit almede de aard was van de oude fransche *emphytéose*, volgens het vermelde bij

MERLIN, *Répertoire*, in voce : *Emphythéose*, § 1;

« Dat, wanneer derhalve de erfpachtsrente, welke, in *agnitionem domini* werd betaald, wordt voldaan of afgekocht, inderdaad al het regt, hetwelk de uitgever van de erfpacht nog op het goed behouden had, afgekocht wordt; dat de erfpachter, die tot nu toe slechts het *dominium utile* had, geheel eigenaar wordt, en dat het *dominium nudum* of *directum*, hetwelk bij den uitgever verbleven was, op den erfpachter overgaat, en dit *dominium directum* hun voorkwam juist te zijn die *nue propriété des biens*, waarvan gesproken wordt in art. 14 der wet van den 27 April 1791;

« Dat, naar aanleiding hiervan dus, naar hun inzien, door den afkoop der erfpachtsrente, bepaaldelijk een onroerend regt wordt verkregen, wyl daardoor verkregen wordt het *dominium directum* van een onroerend goed, waarvan dat *dominium* vroeger bij eenen anderen, namelijk bij den uitgever van de erfpacht, voortdurend verbleven was, en dat zij dus vermeenden, dat het regt van registratie dienovereenkomstig, en geenszins als van eene eenvoudige kwijting, zou behooren gegeven te worden.»

Overeenkomstig met deze beginselen is, met betrekking tot den verkoop door vier medeërfgenen, aan eenen vijfden medeërfgenaar, van hun aandeel in eene, op zekere daarbij omschrevene landerijen, reeds in den jare 1442 gevestigde erfpacht, of cys-regt, groot f 187.02½, verschijnende den 28 September van ieder jaar, voor de som van 2,880 gulden, op den 23 December 1831, no. 14, de volgende solutie gegeven :

« Gelet op de advijzen der praktijzens voor de zaken der registratie, bij het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 1 November 1830 en 7 Februarij 1831;

« Overwegende dat de wetten van de Fransche Republiek, en speciaal die van den 29 December 1790, 27 April en 25 Mei 1791 en 18 Messidor 7 jaar, bij de invoering der fransche wetgeving in dit Rijk, executoir en verbindend zijn geworden, waarvan het gevolg is, dat iemand, die te voren, onder de vroegere wetgeving, eene eeuwigdurende erfpacht van onroerende goederen heeft aangegaan, tot den uitkoop of afkoop der erfpachtsrente *kan* en zelfs *moet* worden toegelaten;

« Overwegende, wat den aard der renten aangaat, dat de uitgever van de erfpacht behield het *dominium nudum* of *directum* van het goed, en de pacht of *canon* aan hem, in *agnitionem* van dat *dominium*, betaald werd, zoodat, wanneer de erfpachtsrente wordt afgekocht, die afkoop al het regt behelst, hetwelk de uitgever van de erfpacht nog op het goed behouden had, en de erfpachter, die tot nu toe slechts had het *dominium utile*, geheele eigenaar wordt;

« Overwegende dat dienvolgens, door den afkoop eener erfpachtsrente, bepaaldelijk een *onroerend regt* wordt verkregen, en wel het *dominium directum* van een onroerend goed, waarvan dat *dominium* vroeger, bij eenen anderen, namelijk bij den uitgever van de erfpacht, voortdurend verbleven was;

« Overwegende dat wegens zoodanigen *afkoop*, alzoo het regt van 4 per cent verschuldigd zijnde,

zulks evenzeer het geval zijn moet met den *verkoop* van het bedoelde erfpachtsregt (dat van den-
genen, die de erfpachtsrente of canon trekt, aan
een' derden);

« In aanmerking nemende, dat hier de rede is
van *oude erfpachtsrenten*, en dat alzoo op den
daarvan gedanen verkoop het regt van 4 per cent
verschuldigd is, bij toepassing der vorenstaande be-
ginselen, en ingevolge art. 15, no. 2, en art. 69,
nº. 7 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, over het
twintigvoudig bedrag van den jaarlijkschen canon
of de erfpachtsrente; terwijl de akte van overdragt
ook aan de hypothecaire overschrijving onderhe-
vig is:

« Zoo verleent de Minister magtiging, om het,
naar de vorenstaande beginselen, te weinig gehevene
alsnog te doen invorderen, zullende die invordering
zich echter moeten bepalen tot het regt over vier
vijfden, van het met den penning 20 geformeerde
kapitaal, dewijl slechts vier vijfden in de erfpachts-
rente zijn overgedragen.» (*)

3º. Bij art. 11, nº. 3 der wet van den 16 Junij 1832,
zijn, wel is waar, slechts aan het regt van 1 per
cent onderworpen verklaard de uitgifte in erfpachts-
regt, mitsgaders de afstand of terugneming, over-
dragt en surrogatie van erfpachtsregt; doch bij de
in Deel IV, § 41, aangehaalde circulaire van den
8 Augustus 1832, nº. 555, is opgemerkt, dat deze

(*) Te vergelijken, met art. 1811 der Verzameling, waarbij,
onder anderen, ook geleerd wordt, dat oude erfpachten
onder de onroerende goederen behooren gerangschikt te worden.

bepaling alléén al de contracten van erfpacht, ten gevolge der wet van den 10 Januarij 1824 aangegaan, betrof; doch dat, ten aanzien der eeuwigdurende, of zonder bepaling van den tijd of den duur, aangegane erfpachten, zoo als die ook in vroegere tijden bestonden, art. 13, n°. 1 der gemelde wet van den 16 Junij 1832 van toepassing was, waarbij aan het regt van 4 per cent onderworpen zijn, onder anderen, alle verkooping, wederverkooping, afstanden, wederafstanden, terugnemingen enz., onder bezwarenden titel in eigendom of vruchtgebruik van eeuwigdurende erfpachten, en van den eigendom, met zoodanige erfpachten bezwaard, en dat, dien ten gevolge, de afstand of overdracht van eeuwigdurende erfpachtsregten of erfpachten, uit de vroegere wetgeving ontstaan, aan het regt van 4 per cent onderhevig is (*).

4°. Eindelijk heeft de Minister van Financien, bij circulaire van den 30 October 1834, n°. 587, te kennen gegeven:

Dat, daar, bij onderscheidene gelegenheden, vragen waren voorgesteld, nopens de berekening van het registratiereg, ten aanzien van *oude erfpachten*, Zijne Excellentie het dienstig had geacht de daarop, door dezelve gegevene oplossingen, immers voor zoo veel

(*) Men moet er wel opletten, dat die circulaire van eene vroegere dagteekening is, dan de wetten van den 29 Maart 1833, en 19 December 1833 (*Staatsblad*, n°. 17 en 65), waarbij de eeuwigdurende erfpachten weder hersteld zijnde, het gegeven voorschrift ons, onder verbetering, voorkomt, ook op deze van toepassing te moeten zijn.

de vragen zijn voorgekomen van algemeene toepassing te zijn, als vervolg op de gedrukte circulaire n°. 555, aan de heeren Gouverneurs der Noordelijke provincien mede te deelen, met verzoek om wel te willen zorg dragen, dat de ambtenaren der registratie zich voortaan, en in afwachting van derzelver nadere bepaling, door de opvolgende jurisprudentie, naar de daarin ontwikkelde beginselen regelden, namelijk:

1°. Dat, ingeval van vermoedelijke te lage aangifte van den koopprijs, het Bestuur meermalen bevestigd had, dat de geregtelijke waardering niet kan worden aangevraagd, dewijl de berekening van het regt moet geschieden overeenkomstig art. 15, n°. 2, der wet van 22 Frimaire 7 jaar, over het *twintigvoudig* bedrag van den *canon*, benevens de lasten (onder anderen bij de hier boven, op bladz. 262, gemelde decisie, van den 23 December 1831, n°. 14);

2°. Dat, ingeval van voorbehouden vruchtgebruik, men de waarde van dat vruchtgebruik niet, als last, bij den koopprijs kan voegen, aangezien men zich daartoe op art. 15, n°. 6 der wet van 22 Frimaire 7 jaar zou moeten beroepen, hetwelk echter hier niet van toepassing is, als zijnde door art. 15, n°. 2 vervangen, bij art. 13 der wet van den 16 Junij 1832;

3°. Dat, vermits bij art. 1 der wet van den 16 Junij 1832, is bepaald, dat alle onderhandsche overdragen van onroerende goederen binnen drie maanden moeten geregistreerd worden, op straffe van dubbel regt, en uit het advijs van de praktijks van het Bestuur, hierboven, bladz. 260 en volgende, vermeld, blijkt, dat zoodanige erfpachtsrenten, als

waarvan hier de rede is, *onroerend* goed zijn, daaruit voortvloeit, dat art. 12 der wet van 22 Frimaire 7 jaar op overgangen van de bedoelde oude erfpachten van toepassing is.

« 4°. Uit het hiervoren aangemerkte, nopens den onroerenden aard der oude erfpachten, » zoo wordt wijders die circulaire vervolgd, « vloeit ook noodwendig voort:

« a. Dat daarop, bij schenking, 5 per cent en niet $2\frac{1}{2}$ per cent verschuldigd is;

« b. Dat al hetgeen, bij de wet van 22 Frimaire 7 jaar, ten aanzien van het regt van wederinkoop van onroerende goederen, is voorgeschreven, daarop toepasselijk is;

« c. Dat de overdragen van die erfpachten aan de overschrijving onderworpen zijn; zoo als dan ook stellig is uitgemaakt, bij de decisien van den 17 Julij 1827, n°. 82 (*), en van den 23 December 1831, n°. 14;

« d. Dat van die overdragen, door de ontvangers, renvoijen behooren te worden opgemaakt;

« e. Dat men, voor aangiften van nalatenschappen in de regte lijn, de opgave der erfpachten moet vorderen, en dezelve op de tafels brengen;

« f. Dat, vermits uit het advijs van de advocaten, hiervoren sub n°. 3, aangehaald, ook blijkt dat, door *afkoop* van zoodanige erfpachten, een eigendomsregt wordt overgedragen, daarop art. 69, § 2, n°. 11 der wet van 22 Frimaire 7 jaar *niet* kan worden toe-

(*) Zie hierboven bladz. 260.

gepast, maar, integendeel, het volle regt van 4 per cent verschuldigd is: — waaruit derhalve nader voortvloeit;

« g. Dat zoodanige akten van afkoop moeten worden overgeschreven, aangezien het Bestuur, bij de hiervoren, sub la. c, aangehaalde decisien, heeft te kennen gegeven, dat akten van overdragt van oude erfpachten aan de overschrijving onderworpen zijn.

« 5o. Ten aanzien van de vraag of men, bij *ruiling*, *scheiding*, *licitatie* en *schenking*, de regelen moet volgen, bij de wet, voor alle *werkelijke* en *ligchamelijke* onroerende goederen voorgeschreven, is geantwoord:

« a. Dat, bij *ruiling* van twee erfpachten, ongetwijfeld 2 per cent over de geheele waarde, en 4 per cent over het meerdere moet worden geheven, terwijl de penning *twintig* van de erfpachten tot maatstaf moet strekken, en wel om reden dat die oude erfpachten onroerend goed zijn, en dus de betrekkelijke artikelen der wetten daarop toepasselijk zijn.

« b. Dat, bij *scheiding*, art. 13 der nieuwe wet wel toepasselijk is, wat het regt van 4 per cent betreft, indien de soulte op zulk eene erfpacht moet geïmputeerd worden, omdat art. 68, n°. 2 en 69, n°. 5 der wet van 22 Frimaire 7 jaar zulks voorschrijven, maar niet wat de berekening tegen den penning *twintig* betreft, omdat die wetsbepalingen wel de hoegrootheid van het regt voor de *soultes*, met die voor verkoop hebben *gelijk gesteld*, maar alléén op het bedrag dier

soultés, of de waarde in de scheiding aan de gedeelde voorwerpen toegekend, zoo dat, daarbij, de berekeningen der waarden, volgens art. 15 dier wet, niet tot grondslag kunnen worden aangenomen, voor zoo verre men dezelve niet, tusschen partijen, in de akte van scheiding zelve, heeft gevolgd.

« c. Dat het met *licitatien* even zoo gelegen is, behoudens de wijziging, vervat in art. 13, n°. 3 der wet van den 16 Junij 1832.

« d. Dat, voor de *schenkingen* van oude erfpachten, de nieuwe wet geen en stelligen regel bevat; zoo dat de oude wet in haar geheel blijft, en men dus moet volgen art. 15, n°. 7 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, die den penning *twintig* tot maatstaf van de waarde aanwijst, met inachtneming van het hiervoren, onder n°. 4, bepaalde.

« 6°. Op de vraag of, wanneer, in eene overdrag van vast goed, eene grondrente, cys, chyns, uitgang enz., genoemd wordt *erfpacht*, met inzicht om, daardoor, voor te komen dat het kapitaal bij den koopprijs gevoegd worde, zulks voldoende is om die bijvoeging te verhinderen, is geantwoord, dat de bloote opgave van de partijen hier volstrekt niet kan dienen tot *bewijs*, even als thans ook, ten aanzien van het bewijs van medeëigendom van goederen in scheidingen gebragt, is uitgemaakt, bij een vonnis van den 10 September 1829, nader bekrachtigd bij arrest van het Hoog-Geregtschhof, van den 18 Junij 1834 (zie § 1 van het tegenwoordige Deel). Partijen zijn derhalve verplicht, aan de administratie, die, als derde, belang heeft

bij het contract, te bewijzen, dat de opgave waar is, en dat de uitgang, die *erfpacht* genoemd wordt, wezenlijk is eene *erfpacht*; wordt dit bewijs niet geleverd bij de aanbidding der akte ter registratie, dan moet de ontvanger het kapitaal van den uitgang bij den koopprijs voegen, behoudens terug-gave, indien het bewijs later geleverd wordt.

« 7°. Dewijl, volgens art. 13 der nieuwe wet, de jaarlijksche pachten, voldaan wordende aan den eigenaar van goederen, op *erfpacht* uitgegeven, niet bij den koopprijs van den eigendom, voor de berekening van het registratierecht, moeten gevoegd worden, zoo vloeit daaruit noodwendig voort, dat, wanneer een verkocht goed, met oude *erfpacht* bezwaard, geëxpertiseerd wordt, de waarde moet berekend worden, *na aftrek van het bezwaar van de erfpacht*.

« 8°. Doch, bij *ruiling* of *schenking* van met oude *erfpachten* bezwaarde goederen, moet het regt berekend worden op twintig maal de *onzuivere* huurwaarde, dus zonder aftrek van de *erfpacht*, vermits te dien aanzien de nieuwe wet geene bepaling heeft gemaakt, en derhalve de oude wet geheel van toepassing blijft.

« 9°. Wanneer een *erfpachter* zijn *erfpachtsregt* aan een' derden verkoopt, dan moet de *vijsfigste* penning, dien deze, volgens zijn contract, gehouden is, voor dat geval, aan den eigenaar of *erfpachts-rentheffer* in eens te betalen, ongetwijfeld bij den koopprijs gevoegd worden, en zulks op grond, dat art. 13, n°. 1, eerste curcijsf alinea, der wet van den 16 Junij 1832, naar art. 15, no. 2, der wet van 22 Frimaire 7 jaar, verwijst, volgens hetwelk,

boven het kapitaal van den twintigvoudigen canon , alle lasten en *les deniers d'entrée* moeten bijgerekend worden , en het geen twijfel lijdt , of de vijftigste penning , van den nieuwen erfpachter , moet wel degelijk als een *denier d'entrée* en een last beschouwd worden.

« U Hoog Edel Gestr. gelieve mij de ontvangst dezer circulaire te berigten (*) ».

§ 33.

AKTEN VERSCHILLENDE BESCHIKKINGEN INHOUDENDE. —

VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN. — TESTAMENTEN. — ERFPACHTEN. — RENTEN. —

CONSTITUTIE VAN RENTEN. — NIEUWE TITELS. — DOMEINEN.

*Moet het regt van constitutie van renten gevorderd worden , wanneer , bij eene akte van verkoop van onroerende goederen , een testament of eenige andere akte , aan partijen of aan legatarissen de verpligting wordt opgelegd om , ten behoeve van eenen derden , niet bij de akte tegenwoordig , bestaande , en op de goederen gevestigde renten of erfpachten te vol-
doen , waarvan geene geregistreeerde , noch van de registratie vrijgestelde constitutive titels zijn aangehaald?*

Moet dit regt geheven worden op den nieuwen titel eener rente , door den , ten gevolge van erfenis of andere verkrijgingen , nieuwen debiteur , in tegenwoordigheid van den rentheffer

(*) Te vergelijken met de noot op bladz. 265.

opgemaakt, zonder aanhaling van vroeger geregistreerde of van de registratie vrijgelede constitutive titels?

Bij de in art. 36 der Verzameling medegedeelde circulaire, van den 27 Februarij 1818, n°. 6, was, in substantie, aangemerkt, dat de beoordeeling der hierboven gestelde vraag afhing van den aard der rente, en de uitwerking, welke de aan partij opgelegde verplichting hebben moest; dat de aanhaling en erkenenis van eene rente, tegen betaling eener som gelds, vroeger daargesteld, voor den rentheffer de plaats van zijnen primordialen titel bekleeden kan, daar hij, ofschoon bij de akte niet tegenwoordig geweest zijnde, die erkenenis en de verbindenis door den nieuwen verkrijger aangegaan, te zijnen behoefte invoeren kan, zoo dat het regt, in zoodanig geval, wegens de instelling der rente geheven moet worden, overminderd de overige regten, wegens de andere beschikkingen der akten verschuldigd; doch dat, wanneer de rente gezegd wordt oorspronkelijk te zijn ingesteld, ter zake van afstand van onroerende goederen, zoo als de oude erfpachtsrenten, de vermelding derzelve in eene akte, waarbij de rentheffer niet tegenwoordig is, den primordialen titel, die noodwendig eene bilaterale of wederzijds verbindende akte moet geweest zijn, niet kan vervangen, en alzoo tot geen afzonderlijk regt aanleiding geven kan; welke onderscheiding des te blijkbaarder werd, was daarbij gezegd, wanneer men naging, dat dit regt, voor deze laatstgemelde rente, dat van 4 en niet van 2 per cent zou moeten zijn, en deze beginselen zijn nader bevestigd, bij

de in art. 1935 (no. 12) der Verzameling aangehaalde circulaire, van den 10 April 1829, no. 473.

Men heeft gevraagd, welk regt van registratie gevorderd moest worden op twee notariële akten, in den jare 1831 opgemaakt, waarbij in eene de kooper, in de andere erfgenamen, hunne regten bekomen hebbende van personen, die, onder de vorige wetgeving, vaste goederen hadden verkregen, tegen eenen jaarlijkschen canon, — overeenkomstig de voorwaarde, in den erfpachtsbrief vervat, dat, bij verkoop of overgang bij versterf dier goederen, door den nieuwen bezitter een nieuwe erfpachtstittel zou worden genomen en gegeven, — den nieuwen titel, ten behoeve van het domein, als rentheffer, en door wiens agent zulks aangenomen werd, verklaarden daar te stellen.

Op deze en dergelijke akten, ook ten behoeve en in tegenwoordigheid van bijzondere personen, als rentheffers, opgemaakt, was, door eenen ontvanger, die geene bepaalde reden zijner heffing wist te geven, dan eens het regt van 4, dan dat van 2 per cent gevorderd; dan hietegen werd opgemerkt, dat op deze akten slechts het vaste regt van 80 cents verschuldigd kon zijn, naar aanleiding van art. 68, § 1, no. 44 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, waarbij aan dat regt zijn onderworpen verklaard de nieuwe titels van renten, waarvan het bestaan door contracten in behoorlijken vorm bewezen is, en voorts van de beslissing, medegedeeld in art. 508 der Verzameling, houdende, dat geen proportioneel regt verschuldigd is, wanneer een kooper eenen nieuwen titel geeft.

Wat de heffing van het regt van 4 per cent betrof, merkte men op, dat, *ingeval* de akten hier *niet als eenvoudige nieuwe titels moesten beschouwd worden*, en voor zoo verre de oorspronkelijke titels daarin niet waren aangehaald, dat regt inderdaad verschuldigd scheen, naar aanleiding van de hierboven aangehaalde en in art. 36 der Verzameling voorkomende circulaire, van den 27 Februarij 1818, waarin geleerd wordt, dat het regt verschuldigd is op akten, houdende erkenntenis van erfpachten, voortspruitende uit den afstand van onroerende goederen, zoo als die in de Noordelijke provincien bestaan, wanneer daarvan geene geregistreeerde, of van de registratie vrijgestelde titels worden aangehaald, en de eigenaar, te wiens behoefte de erfpacht betaalbaar is, mede verschijnt en de verbindtenis aanneemt.

Den 27 Junij 1832, n°. 11, is de volgende solutie gegeven :

« De Minister van Financien vereenigt zich met het gevoelen, dat op de akte, waarvan in deze de rede is, niet meer dan een vast regt van 80 cents had moeten zijn geheven, uit aanmerking dat de tegenwoordige bezitters van het regt van erfpacht, den nieuwen titel hebben verleden, in voldoening van de bepalingen van het primitive contract, ten gevolge waarvan de vervulling dier verpligting op hen rustte, als verkrijgers van het bedoelde regt, hetzij bij koop, hetzij bij erfenis; mitsdien zullen de te veel gehevene registratieregten, voor zoo verre dezelve niet zijn verjaard, alsnog behooren te worden teruggegeven, terwijl, ten aanzien van soortgelijke contracten, ten behoefte van het domein verleden, en sedert de ontvangst

van Z. M. besluit, van den 8 September 1831, n°. 93, geregistreerd (zie de circulaire n°. 539, § 76, van Deel I der Algemeene Verzameling), alle questie, te dezen opzigte, is nit den weg geruimd.

« Met betrekking tot de te heffen regten op de daarstellingen en overdragen van erfpachten, is wijders, onder de thans nog vigerende wetten, als beginsel aangenomen:

« 1°. Dat de zoogenaamde *oude* erfpachten als onroerende regten behooren te worden aange-merkt;

« 2°. Dat de *overdragen* van dezelve, mitsdien, aan het regt van 4 per cent onderhevig zijn;

« 3°. Dat ditzelfde regt, en niet dat van $\frac{1}{2}$ per cent, op de *afkopen* van dusdanige erfpachten verschuldigd is;

« 4°. Dat, naar aanleiding van dit een en ander, bij de overdragt van een goed, door eenen derden in erfpacht bezeten, geene bijvoeging van het kapitaal van de rente of den canon te pas komt;

« 5°. Dat de akten van daarstelling en overdragt van erfpacht, sedert de invoering der wet van den 10 Januarij 1824 (*Staatsblad* n°. 14), opgemaakt, ten aanzien van de toepassing der wetten op het zegel en de registratie behooren te worden gelijk gesteld met gewone akten van verhuring van onroerende goederen voor eenen bepaalden tijd, zoo als is voorgeschreven bij de gedrukte circulaire van den 14 October 1828, n°. 445 (zie art. 1812 [n°. 76] der Verzameling). Daar dit onderwerp overigens bij de invoering der nieuwe wet van den 16 dezer maand, nader op eenen eenparigen en regelmatigigen voet zal geregeld worden, zoo komt het

doelmatiger voor, het geven van algemeene voorschriften aan al de ambtenaren van het Bestuur, voor het vervolg, tot op dat tijdstip aan te houden (*). »

In een geval, waar, bij notariële akte, van den 14 April 1834, iemand onroerende goederen, bezwaard met eene eeuwigdurende erfpacht van 13 gulden, ten behoeve van het domein, gekocht had voor den prijs van 25 gulden, had de ontvanger het twintigvoudig bedrag der erfpacht bij den koop-prijs, van 25 gulden, gevoegd, over deze gezamenlijke som het regt van 4 per cent, en bovendien dat van 2 per cent, wegens de instelling der rente, op de som van 260 gulden, gevorderd.

Tot verdediging dezer heffing, werd gezegd: 1°. Dat het alléén zou geweest zijn, ingeval de koop den opstal van het huis had ten onderwerp gehad, dat het regt slechts over den bedongen prijs en de kosten zou hebben moeten berekend worden, maar dat, wijl hier niet alléén de gebouwen, maar ook tevens het regt, dat de verkooper op den grond of het erf had, gekocht was, tegen betaling van de bedongen erfpacht, naar aanleiding van art. 15, n°. 6 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, in verband beschouwd met art. 13,

(*) Zie de latere circulaires van den 8 Augustus 1832, n°. 555, en van den 30 October 1834, in Deel IV, § 41, en in de laatst vorige § van het tegenwoordige Deel opgenomen, en de daarin aangehaalde artikelen der Verzameling en vroegere §§ van dit werk; en men lette er vooral op, dat de wet van den 10 Januarij 1824, bij de latere, en in de noot, op bladz. 265 hiervoren, aangehaalde, wet, eene belangrijke wijziging heeft ondergaan.

derde alinea der wet van den 16 Junij 1832, het twintigvoudig bedrag van de erfpacht bij den koopprijs, voor de berekening van het regt, gevoegd moest worden; 2°. Dat, daar uit de akte niet duidelijk bleek, of de rente voor eene som gelds, of tegen den afstand van onroerende goederen was ingesteld, ook de heffing van het regt, wegens die instelling, overeenkomstig scheen met het geleerde in Deel V, § 26, bladz. 122 van dit werk.

Bij decisie van den 20 November 1834, no. 47, is, — hoofdzakelijk op grond, wat het eerste punt betreft, dat, volgens het stellige voorschrift, vervat in art. 13, § 1, vierde alinea der wet van den 16 Junij 1832, de jaarlijksche of op onbepaalde tijden voldaan wordende uitkeeringen, huur of pachten aan den eigenaar van goederen op erfpacht of op vaste beklemming uitgegeven, *niet begrepen zijn onder de lasten*, welke, voor de berekening van het regt, bij den koopprijs van den eigendom moeten worden gevoegd (zie ook Deel IV, § 51 van dit werk), en, wat het tweede betreft, dat het regt, wegens de instelling der renten, overeenkomstig het geleerde in de circulaires, in den aanvang dezer § aangehaald, van den 27 Februarij 1818 en 10 April 1829, niet geheven kon worden, daar de renten hier blijkbaar, tegen den afstand van onroerend goed waren, ingesteld, en niemand, bij de akte, van wege het Bestuur der domeinen, tegenwoordig was, om de erkenenis, in deszelfs naam, aan te nemen, — de teruggave verleend van al datgene wat, op de onderwerpelijke akte, meer was gevorderd, dan het regt van 4 per cent, op den koopprijs van 25 gulden, met bijvoeging der kosten.

Op dienzelfden dag, 20 November 1834, heeft Zijne Excellentie de Minister van Financien, onder n°. 588, de volgende circulaire aanschrijving, op dit onderwerp, aan de heeren Gouverneurs der Noordelijke provincien doen afgaan:

« De door het Hoog Gerechtshof, bij onderscheidene arresten, aangenomene leer, ten gevolge waarvan, bij de gedrukte circulaire n°. 567, is voorgeschreven, om, voortaan, op akten van *boedelscheiding*, *huwelijkscontracten* en *ontbindingen van compagnieschap* geen obligatierecht te heffen, wegens de daarin vermelde schulden, ten behoeve van *derden, welke bij die akten geene partijen zijn geweest*; welke leer gegrond is op de overweging, dat eene zoodanige akte is eene *res inter alios acta*, waaruit die schuldeischers alzoo geen titel kunnen ontleenen (*), heeft aanleiding gegeven om nader te onderzoeken, of niet, ten gevolge van dat beginsel, de circulaire n°. 6, nader bij de circulaire n°. 473, § 8 bekrachtigd, zou behooren te worden gewijzigd.

« Ten gevolge van dit onderzoek is het mij voorgekomen, dat het bij die circulaire gemaakte onderscheid, volgens hetwelk, wanneer, bij akten van eigendomsovergang van vaste goederen en testamenten, de betaling van op het overgedragene goed gevestigde renten wordt opgelegd, het regt van vestiging van renten, om het even of de rentheffer daarbij al dan niet tegenwoordig is, moet worden geheven, zoodra de oorsprong van

(*) Zie Deel V, § I.

die renten is het geven van eene som gelds, en niet het aliëneren van het bewuste goed, niet wel met de sedert door het Hoog Gerechtshof aangenomene leer kan worden overeengebracht.

« Dat onderscheid toch rust op den grond, dat eene vestiging van rente zou zijn eene *unilaterale* akte, en alzoo, tot het volmaken derzelve, de tegenwoordigheid of medewerking van den rentheffer niet vereischt wordt; doch zulks is nog des te meer het geval met eene schuldbekentenis; en vermits het, desniettegenstaande, thans, zoo als hier voren is aangemerkt, eene gevestigde regtsleer is, dat een gewone schuldeischer, uit de vermelding en aanbedeeling van zijne schuld, in de akten, waarvan in de circulaire n°. 567 wordt gesproken, geenen titel kan erlangen, als zijnde eene *res inter alios acta*, zoo vloeit daaruit noodwendig voort, dat hetzelfde beginsel nog meer ten aanzien van renten moet gelden; daar er toch geene reden bestaat, om aan eene zoodanige vermelding eener *rente* meer kracht toe te kennen, dan aan die eener gewone *schuldvordering*.

« Dien ten gevolge heb ik de eer U Hoog Ed. Gestr. te kennen te geven, dat het bewuste onderscheid, bij de circulaire n°. 6 gemaakt, voortaan als vervallen moet worden beschouwd, zoo dat, in de daarbij bedoelde gevallen, zoodra de rentheffer geene partij bij de akte is, geen regt van vestiging van rente moet geheven worden, om het even of de rente uit het geven eener som gelds, dan wel uit den afstand van vaste goederen voortvloeit; terwijl ik tevens de eer heb U Hoog Ed. Gestr. te verzoeken, mij wel de ontvangst dezer circulaire te willen berigten. »

§ 34.

SUCCESSIONEN. — VERZWIJGING.

Kan men de bij art. 15 der wet van den 27 December 1817 bedreigde boete vorderen, wegens verzwijgingen, in memorien van aangiften in successiezaken, wanneer dezelve hersteld worden, zonder dat deswege geregtelijke vervolgingen zijn ingesteld?

Bij de in art. 1625 (n°. 10) der Verzameling, aangehaalde circulaire van den 29 Maart 1827, n°. 305, is te kennen gegeven, dat, het arrest van het Hoog Gerechtshof te Brussel, van den 10 Februarij 1825, in art. 1323 der Verzameling opgenomen, door een later arrest van hetzelfde Hof (dat van den 16 Maart 1826, in art. 1577 medegedeeld), in een volkomen gelijksoortig geval bevestigd zijnde, het, ter bevordering, onder anderen, van eene eenparige toepassing der wet, noodzakelijk scheen die uitspraak, naar luid van welke de boete van het dubbel regt, bij art. 15 der wet van den 27 December 1817 bedreigd, niet kan gevorderd worden, wanneer de oorspronkelijke aangegevene waarde van onroerende goederen of van hypothecaire schuldvorderingen, na het verstrijken der zes weken, voor de verbetering toegestaan, vermeerderd wordt, algemeen te doen opvolgen; dan daarbij is tevens aangemerkt, dat, ten einde door sommigen, uit die aanschrijving, geene aanleiding genomen mogt worden,

om te beproeven 's Rijks regt te verkorten, door de onroerende goederen of hypothecaire schuldvorderingen, in de oorspronkelijke memorie van aangifte, verre beneden derzelve wezenlijke waarde te brengen, met oogmerk, om, bij het ontdekken, dat 's Rijks ambtenaar geregtelijke vervolgingen wil aanvangen, eene nadere aangifte in te leveren, en ten minste zich tegen betaling van boete te beveiligen, dezen ambtenaren ernstig moest worden aanbevolen om de waarderingen van onroerende goederen en van hypothecaire schuldvorderingen, in memorien van aangiften voorkomende, steeds naauwlettend na te gaan, en om, in alle gevallen, waarin daartoe termen zijn, de geregtelijke waardering zoo min mogelijk nit te stellen, alsmede om nimmer, met de belanghebbenden, in eenige woordenwisseling daarover te komen, of in onderhandeling, over eene prijsvermeerdering en bijbetaling, te treden, vóór dat het regt om de waardering te doen plaats hebben, aan het Bestuur verzekerd zij.

Hoezeer de aangehaalde arresten en het zoo evengemelde voorschrift alléén ten onderwerp hebben de, in de eerste zinsnede van art. 15 der wet van den 27 December 1817 bedoelde, ongenoegzame aangifte van de waarde, der in eene nalatenschap begrepene onroerende goederen en hypothecaire schuldvorderingen, zoo heeft men toch gemeend, dat dezelfde gronden, welke, tot staving van dit gevoelen waren aangevoerd, ook geacht moesten worden van toepassing te zijn op de, bij de tweede zinsnede van dat zelfde artikel vermelde, ten nadeele van 's Rijks schatkist verzwegene of verkeerdelijk aangegevene legaten, giften of graden

van verwantschap, en dat alzoo de daarbij bedreigde boete eener som, met het regt van successie, deswege verschuldigd, gelijk staande, niet moet worden gevorderd, zoo de verzwijging of verkeerde opgaven vrijwillig door de belanghebbenden, of zelfs slechts vóór dat eenige geregtelijke vervolgingen zijn aangevangen, behoorlijk hersteld worden.

Bij decisie van den 26 December 1829, n°. 84, is dan ook, met verwijzing naar de boven omschreven circulaire van den 29 Maart 1827, en aanhaling der decisie van den 24 November daaraanvolgende (art. 1721 der Verzameling, Deel XXI, bladz. 194), te kennen gegeven, dat, mits het verschuldigde regt dadelijk betaald werd, geen verder gevolg moest worden gegeven, aan de ingestelde vordering ook van het dubbel regt, in een geval, alwaar, in de memorie van aangifte, geene melding gemaakt was van zeker legaat van 300 gulden, waarvan de aangevers beweerden geene kennis vroeger gehad te hebben, als, bij eene olographische beschikking, die in handen der bevoordeelde gebleven was, gemaakt zijnde, en waaromtrent, op de eerste waarschuwing des ontvangers, aangifte was gedaan.

Bij eene andere decisie, van den 24 Februarij 1830, n°. 98, is insgelijks, naar aanleiding van het geleerde, bij de boven aangehaalde circulaire van den 29 Maart 1827, n°. 305, voorgeschreven om geen dubbel regt, als boete, maar alléén de bijbetaling van het enkel regt te vorderen, uit hoofde van in de memorie van aangifte eener nalatenschap verzwegene legaten, doch die later, vrijwillig en zonder dat eenige geregtelijke vervolgingen uit dien hoofde

waren ingesteld, bij nadere memorie waren aangegeven.

Vrouw H. stierf den 10 September 1830. Haar echtgenoot, met wien zij in gemeenschap van goederen was gehuwd geweest, en die tot executeur-testamentair van hare nalatenschap was benoemd, diende, den 7 Maart 1831, de memorie van aangifte harer nalatenschap in, waarin gezegd werd, dat zij kinderloos was overleden, haren vader nalatende, en het beschikbaar gedeelte van hare nalatenschap aan haren echtgenoot besproken hebbende. De ontvanger beschouwde alzoo deze nalatenschap als voor een vierde in de regte lijn te zijn vervallen, en voor dat vierde vrij van het regt van successie te zijn. Hij vorderde, over de overige drie vierden der overledene echtgenoot opgekomen, het regt van 4 per cent, en dit regt werd, den 17 Mei 1831, voldaan, na dat de deugdelijkheid der memorie van aangifte, op den 2 dier maand, en alzoo na het verstrijken van den termijn van zes weken, voor de verbetering toegestaan, bij eede was bevestigd.

Het bleek later, dat de vader der overledene reeds op den 20 October 1830, alzoo lang vóór de indiening der memorie van aangifte, het hem aangekomen erfdeel gaaf en eenvoudig, bij de regtbank, had gerepudieerd, en vermits dit erfdeel derhalve beschouwd moest worden aan zijnen zoon, broeder der overledene, te zijn opgekomen, zoo noodigde de ontvanger den heer H., bij waarschuwing, van den 15 Julij 1831, uit, om de aangifte te verbeteren, en over het vierde gedeelte der nalatenschap, dat te voren vrij van het regt was

gebleven, het regt van 4 per cent, en even veel voor boete, krachtens art. 15 der wet van den 27 December 1817, benevens de verhoogeningen, te voldoen.

Hierop is, den 17 Augustus 1831, n°. 3, de volgende solutie gegeven:

« Gelet op art. 4, 14 en 15 der wet van den 27 December 1817;

« In aanmerking nemende dat niet blijkt, dat de ontvanger, ter onderwerpelijke zake, geregelijke vervolgingen heeft gedaan;

« Overwegende dat dus geene boete schijnt te kunnen gevorderd worden;

« Gelet, te dien aanzien, op de circulaire van den 29 Maart 1827, n°. 305, op de decisie van den 24 November 1827, art. 1721 der Verzameling van decisien enz., op die van den 26 December 1829, n°. 84 (zie bladz. 282 hiervoren), alsmede op die van den 24 Februarij 1830, n°. 98 (idem);

« Overwegende dat bij gemelde decisien is aangenomen, dat de beginselen, welke ten grondslage zijn gelegd van het arrest, in de gedachte circulaire vermeld, even zeer behooren gevolgd te worden bij de toepassing van het laatste gedeelte van art. 15 der wet, als bij die van het eerste gedeelte van hetzelfde;

« Overwegende 1°. dat reeds bij vonnis van den 15 Julij 1819, art. 379 der vorengemelde Verzameling, is beslist, dat het eerste gedeelte van art. 14 der wet in verband staat, mede met het laatste gedeelte van art. 15 derzelve, en 2°., dat de decisie van den 8 November 1823, art. 1181 der Verzameling, is vervallen, door het arrest, in meer-gemelde circulaire opgenoemd:

« Heeft goedgevonden en verstaan,

« Den heer Gouverneur te magtigen, om aan de vordering der boete geen gevolg te doen geven, indien, ter onderhavige zake, geene geregtelijke vervolgingen zijn gedaan, en de verzoeker, binnen veertien dagen na de dagteekening dezer, de gedane aangifte verbetert, en tevens het verschuldigde regt voldoet. »

Men voerde hiertegen in substantie aan:

« Dat het gewijsde van het Hof te Brussel, van den 16 Februarij 1825, toepasselijk was op het geval van verhooging van waarde, uit eigene beweging, zonder eenige voorafgaande vervolging of bedreiging, aangeboden; terwijl het in de onderwerpelijke zaak *in confesso* was, dat eene waarschuwing was afgegeven, met bedreiging van vervolging, dat de regtmatigheid van des ontvangers begrip was tegengesproken en geene suppletoire aangifte gedaan, zoodat hier geene gelijkheid van beweegredenen schenen te bestaan, en de *ratio æquitatis*, welke het Hof van Brussel bewogen had, te eenenmale ontbrak.

« Dat de schrijver der Verzameling, dit gewijsde mededeelende, er bij had gevoegd (art. 1323): « dat « de beginselen, bij dat arrest aangenomen, zoodanig « afweken van de leer, steeds te voren gevolgd, dat « de nitspraak waarschijnlijk op *eenige bijzondere om-* « *standigheden berustte, welke die zaak aanbood,* « en dat het Bestuur dan ook, desnietteenstaande, « voorgeschreven had, om de cassatie voor *hetzelfde* « Hof te vervolgen, van andere vonnissen, in dien « geest uitgesproken. »

« Dat er, in der daad, in dat geval, eene bijzondere

omstandigheid bestond: de *vrijwillige* herstelling namelijk eener onnaauwkeurigheid; dat deze met fraude gelijk te stellen, zoo zeer tegen alle denkbearlden van goede tronw en zedelijkheid aandruischte, dat zelfs, bij de beraadslaging over het ontwerp der wet, van den 27 December 1817, door al de afdeelingen der Staten Generaal het verlangen te kennen gegeven werd, dat de wet geene strafbepaling in mogt houden tegen dengenen, welke, zelfs na het afleggen van den eed, *vrijwillig* zijne aangifte zou verbeteren, *zonder daartoe opgeroepen* te zijn geworden.

« Dat een tweede gelijksoortig arrest (art. 1577 der Verzameling) aanleiding had gegeven tot de circulaire n°. 305, inhondende, dat, *ten minste voor zoo veel het ressort van het Hof te Brussel betrof*, geene boete kon gevorderd worden, wanneer de goederen vóór het aanvangen van vervolgingen werden verhoogd; dat echter daarbij, opdat partijen niet beproeven zouden 's Rijks regten te verkorten, bepaald was, dat alle woordenwisselingen vermeden, en *dadelijk* de geregtelijke vervolgingen aangevangen moesten worden.

« Dat de leer van het Hof van Brussel, zoo zeer door bovengemelden schrijver gelaakt, in der daad niet dan in het ressort van dat Hof verbindend was, en dat, zoo men begrepen heeft, nadat diezelfde leer bij een tweede arrest was bevestigd, ter bevordering eener eenparige toepassing, en om der billijkheids wille, dezelve ook elders als verbindend te moeten verklaren, deze redenen, sedert den opstand van het jaar 1830, schenen te hebben opgehouden, en het Bestuur, hetwelk weleer tweemaal

en voor hetzelfde Hof tegen dat aangenomen beginsel was opgetreden, dus weder in deszelfs geheel was, om de wet in haren oorspronkelijken en waren zin te doen toepassen, zonder de gelijkheid van alle ingezetenen voor de wet eenigermate te verkorten; dat het Bestuur dus wederom kon verklaren, gelijk het vroeger gedaan had, dat art. 14 der wet *niet* met het laatste lid van art. 15 in verband stond, hoezeer de toenmalige solutie eene *vrijwillige verbetering* betrof, en de beslissing van den 24 December 1829, n°. 84, kon intrekken; daar deze alléén rustte op de jurisprudentie van het Hof te Brussel, en slechts op gronden van *billijkheid*, en toen dezelve tot bevordering der eenparigheid noodig scheen, gegeven was, terwijl dezelve, bovendien, de *vrijwillige* herstelling eener verzwijging betrof, hetgeen *hier* in geenen deele het geval was.

« Dat eindelijk de verzwijging eener devolutie van vruchtgebruik, geene verzwijging van eene gift of een legaat, noch van eenen graad van verwantschap kon heeten, en 'de decisie van den 24 November 1827 dus een geheel onderscheiden geval betrof, waarbij slechts *subsidiair* van het niet aanvangen van vervolgingen de rede was. »

Het Bestuur heeft nogtans dezé redenen niet van genoegzaam belang geacht, om daarom op het verledene en het later aangenomene beginsel terug te komen, en, bij decisie van den 31 Augustus 1831, n°. 16, is, in substantie, met bevestiging der hierboven op bladz. 284 vermelde solutie van den 17 dier maand, n°. 3, te kennen gegeven, dat in den toestand, waarin de zaak zich destijds bevond, de boete, bij het laatst gedeelte van art. 15 der

wet van den 27 December 1817 bedreigd, *niet* geacht kon worden vorderbaar te zijn, dan nadat geregtelijke vervolgingen zouden zijn ingesteld; dat het derhalve wenschelijk geweest ware, dat de ontvanger, vooral daar *hij* de goede trouw der aangevers scheen te verdenken, naar de bestaande voorschriften gehandeld had, en dadelijk vervolgingen had ingesteld, gelijk hij nog doen kon, bijaldien de nadere aangifte en de bijbetaling niet gedaan mogten worden binnen de veertien dagen, bij de solutie van den 17 Augustus 1831 daartoe verleend.

Eindelijk is, in overeenstemming hiermede, bij decisie van den 18 Januarij 1834, no. 32, te kennen gegeven, dat geene boete moest worden gevorderd, wegens de verzwijging, in de memorie van aangifte eener nalatenschap, van legaten, ten aanzien van welke het verschuldigde regt, nogtans later was voldaan, zonder dat, uit dien hoofde, geregtelijke vervolgingen waren ingesteld.

§ 35.

SUCCESSIEN. — LEGAAT. — AFSTAND VAN ERFENIS. —
NATUURLIJK KIND.

Is het voldoende, om ontheven te zijn van de voldoening der regten, op legaten verschuldigd, tot uitkeering waarvan reeds in de memorie van aangifte gezegd was, dat de erfgenamen

zich verzetten , dat , later , akten van afstand , door de legatarissen , worden bijgebracht ?

Kan de afstand van een legaat , door een in overspel verwekt kind , beschouwd worden als geheel vrijwillig en zonder eenige uitkeering of geschenk te hebben plaats gehad , al blijkt het , dat , tevens of omtrent op datzelfde tijdstip , aan hetzelfde eene som gelds is uitgekeerd , voor deszelfs afstand van alle regt van onderhoud , aan hetzelfde , volgens art. 762 des Burgerlijken Wetboeks , toekomende ?

In de , door eenen executeur-testamentair ingediende , memorie van aangifte eener nalatenschap , in de rechte lijn , door de kinderen des overledenen , geërfd wordende , kwamen verscheidene legaten voor , waaronder sommige aan eenige onechte kinderen , en bepaaldelijk aan een in Frankrijk woonachtig onecht kind (*natuurlijke dochter* , werd in het testament en in de memorie van aangifte gezegd) , eene som van 4,000 gulden besproken was.

« Tegen al deze gemaakte en besproken legaten , is echter aan den ondergeteekenden executeur , » (luidde die memorie) « eene insinuatie beteekend , door den denrwaarder , den , denzelfden dag geregistreerd , waarbij , namens de hierbovengemelde wettige kinderen en erfgenamen , aan hem , executeur , wordt geïnterdiceerd om eenig gevolg te geven , of executie te doen *aan een eenig* der gemaakte legaten , hetzij in eigendom , hetzij in vruchtgebruik , zonder dat daartoe door de insinnanten schriftelijk consent gegeven zij ; protesterende tegen alles , wat in strijd met gezegde insinuatie zon

worden gedaan. » — Ten slotte van die memorie was gezegd: « door dit overlijden is geen fideicommiss gedevolveerd, noch vruchtgebruik vervallen, en van deze nalatenschap, welke geheel in de rechte lijn geërfd wordt is geen regt verschuldigd, als zijnde daarvan, bij art. 45, § 1 der wet van den 16 Junij 1832, geheel vrijgesteld; terwijl, ten opzichte der besproken legaten, de uitkeering (immers voorlopig) onuitgevoerd blijft, ingevolge de hierboven mede aangehaalde insinuatie van interdictie. »

De ontvanger vorderde eerst bij waarschuwing, en vervolgens bij dwangschrift, op den 11 Mei 1833 beteekend, het regt over het bedrag der besprokene legaten, benevens de tiende verhooging voor verzuimde betaling, binnen den bij de wet bepaalden termijn. Deze regten en verhoogde regten werden voldaan, doch onder protestatie, met aanmerking, dat hier de zoogenaamde *natuurlijke* kinderen eigenlijk *onechte* kinderen waren (*), zoodat de legaten, te hunnen behoefte gemaakt, van regtswege vervallen en nietig waren, en, ten gevolge daarvan, tot geen regt van successie aanleiding

(*) Men zal waarschijnlijk moeten lezen, *kinderen in overspel verkregen*, want de benamingen van *natuurlijke* kinderen en *onechte* kinderen, of *onwettige* kinderen (men zie HUGO DE GROOT, *Inleiding tot de Hollandische Regtsgeleerdheid*, Boek I, Deel X) komen ons voor dezelfde beteekenis te hebben; met dat verschil alléén, dat de uitdrukking, *natuurlijk* kind, meer bepaaldelijk, zoo niet uitsluitend, met betrekking tot den vader gebezigd wordt. — Zie ook WEILAND en LANDRÉ, *Woordenboek der Nederduitsche Synonimen*, Deel I, blad. 199.

konden geven; met voorbehoud, dien ten gevolge, om teruggave te vragen, zoo wel van de tiende verhooging, als van het regt, ter zake van elk legaat, dat later zou bewezen worden, door afstand vervallen, of door regterlijke uitspraak vernietigd te zijn.

De executeur legde in der daad later twee, in Frankrijk opgemaakte, akten over; zijnde de eene eene notariële akte, van den 17 Augustus 1833, waarbij de natuurlijke dochter, aan welke een legaat van 4,000 gulden besproken was, verklaarde, zonder eenige voorwaarde, gaaf en eenvoudig, van het zoo evengemelde legaat van 4,000 gulden afstand te doen; de andere eene onderhandsche akte, insgelijks in Frankrijk, drie dagen te voren, en alzoo den 14 Augustus 1833, opgemaakt, waarbij diezelfde dochter verklaard had eene som van 3,000 franken ontvangen te hebben, eensgelds, en daartegen afstand te doen van alle regt van alimentatie, welke zij, tegen gemelde nalatenschap zou kunnen doen gelden; vragende de executeur alzoo teruggave van de, ten aanzien van dit legaat, betaalde regten.

Hiertegen voerde men aan, dat men deze twee akten in verband met elkander moest beschouwen, als wanneer duidelijk blijken zou, dat de afstand niet eenvoudig en onvoorwaardelijk geweest was; eenig geval, waarin het legaat, bij art. 46 der wet van den 16 Junij 1832, van het regt is vrijgesteld, en dat geene teruggave alzoo, hetzij voor het geheel, hetzij ten deele, anders dan bij wijze van *speciale gunst* zou kunnen worden verleend.

Met dit gevoelen kunnen wij ons bezwaarlijk vereenigen.

Bij art. 46 der zoo evengemelde wet is, wel is waar, gezegd, dat degene, op wien eene erfenis of legaat, ten gevolge van verwerping, door den ingestelden erfgenaam of legataris, vervalt, verplicht is, in persoon, op de wijze en ter plaatse en binnen den termijn, bij art. 13 der wet van den 27 December 1817 voorgeschreven, bij eede te verklaren, dat hij noch regtstreeks, noch door tusschen gestelde personen, voor die verwerping iets uitgekeerd, afgestaan of geschonken, noch zich dienaangaande tot eenige uitkeering of schenking voor het vervolg verbonden heeft; dat de expeditie van het proces-verbaal dezer eedsaflegging, binnen den termijn, bij gezegd art. 13 bepaald, moet worden ingediend ten kantore, alwaar de aangifte der nalatenschap gedaan is, en dat de eed alléén niet behoeft afgelegd te worden, in het geval, dat, door de verwerping der erfenis of van het legaat, geen minder regt van successie verschuldigd is geworden, dan dat, hetwelk door den afstand doende zou zijn betaald, bijaldien hij de erfenis of het legaat had aanvaard; maar er is niet gezegd, dat, voor het geval dat die eed *niet* binnen den bepaalden termijn afgelegd wordt, het regt verschuldigd en aan de schatkist verkregen wordt, *als of de afstand geene plaats had gehad*; maar alléén, dat, bijaldien de eed niet afgelegd, of de expeditie van het proces-verbaal niet binnen den vastgestelden termijn ingeleverd wordt, *eene boete* van 25 gulden, voor iedere week verzuim, verbeurd zal zijn; en, wat de bedenking betrof, dat de twee ingeroepene akten in verband met elkander moesten worden beschouwd, en den, daaruit opgeworpenen twijfel, of de afstand

van het legaat wel geacht kon worden zoo geheel onvoorwaardelijk en zonder retributie te zijn geschied, zoo bewees niets de gegrondheid van die verdenking; terwijl, integendeel, de bewoordingen van den alhier voorgeschreven' eed, zoo dezelve afgelegd werd, eenen genoegzamen waarborg tegen alle ontduiking scheen op te leveren.

Bij decisie van den 18 Januarij 1834, no. 49, is den executeur te kennen gegeven, dat in zijn verzoek, zoo als hetzelfde was liggende, niet kon getreden worden; doch is, dienonverminderd, de noodige magtiging verleend, om het regt met de opcenten, mitsgaders de tiende verhooging van hetzelfde, voor zoo veel het legaat van 4,000 gulden betrof, zonder eenige inhouding voor kosten van beheer, terug te geven, indien, vóór het invallen der verjaring, bij § 4 van art. 26 der wet van den 27 December 1817 bepaald, aan het voorschrift van art. 46 der wet van den 16 Junij 1832 werd voldaan.

§ 36.

SUCCESSIEN. — SCHULDEN. — PERIODIEKE UITKEERING.

In hoe verre kan, van het actief van eene nalatenschap, in de memorie van aangifte, voor de berekening van het regt van successie, eene periodieke uitkeering worden afgetrokken, welke gezegd wordt volgens een daarin aangehaald contract te zijn verschuldigd; — en in hoe verre is, opzooda-

nige periodieke uitkeering, eenig regt van successie, als legaat beschouwd, verschuldigd?

In de memorie van aangifte der nalatenschap van iemand, die op den 13 Augustus 1833 was overleden, was de volgende post gebragt:

« De nalatenschap is belast met eene jaarlijksche uitkeering aan R., te D., ond 37 jaren, van 1,050 gulden, gedurende haar leven, volgens contract van den 11 April 1826, berekend op acht jaren levens, bedraagt de som van f 8,400.00.»

De ontvanger heeft gemeend, niet alléén dezen post uit het actief te moeten verwerpen, maar ook over de som van 8,400 gulden, het regt van 10 per cent te moeten vorderen; die uitkeering als het legaat eener periodieke uitkeering, aan R., beschouwende.

Dit gevoelen was nogtans geheel ongegrond. Als schuld beschouwd, was de dagteekening der akte, waarbij dezelve was daargesteld, aangehaald, in de memorie, waarvan de deugdelijkheid bij eede bevestigd was; zoo dat deze eene schuld was, waarvan, in den geest der wet van den 27 December 1817, eene *akte bestond*; terwijl de voldoening dier uitkeering, door een *contract*, reeds bij het leven, ja verscheidene jaren vóór den dood aangenomen, en waarschijnlijk ook vroeger betaald geworden zijnde, dezelve nimmer als een legaat kon worden beschouwd; en, al had de voldoening niet vroeger plaats gehad, al ware, namelijk, bij het contract van het jaar 1826, overeengekomen geweest, dat de jaarlijksche uitkeering eerst met of na het overlijden *aanvangen* zou, dan zon die uitkeering nog niet eene

beschikking van milddadigheid geweest zijn, welke, door het overlijden, verkregen werd, maar krachtens een, onder de levenden aangegaan, wederzijdsch verbindend contract, verschuldigd geweest zijn. De belanghebbenden bepaalden zich alzoo bij insinuatie de regten aan te bieden, welke, volgens de door hen ingediende memorie, verschuldigd waren.

Zijne Excellentie de Minister van Financien heeft, den 18 Januarij 1834, no. 39, de volgende decisie gegeven :

« Gelet op de arresten van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 28 Julij 1824, van den 4 Junij 1828, en van den 29 Februarij 1827, Verzameling van decisien, enz., art. 1235 en 1851, en Algemeene Verzameling, Deel II, § 82, nopens het vorderen van bewijs voor aangegevene schulden ;

« Gelet op de laatste overwegende van het arrest van het Hoog Gerechtshof voornoemd, van den 31 October 1827, Verzameling art. 1714, betrekkelijk de bevoegdheid van de belastingschuldigen, tot aanbod van het regt, hetgeen zij meenen dat aan den lande moet worden betaald ;

« Gelet mede op de solutie van den 28 Julij 1832, no. 36, en andere, tot de zaak betrekkelijke, decisien, Algemeene Verzameling, Deel V, § 7, nopens het lijden van periodieke schulden, ten laste van eenen boedel :

« Heeft goedgevonden en verstaan,

« Den heer Staatsraad, Gouverneur te magtigen, gelijk geschiedt bij deze, om het regt, zoo als hetzelfde bij de insinuatie van den 27 December 1833 is aangeboden, zonder vordering van boete

en kosten, te doen aannemen, en alzoo de schuld te lijden, doch nadere vervolgingen te laten doen, tot invordering van regt en boete, naar art. 15 der wet van den 27 December 1817, indien bewezen kan worden, dat de bedoelde uitkeering als gift of *legaat* is aan te merken (*).

§ 37.

SUCCESSIEN. — SCHULDEN. — BEGRAVENISKOSTEN.

In hoe verre kunnen, in het passief van de memorie van aangifte eener nalatenschap, gelden toegelaten worden, welke, in den na het overlijden opgemaakten inventaris, gezegd zijn aan den overledenen ter leen te zijn verstrekt; of welke opgegeven worden later, uit den boedel, uit hoofde van eene door den overledenen aangegane borgstelling, en wegens begraveniskosten te zijn betaald?

Onder het passief van de memorie van aangifte eener nalatenschap, waren de volgende drie posten begrepen:

« 1°. De helft eener som van 80 gulden, welke

(*) Tot dit laatste schijnt weinig aanleiding te kunnen zijn, vooral sedert de beginselen, ontwikkeld in het later arrest, van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 9 April 1834 (men zie vooral de laatste overweging van hetzelfde), in § 2, op bladz. 33, van het tegenwoordige Deel voorkomende.

W. V., blijkens den inventaris, wegens geleende gelden, te vorderen heeft, ten bedrage van . f 40.00

« 50. De helft eener som van 1,350 gulden, betaald ten behoeve der gravinne van W., wegens door J. K., aan dezelve verschuldigde pacht, over 1832, en waarvoor zich de afgestorvene, gezamenlijk met bovengemelden W. V., tot borgen hadden gesteld, en waarvan, vermits het bekend onvermogen des oorspronkelijken schuldenaars, niets te reconvreren is, bedragende f 675.00

« 70. De som van 65 gulden, wegens betaalde doodschulden en begraveniskosten . . . f 65.00»

Deze posten werden, bij de berekening van het regt van successie, in het passief niet toegelaten, omdat van de twee eerstgemelde posten, evenmin in die memorie, als in den vroeger opgemaakten inventaris, eenige akte, of ander wettelijk bewijs was aangehaald, en bij dien n°. 7, onder het passief niet was aangegeven het bedrag van begraveniskosten, welke alsnog betaald *moesten worden*, maar van het actief afgetrokken 65 gulden, wegens *betaalde* begraveniskosten, waarvan nogtans geene melding was gemaakt in den, lang na die begravenis, opgemaakten inventaris, waarmede de memorie van aangifte, wat het actief betrof, overeenkwam; zoodat men dacht het daarvoor te moeten honden, dat die kosten reeds te voren betaald, of, op de eene of andere wijze, verevend waren, en niet in mindering van het actief komen konden.

Hiertegen werd aangemerkt, dat het er niets toe deed, of de begraveniskosten gezegd werden betaald te *zijn* of betaald *te moeten worden*; dat de memorie van aangifte, naar luid van de wet, den

staat des boedels moest aanbieden op den dag des overlijdens, als wanneer die begraveniskosten natuurlijkerwijze nog niet *konden* zijn betaald, en dat al waren er, gelijk in het onderwerpelijke geval, geene gereede gelden genoeg, volgens de memorie van aangifte, in den boedel aanwezig, om die kosten te voldoen, dezelve door den executeur of eenen anderen konden zijn voorgeschoten.

Bij decisie van den 18 Januarij 1834, no. 35, is, in substantie, te kennen gegeven, dat, zonder inhouding van eenige kosten, moesten worden terug gegeven de regten, gevorderd wegens den post, onder no. 7, in het passief gebragt, en dat die teruggave zich ook uitstrekken moest tot de twee anderen, bijaldien het bleek dat daarvan akten of andere wettelijke bewijzen bestonden; doch met aanmerking, dat, in dat geval, ook onder het actief moest worden aangegeven de vordering, welke, uit de betaling der daarin genoemde schuld, ten behoeve van den boedel, tegen den gebrekkigen pachter ontstaan moest.

§ 38.

AKTEN VERSCHILLENDE BESCHIKKINGEN INHOUDENDE. —

VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN. —

CONSTITUTIE VAN RENTEN.

Moet, behalve het regt wegens den verkoop verschuldigd, een afzonderlijk regt, wegens de vestiging des titels, geheven worden, op eene akte van verkoop van onroerende goederen,

waarbij aan den kooper de verpligting wordt opgelegd, zekeren jaarlijkschen uitgang, waarmede dat goed bezwaard is, zonder aanhaling van geregistreerden titel, te presteren?

Men meende deze vraag bevestigenderwijze te moeten beslissen, naar aanleiding van het geleerde in de circulaire van den 10 April 1829, no. 473; maar, bij solutie van den 20 November 1834, no. 48, is te kennen gegeven, dat, ten gevolge der nadere circulaire, van dien zelfden dag, 20 November 1834, no. 588 (zie hiervoren § 33), waaraan kortheidshalve verwezen werd, in het vervolg geen regt, wegens vestiging van renten, op akten van den onderwerpelijken aard moest worden gevorderd, naar de voorschriften deswege, vervat in de ingeroepene circulaire van den 10 April 1829, beschouwd moesten worden te zijn gewijzigd.

§ 39.

VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN. — ERFPACHTEN. — LASTEN.

Moet bij den koop prijs van onroerende goederen, als lasten, voor de berekening van het regt, het twintigvoudige bedrag der jaarlijksche oude erfpachten, waarmede hetzelfde bezwaard is, gevoegd worden?

Te Amsterdam was een huis en erve voor den prijs van 3,500 gulden verkocht; welk perceel belast

was met eene oude erfpacht van *f* 48.30, ten behoeve van een der gasthuizen in die stad.

Men was van oordeel dat, bij den prijs van 3,500 gulden, gevoegd moest worden het twintigvoudige bedrag der jaarlijksche erfpacht van *f* 48.30, zijnde 966 gulden, en dat, over het gezamenlijk bedrag, het regt van 4 per cent moest worden gevorderd, aangezien, door de beëindiging van *erfpachtsregt*, voorkomende in art. 13, derde alinea, der wet van den 16 Junij 1832, alléén kon bedoeld zijn het regt van den erfpachter, gelijk ten overvloede bleek, zeide men, uit art. 11, n°. 3 dier zelfde wet, en uit de verwijzing, die, met betrekking tot de wijze van berekening, naar art. 15, n°. 2 der wet van 22 Frimaire 7 jaar werd gedaan, terwijl met *den eigendom*, waarvan twee alineas later van gezegd art. 13 der wet van den 16 Junij 1832 gesproken was, alléén het *dominium directum*, en dus het regt of de eigendom van den erfpachthouder kan zijn bedoeld, waaruit volgen zou, dat, bij den verkoop van vaste goederen, met erfpachten belast, het regt zou moeten berekend worden over den koopprijs, met bijvoeging van het twintigvoudige bedrag der erfpacht, terwijl, bij overdracht van het *dominium directum*, het regt alléén verschuldigd zou zijn op den koopprijs en de lasten, onder welke laatste nogtans de jaarlijksche uitkeering der pacht *niet* zou moeten begrepen worden, vermits die voor den koper geenen last, maar een voordeel uitmaakte.

Hierop werd het volgende geantwoord:

Dat de zoo evengemelde uitlegging strijdig was met de beschikking, van art. 13, n°. 1 der wet van den 16 Junij 1832, want, dat, volgens dit ar-

tikel, onder anderen, aan het regt van 4 per cent onderworpen was de overgang, onder bezwarenden titel, van eeuwigdurende erfpachten, en van den eigendom met zoodanige erfpachten bezwaard;

Dat, onder de eeuwigdurende erfpachten, of, volgens de uitdrukkingen van het tweede alinea van art. 13, n°. 1 der aangehaalde wet, eeuwigdurend *erfpachtsregt*, niet verstaan wordt het regt, om het goed op erfpacht uitgegeven te gebruiken (het *dominium utile*), maar het regt om de erfpachtsrente te heffen (*dominium directum*), en, daarentegen, onder den eigendom met zoodanige erfpachten bezwaard, niet het regt van den pachtheffer (*dominium directum*), maar het goed met erfpacht bezwaard, het *dominium utile*;

Dat, voor de overdragt van eeuwigdurende erfpachten, of het eeuwigdurende erfpachtsregt, *dominium directum*, het regt verschuldigd is op het kapitaal, gelijk staande met het twintigvoudige bedrag der jaarlijksche rente, berekend naar de wijze, bij art. 15, n°. 2 der wet van 22 Frimaire 7 jaar voorgeschreven, zonder dat de koopprijs daarbij in aanmerking kome; en dat, voor de overdragt van den eigendom, met zoodanige erfpachten bezwaard (het *dominium utile*), het regt verschuldigd is op den koopprijs met de lasten, zoo als bij art. 15, n°. 6 der wet van 22 Frimaire 7 jaar is vastgesteld, doch zonder de pacht, aan den eigenaar van het goed, op eeuwigdurende erfpacht uitgegeven, voldaan wordende, te begripen onder de lasten, welke, voor de berekening van het regt, bij den koopprijs van den eigendom van het goed, moeten worden gevoegd (tweede alinea n°. 1, art. 13 der wet van den 16 Junij 1832); zoo dat, dien over-

eenkomstig, in een geval, waar zeker goed, waarvan het *dominium directum* aan het domein toebehoorde, hetwelk jaarlijksch, voor het genot, eene erfpacht van 50 gulden genoot, en het *dominium utile*, voor de som van 600,000 gulden verkocht werd, het regt verschuldigd moest zijn, voor den verkoop van het *dominium directum*, door het domein, over het kapitaal, gelijk staande met het twintigvoudige bedrag der jaarlijksche rente van 50 gulden, en alzoo over 1,000 gulden, en voor den verkoop van het *dominium utile*, door den erfpachter, niet van zijn *erfpachtsregt*, maar van het goed, waarop de pacht is gevestigd, over den vollen koopprijs van 600,000 gulden, en derhalve, op beide verkoopen te zamen, over de werkelijke volle waarde van het goed;

Dat op de in den aanvang dezer § vermelde akte, van verkoop van de buitenplaats . . ., belast met eene eeuwigdurende erfpacht, ten behoeve van het gasthuis, groot f 48.30, het regt, naar deze beginselen, alléén verschuldigd was over den koopprijs van 3,500 gulden, bedragende, tegen 4 per cent, 140 gulden, benevens de verhoogingen; terwijl, zoo het gasthuis deszelfs regt, om de erfpachtsrente van f 48.30 te trekken, verkocht, het regt, wegens dien verkoop, over de som van 966 gulden zou verschuldigd zijn, en alzoo het regt, wegens iederen verkoop, over de waarde van het verkochte voldaan zou zijn.

De Minister heeft zich, bij solutie van den 16 December 1834, n°. 81, met dit laatstgemelde gevoelen vereenigd, onder verwijzing, wijders, naar de circulaire van den 30 October 1834, n°. 587, voorkomende op bladz. 265 hiervoren.

§ 40.

HYPOTHEKEN. — OVERSCHRIJVING. — SCHEIDING.

Moet eene akte, waarbij medeërfgenenamen verklaren de goederen eener nalatenschap, zoo uit roerende als onroerende bestaan hebbende, vroeger, zonder eenige overbedeeling of uitkeering, onderling te hebben gescheiden en toebedeeld, en elkander dezelve alzoo, wederkeerig, in volen en vrijen eigendom over te dragen, bij den hypotheekbewaarder worden overgeschreven, en op welke wijze moet die formaliteit worden verrigt?

Bij art. 23 der wet van den 16 Junij 1832, is bepaald, dat alle akten en vonnissen, voor welker registratie geen regt van eigendomsovergang verschuldigd is, en de scheidingen en licitatieën, voor zoo verre aan de medeërfgenenamen of medeëigenaren, hun aandeel in ieder perceel wordt toegewezen, bij de overschrijving, allóén aan het zegelregt en het salaris van den hypotheekbewaarder onderworpen zullen zijn, wanneer dezelve binnen den bij art. 17 dier wet bepaalden termijn ter overschrijving worden aangeboden; dat, in het tegengestelde geval, dezelve van dien vrijdom verstoken, en aan het enkel regt, op de waarde der over te schrijven goederen, onderworpen zullen zijn, en dat dit regt, vervolgens, met een tiende verhoogd zal worden, voor iedere ingegane maand verder

verzuim; en, bij decisie van den 30 October 1833, no. 39, is, dien ten gevolge, te kennen gegeven, dat dit artikel geacht moest worden van toepassing te zijn op eene akte, ten overstaan van eenen notaris opgemaakt, waarbij de vier medeërfgenenamen in eene nalatenschap verklaard hadden, dat de vroeger in onverdeelde gemeenschap bezeten boedel, bestaande uit meubelen, huisraad, kleederen, gereede gelden, certificaten van inschrijving in het grootboek en onroerende goederen, « nu, onderdaags » luidde de akte, « in der minne, tusschen hen was gescheiden en verdeeld, in vier gelijke deelen, » met aanwijzing der sommen, waarvoor die onroerende goederen aan ieder waren aanbedeeld, « en vermits » werd ten slotte der akte gezegd, « van de voorzegde scheiding, mitsgaders toe- en aanbedeeling, geene beschrijving is opgemaakt; doch het niettemin noodig is, voor het bewijs van eigendom en het rustig bezit van de vermelde onroerende goederen, dat deswege behoorlijk constere, zoo verklaren de comparanten, in hunne hiervoren vermelde relatien en qualiteiten, de bovengemelde, aan de comparanten A., B. en C. toegescheiden, onroerende goederen geheel en al af te staan, ten einde, over het hem respectivelijk toegewezene, door ieder worde beschikt en gedisponeerd, als naar welgevallen; mitadien cederende al zoodanig regt, aktie en eigendom, als de overigen daarin hadden. »

Later is, bij decisie van den 18 Januarij 1834, no. 41, ten aanzien van eene soortgelijke akte, welke de belanghebbenden gemeend hadden, niet aan de overschrijving te moeten aanbieden, kwijtschelding verleend van het regt van overschrijving en de ver-

hoogingen daardoor verbeurd, mits de akte als nog, binnen den termijn van eene maand, tegen betaling van het zegel der registers, en van het salaris van den hypotheekbewaarder, aan de hypothecaire overschrijving onderworpen werd.

* § 41.

ONECHT KIND.

Kan een onecht kind aanspraak maken op de nalatenschap van iemand, die hem eerst staande zijn huwelijk erkend heeft?

Den 13 Julij 1775 werd de geboorteakte opgemaakt van *Jean Claude Gabriel*, zoon van *Nicolas Toussaint Gabriel*, ingezeten van Parijs, en van *Gasparde de Renty*. De vader was afwezig.

Den 29 Mei 1781 werd de huwelijksakte van *Nicolas Toussaint Gabriel*, architect, met *Aimée Martine Massue*, opgemaakt.

Den 20 December 1782 werd *André Toussaint Gabriel* uit dit huwelijk geboren.

Nicolas Toussaint Gabriel erkende in 1784, bij openbare akte, *Jean Claude Gabriel* voor zijn natuurlijk kind.

Na het overlijden des vaders ontstond er geschil tusschen den onechten en den wettigen zoon. De zaak werd in cassatie gebragt, en het Hof sprak, den 24 November 1830, het volgende arrest uit:

- « Gezien art. 337 van het Burgerlijk wetboek;
- « Overwegende dat uit de akte zelve van ge-

boorte van *Jean Claude Gabriel*, bij afwezigheid van *Nicolas Toussaint Gabriel* opgemaakt, en niet door dezen onderteeekend, de erkenning van dit kind, door *Nicolas Toussaint Gabriel*, niet volgen kan;

« Overwegende dat de, naderhand, door dezen laatsten gedane erkenning van gezegden *Jean Claude Gabriel* voor zijnen natuurlijken zoon, welke blijkt uit de, op den 22 September 1784, en alzoo na het huwelijk van gezegden *Nicolas Toussaint*, opgemaakte akte van bekrachtiging, niets kan uitwerken tegen *André Toussaint Gabriel*, uit dit huwelijk geboren, waaruit volgt, dat het arrest door eene tegenovergestelde uitspraak, en door de beslissing, dat *Jean Claude Gabriel*, als erkend onecht kind van *Nicolas Toussaint Gabriel*, geregigd was om de mededeeling te vragen van de bescheiden, van de stukken en van den inventaris der nalatenschap van dezen laatsten, meergemeld art. 337 van het Burgerlijk Wetboek heeft overtreden.

« Op deze gronden, doet het Hof te niet het arrest van het Koninklijke Hof te Parijs, van den 13 November 1826. »

(Art. 10308 van het *Journal de l'Enregistrement et des Domaines*.)

§ 42.

AKTEN VAN OPENBARE INSTELLINGEN. — AANBESTEDINGEN. — VERJARING.

Kan men de regten en dubbele regten van registratie, verschuldigd wegens een ongeregistreerd gebleven proces-verbaal van aanbesteding?

ding van leverancien, aan eene openbare instelling te doen, vorderen, meer dan twee jaren, nadat die aanbesteding heeft plaats gehad, al was dezelve door aanplakbiljetten en door de openbare bladen aangekondigd?

Bestuurders van het gasthuis te Lyon hadden, in de jaren 1822, 1824, 1826 en 1827, openbare aanbestedingen gehouden van eenige voor hetzelfde te doene leverancien.

Deze processen-verbaal werden niet aan de registratie onderworpen, en de Minister van Financien, in Frankrijk, verleende, bij decisie van den 26 Mei 1828, kwijtschelding van de wegens de verzuimde registratie verbeurde dubbele regten, met last om de enkele regten in te vorderen, van den heer P., die aannemer bij al deze aanbestedingen geworden was.

P. kwam in oppositie, en beweerde, onder anderen, ten aanzien van de aanbestedingen, welke in 1822 en 1824 hadden plaats gehad, dat de verjaring, te zijnen behoeve, verkregen was, daar dezelve in het openbaar, en na voorafgaande aanplakking en aankondigingen in de openbare bladen, waardoor het Bestuur, destijds, daarvan kennis had moeten krijgen, geschied waren.

Dit middel werd aangenomen, bij vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Lyon, van den 29 Augustus 1829, dus luidende:

« Met betrekking tot de verjaring,

« Overwegende dat uit het advijs van den Staatsraad, van den 22 Augustus 1810, en de aangenomen jurisprudentie, ter uitlegging strekkende van art. 61 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, blijkt, dat de twee-

jarige verjaring aanvangt te loopen van het oogenblik af, dat de administratie bij magt is geweest, om op eene gemakkelijke en zekere wijze te weten, dat het regt verschuldigd was;

« Overwegende dat, zoo bij de wetten eenige gevallen zijn opgegeven, als deze kennis stellig bepalende, dit slechts op eene aantoonende, geenszins op eene beperkende wijze plaats heeft, als wanneer men dezelve op alle gelijksoortige gevallen moet toepassen;

« Overwegende dat de administratie met geene mogelijkheid, in deze, kon beweren onbekend te zijn geweest met het bestaan der akte, die tot grondslag van haren eisch strekte; dat te allen tijde, in der daad, alle leverancien, zoo wel voor gasthuizen, als voor alle andere openbare gestichten plaats hebben, door middel van aanbestedingen, bij opbod en afslag, op beslotene briefjes, welker eerste grondslag de publiciteit is, en de administratie daarvan alzoo niet onwetend kon zijn, daar deze, gelijk iedereen, met dezelve bekend was gemaakt, door biljetten in alle straten aangeplakt, en door de in de openbare bladen geplaatste aankondigingen; terwijl zij, eindelijk, volgens de wet van 22 Frimaire 7 jaar, de bevoegdheid had om de registers van het bestuur der gasthuizen, even als die der notarissen te raadplegen, zoo dat zij elk jaar de verificatie had kunnen bewerkstelligen, gelijk zij in 1828 voor het eerst gedaan heeft; weshalve dezelve, onwedersprekelijk, niet ontkennen kan in staat geweest te zijn alles te weten.»

Beroep in cassatie, daarop gegrond, dat het alleen is ingeval de ontvangers der registratie, uit *akten aan de registratie aangeboden*, overtredingen

der wetten van 22 Frimaire en 22 Pluviose 7 jaar, tot boeten aanleiding gevende, hebben kunnen ontdekken, dat zij binnen de twee jaren, *na de registratie* derzelve, de vervolgingen moeten instellen, tot verkrijging der boete, op pøene van verjaring, en dat er in deze geene zoodanige akten bestonden.

Het vonnis van den 29 Augustus 1829 is dan ook vernietigd, bij arrest van den 23 Mei 1832, luidende aldus:

« Gezien art. 61 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, en het advijs van den Staatsraad, van den 18 Augustus 1810, de volgende beschikking inhoudende . . . »

« Overwegende dat, welke ook geweest zij de publiciteit der onderwerpelijke aanbestedingen, en welke de middelen, die de administratie zou gehad hebben, om de akte te ontdekken, door gebruik te maken van het haar door de wet toegekende regt van verificatie, daarnit tegen haar geen middel van niet ontvankelijkheid in de vervolgingen tot betaling van de niet, binnen den bij de wet bepaalden termijn, voldane registratieregten kan worden afgeleid; dat, in der daad, volgens art. 61 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, in de daarbij voorgeschrevene gevallen, de verjaring eerst na twee jaren, te rekenen *van den dag der registratie*, verkregen is, en, naar luid van het advijs van den Staatsraad, van den 22 Augustus 1810, de verjaring eerst begint met den dag, waarop de ontvangers der registratie in staat zijn geweest overtredingen der wetten van 22 Frimaire en 22 Pluviose 7 jaar te ontdekken, door *ter registratie aangeboden akten*;

« Dat daarnit volgt, dat de regtbank, door te verklaren, dat de administratie, uit hoofde van de tweejarige verjaring, niet ontvankelijk in derzelve eisch was, hoewel de ontvanger niet in staat was geweest om de onderhavige akten van aanbestedingen, door *ter registratie aangeboden akten*, te ontdekken, art. 61 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, en het advijs van den Staatsraad, van den 22 Augustus 1810, uitdrukkelijk heeft overtreden. »

(Getrokken uit art. 9449 en 10347 van het *Journal de l'Enregistrement et des Domaines.*)

§ 43.

WAARDERING. — INSTANTIEN. — VERVOLGINGEN.

Is eene waardering in registratiezaken nietig, zoo de deskundigen de waarde van het goed tijdens hunne verrigting, en niet tijdens den verkoop hebben opgenomen?

Kan, in het zoo evengestelde geval, de regtbank gelasten, dat de deskundigen van het bedrag hunner begrooting de verbeteringen aftrekken, door den nieuwen bezitter aan het goed toegebracht, of moet de geheele waardering vernietigd, en tot eene nieuwe worden overgegaan?

Deze beide vragen zijn bevestigenderwijze beslist, niet alléén bij het vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Almelo, medegedeeld in art. 591, en door dat van de regtbank te Rotterdam, van den 5 Julij 1826, opgenomen in art. 1630 der Verzameling, gelijk mede bij het arrest van het Hoog Ge-

regtshof te Brussel, van den 29 Julij 1828, voorkomende in art. 1916 der Verzameling, maar ook bij het, tot vernietiging van een geheel verkeerdelijk gewezen vonnis, van de regtbank te Assen, van den 3 Februarij 1829, gestrekt hebbende arrest van het Hoog Geregtschhof te 's Gravenhage, van den 23 November 1831, medegedeeld in Deel III, § 15 van dit werk, en zulks zelfs in een geval, waar het slechts twijfelachtig voorkwam, maar niet eens *stellig* bleek welk tijdvak, voor de berekening der waarde, door de deskundigen was in acht genomen. Het is ons ook niet onbelangrijk voorgekomen, het volgende geval, waarbij die vragen, insgelijks bevestigenderwijze, door het Hof van cassatie te Parijs, zijn beslist, alhier mede te deelen, ten einde men beide regtsplegingen aan elkander toetsen kunne.

De heer P. kwam in oppositie tegen de vordering van regt en dubbel regt van registratie benevens de kosten, over de meerdere waarde, door de deskundigen toegekend, bij hun proces-verbaal van den 20 Junij 1829, aan een perceel onroerend goed, door hem in de maanden October en November 1827 aangekocht, en ten aanzien van hetwelk de prijs, in de akte uitgedrukt, de administratie was voorgekomen niet overeenkomstig met de wezenlijke waarde te zijn; zijnde die oppositie daarop gegrond, dat de deskundigen de waarde van het perceel, tijdens hunne verrigting, en niet die, tijdens den verkoop, hadden opgegeven, hetgene des te eerder was, daar hij, kooper, sedert zijnen koop, aanmerkelijke verbeteringen aan het goed had gedaan.

De regtbank van eersten aanleg te Orleans sprak

hierop, den 15 December 1829, het volgende vonnis uit:

« Op de vraag: of de deskundigen het huis moesten waarden volgens de wezenlijke waarde, tijdens den verkoop?

« Overwegende dat het verslag der deskundigen, van den 20 Junij 1829, onvoldoende is, aangezien zij, van hunne waardering, de meerdere waarde, welke uit de verbeteringen, door de nieuwe eigenaars aan het goed toegebracht, is ontstaan, niet hebben afgetrokken:

« De regtbank, zonder acht te slaan op de middelen van nietigheid, door den heer P. voorgedragen, verklaart, dat het rapport der deskundigen onvoldoende is:

« Verwijst, dien ten gevolge, de deskundigen, tot de uitvoering van het vonnis van den 26 Januarij laatstleden, ten einde door hen afgetrokken worde de meerdere waarde, aan het onderwerpelijke huis toegebracht, door de daaraan, door den nieuwen eigenaar, gemaakte verbeteringen; magtigt de deskundigen, om eenen ieder, wien zij zullen goed vinden, te hooren, en alle noodige inlichtingen, ten aanzien van de meerdere waarde van gezegd huis, in te winnen, enz. »

De heer P. kwam in cassatie. Hij beweerde dat, het proces-verbaal van waardering niet overeenkomstig den wil der wet zijnde opgemaakt, dewijl de deskundigen geen acht hadden geslagen op de waarde van het huis, tijdens de contracten, in de maanden October en November 1827 aangegaan, hetzelfde radicaal nietig was, en dat de regtbank hetzelfde alzoo eenvoudig had moeten vernietigen, in stede van eene

handeling tot rectificatie daarvan voor te schrijven.

De administratie voerde van hare zijde aan, dat het verzuim der deskundigen de nietigheid hunner vroegere verrigting geenszins mede bragt, en dat de regters, in hun beter oordeel, middelen konden aanwijzen tot verbetering van een verslag van waarderding, waarbij de wet niet verkeerdelijk was toegepast, maar die, door eene tweede verrigting, zeer gevoeglijk kon verbeterd worden.

Den 15 Mei 1832, arrest van den volgenden inhoud:

« Gezien art. 17 en 18 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, luidende aldus:

« Art. 17. Zoo de prijs, uitgedrukt in eene akte van overdragt, in eigendom of in vruchtgebruik, van onroerende goederen, *titulo oneroso*, onder derzelver wezenlijke koopwaarde, op het tijdstip van den overgang schijnt, bij vergelijking met de naburige goederen van gelijken aard, zal de administratie eene waardering kunnen vorderen, mits zulks binnen het jaar, te rekenen van den dag der registratie van het contract, geschiede.

« Art. 18. Het verzoek enz.

« Overwegende dat, bij art. 17 en 18 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, den koopers slechts de verplichting tot de betaling van een suppletoir regt van registratie is opgelegd, op de som, welke de koopwaarde van het goed, op het tijdstip van den overgang, den uitgedrukten prijs te boven gaat;

« Overwegende, in der daad, dat de deskundigen, die den koopprijs van het onderhavige huis hebben gewaardeerd, en die, met uitsluiting der regters, door de speciale wet van 22

Frimaire 7 jaar, het regt daartoe hadden verkregen, niet hebben bewezen, dat de koopwaarde daarvan, op *het tijdstip van den overgang*, den in het contract uitgedrukten prijs te boven ging; dat zij hetzelfde hebben gewaardeerd naar deszelfs tegenwoordigen toestand; dat, op den eisch van nietigheid van het proces-verbaal, op grond dat de deskundigen geen acht hadden geslagen op de meerdere waarde door de verbeterde tijden, noch op die door de gemaakte verbeteringen ontstaan, de Burgerlijke regtbank te Orleans zich heeft bepaald, den deskundigen te gelasten, om van hunne waardering af te trekken de meerdere waarde aan het goed, door de verbeteringen van den nieuwen bezitter toegebracht, en hun niet heeft voorgeschreven, om de waarde op te nemen tijdens den overgang; waardoor dezelve de boven aangehaalde wetten heeft overtreden:

« Op deze gronden, doet het Hof te niet. »

Dit arrest is geheel overeenkomstig het door ons meermalen, en wel bepaaldelijk in art. 1916 en 1938 der Verzameling, en in Deel III, § 15 van dit werk, geuite gevoelen, dat, wanneer eene waardering niet behoorlijk is verrigt, de regtbank de reeds benoemde deskundigen moet gelasten om tot eene nieuwe waardering over te gaan, maar daarom niet de benoeming zelve van de deskundigen als nietig kan beschouwen, veelmin, op eigen gezag en buiten toestemming van het Bestuur of partijen, *andere* deskundigen benoemen kan, om tot deze nieuwe waardering over te gaan.

Dit vonnis en arrest zijn te vinden in art. 1035C van het *Journal de l'Enregistrement et des Domaines*.

ONDERHANDSCHE AKTEN. — STELLIGE DAGTEEKING. — VERJARING.

Kan de dagteekening, welke onderhandsche akten voeren, voor de dertigjarige verjaring, tegen gevorderde registratieregten, jegens het Bestuur ingeroepen worden, of vangt die verjaring eerst aan te loopen van den dag af van de registratie dier akten, van den dood van een' der onderteekenaren, of van dien dat derzelver zelfstandigheid () uit openbare akten blijkt?*

Deze vraag was reeds in den geest dezer laatste stelling door het Hof van cassatie te Parijs beslist,

(*) Wij hebben in Deel V, bladz. 344, de woorden *leur substance*, vertaald met *die derzelver wezenlijke aanzijn*; de woorden *derzelver zelfstandigheid*, of *derzelver bestanddeelen*, komen ons nogtans beter voor (dat *derzelver bestaan* bewezen wordt, staat in de vertaling van VAN DER LINDEN, te Amsterdam, bij J. ALLART, in 1810, uitgegeven); want, men lette er vooral wel op, dat het niet voldoende is, om het vroeger bestaan eener onderhandsche akte, tegen eenen derden te kunnen aanvoeren, dat eene zoodanige, in eene openbare akte, *van welken aard ook*, vermeld zij geweest; die vermelding zou misschien, ten sterkste genomen, als bewijs kunnen strekken van het bestaan der *handeling*, in de openbare akte vermeld, maar niet van het bestaan van die *akte* (het geschrift of *instrumentum* namelijk) zelve, daar het stuk, hetwelk de beambten, die de openbare akte opgesteld hebben, gezien of zelfs niet gezien kunnen hebben, in het ongereede kan geraakt zijn, of zich in vreemde handen bevinden, en door een ander, van gelijken of gewijzigden inhoud, vervangen

bij het in Deel V, § 66, bladz. 342 en volgende, van dit werk, medegedeeld arrest van den 17 Augustus 1831, en dezelve is weder in dien zelfden zin uitgemaakt, bij een nog duidelijker gemotiveerd

zijn, en althans niet de identiteit van het stuk zelve daardoor bewezen wordt. Die *identiteit* wilde de wetgever nogtans *bewezen hebben*, zon men ook de akte tegen eenen derden kunnen aanvoeren, en dit bewijs wordt natuurlijk verkregen, door het overlijden van een' der onderteekenaars, want, na dat overlijden kon dezelve alzoo niet zijn opgemaakt; hetzelfde wordt insgelijks door de registratie verkregen, omdat de inhoud in het register ingeschreven en het relaas van den ontvanger *op het stuk zelve* gesteld wordt, gelijk mede door *sommige* akten, zoo als inventarissen, processen-verbaal van verzegeling, enz., omdat derzelver *bestanddeelen* of *zelfstandigheid*, namelijk, de vorm en de hoegrootheid der akten, soms zelfs de woorden, waarmede dezelve aanvangen en eindigen, daarin zijn aangewezen, en *die stukken*, meestal ook nog, door den vrederegter of den notaria *genommerd* en *gewaarmerkt* worden. — Zie onder anderen de beraadslagingen over art. 1328 des Burgerlijken Wetboeks, bij den Staatsraad, waarnit blijkt, dat de vroegere redactie van dit artikel luidde: « De onderhandsche akten hebben slechts eene dagteekening, ten aanzien van derden, van den dag of van derzelver registratie, of van het overlijden van dengenen, of van eenen dergenen, die dezelve onderteekend hebben. » Daarbij was van geene vermelding in openbare akten gesproken. De heer DEFERMON beweerde evenwel, dat dit artikel onvolledig was, vermits ook andere omstandigheden, dan de registratie der akten, of het overlijden, aan de akte eene stellige dagteekening, ten opzichte van derden, geven kon; doch de heer BERLIER antwoordde, dat, het geval alléén uitgezonderd, waarin de onderhandsche akte wezenlijk nog onder verzegeling legt, en die, alzoo, van het oogenblik der verzegeling af eene stellige dagteekening zou verkregen hebben, hij er geen zou weten te bedenken, om bij dat artikel te voegen, daar *de eenvoudige*

arrest, van den 23 Mei 1832, in een geval, in art. 10359 van het *Journal de l'Enregistrement et des Domaines*, op de volgende wijze medegedeeld:

Na het overlijden van vrouwe J. werd, op den 8 September 1828, door eenen notaris te M., de inventaris opgemaakt der goederen, effecten, bescheiden en papieren behoorende tot de tusschen haar en haren man bestaan hebbende gemeenschap.

Onder de stukken op den inventaris gebragt, waren drie onderhandsche akten begrepen, houdende overdragt van onroerende goederen:

De eerste, van den 9 December 1791, zijnde eene ruiling tusschen den heer J. en den heer R., zijnen schoonvader, welke den 4 Maart 1814 overleden was;

De tweede, van den 18 October 1791, houdende verkoop aan den heer J., door zekeren heer JEUVENET, die reeds den 5 Floreal 12 jaar overleden was;

En de derde, van den 27 Junij 1791, weder ruiling houdende, tusschen gezegden heer J. en den heer R., op den 4 Maart 1814; gelijk gezegd is, overleden.

Op den 15 Maart 1829 werd een dwangschrift aan den heer J. beteekend, tot betaling der regten

vermelding in eene openbare akte, van de onderhandsche akte, wier inhoud de openbare niet zou doen kennen, niet veel tot bewijs van de zelfstandigheid der onderhandsche zou strekken (ne saurait donner une grande consistance à l'acte sous signature privée, dont elle ne ferait point connaître la teneur). Op deze bedenkingen is het artikel in de sectie veranderd, en gesteld zoo als hetzelfde thans luidt, en alzoo met bijvoeging van het geval, dat de zelfstandigheid der onderhandsche akte blijkt uit akten, door openbare beambten opgemaakt, zoo als processen-verbaal van verzegeling of van inventaris.

en verhoogde regten, op de overgangen, welke, volgens deze drie akten hadden plaats gehad.

De heer J. kwam in oppositie, de dertigjarige verjaring aanvoerende.

De verjaring werd aangenomen, en de eisch der administratie verworpen, bij vonnis der regtbank van eersten aanleg te Blois, van den 2 April 1830, op de volgende gronden :

« Overwegende dat de dertigjarige verjaring wordt toegepast op alle aktien, wanneer geene formele exceptie gemaakt is; welke, ten opzichte van de regten van registratie en van overgang, niet bestaat;

« Overwegende dat het bezit, als eigenaar, van onroerende goederen, eene openlijke daad is, welke, daarenboven voldoende is, om tot grondslag der aktie van het Bestuur te strekken, al bestaat er geen titel van overgang;

« Dat, in deze, de heer J. een dertigjarig bezit heeft aangevoerd van de onroerende goederen, welke tot het dwangschrift aanleiding hebben gegeven;

« Dat dit bezit niet door de administratie is ontkend. »

Beroep in cassatie, en, den 23 Mei 1832, arrest, luidende aldus :

« Gezien art. 1328 van het Burgerlijk Wetboek, houdende: « De dagteekening der onderhandsche akten kan niet tegen derden worden aangevoerd, « dan van den dag af van derzelver registratie, « van het overlijden van dengenen of eenen dergenen « die dezelve onderteekend hebben, of van dien, « waarop derzelver zelfstandigheid blijkt uit akten, « door openbare beambten opgemaakt, zoo als pro- « cessen-verbaal van verzegeling of van inventaris; »

« Overwegende dat de onderwerpelijke akten van verkoop en ruiling van onroerende goederen niet zijn geregistreerd;

« Dat derzelver zelfstandigheid niet is gebleken uit eenige andere akte, door openbare beambten opgemaakt, dan uit den inventaris van den 8 September 1828, waardoor de administratie met het bestaan derzelve is bekend geworden;

« Dat de dagteekening dier akte eerst stellig is geworden door den dood van twee onderteekenaars derzelve, waarvan de een den 25 April 1804, en de andere den 4 Maart 1814 is overleden;

« En dat eerst van die dagteekening af, de dertig jaren zijn begonnen te loopen, na verloop van welke de vordering der regten, tot betaling waarvan deze akten aanleiding gaven, zou zijn verjaard;

« Dat daaruit volgt, dat de regtbank van eersten aanleg, door te verklaren, dat de verjaring verkregen was, alhoewel gezegde dertig jaren niet waren verlopen, toen de administratie het dwang-schrift uitvaardigde, uitdrukkelijk art. 1328 van het Burgerlijk Wetboek heeft overtreden;

« Overwegende dat de beweegreden, ontleend uit het dertigjarig bezit, hetwelk de heer J. beweerde gehad te hebben, vóór dat de administratie hare vordering had ingesteld (zelfs in geval dit bezit de daaraan toegeschrevene uitwerking zou moeten hebben), de uitspraak door meergemeld vonnis gedaan, niet kon regtvaardigen, daar, door de regtbank, het bewijs van dit voorgewend bezit niet is opgelegd, noch door den heer J. dat bewijs gedaan is, en dat de administratie, die vreemd aan dat bezit was,

niet op eene geregtelijke wijze in de gelegenheid gesteld is, om hetzelfde te erkennen of te betwisten :

« Op deze gronden doet het Hof te niet, enz. »

Wij hebben ten slotte aan te merken, dat zoo dit arrest ons volkomen, op de sedert lang gevestigde en steeds gevolgde leer, voorkomt gegrond te zijn, men daaruit niet afleiden kan, dat het Bestuur, als het ware, in tweestrijd met zich zelf zou zijn, wanneer hetzelfde, bij voorbeeld, het dubbel regt doet vorderen op eene akte, houdende eigendoms-overgang van onroerende goederen, welke niet binnen de drie maanden is geregistreerd, de, door de contractanten gestelde dagteekening *wel* alzoo erkennende, om het dubbel regt van de belasting-schuldigen te vorderen, *niet*, wanneer *zij* de-zelve ten blijke van de verjaring inroepen. — In de eerste plaats valt hierop te antwoorden, dat, bij art. 38 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, aan het dubbel regt onderworpen zijn verklaard de in art. 22 dier wet opgenoemde akten, welke niet binnen den bepaalden termijn geregistreerd zijn, en dat, bij dit laatstgemelde artikel gezegd is, dat de daarin aangewezen akten geregistreerd moeten worden *dans les trois mois DE LEUR DATE*, alzoo binnen de drie maanden van *derzelver* dagteekening, of van de dagteekening, welke die akten *voeren*, zonder dat men, hiertoe, alzoo te onderzoeken hebbe (ten zij eene *reeds vroegere in bezittreding* kan bewezen worden), of de alzoo gevoerde dagteekening al dan niet de *wezenlijke* of *stellige* dagteekening zij; terwijl, in de tweede plaats, al ware dit het geval niet, al bestond die geheele beschikking niet eens, in het ingeroepene art. 1328 van het Burgerlijk

Wetboek wel gezegd is, dat de onderhandsche akten geene stellige dagteekening, ten aanzien *van derden* hebben, anders dan van de daarin aangewezen tijdstippen af, en alzoo geene andere dagteekening *tegen derden* kan worden ingeroepen, maar geenszins dat derzelver dagteekening ook niet ten aanzien der *contracterende partijen* geldig zou zijn (dat strijdig met de algemeene en ook bij art. 1322 geheel bevestigde leer zou wezen), of tegen *deze* niet zou kunnen worden ingeroepen, gelijk er dan ook in PAILLIET, *Manuel du droit Français*, in noot a, n°. 6 van art. 1328 van het Burgerlijk Wetboek geleerd wordt, hetgene nog veel sterker is, dat degene, die zich op eene onderhandsche akte beroept, daardoor alléén niet ontvankelijk is om derzelver dagteekening te betwisten, en de bepalingen van art. 1328. in te roepen.

De wet van den 16 Junij 1832 heeft eindelijk in deze leer geene verandering gebragt, daar ook zoodanige akten, volgens art. 1 dier wet, geregistreerd moeten worden, binnen drie maanden, te rekenen *van de dagteekening der akten*.

§ 45.

EXPLOICTEN. — MEERDERHEID VAN RËGTEN.

Moet er meer dan een vast regt geheven worden op een exploit, waarbij onderscheidene schuldeischers van eenen overledenen vragen, dat diens nalatenschap gescheiden of afgezonderd worde van de boedels zijnen erfgenamen, in privé, toebehoorende?

De regtbank van eersten aanleg te Marennes
VERZ. REG. EN NOT. VIII.

heeft (leest men in art. 10369 van het *Journal de l'Enregistrement et des Domaines*), den 21 April 1830, het volgende vonnis uitgesproken:

« Overwegende dat, bij exploit van den 21 October 1828, de heeren R., V. en anderen (in het geheel ten getale van elf)..... enz., allen, is gezegd, schuldeischers, handelende in hetzelfde belang, en met een ééinig oogmerk, tegen B., C., D., M. en S., ingeschrevene schuldeischers der kinderen, erfgenamen van J. G., gewezen deurwaarder, hunnen schuldenaar, de afscheiding van diens nalatenschap hebben gevraagd;

« Dat dit exploit, aan den ontvanger der registratie te Marennes aangeboden zijnde, deze daarop heeft gevorderd de som van 121 franken voor vijf en vijftig regten, daar hij het getal eischers met dat der verweerders had vermenigvuldigd (*);

« Overwegende dat zou deze heffing als regelmatig kunnen worden beschouwd, elk der eischers en verweerders een verschillend belang of oogmerk had moeten hebben;

« Dat hier intusschen blijkt, dat, zoo de schuldeischers, wat de vordering van ieder hunner betreft, een onderscheiden belang hebben, zij, desniettegenstaande, één en hetzelfde oogmerk hebben, den eisch, namelijk, tot afzondering des boedels, en dat zij, in dit opzicht, wezenlijk medebelanghebbenden zijn, ten aanzien van het eenige wat door hen gevorderd is;

(*) Het regt is thans in Frankrijk verdubbeld, en alzoo gebragt op 2 franken, voor iederen eischer en iederen verweerder; hetgene alzoo voor de vijf en vijftig, met de tiende verhooging, 121 franken maakt.

« Overwegende dat bij art. 68, § 1, no. 30 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, stellig is gezegd, dat een regt verschuldigd is wegens elken eischer of verweerder, te welken getale zij in dezelfde akte ook mogen zijn, met uitzondering van medeëigenaren en medeërfgenen, van vereenigde bloedverwanten, van *medebelanghebbenden*, van geassocieerde of solidaire schuldenaars of schuldeischers, enz., die slechts voor eenen en denzelfden persoon zullen worden gerekend, hetzij eischende, hetzij verwerende, in hetzelfde origineel van akte, zoo hunne qualiteiten daarin zijn vermeld;

« Overwegende dat, zoo wel uit den aard van den eisch, als uit de uitdrukkingen der akte van den 21 October 1828 volgt, dat dezelve behoort tot de uitzonderingen, bij dit artikel gemaakt, en dat dezelve alzoo slechts tot de heffing van een enkel regt aanleiding kon geven;

« Overwegende, met betrekking tot de vordering van interessen, over de te veel gehevene som, dat geene zoodanige verschuldigd zijn, wegens teruggave van belastingen:

« De regtbank beveelt, dat de administratie der registratie, aan de heeren R., V. en andere eischers, zal teruggeven de som van 118 franken, voor vier en vijftig regten, te veel geheven op het origineel van het exploit van den 21 October 1828, enz.»

Het beroep, tegen dit vonnis ingesteld, is verworpen, bij arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 21 Junij 1832, luidende aldus:

- « Overwegende dat uit het exploit van den 21 October 1828 bleek, dat het eenig oogmerk daarvan

was eene vordering van vereenigde schuldeischers, strekkende tot verkrijging van de afscheiding der nalatenschap eens overledenen schuldenaars van die der erfgenamen in hun privé, krachtens het regt, hun, bij art. 878 van het Burgerlijk Wetboek, en art. 2111 deszelfden Wetboeks, toegekend;

« Overwegende dat, zoo het waar is, dat de gelijkheid van belang niet altijd de gemeenschap van belang medebrengt, het even onbetwistbaar is, dat de vereeniging van onderscheidene eischers, tot uitoefening eener speciale aktie, met eene gemeenschappelijke bedoeling, de hoedanigheid van medebelanghebbenden daarstelt; dat de eisch tot de afscheiding der nalatenschap van zoodanigen aard is, en dat geene verkeerde toepassing noch overtreding van gezegd artikel heeft plaats gehad, door op dien eisch n°. 30, § 1 van art. 68 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, toe te passen:

« Het Hof doet te niet. »

§ 46.

SUCCESSIEN. — LEGAAT.

In hoe verre kan het legaat van een huis, met alles wat daarin bevonden wordt; of wel van de meubelen, goederen en waren in een huis zijnde, beschouwd worden ook de daarin zijnde gelden te bevatten en de schuldvorderingen te begrijpen, waarvan de bescheiden daarin berusten?

In een geval, waar iemand, bij zijne uiterste wilsbeschikking, aan eene zijner zusters al de meubelen, goederen (*effets*) en waren (*denrées*), welke in zijn huis, tijdens zijn overlijden, zouden bevonden worden, had besproken, en eene andere zuster tot zijne algeheele erfgename, in al zijne overige na te laten goederen had gesteld, had de regtbank te Gourdon, bij vonnis van den 22 April 1819, beslist, dat, onder dat legaat, wel de titels van schuldvorderingen, maar niet de gereede gelden begrepen waren; doch dit vonnis is, ten aanzien der titels van schuldvorderingen, vernietigd, door een arrest van het Koninklijk Hof te Agen, van den 30 December 1823 (in art. 7962 van het *Journal de l'Enregistrement et des Domaines* medegedeeld), uit overweging dat, bij het opgemelde testament, aan de eene zuster gelegateerd zijnde de meubelen, goederen en waren, die, bij des testateurs overlijden, in het huis gevonden zonden worden, hij niet kan bedoeld hebben, aan deze uitdrukkingen eene meer uitgebreide beteekenis te geven, dan daaraan in de gewone spreekwijze toegekend wordt, en welke daarenboven duidelijk wordt aangewezen bij art. 536 van het Burgerlijk Wetboek, houdende, dat onder de schenking van een huis, met al datgene, wat daarin bevonden wordt, niet begrepen zijn het gereede geld, noch de inschulden of andere regten, waarvan de bescheiden in dat huis kunnen berusten, maar dat alle andere mobiliare goederen daaronder wel zijn begrepen; waaruit volgt, dat de regtbank te Gourdon, door de ingestelde erfgename te veroordeelen, om aan de legataris *der meubelen, goederen en waren*, de titels van schuld-

vordering over te geven, klaarblijkelijk de beginselen van regt heeft overtreden; zoo ontslaat het Hof de appellante van den eisch en de conclusien, tegen haar ingesteld en genomen. »

Later deed zich het volgende geval voor :

Het testament van den heer *Vache*, den 1 September 1810 opgemaakt, hield de volgende bepaling in: « Ik legateer aan *Marie Martinencq*, mijne huisvrouw, in eigendom, het thans door mij bewoonde huis, benevens de meubelen, waren, gemunte gelden, zilverwerk, en, in het algemeen, *al wat hetzelfde inhoudt*, en, gelijk men gemeenlijk zegt, met *geslotens deur*. » Bij eene andere bepaling legde de testateur zijne vrouw de verplichting op, om, bij het aanvaarden van dat legaat, van hare huwelijksregten af te zien.

Het Koninklijk Hof te Aix heeft, den 19 Augustus 1829, beslist, dat het legaat, tot de gereede gelden uitgestrekt zijnde, ook de inschulden bevatte, omdat de titels van schuldvordering slechts ter vervanging of vertegenwoordiging strekken van het geld, dat in het huis had kunnen gevonden worden.

Dit arrest voor het Hof van cassatie getrokken zijnde, werd, den 28 Februarij 1832, het volgende arrest uitgesproken :

« Overwegende dat bij art. 536 van het Burgerlijk Wetboek niet verboden wordt onder het legaat van een huis, met al wat zich daarin bevindt, eene schuldvordering te begrijpen, waarvan het bewijs in gezegd huis kan berusten, wanneer de in regte erkende bedoeling des testateurs, volgens de beschikkingen van het testament, geweest is, dat die schuldvordering daaronder zou begrepen worden;

« Overwegende dat, bij het aangeklaagde arrest, als daadzaak is aangenomen, dat, bij het onderwerpelijke testament, door den heer *Vache*, in het leegaat aan zijne vrouw gemaakt, van het daarin vermelde huis met al wat zich er in bevond, *met geslotene deuren*, mits zij of hare erfgenamen van hare huwelijksgift afzagen, was begrepen het briefje van 1,050 franken; dat het Koninklijk Hof van Aix, door aldus vonnis te spreken, slechts de beschikkingen van het testament, de bepaling van welks waarde aan hetzelfde was onderworpen, op de onderhavige zaak heeft toegepast, ingelicht door de omstandigheden van het geding, en alzoo geene wet overtreden heeft.»

(Getrokken uit art. 7902 en 10380 van het *Journal de l'Enregistrement et des Domaines*.)

§ 47.

WAARDERING. — INSTANTIEN. — VERVOLGINGEN. —
VONNISSEN.

Moet, ingeval van geschil, in den loop eener in registratiezaken aangevangene waardering, het vonnis, waarbij hetzelfde beslist wordt, van het rapport des regters, in openbare zitting uitgebragt, voorafgegaan worden?

Men leest in art. 10388 van het *Journal de l'Enregistrement et des Domaines*, het volgende geval:

De echtgenooten *Chantereine* verhuurden, den 7 November 1828, aan den heer *Bouy*, voor veertig jaren, een stuk gronds, gelegen te Parijs, voor eene som van 184,000 franken, voor de veertig jaren.

Hetzelfde stuk gronds werd, den 16 December daaraanvolgende, aan den heer *Bouy* verkocht voor 12,500 franken, met den last, was in de akte gezegd, om de huur gestand te doen.

De administratie vroeg de waardering van het goed.

De regtbank sprak, alvorens de waardering te bevelen, den 23 December 1829, een vonnis uit, houdende, dat de koper zou worden gedagvaard.

Deze diende, op die dagvaarding, eene memorie in, waarbij hij vroeg, dat de waardering slechts ten onderwerp mogt hebben de waarde van het goed, tijdens den verkoop, namelijk, na aftrek van het veertigjarig genot.

De administratie beweerde, in hare memorie van antwoord, dat de waardering plaats moest hebben van de koopwaarde, zonder aftrek van dat genot.

Bij vonnis van den 25 Augustus 1830, werd de zaak beslist in dien geest.

De koper beriep zich in cassatie, op grond, dat het vonnis was uitgesproken, zonder van een rapport door eenen regter te zijn voorafgegaan, in strijd met art. 65 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, volgens hetwelk de vonnissen, in registratiezaken, op een zoodanig rapport *moeten* worden gewezen.

De administratie antwoordde, dat, daar het vonnis op request was gewezen, overeenkomstig art. 18 dierzelfde wet, waarbij het rapport van eenen

regter niet wordt voorgeschreven, de beschikkingen van art. 65 alhier niet toepasselijk waren.

Dit systema werd door het Hof van cassatie afgewezen, bij arrest van den 22 Mei 1832.

« Overwegende dat hier niet de rede was van een eenvoudig verzoek om waardering, maar van eene contradictoire instantie, over de wijze van waardering, door deskundigen ingesteld; dat deze instantie, uit haren aard, in openbare audientie moest worden beslist;

« Dat, volgens art. 65 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, waarbij geen onderscheid gemaakt wordt ten aanzien der verschillende zaken, welke het onderwerp van regtsgedingen kunnen uitmaken, het vonnis moest zijn voorafgegaan van een rapport, door eenen der regters, in openbare audientie uitgebragt;

« Overwegende dat uit de expeditie, ten processe overgelegd, blijkt, dat deze formaliteit niet is vervuld, en dat in de zaak slechts is gevonnisd op de onderzoekingen van het openbaar ministerie; dat alzoo bij het vonnis de beschikkingen van art. 65 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, bepaaldelijk zijn overtreden. »

Hoezeer ingeval van geregtelijke waarderungen thans binnen dit Rijk op eene andere wijze te werk wordt gegaan, zoo zijn nogtans de beschikkingen van dat arrest toepasselijk op de vonnissen, waartoe dezelve aanleiding zouden kunnen geven. Men zie nogtans, wat het appel *loco* cassatie betreft, van door de regtbanken, bij beschikking op request, benoemde deskundigen, het geleerde in Deel VII, § 2.

PERSONEEL. — BENOEMINGEN.

Benoemingen, welke, in het tweede halfjaar van 1834, bij het Bestuur van de registratie en de loterijen hebben plaats gehad.

Zijne Majesteit heeft, in de tweede helft van 1834, de volgende benoemingen, bij het Bestuur van de registratie en de loterijen gedaan:

1o. Bij besluit van den 25 Julij 1834, n°. 105, is het kantoor van de registratie en de hypothecken te Assen (Drenthe) gesplitst, en tevens benoemd:

a. Tot den alzoo daargestelden post van bewaarder der hypothecken te Assen, de heer Pieter Winter, destijds controleur, en benoemd bewaarder van het kadaster te Winschoten;

b. Tot ontvanger der registratie te Assen, de heer Jan baron Sloet, dezelfde functien destijds te Medemblik bekleed hebbende;

c. De heer Leendert Blanken, Tz., ontvanger te Texel, tot ontvanger der registratie te Medemblik, (Holland, Noordelijk gedeelte);

d. De heer Hubertus Josephus Vonk, surnumerair der registratie in de provincie Holland (Noordelijk gedeelte), tot ontvanger der registratie te Texel (Holland, Noordelijk gedeelte);

e. De heer Johaunes van Diest, ontvanger van de registratie te Papendrecht (Holland, Zuidelijk gedeelte), tot ontvanger van de registratie te Edam

(Holland, Noordelijk gedeelte), opgevallcn door het overlijden van den ontvanger P. Mannich, en eindelijk is,

f. Ter vervanging van den heer H. J. Vonk, voornoemd, de surnumerair der registratie Louis René van Ouwenaller, in de provincie Utrecht werkzaam, met behoud van ouderdom in dienst, in de provincie Holland (Noordelijk gedeelte), overgeplaatst.

2°. Bij besluit van den 21 September 1834, n°. 86, is aan den heer Mr. D. J. E. van Lobensels, surnumerair van de registratie, in de provincie Gelderland, op deszelfs verzoek, een eervol ontslag in die hoedanigheid verleend.

3°. Bij besluit van den 3 October 1834, n°. 21, is de heer Johan George Wilhelm Zahn, surnumerair bij het Bestuur der registratie in de provincie Overijssel, benoemd tot ontvanger der registratie te Papendrecht, (Holland, Zuidelijk gedeelte) ter vervanging van den heer J. van Diest (*).

4°. Bij besluit van den 17 November 1834, n°. 59, is, tot surnumerair van de registratie in de provincie Holland (Zuidelijk gedeelte), benoemd de heer Albert Franciscus Leonard Bichon van IJsselmonde.

5°. Bij besluit van den 8 December 1834, n°. 68, is de heer Quirinus Cesar Collard, surnumerair van de registratie in de provincie Limburg, in diezelfde betrekking overgeplaatst, in de provincie Noordbrabant, ter vervanging van den heer P. A. de Bergh, tot andere functien geroepen (**).

(*) Zie n°. 1, litt. e hiervoren.

(**) Zie Deel VI, § 57, bladz. 352.

NOTARISSEN. — BENOEMINGEN.

Benoemingen en verplaatsingen van notarissen, in den loop van het jaar 1834, plaats gehad hebbende.

1°. Bij Besluit van den 19 Januarij 1834, n°. 22, is aan den heer Mr. J. N. W. A. baron van Hugenpoth, op zijn verzoek, eervol ontslag, uit zijne betrekking van notaris te Arnhem (Gelderland), verleend, en zijn tevens tot notarissen benoemd:

a. De heer Mr. H. A. R. Vosmaer, in het canton Amersfoort, n°. 2, met last om te Zeist te residieren;

b. De heer Johannes Kalfschoten, in het arrondissement Arnhem (Gelderland), met last om te Arnhem te residieren;

c. De heer Mr. Cornelis Miensma, adjunct commies bij het Amortisatie Syndicaat, in het canton Leenwarden n°. 2 (Vriesland), in plaats van den heer A. Lycklama, met last om te Huizum te residieren.

2°. Bij besluit van den 22 Februarij 1834, n°. 82, is aan den heer Mr. F. J. J. Cremers, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend, uit zijne betrekking van notaris te Groningen, en zijn wijders tot notarissen benoemd (*):

(*) Bij besluit van den 15 Mei 1834, n°. 129, is de heer Mr. F. J. J. Cremers, niettegenstaande zijn bekomen ontslag, gemagtigd om het notarisambt wederom te hervatten en uit te oefenen, op den eed, door hem bevorens gedaan, onder uitdrukkelijke bepaling, dat die magtiging, bij de eindelijke terugkomst uit den dienst der mobile Groninger schutterij, van zijnen zoon Mr. J. J. Cremers, in zijne notariële residentie, zal worden gehouden van zelve te zijn vervallen en ingetrokken.

a. De heer Mr. Hendrik Jan van Swieten, vrederechter te Bergen op Zoom, in het canton Rosendaal (Noordbrabant), in plaats van den heer Mr. P. C. Wijnmalen, overleden, met last om te Steenbergen te residieren;

b. De heer Adrianus van de Werk, controleur van het kadaster, in het canton Zevenbergen (Noordbrabant), in plaats van den heer C. van Diggelen, overleden, met last om te Zevenbergen te residieren;

c. De heer Mr. J. J. Cremers, in het arrondissement Groningen, met last om te Groningen te residieren (*).

3°. Bij besluit van den 22 Maart 1834, n°. 109, zijn benoemd tot notarissen:

a. In het canton Enkhuizen (Holland, Noordelijk gedeelte), in plaats van den heer L. Hunninck, overleden, de heer Petrus Gerardus Decker, met last om te Enkhuizen te residieren;

b. In het canton Hindelopen (Vriesland), in plaats van den heer B. J. van Assen, de heer Johannes Christoffel Mann, met last om te Workum te residieren.

4°. Bij besluit van den 20 April 1834, n°. 32, is aan den heer R. P. van der Meulen, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend, uit zijne betrekking van notaris te 's Gravenhage, en zijn tevens benoemd tot notarissen:

a. In het arrondissement Heerenveen (Vriesland), in plaats van den heer P. Regnery, als zoodanig ontslagen, de heer Antonius Reynier van Voorts, met last om te Heerenveen te residieren;

b. In het arrondissement Amsterdam, in plaats van den heer P. F. Baum, overleden, en Mr. J. B. van der Meersch, als zoodanig gedestitueerd, de heeren Abraham Zubli, en Johannes Petrus van Vianen, met last om te Amsterdam te residieren;

c. In het canton Boxtel (Noordbrabant), in

(*) Zie de vorige noot.

plaats van den heer H. van den Ham, overleden, de heer Johannes Hendrik van den Ham, met last om te Boxtel te resideren;

d. In het canton Hasselt (Overijssel), in plaats van den heer R. H. baron de Vos van Steenwijk, als zoodanig eervol ontslagen, de heer Frederik Allard Ebbing Wubben, met last om te Staphorst te resideren;

e. In het arrondissement 's Gravenhage, de heer Pieter Frederik van der Meulen, met last om te 's Gravenhage te resideren;

50. Bij besluit van den 26 Mei 1834, n°. 94, is bepaald, dat de vacature van den post van notaris in het canton Oldenzaal (Overijssel), ontstaan, door het overlijden van den heer D. Scriverius, alsnog on vervuld zal gelaten worden, met last, op den notaris H. Mensink, om zijne residentie van Oldenzaal weder naar Weerselo te verplaatsen, en is wijders, in plaats van den heer A. L. de Kruijff, tot notaris in het canton Barneveld (Gelderland), benoemd de heer Hendrik Gijsbert van Dijk, met last om te Voorthuizen te resideren.

60. Bij besluit van den 18 Junij 1834, n°. 78, zijn benoemd tot notarissen:

a. In het canton Raalte (Overijssel), in plaats van den heer A. B. Jacobson, overleden, de heer Gerardus Kluvers, met last om te Hellendoorn te resideren;

b. In het arrondissement Haarlem (Holland, Noordelijk gedeelte), in plaats van den heer J. Schouten, overleden, de heer Mr. Pieter Mabé, Jr., met last om te Haarlem te resideren, en om vooraf afstand te doen van zijne betrekking van procureur bij de regtbank van eersten aanleg te Haarlem.

70. Bij besluit van den 19 Junij 1834, n°. 89, is, in plaats van wijlen den heer W. van den Bergh, tot notaris te 's Gravenhage benoemd de heer Johannes Willem van den Bergh.

80. Bij besluit van den 18 Julij 1834, n°. 81, zijn benoemd tot notarissen:

a. In het canton Terborgh (Gelderland), in plaats van den heer G. A. S. Dericks, overleden, de

heer R. F. Deurvorst, met last om te Varsseveld te resideren;

b. In het canton Ginneken (Noordbrabant), in de plaats van den heer C. A. Hendriks, die, op het hem daartoe gedaan verzoek, als zoodanig eervol is ontslagen, de heer Maximilianus Remigius Josephus Freson, met last, om te Baerle-Nassau te resideren;

c. In het canton Amsterdam, in plaats van den heer J. P. van Vianen, de heer Mr. Johannes Commelin, Jr., met last om in het 6de canton Amsterdam te resideren;

d. In het canton Nieuwer-Amstel (Holland, Noordelijk gedeelte), in plaats van den heer A. Zubli (*), de heer Jan Willem Roeloffs Valk, met last om te Nieuwer-Amstel te resideren;

e. In het arrondissement Rotterdam (Holland, Zuidelijk gedeelte), in plaats van wijlen de heeren J. Nozeman en W. de Prill, de heeren Anthoni Gijsberti Hodenpijl Jz. en Samuël Pierre Mounier, met last om te Rotterdam te resideren.

9o. Bij besluit van den 17 Augustus 1834, n°. 95, zijn benoemd tot notarissen:

a. In het canton Vlaardingen (Holland, Zuidelijk gedeelte), in plaats van den heer G. van der Jagt, Wz., overleden, de heer Leendert Didericus Johannes Reeser, met last om te Maassluis te resideren;

b. In het canton Breda (Noordbrabant), in plaats van den heer G. van Ginneken, overleden, de heer Jacobus van Ginneken, met last om te Teleringen te resideren.

10o. Bij besluit van den 16 September 1834, n°. 73, is aan den notaris Frederik Arnold van Munster, op het door hem gedane verzoek, ontslag uit die betrekking verleend.

11o. Bij besluit van den 18 October 1834, n°. 94, zijn benoemd tot notarissen:

a. In het arrondissement Groningen, in plaats van den heer Mr. G. J. Keizer, in andere betrek-

(*) Zie hierhoven n°. 4, litt. *b*.

kingen overgegaan, de heer Mr. Johan Wichers Quintus, met last om te Groningen te resideren;

b. In het arrondissement Deventer (Overijssel), in plaats van wijlen den heer Mr. H. W. van Marle, de heer Mr. Maurits Ernst Houck, met last om te Deventer te resideren;

c. In het canton Eindhoven (Noordbrabant), in plaats van wijlen den heer H. J. Spoorenberg, de heer Wilhelmus Huysmans, met last om te Eindhoven te resideren;

d. Te 's Gravenhage, in plaats van F. A. van Munster, als zoodanig ontslagen (zie hierboven no. 10), de heer Mr. Willem Boudewijn Donker Curtius, en wijders is bij datzelfde besluit:

e. Aan den heer Nicolaas Carel Maria van Hees, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend uit zijne betrekking van notaris te Maastricht (Limburg);

f. Aan den heer notaris Johannes Willem David Kaempff vergund zijne residentie uit Wanneperveen (Vriesland) over te brengen te Blokzijl (Vriesland).

120. Bij besluit van den 18 November 1834, n°. 79, zijn benoemd tot notarissen:

a. In het canton Aalsmeer (Holland, Noordelijk gedeelte), in plaats van wijlen den heer P. Engelberg, de heer Marginius Jacobus van Steyn, met last om in de gemeente Uithoorn te resideren;

b. In het canton Oldeberkoop (Vriesland), de heer Willem van Riezen, met last om in de gemeente Oosterwolde te resideren.

130. Bij besluit van den 18 December 1834, n°. 114, zijn benoemd tot notarissen:

a. In het canton Goor (Overijssel), in plaats van wijlen den heer J. H. Jordaan, de heer Jan Dinant Jordaan, met last om te Haaksbergen te resideren;

b. In het canton Dronrijp (Vriesland), de heer Tjeerd Alma, met last om te Menaldum te resideren; terwijl bij datzelfde besluit,

c. Aan den heer Mr. Willem Jan Quintus, op zijn verzoek, is verleend eervol ontslag, uit zijne betrekking van notaris te Groningen.

A L P H A B E T I S C H

REGISTER,

DER ONDERWERPEN IN HET ACHTSTE DEEL

DER

Algemeene Verzameling

VAN

DECISIEN, ARRESTEN EN VONNISSEN

BEHANDELD.

DEEL VIII.

A.

AANBESTEDINGEN (*ADJUDICATIONS AU RABAIS.*)

1o. Onder het proces-verbaal van aanbesteding van ten behoeve eens kerkbestuurs te verrigten werkzaamheden, kunnen niet, zonder overtreding, quitantien, wegens gedeeltelijke betalingen der aannemingsprijzen, gesteld worden. (Dec. 10 Januarij 1834, no. 109.) — § 20, Bladz. 204.

2o. De bepalingen, vervat in het besluit van den 5 Julij 1828 (deel 6, bladz. 285), ten aanzien van de zegel- en

VERZ. REG. EN NOT. VIII.

22

registratieregten, van door hoogere autoriteiten afgekeurde aanbestedingen, door de Departementen van Algemeen Bestuur gehouden, zijn, bij besluit van den 12 October 1834, no. 97, ook toepasselijk verklaard op de verpachtingen en aanbestedingen, door de provinciale gouvernemen-ten en gemeentebesturen gehouden, voor zoo verre dezelve betrekking hebben tot werken ten publieken nutte, aan hoogere goedkeuring onderworpen. (Circ. 28 Oc-tober 1834, no. 586.) [Zie ook Verz., deel 22, bladz. 412, en deel 6, § 39 van dit werk.] — § 24, Bladz. 211.

30. Men kan tegen de vordering van de regten en dub-bele regten van registratie, verschuldigd wegens een on-geregistreerd gebleven proces-verbaal van aanbesteding van leverancien, aan eene openbare instelling te doen, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 23 Mei 1832, geene verjaring aanvoeren, omdat meer dan twee jaren verloopen zijn sedert die aanbesteding, door aan-plakbiljetten en in de openbare bladen, aangekondigd was. — § 42, 306.

Zie wijders het register van deel 6.

AANDEELEN IN DE NEDERLANDSCHE BANK (*ACTIONS DANS LA BANQUE DES PAYS-BAS.*)

Het regt van $\frac{1}{2}$ per cent is, volgens decisie van den 21 Januarij 1834, no. 96, verschuldigd over het volle bedrag, 't welk eene, buiten gemeenschap van goederen ge-huwd geweest zijnde, vrouw erkent, aan haar, zoo wegens ten huwelijk aangebragte gelden, als wegens hare douarie bij de scheiding te zijn voldaan, al heeft die voldoening, onder anderen, in aandeele in de Nederlandsche Bank plaats gehad. (Zie ook Verz., art. 519, 560 en 1802.) — § 14, 161.

AANDEELEN IN MAATSCHAPPIJEN (*ACTIONS.*) Zie het register van deel 4.

AANHECHTING (*ANNEXE.*) Zie het register van deel 6.

AANNEMING (*MARCHÉ.*) Zie het register van het vo-rige deel.

AANPLAKBILJETTEN (*AFFICHES.*) Een deurwaarder kan niet, zonder overtreding, een proces-verbaal opmaken

van de aanplakking eens biljets, houdende aankondiging van verkoop van roerende goederen, tot eenen onder beneficie van inventaris aanvaarden boedel behoorende, op buitengewoon zegel gedrukt, zonder dat hetzelfde voor formaatzegel bijgevisceerd zij. (Dec. 4 Januarij 1834, no. 135.) [Zie ook deel 7, § 15, en de aldaar aangehaalde artikelen der Verzameling, en vroegere paragraphen van dit werk.] — § 21, Bladz. 206.

Zie wijders het register van het vorige deel.

AANSTELLINGEN (*COMMISSIONS.*) Zie het register van deel 6.

AANVAARDING VAN DELEGATIE (*ACCEPTATION DE DÉLÉGATION.*) Zie het register van deel 4.

AANVAARDING VAN ERFENIS (*ACCEPTATION DE SUCCESSION.*) Zie het register van deel 5.

ABANDONNEMENT (*ABANDONNEMENT.*) Zie het register van deel 5.

ACCEPTILATIE (*ACCEPTILATION.*) De onderhandsche verklaring van eenen schuldeischer, dat hij afstand doet van eene in die akte omschrevene obligatie, met de daarop verloopene interessen, zonder aanwijzing van den persoon, aan wien, noch van eenen prijs, waarvoor die afstand plaats heeft, kan beschouwd worden als ten behoeve van den debiteur te geschieden, en, voor de toepassing van de registratie, onderhevig te zijn aan het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, over de uitgedrukte som, met bijvoeging van vijf jaren interessen. (Sol. 30 Januarij 1834, no. 54.) [Zie ook Verz., deel 12, bladz. 172.] — § 7, 87

ACCIJNSEN (*ACCISES.*) Zie het register van het vorige deel.

ADMINISTRATEURS (*ADMINISTRATEURS.*) Zie het register van deel 6.

ADVERTENTIE (*ANNONCE.*) Zie het register van deel 4.

ADVOCaat (*AVOCAT.*) Zie het register van deel 4.

AFFIRMATIE (*AFFIRMATION.*) Zie het register van deel 6.

AFFIRMATIE VAN SCHULDVORDERINGEN (*AFFIRMATION DE CRÉANCES.*) Zie het register van deel 5.

AFGIFTE VAN LEGITIME (*DÉLIVRANCE DE LÉGITIME.*) Zie het register van deel 5.

AFKOOP VAN ERFPACHTEN (*RACHAT D'EMPHYTÉOSES.*) Art. 69, § 2, no. 11 der wet van 22 Frimaire 7 jaar is niet toepasselijk op de afkopen van oude erfpachten, maar daarvoor is het volle regt van 4 per cent verschuldigd, en dezelve moeten ten kantore van den hypotheekbewaarder worden overgeschreven. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, Bladz. 258.

AFSCHRIFT (*EXPÉDITION.*) Zie het register van deel 4.

AFSTAND (*CESSION.*) Zie het register van deel 5.

AFSTAND VAN ERFENIS. Zie **SUCCESSIEN.**

AFSTAND VAN SCHULDVORDERINGEN (*CESSION DE CRÉANCES.*) 1o. De onderhandsche verklaring van eenen schuldeischer, dat hij afstand doet van eene in de akte omschrevene obligatie, met de daarop verloopene interesssen, zonder aanwijzing van den persoon, aan wien, noch van eenen prijs, waarvoor die afstand plaats heeft, kan beschouwd worden als ten behoeve van den debiteur te geschieden, en, voor de toepassing van de registratie, onderhevig te zijn, aan het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, over de uitgedrukte som, met bijvoeging van vijf jaren interesssen. (Sol. 30 Januarij 1834, no. 54.) [Zie ook Verz. deel 12, bladz. 172] — § 7, 87.

2o. Het regt van 1 per cent is, wegens afstand van schuldvordering, behalve dat van 80 cents voor de volmagt, verschuldigd op eene akte, waarbij iemand verklaart, eene vordering, ten laste van den Staat, over te dragen, voor eenen prijs, welken hij erkent aan hem te zijn voldaan in eene quitantie van gelijk bedrag, wegens eene som door hem aan eenen derden verschuldigd, met volmagt op eenen sollicitteur, om die gelden van het Land in te vorderen. (Sol. 17 December 1831, no. 42.) — § 14, 161.

Zie wijders het register van deel 5.

AFSTAND VAN VRUCHTGEBRUIK (*CESSION D'USU-FRUIT.*) Zie het register van het vorige deel.

AKTEN (ADMINISTRATIVE) (*ACTES ADMINISTRATIVES.*)

TIFS.) De bepalingen, vervat in het besluit van den 5 Julij 1828, (deel 6, bladz. 285), ten aanzien van de zegel- en registratierechten, van door hoogere autoriteiten afgekeurde aanbestedingen, door de Departementen van Algemeen Bestuur gehouden, zijn, bij besluit van den 12 October 1834, no. 97, ook toepasselijk verklaard op de verpachtingen en aanbestedingen, door de provinciale gouvernemen ten en gemeentebesturen gehouden, voor zoo verre dezelve betrekking hebben tot werken ten publieken nutte, aan hoogere goedkeuring onderworpen. (Circ. 28 October 1834, no. 586.) [Zie ook Verz., deel 22, bladz. 412, en deel 6, § 39 van dit werk.] — § 24, Bladz. 211.

Zie wijders het register van het vorige deel.

AKTEN BUITEN 'S LANDS VERLEDEN (*ACTES PAS-SÉS EN PAYS ÉTRANGERS.*) Zie het register van deel 4.

AKTEN (GEREGTELIJKE) (*ACTES JUDICIAIRES.*)

1o. Eene arbitrale uitspraak, waarbij beslist is, dat de overledene deszelfs aandeel in een uitgeoefend wordend beroep, en het daartoe gebezigde materieel, bij deszelfs leven aan eenen anderen hebbende afgestaan, tegen eene som eens gelds, en eene jaarlijksche uitkeering, welke, na doode, door eenen opgenoemden persoon zou worden genoten, en de erfgenen tot die uitkeering veroordeeld worden, moet, volgens solutie van den 2 Julij 1830, no. 119, op de minuut worden geregistreerd, tegen betaling van het regt van 2 per cent over de eens gelds betaalde som, en het tienvoudig bedrag der jaarlijksche uitkeering, terwijl het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens de veroordeeling, op de expeditie, over datzelfde bedrag, met bijvoeging der kosten, verschuldigd is. — § 2, 16.

2o. Een vonnis, waarbij de kapitein van een schip veroordeeld wordt tot vergoeding van schade en interessen, wegens het niet tijdig lossen en uitkeeren van aan boord zijnde goederen, en tevens veroordeeling in cas van garantie inhoudende, tegen degenen, voor wier rekening de kapitein voer, tot vrijwaring van alle schade, als daartoe gehouden krachtens eene chertepartij, waarvan slechts eene eenvoudige ongeteekende kopij bij de regthank is overgelegd, behoeft slechts op

de expeditie geregistreerd te worden, tegen betaling van het regt van 2 per cent op de veroordeeling tot schade en interessen tegen den kapitein, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent op de veroordeeling tot vrijwaring of guarantee, tegen de anderen. (Dec. 7 Januarij 1834, no. 73.) — § 30, Bladz 242.

3o. Een ontvanger van de registratie kan eene zoodanige ongeteekende kopij eener akte registreren, en dit stuk kan, volgens decisie van den 7 Januarij 1834, no. 73, zonder overtreding, in regten worden overgelegd, en tot grondslag der veroordeeling strekken. — § 30, 242.

Zie wijders het register des vorigen deels.

AKTEN IN DE IN OPSTAND ZIJNDE GEWESTEN OPGEMAAKT (*ACTES PASSÉS DANS LES PROVINCES INSURGÉES.*) Akten in de in opstand zijnde gewesten opgemaakt kunnen niet, zonder speciale vergunning van Zijne Majesteit, door de ambtenaren van den Burgerlijken Stand, of door de hypotheekbewaarders, tot vernietiging van hypothecaire inschrijvingen, aangenomen worden. (Dec. 28 December 1833, no. 8, en 4 Januarij 1834, no. 62.) — § 9, 95.

Zie wijders het register van deel 4.

AKTEN (NOTARIELE) (*ACTES NOTARIÉS.*) Zie het register des vorigen deels.

AKTEN (ONDERHANDSCHE) (*ACTES SOUS SIGNATURE PRIVÉE.*) 1o. Alle onderhandsche akten, houdende eigendomsovergang van oude erfpachten, moeten, op verbeurte van het dubbel regt, binnen drie maanden geregistreerd worden, en art. 12 der wet van 23 Frimaire 7 jaar, is toepasselijk op die overgangen, ten aanzien van welke men beweren mogt, dat geene akte zou bestaan. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

2o. De dagteekening, welke onderhandsche akten voeren, geeft, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 23 Mei 1832, geene aanleiding, om, tegen door het Bestuur gevorderde registratieregten, de dertigjarige verjaring in te roepen, daar dezelve eerst aanvangt te loopen van den dag af van de registratie dier akten, van dien van den dood van een' der onderteekenaren, of waarop

derzelver zelfstandigheid uit openbare akten blijkt. (Zie ook deel 5, § 66, bladz. 342.) — § 44, Bladz. 315.

Zie wijders het register des vorigen deels.

AKTEN (OPENBARE) (*ACTES PUBLICS*.) Zie het register van het vorige deel.

AKTEN TEN GEVOLGE VAN ANDERE OPGEMAAKT (*ACTES PASSÉS EN CONSÉQUENCE D'UN AUTRE*.)

Een deurwaarder kan niet, zonder overtreding, een proces-verbaal opmaken van de aanplakking van een biljet, houdende aankondiging van verkoop van roerende goederen, tot eenen onder beneficie van inventaris aanvaardden boedel behorende, op buitengewoon zegel gedrukt, zonder dat hetzelfde voor formaatzegel bijgevisceerd zij. (Decr. 4 Januarij 1834, no. 135.) [Zie ook deel 7, § 15, en de aldaar aangehaalde artikelen der Verzameling en vroegere paragrafen van dit werk.] — § 21, 206.

Zie wijders het register van het vorige deel.

AKTEN VAN ADMISSIE (*ADMISSION*.) Zie het register van het vorige deel.

AKTEN VAN CHARGEMENT (*RÉLIQUAT DE COMPTE*.)

10. Het bedrag van akten van chargement kan niet met de bij de wet van den 28 April 1834 daargestelde schatkistbiljetten voldaan worden. (Circ. 19 Julij 1834, no. 584.) — § 22, 206.

20. De invordering van gelden, volgens akten van chargement verschuldigd, kan, volgens vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Breda, van den 23 December 1833, zelfs na het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, niet bij middel van dwangschrift vervolgd worden; doch van dit vonnis is appel *locb* cassatie ingesteld, blijkens decisie van den 8 Februarij, en 5 en 28 Maart 1834, no. 40, 92 en 156. (Zie ook deel 3, bladz. 41, deel 4, § 58, en deel 5, bladz. 40 van dit werk.) — § 17, 183.

Zie wijders het register van deel 5.

AKTEN VAN DEN BURGERLIJKEN STAND (*ACTES DE L'ÉTAT CIVIL*.) Akten in de in opstand zijnde gewesten opgemaakt kunnen niet, zonder speciale vergun-

ning van Zijne Majesteit, door de ambtenaren van den burgerlijken stand aangenomen worden. (Dec. 28 December 1833, no. 8, en 4 Januarij 1834, no. 62.) — § 9, Bladz. 95.

Zie wijders het register van deel 4.

AKTEN VAN DEPOT (*ACTES DE DÉPOT*.) Zie het register van deel 6.

AKTEN VAN INWONING (*ACTES DE DOMICILE*.)
Zie het register van deel 4.

AKTEN VAN KEUZE (*ACTES DE CHOIX*.) 1o. Het regt wegens overbedeeling is verschuldigd op eene akte van scheiding, waarbij aan den zoon der overledene, aan wien een onroerend goed des boedels gelegateerd was, tegen inbreng in dien boedel van eene zekere som, dat goed aanbedeeld wordt, voor zoo verre die som zijn aandeel als erfgenaam, of als legataris, zoo hem het beschikbaar gedeelte der nalatenschap besproken is, overtreft. (Dec. 31 Mei 1831, no. 85.) [Zie ook Verz. art. 1712, deel 21, bladz. 180, en 22, bladz. 374, en deel 7, bladz. 248, 254, 256 en 258 van dit werk.] — § 5, 61.

2o. Dit regt kan nogtans, wanneer eene vrouw, het beschikbaar gedeelte harer nalatenschap aan haren man gemaakt hebbende, bepaald heeft, dat hem de haar toebehoorende onroerende goederen zullen worden toe- en aanbedeeld, en dat hij derhalve zal kunnen volstaan met aan de kinderen of kleinkinderen hun wettig aandeel in hare nalatenschap in geld uit te keeren, niet gevorderd worden, uit hoofde alléén van de omstandigheid, dat de goederen op zijnen naam in de leggers der grondbelasting ingeschreven staan; maar die vordering moet eerst plaats hebben, wanneer nit eene scheiding of eenige andere akte, of wel op eene andere wijze kan worden bewezen, dat hij *als eigenaar van het geheel* gehandeld heeft. (Dec. 17 December 1831, no. 47.) [Zie, behalve de hierboven, onder no. 1, aangehaalde plaatsen, ook art. 690 der Verzameling.] — § 5, 61.

3o. Wanneer door eenen ouder aan eenige der kinderen het regt besproken is om zeker onroerend goed der nalatenschap, voor eene bepaalde som, over te nemen, waarvan de waarde hun erfdeel in die nalatenschap overtreft, dan

moet het regt van 4 per cent wegens de overbedeeling, ook nitgestrekt worden tot dat gedeelte van de som, welke zij erfdeel te boven gaat. (Sol. 27 Mei 1834, no. 63.) — § 11, Bladz. 118.

40. Maar wanneer het regt, aan den erfgenaam besproken, niet strekt om zich zekere onroerende goederen bij de scheiding te doen toe- en aanbedeelen, maar hem al de goederen gemaakt zijn, tegen bepaalde uitkeeringen in geld aan de overigen, dan vervalt, volgens solutie van den 28 Februarij 1833, no. 124, de scheiding, en wanneer, door dezen, daden van eigendom ten aanzien van het geheel gepleegd, of zijne in bezittreding bewezen wordt, is het regt en dubbel regt over het geheele bedrag der bepaalde uitkeering, behoudens waardering, zoo dezelve niet overeenkomstig de wettelijke waarde schijnt, verschuldigd. — § 5, 61.

50. Wanneer door iemand aan eenen anderen het vermogen is besproken om hem toebehoorende roerende en onroerende goederen, na zijnen dood, in zijnen boedel aan te staan, voor eenen bepaalden prijs, in termijnen en met vergoeding van aangewezenen interessen te voldoen, en daarna geacht ontstaan zijnde, wegens de hoeveelheid der te betalen som en interessen, eene transactie aangegaan wordt, waarbij de som wordt vastgesteld, welke degene, aan wien de keuze besproken was, voldoen moet, dan is het regt van 4 per cent over deze laatstgemelde som verschuldigd. (Dec. 25 Junij 1833, no. 91.) [Zie ook Verz. art. 403, 1715 en 1803; en deel 21, bladz. 180, en de noot in deel 22, bladz. 374.] — § 11, 118.

60. Dit zelfde regt is inagelijks verschuldigd, wanneer, een testateur, althans aan anderen dan zijne wettige erfgenamen, het vermogen besproken hebbende om zekere onroerende goederen van zijne nalatenschap voor eenen bepaalden prijs over te nemen, de alzoo begunstigden, later, daden van eigendom, ten aanzien dier goederen plegen, of dezelve, al hun in eigendom toebehoorende, verkoopen. (Dec. 27 Mei 1834, no. 62, en vonn. Rotterdam 1 December 1834.) [Zie ook Verz. art. 1712.] — § 11, 118.

70. De verklaring nogtans, in eene memorie van aangifte gedaan, dat bernst is in de beschikking, waarbij, door

eenen overledenen, aan een zijner kinderen het vermogen was besproken om zeker onroerend goed des boedels voor eens bepaalde som over te nemen, is niet voldoende om het deswege verschuldigde regt te vorderen, maar de in bezittreding moet, daartoe, nader bewezen worden. (Dec. 25 October 1834, no. 48.) — § 11, Bladz. 118.

80. Ook kunnen, wanneer aan eenige kinderen het vermogen is besproken om onroerende goederen in hun erfdeel te ontvangen, om het regt van 4 per cent, en dat wegens hypothecaire overschrijving te ontgaan, de bedoelde onroerende goederen niet uit de akte van scheiding worden weggelaten, en vervangen door eene zoo veel grootere som aan gereede gelden, als door de kinderen, aan wie dat vermogen besproken was, in de nalatenschap ingebracht zijnde, maar moeten die onroerende goederen in het actief begrepen worden, en alzoo ook voor de berekening van de overbedeeling in aanmerking komen, en blijft de akte aan de regten van hypothecaire overschrijving onderworpen. (Dec. 31 December 1834, no. 118.) — § 11, 118.

Zie wijders het register van het vorige deel.

AKTEN VAN ONTBREKING (*ACTES DE CARENCE*.)

Zie het register van deel 5.

AKTEN VAN OPENBAAR BESTUUR (*ACTES D'ADMINISTRATION PUBLIQUE*.) Zie het register van deel 2.

AKTEN VAN OPENBARE AUTORITEITEN (*ACTES DES AUTORITÉS PUBLIQUES*.) De bepalingen, vervat in het besluit van den 5 Julij 1829 (deel 5, bladz. 285), ten aanzien van de zegel- en registratieregten, van door hoogere autoriteiten afgekeurde aanbestedingen, door de departementen van Algemeen Bestuur gehouden, zijn, bij besluit van den 12 October 1834, no. 97, ook toepasselijk verklaard op de verpachtingen en aanbestedingen door de provinciale gouvernementen en gemeentebesturen gehouden, voor zoo verre dezelve betrekking hebben tot werken, ten publieken nutte, aan hoogere goedkeuring onderworpen. (Circ. 28 October 1834, no. 586.)

[Zie ook Verz. deel 22, bladz. 412, en deel 6, § 39 van dit werk.] — § 24, Bladz. 241.

Zie wijders het register van deel 6.

AKTEN VAN OPENBARE INSTELLINGEN (*ACTES DES ÉTABLISSEMENTS PUBLICS.*) 10. Onder het proces-verbaal van aanbesteding van ten behoeve eens kerkbestuurs te verrigten werkzaamheden, kunnen niet, zonder overtreding, quitantien, wegens gedeeltelijke betaling der aannemingsprijzen, gesteld worden. (Dec. 10 Januarij 1834, no. 109.) — § 20, 204.

20. Men kan tegen de vordering van de regten en dubbele regten van registratie, verschuldigd wegens een ongeregistreerd gebleven proces-verbaal van aanbesteding van leverancien, aan eene openbare instelling te doen, volgens arrest van het hof van cassatie te Parijs, van den 23 Mei 1832, geene verjaring aanvoeren, omdat meer dan twee jaren verloop zijn, sedert die aanbesteding door aanplakbiljetten en in de openbare bladen aangekondigd was. — § 42, 206.

Zie ook het register van het vorige deel.

AKTEN VERSCHILLENDE BESCHIKKINGEN INHOUDENDE (*ACTES CONTENANT PLUSIEURS DISPOSITIONS.*) 10. Het vast regt van 80 cents is, boven en behalve het proportioneel regt, wegens de schuldbekentenis of den verkoop, volgens solutie van den 16 Februarij 1828, no. 114, en decisie van den 9 October 1829, no. 70, verschuldigd op eene akte, houdende erkenntenis van eene som gelds ter leen te hebben ontvangen, met verband van onroerende goederen, of verkoop van zoodanige goederen, en bepaling, dat, bij gebrek van voldoening van de hoofdsom of de interessen, op het bepaalde tijdstip, of wel van betaling van den koopprijs, de verbondene goederen, bij wege van vrijwilligen afstand, aan den schuldeischer zullen overgaan, met magt om dezelve in het openbaar en aan de meestbiedenden, door een' notaris te kunnen laten verkoopen, de kooppenningen te ontvangen en zich daaruit het verschuldigde te voldoen, of gelijk regt aan den verkooper wordt toegekend. (Zie ook deel 5, bladz. 106 en volgende van dit werk.) — § 15, 169.

20. Dit regt is insgelijks verschuldigd, volgens solutie

van den 4 Januarij 1834, no. 138, voor gelijke magt, bij eene akte van verkoop van een tjalkschip, aan den verkoper, voor het geval van wanbetaling van den koopprijs, in de koopakte gegeven. — § 15, Bladz. 169.

30. Ook is het regt van 80 cents, wegens de volmagt, volgens decisie van den 20 Augustus, 1832, no. 10, verschuldigd, voor de magt, bij eene openbare verkooping van onroerende goederen, gegeven aan den notaris, die de verkooping doet, om, ingeval de regten en kosten niet betaald worden, het goed op nieuw, tot bekoming derzelve, te doen verkoopen, maar niet voor de magt, welke de verkoper zich voorbehoudt om, bij wanbetaling van den koopprijs, die goederen op nieuw, in het openbaar, te doen verkoopen. — § 15, 169.

40. Er is, volgens decisie van den 14 December 1827, no. 122, behalve het regt wegens de schuldbekentenis, 1 per cent voor de bruikleen verschuldigd, op de akte, waarbij iemand erkent eene som gelds ter leen te hebben ontvangen van eenen anderen, en hem in mindering daarvan eenige roerende goederen en menbelen af te staan en te verkoopen, met bepaling, dat dezelve, zoo lang de interessen en aflossingen geregeld betaald worden, onder den debiteur, verkoper, zullen blijven. — § 16, 176.

50. Dit regt is ingelijks, onverminderd de overige regten, verschuldigd op eene akte, waarbij iemand erkent roerende goederen en gereedschappen, op eene bepaalde waarde getaxeerd, van een' anderen in gebruik te hebben, met verbindtenis om dezelve, aan dezen, op de eerste aanvrage te zullen afgeven; gelijk mede, in geval van verkoop van roerende goederen, onder voorbehoud van het regt van wederinkoop voor eenen overeengekomen prijs; met bepaling, dat, niettegenstaande dien verkoop, de goederen, zoo lang de koper zulks goed vindt, in gebruik zullen blijven bij den verkoper, die daarvoor de noodige zorg zal dragen, en dezulke, welke vergaan mogten, door andere zal vervangen. (Sol. 21 Januarij 1834, no. 99.) — § 16, 176.

60. Wanneer een debiteur, in mindering zijner schuld, zijne meubelen aan zijnen schuldeischer verkoopt; voor eenen

prijs, zoo veel niet bedragende als de som, waarmede zijne schuld moet worden verminderd, dan is, volgens solutie van den 22 November 1833, no. 104, het regt van 2 per cent over den bepaalden prijs, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, over het meerdere bedrag, waarmede de schuld verminderd wordt, verschuldigd, terwijl slechts een vast regt van 80 cents, niet dat van 1 per cent, als voor bruikleen, gevorderd kan worden, voor de in de akte voorkomende bepaling, dat die meubelen, tot dat het huis verkocht is, of tot op een bepaald tijdstip, bij den verkooper zullen blijven. — § 16, Bladz. 176.

70. Evenmin kan het regt wegens bruikleen gevorderd worden, voor de bepaling, in eene akte van verkoop van roerende goederen voorkomende, dat de verkooper dezelve in gebruik zal mogen houden, zoo lang de kooper zulks goed vindt, doch dezelve of eenige derzelve, telkens, op de eerste aanvraag des koopers, zal afgeven. Wegens zoodanige beschikking kan alléén een afzonderlijk vast regt van 80 cents gevorderd worden. (Sol. 21 Januarij 1834, no. 99.) [Zie ook deel 6, § 4.] — § 16, 176.

80. Er is geen afzonderlijk regt verschuldigd, voor de bepaling, in eene akte van verkoop van onroerende goederen voorkomende, dat de kooper de daarop rustende jaarlijksche erfpacht, ten behoeve van het domein, voldoen zal. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) — § 33, 271.

90. Er is, behalve het regt wegens den verkoop, geen afzonderlijk regt verschuldigd, wegens de vestiging des titels, op eene akte van verkoop van onroerende goederen, waarbij aan den kooper de verplichting wordt opgelegd zekeren jaarlijkschen uitgang, waarmede dat goed bezwaard is, zonder aanhaling van geregistreerden titel, te presteren. (Sol. 20 November 1834, no. 48.) — § 38, 298.

Zie ook het register des vorigen deels.

AKTEN VOOR DE INVOERING DER WET VAN 22
PRIMAIRE 7 JAAR VERLEDEN (*ACTES PASSÉS
AVANT L'INTRODUCTION DE LA LOI DU 22 FRI-
MAIRE AN 7.*) Zie het register van deel 6.

AKTEN VOOR DE INVOERING DER WET VAN DEN 16 JUNIJ 1832 VERLEDEN (*ACTES PASSÉS AVANT L'INTRODUCTION DE LA LOI DU 16 JUIN 1832.*)

Vee moet beschouwd worden als koopmanagoederen, als zoodanig in den handel bekend, met dat gevolg, dat, bijaldien hetzelfde, onder het vigeren, te dien aanzien, van de wet van den 31 Mei 1824, in het openbaar verkocht werd, daarvoor, volgens vonnissen van de regthank te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, en 2 Februarij 1831, en arresten van den 19 Februarij 1830 en 4 Julij 1834, slechts het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, en voor den deswege gestelden borgtogt dat van $\frac{1}{4}$ per cent verschuldigd is. (Dec. 26 September 1834, no. 42); doch dat van 2 per cent, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens den borgtogt, was, volgens vonnis van die zelfde regthank, van den 30 Maart 1831 verschuldigd, zoo, te gelijk met het vee, hooi verkocht werd. De zoo evengemelde arresten zijn nogtans niet meer van toepassing op de openbare verkooping van vee, gehouden sedert het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, waarbij de vermindering van regt beperkt is tot de koopmanagoederen, *op de prijscourant der beurzen bekend staande.* — § 10, Bladz. 97.

Zie wijders het register van het vorige deel.

ALBARDA. (de heer J. J.) Zie het register van deel 4.

ALMA (de heer T.) is tot notaris in het canton Dronrijp (Vriesland) benoemd, met laat om te Menaldum te residieren. — § 49, 330.

AMBTENAREN (*EMPLOYÉS.*) Zie, voor den Staat van het personeel van de ambtenaren van de registratie, op den 1 Junij 1832, § 1, van deel 3.

Zie, voor de benoemingen, welke in de tweede helft van 1834, bij het vak der registratie plaats gehad hebben, § 48, 330.

AMBTENAREN (*COMPTABLES*) (*EMPLOYÉS COMPTABLES.*) Zie het register van deel 3.

AMERIKA (*VEREENGIDE STATEN VAN NOORD-*) (*ÉTATS UNIS DE L'AMÉRIQUE SEPTENTRIONALE.*) Da vordering van het *fus detractus* behoort

niet toegepast te worden op de ingezetenen der Vereenigde Staten van Noord-Amerika. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, Bladz. 209.

ANDRÆ. (de heer A. J.) Zie het register van deel 6.

ANDRÆ, GAJUSZOOM. (de heer Mr. D. H.) Zie het register van deel 6.

ANHALT BERNBURG (*ANHALT BERNBOURG.*) De heffing van het *jus detractus* moet zich bepalen tot 10 per cent, ten aanzien van de ingezetenen van het Hertogdom Anhalt Bernburg. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

ANHALT DESSAU (*ANHALT DESSAU.*) De heffing van het *jus detractus* moet zich bepalen tot 10 per cent, ten aanzien van de ingezetenen van het Hertogdom Anhalt Dessau. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

ANHALT KOETHEN (*ANHALT KOETHE.*) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Hertogdom Anhalt Koethen. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

ANTICHRESIS (*ANTICHRESE.*) Zie het register van deel 5.

APPEL LOCO CASSATIE (*APPEL EN LIEU DE CASSATION.*) Zie het register van deel 5.

ARBITRALE UITSpraak (*SENTENCE ARBITRALE.*)

Eene arbitrale uitspraak, waarbij beslist is, dat een overledene deszelfs aandeel in een uitgeoefend wordend beroep, en het daartoe gebezigde materieel, bij deszelfs leven aan een' anderen hebbende afgestaan, tegen eene som eens gelds en eene jaarlijksche uitkeering, welke, na doode, door eenen opgenoemden persoon zou worden genoten, en de erfgenamen tot die uitkeering veroordeeld worden, moet, volgens solutie van den 2 Julij 1830, no. 119, op de minant worden gegeregistreerd, tegen betaling van het regt van 2 per cent over de eens gekis betaalde som, en het tienvoudig bedrag der jaarlijksche uitkeering, terwijl het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens de veroordeeling, op de expeditie, over dat zelve bedrag, met bijvoeging der kosten

verschuldigd is. — § 2,

Bladz. 16.

ARRESTEN (*ARRÊTS.*) Zie het register van deel 3.

ATERMOIEMENT (*ATERMOIEMENT.*) Zie het register van deel 5.

ATTESTATIEN DE VITA (*CERTIFICATS DE VIE.*) Zie het register van deel 4.

B.

BACHIENE. (de heer P. J.) Zie het register van deel 4.

BADEN (*BADÉ.*) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Groothertogdom Baden. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

BARNAART. (jonkheer H. G.) Zie het register van deel 4.

BEIJEREN (*BAVIÈRE.*) Met de regering van Beijeren is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus*, gesloten. (Circ. 1 Augustus 1833, no. 571.) Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

BEKLEMMING (*DOMAINES CONGÈABLES.*) Zie het register van deel 4.

BEKRACHTIGING (*RATIFICATION.*) Zie het register van deel 4.

BELASTINGEN (*IMPOSITIONS.*) Zie ACCIJSSEN, DIRECTE BELASTINGEN, IN- EN UITGAANDE REGTEN en PLAATSELIJKE BELASTINGEN.

Zie wijders het register van deel 6.

BELOFTE VAN VERKOOP (*PROMESSE DE VENTE.*) Zie het register van deel 6.

BEMALING (CONTRACT VAN) (*CONTRAT DE DES- SÈCHEMENT.*) Zie het register van deel 5.

BENOEMINGEN (*NOMINATIONS.*) 1o. Zie, voor de benoemingen, welke, in de tweede helft van het jaar 1834, bij het Bestuur van de registratie en de loterijen, hebben plaats gehad, — § 48, 330.
Zie ook het register des vorigen deels.

2o. Zie, voor de benoemingen en verplaatsingen van notarissen, in den loop van het jaar 1834 plaats gehad hebbende, § 49, 332.

BENOEMINGEN VAN VOOGDEN (*NOMINATION DE TUTEURS.*) Zie het register van deel 6.

BEREKENING DER REGTEN (*LIQUIDATION DES DROITS.*) Zie het register van deel 4.

BERGH. (de heer J. de) Zie het register van deel 6.

BERGH. (de heer P. A. de) Zie het register van deel 6.

BERGH (de heer J. W. van den), tot notaris te 's Gravenhage benoemd. — § 49, Bladz. 332.

BERIGTEN (GEDRUKTE) (*AVIS IMPRIMÉS.*) Zie het register van deel 6.

BESCHIKBAAR GEDEELTE (*PORTION DISPONIBLE.*) Zie het register van deel 6.

BESCHIKKINGEN OP REQUEST (*DISPOSITIONS SUR PÉTITION.*) Zie het register van deel 4.

BESLAGLEGGING (*SAISIE-ARRÊT.*) Zie het register van deel 5.

BETAALSROLLEN (*ÉTATS DE PAYEMENT.*) Zie het register van deel 4.

BETALING VAN REGTEN (*PAYEMENT DE DROITS.*) Zie het register van deel 6.

BETEKENING (*SIGNIFICATION.*) Zie het register van deel 6.

BICHON VAN IJSSELMONDE, (de heer A. F. L.) tot surnumerair van de registratie, in de provincie Holland (Zuidelijk gedeelte), benoemd. — § 48, 330.

BIJVOEGINGEN (*ADDITIONS.*) Zie het register van deel 5.

BIJVOEGSELS (*SUPPLÉMENT DE GAZETTES.*) Zie het register van deel 3.

BLANKEN Tz., (de heer L.) tot ontvanger der registratie te Medemblik (Holland, Noordelijk gedeelte) benoemd. — § 48, 330.

BLOOTE EIGENDOM (*NUE PROPRIÉTÉ.*) In geval van voorbehoud van het vruchtgebruik, van verkocht wordende oude erfpachten, kan, volgens circulaire van den 30 October 1834, no. 587, de waarde van dat vruchtgebruik, voor de berekening van het regt van registratie,

niet bij den koopprijs gevoegd worden. — § 32, Bladz. 238.

Zie ook het register van deel 5.

BODEN (*HUISSIERS*.) Zie het register van deel 5.

BOEDELBESCHRIJVING (*INVENTAIRE*.) Zie *INVENTARIS*.

BOEKEN (*LIVRES*.) Zie het register van deel 4.

BOETEN (*AMENDES*.) Zie het register van het vorige deel.

BOOMEN (*ARBRES*.) Zie het register van deel 4.

BORDERELLEN VAN RANGSCHIKKING (*BORDE-REAUX DE COLLOCATION*.) Zie het register van deel 6.

BORDES. (de heer P. A. de) Zie het register van het vorige deel.

BORGTOGT (*CAUTIONNEMENT*.) Voor de borgtogten in successiezaken. — Zie *SUCCESSIEN*.

Zie wijders het register des vorigen deels.

BORGTOGTEN VAN COMPTABELE AMBTENAREN (*CAUTIONNEMENS DE COMPTABLES PUBLICS*.) Zie het register van deel 2.

BRAZILIE (*BRÉSIL*.) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het keizerrijk Brazilië. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

BREMEN (*BRÉME*.) Met de regering van Bremen is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus*, gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

BREVET. (de heer J.) Zie het register van het vorige deel.

BRIEFJES (VERHANDELBARE) (*EFFETS NÉGOCIA-BLES*.) Zie het register van deel 4.

BRIEVENBESTELDERS (*FACTEURS*.) Zie het register van deel 5.

BRONNEN (*SOURCES*.) Zie het register van deel 4.

BRUIKLEEN (*PRÊT À USAGE*.) 1o. Er is, volgens decisie van den 14 December 1827, no. 122, behalve het regt wegens schuldbekentenis, 1 per cent voor de bruikleen verschuldigd, op de akte, waarbij iemand erkent eene som gelds

ter leen te hebben ontvangen van eenen anderen, en hem, in mindering daarvan, eenige roerende goederen en meubelen af te staan en te verkoopen, met bepaling, dat dezelve, zoo lang de interessen en aflossingen geregeld betaald worden, onder den debiteur, den verkooper, zullen blijven. — § 16, Bladz. 176.

20. Dit regt is insgelijks, onverminderd de overige regten, verschuldigd op eene akte, waarbij iemand erkent roerende goederen en gereedschappen, op eene bepaalde waarde getaxeerd, van eenen anderen in gebruik te hebben, met verbindtenis om dezelve aan dezen, op de eerste aanvraag, te zullen afgeven, gelijk mede, in geval van verkoop van roerende goederen, onder voorbehoud van het regt tot wederinkoop, voor eenen overcengkomen prijs, met bepaling, dat, niettegenstaande dien verkoop, de goederen, zoo lang de koper zulks goedvindt, in gebruik zullen blijven bij den verkooper, die daarvoor de noodige zorg zal dragen, en dezulken, welke mogten vergaan, door anderen zal vervangen. (Sol. 21 Januarij 1834, no. 99.) — § 16, 176.

30. Wanneer een debiteur, in mindering zijner schuld, zijne meubelen aan zijnen schuldeischer verkoopt, voor eenen prijs, zoo veel niet bedragende als de som, waarmede zijne schuld moet worden verminderd, dan is, volgens solutie van den 22 November 1833, no. 104, het regt van 2 per cent over den bepaalden prijs, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, over het meerdere bedrag, waarmede de schuld verminderd wordt, verschuldigd, terwijl slechts een vast regt van 80 cents, niet dat van 1 per cent, als voor bruikleen, gevorderd kan worden, voor de in de akte voorkomende bepaling, dat die meubelen, tot dat het huis verkocht is, of tot op een bepaald tijdstip, bij den verkooper zullen blijven. — § 16, 176.

40. Evenmin kan het regt, wegens bruikleen, gevorderd worden, voor de bepaling, in eene akte van verkoop van roerende goederen of van vee voorkomende, dat de verkooper dezelve of het vee in gebruik zal mogen houden, zoo lang de koper zulks goedvindt, doch die goederen of het vee, of een gedeelte daarvan, telkens, op de eerste aanvraag

des koopers, zal afgeven. Wegens zoodanige beschikking kan alléén een afzonderlijk vast regt van 80 cents gevorderd worden. (Sol. 21 Januarij 1834, no. 99.) [Zie ook deel 6, § 4.] — § 16, Bladz. 176.

Zie wijders het register van deel 6.

BRUNSWIJK (*BRONSWICK*.) Met de regering van Brunswijk is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147, van deel 6.

BUITENLANDSCHE EFFECTEN (*EFFETS PUBLICS ÉTRANGERS*.) Zie het register van deel 5.

BUITENLANDSCHE FONDSEN (*EFFETS PUBLICS ÉTRANGERS*.) Zie het register van deel 4.

BURGEMEESTERS (*BOURGUEMESTRES*.) Zie het register van deel 2.

C.

CASSATIE (*CASSATION*.) Zie het register van het vorige deel.

CATALOGUSSEN (*CATALOGUES*.) Zie het register van deel 6.

CERTIFICATEN (*CERTIFICATS*.) Zie het register van deel 6.

CERTIFICATEN VAN GEGOEDHEID (*CERTIFICATS DE SOLVABILITÉ*.) Zie het register van het vorige deel.

CERTIFICATEN VAN GOED GEDRAG (*CERTIFICATS DE BONNE CONDUITE*.) Zie het register van deel 4.

CERTIFICATEN VAN ONVERMOGEN (*CERTIFICATS D'INDIGENCE*.) Zie het register van deel 6.

CIRCULAIRES (*CIRCULAIRES*.) Zie het register van deel 3.

COLLARD, (de heer Q. C.) surnumerair van de registratie in de provincie Limburg, in diezelfde betrekking overgeplaatst, in de provincie Noordbrabant. — § 48, 330.

COLLARD. (de heer W. L. A.) Zie het register van deel 4.

COMMELIN, Jr., (de heer Mr. J.) tot notaris in het canton Amsterdam benoemd, met last om in het 6de canton Amsterdam te residieren. — § 49, Bladz. 332.

COMMISEN (*COMMIS.*) Zie COMMISSIEN.

COMMISSIEN (*COMMISSIONS.*) Zie het register van deel 6.

COMPAGNIESCHAP (*ACTES DE SOCIÉTÉ.*) Zie het register van deel 3.

COMPENSATIE VAN KOSTEN (*COMPENSATION DE DÉPENS.*) Zie het register van deel 1.

CONCORDAAT (*CONCORDAT.*) Zie ATERMOIEMENT.

CONFINEMENT (*DÉTENTION.*) Zie het register van deel 6.

CONSTITUTIE VAN RENTEN (*CONSTITUTION DE RENTE.*) Zie RENTEN.

CONTUMACIE (*CONTUMACE.*) Zie het register van deel 3.

CORNETS DE GROOT. (de heer A. D.) Zie het register van deel 6.

COURANTEN (*GAZETTES.*) Zie het register van deel 4.

CREMERS, (de heer Mr. F. J. J.) op zijn verzoek eervol ontslagen, uit zijne betrekking van notaris te Groningen, en de heer Mr. J. J. Cremers, in het arrondissement Groningen, met last, om te Groningen te residieren, in zijne plaats benoemd. — § 49, 332.

D.

DAGBLADEN (*JOURNAUX.*) Zie het register van het vorige deel.

DAGTEEKENING (STELLIGE) (*DATE CERTAINE.*)

De dagteekening, welke onderhandsche akten *voeren*, geeft, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 23 Mei 1832, geene aanleiding om, tegen door het Bestuur gevorderde registratieregten, de dertigjarige verjaring in te roepen, daar dezelve eerst aanvangt te loopen van den dag af van de registratie dier akten, van dien van den dood van een' der onderteekenaars, of waarop derzelve

zelfstandigheid uit openbare akten blijkt. (Zie ook deel 5, § 66, bladz. 342.) — § 44, Bladz. 315.

Zie ook het register van deel 5.

DAGVAARDING (*AJOURNEMENT*.) Het Bestuur heeft beweerd, voor de regthank te Appingadam en voor het Hoog Geregtshof, dat partijen zich niet, bij eene eenvoudige ongemotiveerde dagvaarding, tegen een dwangschrift kunnen verzetten. — § 1, 1.

DANIELS. (J.) Zie het register van deel 6.

DEBET (**REGTEN IN**) (*DROITS EN DÉBET*.) Zie het register van deel 6.

DEBITANTEN DER LOTERIJ (*DÉBITANS DE LA LOTERIE*.) Zie het register van het vorige deel.

DECHARGE (*DÉCHARGE*.) Zie het register des vorigen deela.

DECISIEN (*DÉCISIONS*.) Zie het register van deel 4.

DECKER, (de heer P. G.) tot notaris in het canton Enkhuizen (Holland, Noordelijk gedeelte) benoemd, met last, om te Enkhuizen te residieren. — § 49, 332.

DELEGATIE (*DÉLÉGATION*.) Zie het register van deel 5.

DELEGATIE VAN RENTEN (*DÉLÉGATION DE RENTES*.) Zie het register van deel 5.

DENEMARKEN (*DANEMARCK*.) Met de regering van Denemarken is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

DEPOT (*DÉPOT*.) Zie het register van deel 3.

DESISTEMENT (*DÉSISTEMENT*.) ¶ Wanneer een dwangschrift van nietigheid schijnt te kunnen worden betigt, uit hoofde dat hetzelfde tegen de executeurs-testamentair is gerigt, behoort, door intrekking van hetzelfde, met aanbod der kosten, van de hangende procedures te worden afgezien, en nieuwe vervolgingen, tegen de erfgenamen, te worden ingesteld. (Dec. 24 November 1830, no. 8.) [Zie ook Verz. art. 1350.] — § 13, 148.

Zie wijders het register van het vorige deel.

DESKUNDIGEN (*EXPERTS.*) Zie het register van het vorige deel.

DEURVORST, (de heer R. F.) benoemd tot notaris in het canton Terborgh (Gelderland), met last, om te Varsseveld te residieren. — § 49, Bladz. 332.

DEURWAARDERS (*HUISSIERS.*) Een deurwaarder kan niet, zonder overtreding, een proces-verbaal opmaken, van de aanplakking van een biljet, houdende aankondiging van verkoop van roerende goederen, tot eenen onder benificie van inventaris aanvaarden boedel behoorende, op buitengewoon zegel gedrukt, zonder dat hetzelfde voor formaatzegel bijgevisceerd zij. (Dec. 4 Januarij 1834, no. 135.) [Zie ook deel 7, § 15, en de aldaar aangehaalde artikelen der Verzameling en vroegere paragrafen van dit werk.] — § 21, 206.

Zie ook het register des vorigen deels.

DIAKENEN (*DIACRES.*) Zie het register van deel 1.

DIENSTBAARHEDEN (*SERVITUDES.*) Zie het register van deel 4.

DIEST, (de heer J. van) ontvanger van de registratie te Papendrecht (Holland, Zuidelijk gedeelte), tot ontvanger van de registratie te Edam (Holland, Noordelijk gedeelte) benoemd. — § 48, 330.

DIJK, (de heer H. G. van) benoemd tot notaris in het canton Barneveld (Gelderland), met last, om te Voorthuizen te residieren. — § 49, 332.

DIJK- EN POLDERBESTUREN (*ADMINISTRATION DES DIGUES ET POLDRES.*) Zie AANBESTEDINGEN. Zie ook het register van deel 4.

DIRECTE BELASTINGEN (*CONTRIBUTIONS DIRECTES.*) Zie het register van deel 6.

DIRECTE BELASTINGEN IN- EN UITGAANDE REGTEN EN ACCIJNSEN (*CONTRIBUTIONS DIRECTES, DROITS D'ENTRÉE ET DE SORTIE ET ACCISES.*) Zie het register van het vorige deel.

DISTRIBUTEURS VAN BRIEVEN (*DISTRIBUTEURS DE LETTRES.*) Zie het register van deel 5.

DOMEINEN (DOMAINES.) 10. Er is, volgens solutie van den 27 Junij 1832, no. 11, en circulaire van den 20 November 1834, no. 588, slechts een vast regt van 80 cents verschuldigd, wanneer koopera of erfgenamen, die, onder de vorige wetgeving, onroerende goederen bekomen hadden, tegen eenen jaarlijkschen canon, overeenkomstig de voorwaarden in den erfpachtsbrief vervat, ten behoeve van het domein of van bijzondere personen, als rentheffers, eenen nieuwen titel verstrekken. (Zie ook Verz. art. 36.) — § 33, Bladz. 271.

20. Er is geen afzonderlijk regt verschuldigd, voor de bepaling, in eene akte van verkoop van onroerende goederen voorkomende, dat de kooper de daarop rustende jaarlijksche erfpacht of rente, ten behoeve van het domein, voldoen zal. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) — § 33, 271.

30. Het bedrag van de jaarlijksche erfpacht, ten behoeve van het domein, waarmede een onroerend goed bezwaard is, kan niet, voor de berekening van het regt van registratie, als een last, bij den koopprijs van dat goed, gevoegd worden. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) [Zie ook deel 4, § 41.] — § 33, 271.

Zie wijders het register van deel 6.

DOMICILIE (DOMICILE.) Zie het register van deel 6.

DONKER CURTIUS (de heer Mr. W. B.) benoemd tot notaris te 's Gravenhage. — § 49, 332.

DOODE HAND (MAIN-MORTE.) Zie het register van deel 5.

DUBBEL REGT (DOUBLE DROIT.) Zie het register van deel 5.

DWANGSCHRIFT (CONTRAİNTE.) 10. Denietigheid van een dwangschrift, daaruit ontstaande, dat hetzelfde geaffirmeerd is, niet voor den vrederegter van het canton, alwaar hetzelfde is uitgevaardigd, maar voor dien van het canton waar de openbare beambte, tegen wien hetzelfde gerigt is, gedomicilieerd is, gelijk mede die, daaruit ontstaande, dat de naam van dengenen, te wiens verzoeke gehouden is eene openbare verkooping, oorzaak des geding, verkeerdelijk daarin is opgegeven, zijn, volgens vonnis der regtbank te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, gedeckt, zoo dezelve niet vooraf en zonder dat tot de defensie ten principale wordt overgegaan, voorgedragen

worden. — § 10,

Bladz. 97.

20. De invordering van gelden, wegens akten van chargement verschuldigd, kan, volgens vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Breda, van den 23 December 1833, zelfs na het in werking komen der wet van den 16 Junij 1882, niet bij middel van dwangschrift vervolgd worden; doch van dit vonnis is appel *loco* cassatie ingesteld, blijkens decisien van den 8 Februarij, en 5 en 28 Maart 1834, no. 40, 92 en 156. (Zie ook deel 3, bladz. 41, deel 4, § 58, en deel 5 bladz. 40 van dit werk.) — § 17, 183.

Zie wijders het register van het vorige deel.

E.

ECHTSCHIEDING (*DIVORCE*.) Zie het register van deel 3.

EEDSAFLEGGINGEN (*PRESTATION DE SERMENT*.)

Zie het register van deel 6.

EFFECTEN (*EFFETS PUBLICS*.) Zie het register van deel 3.

EFFECTEN (VERHANDELBARE) (*EFFETS NÉGOCIABLES*.) Zie het register van deel 4.

EIGENDOMSOVERGANG (*MUTATION*.) Zie OVERGANG VAN EIGENDOM.

ENGELAND (*ANGLETERRE*.) In Engeland werkt het *jus detractus* niet. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

ENSCHEDÉ. (de heer L. C.) Zie het register van deel 4.

ERFGENAMEN (*HÉRITIERS*.) Zie het register van deel 6.

ERFPACHTEN (*EMPHYTÉOSE*.) 10. De akten, waarbij oude erfpachten, gaande uit daarbij aangewezen landerijen, verkocht worden, moeten beschouwd worden als verkooping van onroerende goederen, onderworpen aan het regt van 4 per cent. (Sol. 17 Julij 1827, no. 82.) — § 32, 258.

20. Dien ten gevolge is, volgens solutie van den 23 December 1831, no. 14, op eene akte, waarbij vier erfgenamen hun aandeel in zekere oude erfpacht of cijnsregt, aan eenen vijfden medeërfgenaar verkoopen, het regt van 4

per cent over vier vijfden van het twintigvoudige der jaarlijksche erfpacht of cijnrecht verschuldigd. — § 32, Bladz. 258.

30. Daar het recht van registratie, op de verkooping van oude erfpachten, berekend moet worden over het twintigvoudig bedrag van dan *canon*, bestaan er geene termen om tot de waardering over te gaan, indien de koopprijs niet overeenkomstig schijnt met de wezanlijke waarde. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

40. Evenmin kan, volgens diezelfde circulaire, in geval van voorbehoud van het vruchtgebruik, de waarde van dit vruchtgebruik, voor de berekening van het recht van registratie, bij den koopprijs gevoegd worden. — § 32, 258.

50. Alle onderhandsche akten, houdende eigendomsovergang van oude erfpachten, moeten, op verbeeter van het dubbel recht, binnen drie maanden geregistreerd worden, en art. 12 der wet van 22 Frimaire 7 jaar is toepasselijk op die overgangen, ten aanzien van welke men beweren mogt, dat geene akte zou bestaan. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

60. Al datgene, wat, bij de wet van 22 Frimaire 7 jaar, ten aanzien van het recht van wederinkoop van onroerende goederen is voorgeschreven, is op de wederinkopen van oude erfpachten toepasselijk. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

70. Art. 69, § 2, no. 11 der wet van 22 Frimaire 7 jaar, is niet toepasselijk op de afkopen van oude erfpachten, waarvoor het volle recht van 4 per cent verschuldigd is. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

80. Bij ruiling van twee erfpachten moet 2 per cent over de geheele waarde, en 4 per cent over het meerdere gegeven worden, berekend over het twintigvoudig bedrag der jaarlijksche erfpacht. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

90. Ingeval er, bij scheidingen, overbedeelingen bestaan, welke op oude erfpachten moeten worden toegepast, en ingeval van licitatie van zoodanige erfpachten, dan is het recht van 4 per cent deswege verschuldigd, berekend over het bedrag der overbedeeling, deze erfpachten ten

onderwerp hebbende. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) —
§ 32, Bladz. 258.

100. Op de schenkingen onder de levenden van oude erfpachten is het regt van $2\frac{1}{2}$ per cent, of van 5 per cent verschuldigd, naar mate dezelve in de regte lijn, of wel aan andere verwanten of niet aanverwante personen plaats hebben. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

110. Dit regt moet berekend worden over het twintigvoudige bedrag der jaarlijksche erfpacht. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

120. Partijen zijn gehouden te bewijzen, dat de renten, waarmede een goed bezwaard is, in der daad *erfpachten* zijn, willen zij dezelve niet als lasten bij den koopprijs, voor de berekening van het regt, gevoegd hebben. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

130. Ingeval van waardering, ten behoeve van het Bestuur, van een *titulo oneroso* overgedragen, met oude erfpachten bezwaard vast goed, moet van de waarde van dat goed, na aftrek van het bezwaar der erfpacht, blijken. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

140. Doch ingeval van ruiling of schenking van een onroerend goed, met oude erfpachten bezwaard, moet het regt berekend worden over het tienvoudig bedrag der onzuivere huurwaarde en alzoo zonder aftrek der erfpacht. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

150. Wanneer een erfpachter zijn erfpachtsregt verkoopt aan eenen derden, die gehouden is, daarvoor, eenige gelden aan den erfpachtsrentheffer te betalen, dan moet het bedrag hiervan bij den koopprijs, voor de berekening van het regt, gevoegd worden. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

160. Er is, volgens solutie van den 27 Junij 1832, no. 11, en circulaire van den 20 November 1834, no. 588, slechts een vast regt van 80 cents verschuldigd, wanneer een koper of erfgenaam, die, onder de vorige wetgeving, onroerende goederen had bekomen, tegen eenen jaarlijkschen *canon*, overeenkomstig de voorwaarden in den erfpachtsbrief vervat, ten behoeve van het domein, of van ~~bijzondere~~ perso-

nen, als rentheffers, eenen nieuwen titel verstrekt. (Zie ook Verz. art. 36.) — § 33, Bladz. 271.

17o. Er is ook geen afzonderlijk regt verschuldigd, voor de bepaling, in eene akte van verkoop van onroerende goederen voorkomende, dat de kooper de daarop rustende jaarlijksche erfpacht of rente, ten behoeve van het domein, voldoen zal. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) — § 33, 271.

18. Het bedrag van de jaarlijksche erfpacht, ten behoeve van het domein, waarmede een onroerend goed verkocht wordt, kan ook niet, voor de berekening van het regt van registratie, als een last bij den koopprijs gevoegd worden. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) [Zie ook deel 4, § 51.] — § 33, 271.

19o. Bij den koopprijs van onroerende goederen moet niet, voor de berekening van het regt van registratie, gevoegd worden het twintigvoudig bedrag der jaarlijksche oude erfpachten, waarmede dezelve bezwaard zijn. (Sol. 16 December 1834, no. 81.) — § 39, 299.

20o. De akten van verkoop of afkoop en overdragt in het algemeen van oude erfpachten, en van scheiding en schenking derzelve, zijn aan de hypothecaire overschrijving onderworpen. (Sol. 17 Julij 1817, no. 82, Dec. 23 December 1831, no. 14, en Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

21o. De aangiften van nalatenschappen in de regte lijn moeten de opgave bevatten der in die nalatenschappen begrepene erfpachtsrenten. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

ERFPACHTSREGT (*DROITS D'EMPHYTÉOSE*.) Zie het register van deel 4.

ERKENNING VAN HANDTEEKENING (*RECONNAISSANCE DE SIGNATURE*.) Zie het register van deel 6.

ESTIMATIVE OPGAVE (*DÉCLARATION ÉSTIMATIVE*.) Zie het register van deel 4..

EXECUTEURS-TESTAMENTAIR (*EXÉCUTEURS TESTAMENTAIRES*.) Zie **SUCCESSIEN**.

Zie ook het register van deel 3.

EXECUTORIE (*EXÉCUTOIRE*.) Zie het register van deel 1.

EXPEDITIEN (*EXPÉDITIONS.*) Zie het register van deel 6.

EXPLOICTEN (*EXPLOITS.*) Er is, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 21 Junij 1832, slechts één vast regt verschuldigd op het exploit, waarbij onderscheidene schuldeischers van eenen overledenen vragen, dat diens nalatenschap afgezonderd worde van de boedels, zijner erfenamen in privé toebehoorende. — § 45, Bladz. 321.

Zie wijders het register van deel 6.

EXTRACTEN (*EXTRAITS.*) Zie het register van het vorige deel.

F.

FAMILIERAAD (*AVIS DE PARENS.*) Zie het register van deel 6.

FEESTDAGEN (*JOURS FÉRIÉS.*) Zie het register van deel 3.

FIDEICOMMIS (*FIDEICOMMIS.*) Zie SUCCESSION.

Zie wijders het register van deel 3.

FRANKFORT AAN DEN MEIN (*FRANCFORT SUR LE MAIN.*) Van al hetgeen door eenen ingezetenen van Frankfort hier te lande, bij versterf, geërfd of bij gifte onder de levenden, verkregen wordt, moet, volgens besluit van den 21 Julij 1833, no. 29, en circulaire van den 1 Augustus 1833, no. 571, en 24 December 1833, no. 574, geheven worden een regt, gelijk staande met dat, hetwelk te Frankfort, boven het gewone regt van successie of van overgang, van eenen *Nederlandschen* ingezetenen wordt gevorderd, voorloopig gesteld op 15 per cent, zonder verhooging, onverminderd de vordering van het regt van successie, naar de wet verschuldigd. — Zie § 17, bladz. 147, van deel 6.

FRANKRIJK (*FRANCE.*) Het *jus detractus* is te niet gedaan in *Frankrijk*, bij eene wet van den 14 Julij 1819. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 17, van deel 6.

FRESON, (de heer M. R. J.) tot notaris benoemd in het canton Ginneken (Noordbrabant), met last om te Baerle-Nassau te residenten. — § 49, 332.

G.

GECONTINUEERDE GEMEENSCHAP (*COMMUNAUTÉ CONTINUÉE*.) Zie het register van het vorige deel.

GEDEPUTEERDE STATEN (*ÉTATS DÉPUTÉS*.) Zie het register van deel 1.

GEMEENTEBESTUREN (*COMMUNES*.) De bepalingen, vervat in het besluit van den 5 Julij 1828 (deel 6, bladz. 285), ten aanzien van de zegel- en registratieregten, van door hoogere autoriteiten afgekeurde aanbestedingen, door de Departementen van Algemeen Bestuur gehouden, zijn, bij besluit van den 12 October 1834, no. 97, ook toepasselijk verklaard op de verpachtingen en aanbestedingen, door de provinciële gouvernemen ten en de gemeentebesturen gehouden, voor zoo verre dezelve betrekking hebben tot werken ten publieken nutte, aan hoogere goedkeuring onderworpen. (Circ. 28 October 1834, no. 586.) [Zie ook Verz., deel 22, bladz. 412, en deel 6, § 39, van dit werk.] — § 24, Bladz. 211.

Zie wijders het register van het vorige deel.

GEMEENTEONTVANGERS (*RECEVEURS COMMUNAUUX*.) Zie het register van het vorige deel.

GENNEP. (de heer J. van) Zie het register van deel 6.

GETUIGENIS (*TÉMOIGNAGE*.) Zie het register van deel 2.

GEZONDHEIDSPASSEN (*CERTIFICAT DE SANTÉ*.) Zie het register van deel 5.

GINNEKEN, (de heer J. van) tot notaris in het canton Breda (Noordbrabant) benoemd, met last om te Teteringen resideren. — § 49, 332.

GOEDEREN (*BIENS*.) 1o. Vee moet beschouwd worden, als koopmansgoed, als zoodanig in den handel bekend, met dat gevolg, dat bijaldien hetzelfde, onder het vigeren, te dien aanzien, der wet van den 31 Mei 1824, in het openbaar verkocht werd, daarvoor, volgens vonnissen van de regtbank te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, en 2 Februarij 1831, en arresten van den 19 Februarij 1830, en 4 Julij 1834, slechts het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, en dat

van $\frac{1}{4}$ per cent, voor de deswege gestelde borgtogten, verschnldigd zijn. (Dec. 26 September 1834, no. 42.) — § 10, Bladz. 97.

20. Het regt van 2 per cent en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens borgtogt, was nogtans, volgens vonnis dier zelfde regtbank, van den 30 Maart 1831 verschuldigd, zoo, te gelijk met het vee, hooi verkocht werd. — § 10, 97.

30. De onder 10. gemelde arresten zijn niet meer van toepassing op de openbare verkoopingcn van vee, gehouden sedert het in werking komen der wet van den 15 Janij 1832, waarbij de vermindering der regten is beperkt tot de koopmansgoederen, op de prijscourant der beurzen bekend staande. — § 10, 97.

Zie wijders het register van het vorige deel.

GOEDEREN BUITEN 'SLANDS GELEGEN (*BIENS SITUÉS EN PAYS ÉTRANGER.*) Zie het register van deel 4.

GRASGEWAS (*HERBAGES.*) De openbare verkoopingcn van onderscheidene perceelen grasgewas, om binnen eenen bepaalden tijd te worden gemaaid, welke aan verschillende personen worden toegewezen, behooren perceelsgewijze, in de registers der ontvangers te worden geboekt; doch het regt moet, niet temin, berekend worden over het vereenigd bedrag der sommen, gezamenlijk vervat in het proces-verbaal der, binnen den bij de wet op de registratie bepaalden termijn, ter registratie aan te biedene vacatien. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 36.) [Zie ook deel 4, bladz. 276, van dit werk.] — § 26, 218.

GRIFFIEREGTEN (*DROITS DE GREFFE.*) Zie het register van deel 6.

GRIFFIERS (*GREFFIERS.*) Zie het register van het vorige deel.

GUARANTIE (*GARANTIE.*) Zie het register van deel 5.

II.

HAER. (de heer P. M. van der) Zie het register van het vorige deel.

HAKHOUT (*COUPE DE BOIS.*) Zie het register van deel 4.

HAM, (de heer J. H. van den) tot notaris in het canton Boxtel (Noordbrabant) benoemd, met last om te Boxtel

te residieren. — § 29,

Bladz. 332.

HAMBURG (*HAMBOURG*.) Met de regering van Hamborg is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

HAMEL. (de heer N. G. van) Zie het register van het vorige deel.

HAMEL. (de heer N. J. B. van) Zie het register van deel 5.

HANOVER (*HANOVRE*) Met de regering van Hanover is eene overeenkomst gesloten, ter afschaffing van het *jus detractus*. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

HEES, (de heer N. C. M. van) op zijn verzoek, eervol ontslagen uit zijne betrekking van notaris te Maastricht (Limburg): — § 49, 332.

HERLEIDING (*RÉDUCTION*.) Zie het register van deel 4.

HESSEN (*GROOTHERTOGDOM* (*GRAND-DUCHÉ DE HESSE*.) Met de regering van het Groothertogdom Hessen is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

HESSEN (*KEURVORSTENDOM*) (*ÉLECTORAT DE HESSE*.) Met de regering van het Keurvorstendom Hessen is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus*, gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

HODENPIJL, Jz. (de heer A. G.) in het arrondissement Rotterdam (Holland, Zuidelijk gedeelte), tot notaris benoemd. — § 49, 332.

HOOF (*FOIN*.) Sedert het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, is het regt op 1 per cent gesteld, voor de openbare verkooppingen van veldvruchten, zoo die goederen niet van den grond, waarop dezelve wassen of gewassen zijn, zijn weggevoerd, zoo dat bij de openbare verkooppingen van hooi, voor de berekening van het regt, in aanmerking moet komen de plaats, alwaar hetzelfde, tijdens de openbare verkoop, ligt. — § 10, 97.

HOUCK, (de heer Mr. M. E.) tot notaris in het arrondis-

sement Deventer (Overijssel) benoemd, met last om te Deventer te residieren. — § 49, Bladz. 332.

HOUT (*BOIS*.) Zie het register van deel 4.

HUGENPOTH, (de heer Mr. J. N. W. A. baron van) op zijn verzoek, eervol ontslagen, uit zijne betrekking van notaria te Arnhem (Gelderland.) — § 49, 332.

HUIJSMANS (de heer W.), tot notaris in het canton Eindhoven (Noordbrabant) benoemd, met last om te Eindhoven te reideren — § 49, 332.

HUUR VAN WERK EN DIENSTEN (*BAUX D'OUVRAGE ET D'INDUSTRIE*.) Zie het register van deel 6.

HUWELIJKSAFKONDIGING (*PUBLICATION DE MARIAGE*.) Zie het register van deel 4.

HUWELIJKSCONTRACT (*CONTRAT DE MARIAGE*.)

Zie het register des vorigen deels.

HYPOTHEEKBEWAARDERS (*CONSERVATEURS DES HYPOTHÈQUES*.) 1o. Akten, in de in opstand zijnde gewesten opgemaakt, kunnen niet, zonder speciale vergunning van Zijne Majesteit, door de hypotheekbewaarders, tot vernietiging van hypothecaire inschrijvingen, aangenomen worden. (Dec. 28 December 1833, no. 8, en 4 Januarij 1834, no. 62.) — § 9, 95.

2o. Al kan een hypotheekbewaarder, volgens vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Deventer, van den 2 April 1828, en arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 11 Maart 1829, niet weigeren eene, bij gelegenheid eens verkoops van onroerende goederen, waarbij minderjarigen belang hadden, ambsthalve genomene hypothecaire inschrijving door te halen, op eene akte van toestemming daartoe, gegeven door dan voogd, die van de regtbank vergunning bekomen had, om tot dien verkoop over te gaan, zonder dat daarbij gezegd wordt, dat de verschuldigd gebleven koopprijs betaald is, zoo geeft toch de omstandigheid, dat, een hypotheekbewaarder zoodanige doorhaling geweigerd hebbende, eene quitantie is opgemaakt, geene aanleiding tot teruggave der regten, wegens die quitantie betaald. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 38.) [Zie ook Verz., art. 1872 en 1991.] — § 27, 220.

Zie wijders het register des vorigen deels.

HYPOTHEKEN (HYPOTHÈQUES.) 1o. Akten, in de in opatand zijnde gewesten opgemaakt, kunnen niet, zonder apciale vergunning van Zijne Majesteit, door de hypotheekbewaarders, tot vernietiging van hypotheccaire inschrijvingen aangenomen worden. (Dec. 28 December 1833, no. 8, en 4 Januarij 1834, no. 62.) — § 9, Bladz. 95.

2o. Al kan een hypotheekbewaarder, volgens vonnis van de regtbank van ceraten aanleg te Deventer, van den 2 April 1828, en arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 11 Maart 1829, niet weigeren eene, bij gelegenheid eens verkoops van onroerende goederen, waarbij minderjarigen belang hadden, ambtshalve genomene hypotheccaire inschrijving door te halen, op eene akte van toestemming daartoe, gegeven door den voogd, die van de regtbank vergunning bekomen had, om tot dien verkoop over te gaan, zonder dat daarbij gezegd wordt, dat de verschuldigd gebleven koopprijs betaald is, zoo geeft toch de omstandigheid, dat, een hypotheekbewaarder zoodanige doorhaling geweigerd hebbende, eene quitantie is opgemaakt, geene aanleiding tot teruggave van de regten, wegens die quitantie, betaald. (Dec 13 Januarij 1834, no. 38.) [Zie ook Verz., art 1872 en 1911.] — § 27, 220.

3o. De akten van verkoop, van afkoop, en van overdragen in het algemeen van oude erfpachten, en van scheiding en schenking derzelve, zijn aan de hypotheccaire overschrijving onderworpen. (Sol. 17 Julij 1827, no. 82, Dec. 23 December 1831, no. 14, en Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

4o. Men kan, volgens deesie van den 31 December 1834, no. 118, wanneer een ouder bepaald heeft, dat eenige der kinderen opgenoemde onroerende goederen in hunne erfdeelen zonden ontvangen, volgens taxatie, de meerdere waarde dier goederen, boven hunne erfdeelen, aan den boedel zouden valideren en de mindere uit dezelve ontvangen, het niet bij de scheiding doen voorkomen, als of die onroerende goederen niet meer in natura aanwezig waren, maar door derzelver waarde in geld vervangen, ten einde de overbedeeling in onroerende goederen weg te cijferen, en de akte alzoo vrij te maken van de regten van hypotheccaire overschrij-

ving. — § 11 ,

Bladz. 118.

50. De akte, waarbij medeerfgenamen verklaren, de goederen der nalatenschap, zoo uit roerende als uit onroerende bestaan hebbende, *vroeger*, zonder eenige overbedeeling of uitkeering, onderling te hebben gescheiden en toebedeeld, en zich dezelve alzoo, wederkeerig, in vollen en vrijen eigendom over te dragen, moet ten kantore van de hypotheeken, tegen betaling van het zegelregt en het salaris van den hypotheekbewaarder, binnen den bij de wet bepaalden termijn overgeschreven worden.

(Dec. 30 October 1833, no. 39, en 18 Januarij 1834, no. 41.) — § 40, 303.

Zie wijders het register van het vorige deel.

I.

IN BESLAGNEMING (*SAISIE*.) Zie het register van deel 5.

IN BETALINGGEVING (*DATION EN PAYEMENT*.)

10. Wanneer aan eene weduwe, erfgename voor een vierde in de nalatenschap, boven datgene, wat haar, als zoodanig, toekomt, ook gelden en goederen des boedels toebedeeld worden, in voldoening eener haar toekomende som, wegens ten huwelijk aangebragte gelden, dan moet het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens quitantie, op de haar uit dien hoofde toebedeelde gelden, en dat van 1, 2 of 4 per cent, op het overige, naar mate de toedeeling in schuldvorderingen, roerende of onroerende goederen plaats heeft, geheven worden, alles na aftrek namelijk van het vierde, dat zij zelve daarin te dragen had, en met in achtneming dat de landseffecten vrij van het regt zijn. (Sol 7 September 1832, no. 19.) — § 14, 161.

20. Wanneer een debiteur, in mindering zijner schuld, zijne meubelen aan zijnen schuldeischer verkoopt, voor eenen prijs, niet zoo veel bedragende als de som, waarmede zijne schuld moet worden verminderd, dan is, volgens solatie van den 22 November 1833, no. 104, het regt van 2 per cent over den bepaalden prijs, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, over het meerdere bedrag, waarmede

de schuld verminderd wordt, verschuldigd, terwijl slechts een vast regt van 80 cents, niet dat van 1 per cent, als voor bruikleen, gevorderd kan worden, voor de in die akte voorkomende bepaling, dat die meubelen, tot dat het huis verkocht is, of tot een bepaald tijdstip, bij den verkooper zullen blijven. — § 16, Bladz. 176.

Zie wijders het register van het vorige deel.

IN BEWAARNEMING (*DÉPOT*.) 1o. Wanneer een debiteur, in mindering zijner schuld, zijne meubelen aan zijnen schuldeischer verkoopt, voor eenen prijs, niet zoo veel bedragende als de som, waarmede zijne schuld moet worden verminderd, dan is, volgens solutie van den 22 November 1833, no. 104, het regt van 2 per cent over den bepaalden prijs, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, over het meerdere bedrag, waarmede de schuld verminderd wordt, verschuldigd, terwijl slechts een vast regt van 80 cents, niet dat van 1 per cent, als voor bruikleen, kan gevorderd worden, voor de in die akte voorkomende bepaling, dat die meubelen, tot dat het huis verkocht is, of tot een bepaald tijdstip, bij den verkooper zullen blijven. — § 16, 176.

2o. Evenmin kan het regt, wegens bruikleen, gevorderd worden, voor de bepaling, in een akte van verkoop van roerende goederen, of van vee voorkomende, dat de verkooper het vee en die goederen in gebruik zal mogen houden, zoo lang de koper zulks goed vindt, doch dezelve of een gedeelte daarvan, telkens, op de eerste aanvraag des kopers, zal afgeven. Wegens zoodanige beschikking, kan alléén een afzonderlijk vast regt, van 80 cents, gevorderd worden. (Sol. 21 Januarij 1834, no. 99.) — § 16, 176.

Zie wijders het register van deel 5.

INDIRECTE BELASTINGEN (*CONTRIBUTIONS INDIRECTES*.) Zie het register van deel 4.

IN- EN UITGAANDE REGTEN EN ACCIJNSEN (*DROITS D'ENTRÉE ET DE SORTIE ET ACCISES*.) Zie het register van deel 6.

INSCHRIJVINGEN (*INSCRIPTIONS*.) Zie HYPOTHEKEN.
INSCHRIJVINGEN OP HET GROOTBOEK DER NA-

TIONALE SCHULD (*INSCRIPTIONS AU GRAND LIVRE DE LA DETTE PUBLIQUE.*) 1o. Wanneer aan eene weduwe, erfgename voor een vierde in de nalatenschap, boven datgene, wat haar als zoodanig toekomt, ook gelden en goederen des boedels toebedeeld worden, in voldoening eener haar toekomende som, wegens ten huwelijk aangebragte gelden, dan moet het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens quitantie, op de haar uit dien hoofde toebedeelde gelden, en dat van 1, 2 of 4 per cent, op het overige, naar mate de toedeeling in schuldvorderingen, of in roerende of onroerende goederen plaats heeft, alles na aftrek namelijk van het vierde, dat zij zelve daarin te dragen had, en niet in achtneming, dat de landseffecten vrij van het regt zijn. (Sol. 7 September 1832, no. 19.) — § 14, Bladz. 161.

2o. Het regt van $\frac{1}{2}$ per cent zou nogtana, volgens de decisie van den 21 Januarij 1834, verschuldigd zijn over het volle bedrag der som, welke eene buiten gemeenschap van goederen gehuwd geweest zijnde vrouw erkent aan haar, zoo wegens ten huwelijk aangebragte gelden, als wegens zekere douarie, bij de scheiding te zijn voldaan, al heeft die voldoening gedeeltelijk in aandeelen, in de Nederlandsche Bank, en in kansbiljetten plaats gehad. (Zie ook Verz. art. 519, 560 en 1802.) — § 14, 161.

Zie wijders het register van deel 5.

INSTANTIEN (*INSTANCES.*) 1o. Het Bestuur heeft be-
weerd, voor de regtbank te Appingsdam, en voor het
Hoog Gerechtshof, dat partijen zich niet bij eene eenvoudige,
ongemotiveerde oppositie, tegen een dwangschrift kunnen
verzetten. — § 1, 1.

2o. Wanneer een dwangschrift van nietigheid achtjnt te
kunnen worden betigt, uit hoofde dat hetzelfde tegen de
executens-testamentair is gerigt, behoort, door intrekking
van hetzelfde, met aanbod der kosten, van de hangende
procedure te worden afgezien, en nieuwe vervolgingen,
tegen de erfgenamen, te worden ingesteld. (Dec. 24 No-
vember 1830, no. 8.) [Zie ook Verz. art. 1350.] —
§ 13, 148.

3o. De nietigheid van een dwangschrift, daaruit ont-
atsende, dat hetzelfde gesfirmmeerd is, niet voor den vre-

deregter van het canton, alwaar hetzelfde is nitgevaardigd, maar voor dien van het canton, waar de openbare beambte, tegen wien het dwangschrift is gerigt, gedomicilieerd is, gelijk mede die, daarnit ontstaande, dat de naam van dengenen, te wiens verzoeken gehonden is eene openbare verkooping, oorzaak des gedings, verkeerdelijk daarin is opgegeven, zijn, volgens vonnis van de regtbank te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, gedeekt, zoo dezelve niet vooraf, en zonder dat tot de defensie ten principale wordt overgegaan, voorgedragen worden. — § 10, Bladz. 97.

40. Ofsehoon het *regelmatiger* en *naauwkeuriger* zij, dat in de vonnissen in registratiezaken, uitdrukkelijk van het uitgebragte rapport van den regter-commissaris gewag worde gemaakt, brengt het verzuim daarvan, volgens arrest van het Hoog Gerechtshof, van den 19 Februarij 1830, de nietigheid van het vonnis, niet te weeg. (Zie ook deel 3, §§ 3, 13, 14 en 36.) — § 10, 97.

50. Het Bestuur kan niet, bij de veroordeeling tot teruggave van te veel betaalde regten, tevens tot vergoeding der interessen, over het bedrag van het te veel betaalde veroordeeld worden. (Vonn. Amsterdam 2 Januarij 1834, en Dec. 16 Maart 1833, no. 32, en 29 Januarij 1834, no. 92.) [Zie ook Verz., art. 1192 en 1209.] — § 3, 36.

60. Dit zelfde is ook beslist bij arrest van den 4 Julij 1834, en deësie van den 26 September 1834, no. 42. — § 10, 97.

70. Eene waardering in registratiezaken is, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 15 Mei 1832, nietig, zoo deskundigen de waarde van het goed, tijdens hunne verrigting, en niet tijdens den verkoop hebben opgenomen, en er moet tot eene nieuwe worden overgegaan, zonder dat de regtbanken bepalen kunnen, dat, van de door de deskundigen aangewezen waarde, afgetrokken moeten worden de verbeteringen, door den nieuwen bezitter, aan het goed, toegebragt. (Zie ook Verz., art. 591, 1630, 1916 en 1938, mitsgaders deel 3, § 15, van dit werk.) — § 43, 310.

80. Het vonnis, waarbij een, in den loop eener in re-

gistratiezaken aangevangene waardering, ontstaan geschil beslist wordt, is, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 22 Mei 1832, nietig, zoo hetzelfde niet is voorafgegaan van een rapport, door eenen der regters in openbare terechtzitting uitgebragt. (Zie ook deel 7 § 2, en te vergelijken met no. 40. hierboven.)—§ 47, Bladz. 327.

Zie wijders het register des vorigen deels.

INTERESSEN (INTÉRÊTS.) 10. Wanneer eene quitantie wegens de hoofdsom en interessen verstrekt wordt, moet, zoo het bedrag der laatste bepaaldelijk is opgenoemd, dat bedrag, en niet het beloop van vijf jaren interessen, voor de berekening van het regt, bij die hoofdsom gevoegd worden. (Sol. 15 Junij 1830, no. 210, en 7 Maart 1832, no. 40.) [Zie ook Verz., deel 12, bladz. 172.] — § 7, 87.

20. Doch de onderhandsche verklaring van eenen schuldeischer, dat hij afstand doet van eene daarin omschrevene obligatie, met de daarop verloopene interessen, zonder aanwijzing van den persoon van wien, of van eenen prijs, waarvoor die afstand geschiedt, kan beschouwd worden, als ten behoeve van den debiteur te geschieden, en, voor de toepassing van de registratie, onderhevig te zijn, aan het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, over de uitgedrukte som, met bijvoeging van vijf jaren interessen. (Sol. 30 Januarij 1834, no. 54.) [Zie ook Verz., deel 12, bladz. 172.] — § 7, 87.

30. Het Bestuur kan niet, bij de veroordeeling tot teruggave van te veel betaalde regten, tevens tot vergoeding der interessen, over het bedrag van het te veel betaalde, veroordeeld worden. (Vonn. Amsterdam 2 Januarij 1834, en Dec. 16 Maart. 1833, no. 32, en 29 Januarij 1834, no. 92.) [Zie ook Verz., art. 1192 en 1209.] — § 3, 36.

40. Dit zelfde is beslist, bij arrest van den 4 Julij 1834, en decisie van den 26 September 1834, no. 42.)—§ 10, 97.

Zie wijders het register van deel 6.

INVENTARIS (INVENTAIRE.) 10. Het regt van 1 per cent is verschuldigd (behoudens herziening bij de latere scheiding) over de gelden, waarmede de overlevende, den inventaris requirerende man, daarin verklaart, dat door hem betaald is de gedeeltelijk schuldig geblevene koop-

prijs, van onroerende goederen; door hem vóór het huwelijk aangekocht, na aftrek nogtans van de helft; daarvan aan hem zelven, uit hoofde der gemeenschap, toekomende. (Sol. 26 October 1833, no. 67.) — § 6, Bladz. 78.

20. Bijaldien het zoo evengemelde regt, tijdens de registratie niet is gevorderd, dan moet de bijbetaling daarvan van den overlevenden, en den inventaris gerequireerd hebbenden man, gevraagd worden. (Sol. 26 October 1833, no. 67.) [Zie Verz. art. 1617.] — § 6, 78.

30. Het regt van 1 per cent is niet verschuldigd, wegens de in eenen inventaris vermelde onderhandsche, en niet geregistreerde schuldbekentenissen, ten laaste loopende van dezelve mede onderteekend hebbende erfgenamen. (Sol. 1 Junij 1832, no. 19.) [Zie ook Verz., art. 114, en deel 3, § 16, van dit werk.] — § 6, 78.

40. Doch dat van 2 per cent is wel verschuldigd, over de som, welke de medeerfgenaar, te wiens verzoeken de inventaris is opgemaakt, verklaart, aan den boedel, wegens overname van roerende goederen, schuldig te zijn, en zulks zonder aftrek van zijn aandeel, als medeerfgenaar daarvan, gelijk mede dat van 1 per cent, op de in eenen inventaris, opgemaakt ten verzoeken van de overlevende, en, in gemeenschap van goederen, gehuwd geweest zijnde vrouw, voorkomende afzonderlijke verklaring, dat zij aan hare moeder eene som van 900 gulden verschuldigd is. (Sol. 1 Junij 1832, no. 21.) [Zie ook Verz., art. 162, 208, 1723, en deel 1, § 37, van dit werk.] — § 6, 78.

50. Het regt wegens schuldbekentenis, over de gelden, welke in eenen inventaris opgegeven worden, door daarbij tegenwoordig zijnde, en dien inventaris mede teekenende personen verschuldigd te zijn, kan alléén dan gevorderd worden, wanneer deze personen stellig daarbij erkennen die gelden schuldig te zijn, en moet, in dat laatste geval, gevorderd worden over het gansche bedrag der verschuldigde gelden, zonder aftrek van het aandeel den debiteuren, als medeerfgenen daarin toekomende. (Sol. 1 Junij 1832, no. 19.) [Zie ook Verz., art. 114.] — § 6, 78.

60. De zoo evengemelde beginselen zijn nader bevestigd,

bij aolutie van den 4 Julij 1832, no. 26. — § 6, Bladz. 78.

70. Het regt van 1 per cent is dan ook verschuldigd op de verklaringen in den inventaris van de nalatenschap eener weduwe, door den zoon gedaan, dat hij de goederen zijner moeder geadministreerd had, en, op verschillende opgenoemde tijdatippen, eene daarbij aangewezen som ontvangen had, eene andere, insgelijks aangewezen, betaald, en alzoo het overshot verschuldigd bleef. (Dec. 17 December 1831, no. 49.) — § 6, 78.

80. Dit regt is eveneens verschuldigd, wegens de verklaring, in eenen onderhandschen staat des boedels voorkomende, door twee erfgenamen, van gelden, die zij vroeger uit den boedel ontvangen hebben. (Dec. 31 Januarij 1832, no. 41.) — § 6, 78.

90. Het regt wegens schuldbekentenien is alléén ingeval van bijzondere verklaringen, door de overige erfgenamen afgelegd, verschuldigd op de gelden, welke in eenen inventaris gezegd worden, *door den boedel* verachuldigd te zijn, aan bij dien inventaria tegenwoordig zijnde medeërfgenenamen. (Sol. 25 Junij 1832, no. 39.) — § 6, 78.

Zie wijders het register van deel 6.

J.

JAGT (*CHASSE*.) Zie het register van deel 4.

JAGT EN VISSCHERIJ (*CHASSE ET PÊCHE*.) Zie het register van deel 4.

JUS DETRACTUS (*JUS DETRACTUS*.) Voorschriften omtrent eenige Staten, met welke overeenkomsten, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten zijn. (Circ. 4 September 1834, no. 585.) — § 28, 209.

Zie ook het register van deel 6.

JUSTITIEKOSTEN (*FRAIS DE JUSTICE*.) Zie het register van het vorige deel.

K.

KADASTER (*CADASTRE*.) Zie het register van het vorige deel.

KAEMPFF, (den notaris J. W. D.) is vergund zijne

residentie uit Wanneperveen (Vriesland), over te brengen te Blokzijl (Vriesland.) — § 49, Bladz. 332.

KALFSCHOTEN, (de heer J.) benoemd tot notaris in het arrondissement Arnhem (Gelderland), met last om te Arnhem te resideren. — § 49, 332.

KANSBILJETTEN (*BILLETS DE CHANCE*.) Het regt van $\frac{1}{2}$ per cent is, volgens decisie van den 21 Januarij 1834, no. 96, verschuldigd over het volle bedrag der som, welke eene buiten gemeenschap van goederen gehuwd geweest zijnde vrouw, erkent aan haar, zoo wegens ten huwelijk aangebragte gelden, als wegens hare douarie, bij de scheiding te zijn voldaan, al heeft die voldoening ten deele in Kansbiljetten plaats gehad. (Zie ook Verz. art. 519, 560 en 1802.) — § 14, 161.

KASSIERSBRIEFJES (*BILLETS DE CAISSE*.) Zie het register van deel 4.

KERKBESTUREN (*FABRIQUES D'ÉGLISE*.) Onder het proces-verbaal van aanbesteding, van ten behoeve eens kerkbestuurs te verrigten werkzaamheden, kunnen niet, zonder overtreding, quitantien, wegens gedeeltelijke betaling der aannemingsprijzen, gesteld worden. (Dec. 10 Januarij 1834, no. 109.) — § 20, 204.

Zie ook het register van deel 4.

KERKELIJKE STAAT (*ÉTAT DE L'ÉGLISE*.) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden, op de ingezetenen van den Kerkelijken Staat. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

KIND (NATUURLIJK) (*ENFANT NATUREL*.) Een onrecht kind kan, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 24 November 1830, geene aanspraak, althans zoo er wettige kinderen zijn, maken op de nalatenschap van iemand, die hem eerst staande zijn huwelijk erkend heeft. — § 41, 305.

Zie BESCHIKBAAR GEDEELTE. — Zie ook SUCCESSIEN.

KLUVERS, (de heer G.) tot notaris in het canton Raalte (Overijssel) benoemd, met last, om te Hellendoorn te resideren. — § 49, 332.

KOOPMANSCHAPPEN (*MARCHANDISES.*) Zie het register van deel 4.

KOOPMANSGOEDEREN (*MARCHANDISES.*) Vee moet beschouwd worden als koopmansgoederen, als zoodanig in den handel bekend, met dat gevolg, dat, bijaldien hetzelfde onder het vigeren, te dien aanzien, der wet van den 31 Mei 1824, in het openbaar verkocht werd, daarvoor, volgens vonnissen van de regtbank te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, en 2 Februarij 1831, en arresten van den 19 Februarij 1830, en 4 Julij 1834, slechts het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, en, voor den deswege gestelden borgtogt, dat van $\frac{1}{4}$ per cent verschuldigd was. (Dec. 26 September 1834, no. 42). Doch het regt van 2 per cent, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens borgtogt, was, volgens vonnis van dezelfde regtbank, van den 30 Maart 1831, verschuldigd, zoo, te gelijk met het vee, hooi verkocht werd. De zoo evengemelde arresten zijn nogtans niet meer van toepassing op de openbare verkooping van vee, gehouden sedert het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, waarbij de vermindering van regt beperkt is, tot de koopmansgoederen op de *prjescourant* der beurzen bekend staande. — § 10, Bladz. 97.

KOSTEN (GERESERVEERDE) (*DÉPENS RÉSERVÉS.*) Zie het register van het vorige deel.

KOSTGELD VAN MINDERJARIGEN (*BAUX DE NOURRITURE DE MINEURS.*) Zie het register van deel 1.

KWIJTING (*LIBÉRATION.*) De onderhandsche verklaring van eenen schuldeischer, dat hij afstand doet van eene daarin omschrevene obligatie, met de daarop verloopenne interessen, zonder aanwijzing van den persoon, aan wien, of van eenen prijs, waarvoor die afstand plaats heeft, kan beschouwd worden, als ten behoeve van den debiteur te geschieden, en, voor de toepassing van de registratie, onderhevig te zijn aan het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, over de uitgedrukte som, met bijvoeging van vijf jaren interessen. (Sol. 30 Januarij 1834, no. 54.) [Zie ook Verz. deel 12, bladz. 172.] — § 7, 87.

L.

LASTEN (CHARGES.) 1o. Bij den koopprijs van onroerende goederen moeten, voor de berekening van het regt van registratie, als lasten, gevoegd worden de strijkgelden, aan den hoogsten bieder uitgelooft en door den kooper te voldoen, wanneer een ander, maar niet wanneer hij zelf die hoogste bieder is geweest. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 43.) [Zie ook Verz. art. 798.] — § 31, Bladz. 257.

2o. Het bedrag van de jaarlijksehe erfpacht, ten behoeve van het domein, waarmede een onroerend goed verkocht wordt, kan niet, voor de berekening van het regt van registratie, als een last, bij den koopprijs gevoegd worden. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) [Zie ook Deel 4, § 51.] — § 33, 271.

3o. Evenmin moet, bij den koopprijs van onroerende goederen, voor de berekening van het regt van registratie, gevoegd worden het twintigvoudig bedrag der jaarlijksehe oude erfpachten, waarmede dezelve, ook ten behoeve van anderen dan het domein, bezwaard zijn. (Sol. 16 December 1834, no. 81.) — § 39, 299.

4o. Doeh partijen zijn gehouden te bewijzen, dat de renten, waarmede een goed bezwaard is, in der daad *erfpachten* zijn, willen zij dezelve niet als lasten, bij den koopprijs, voor de berekening van het regt, gevoegd hebben. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

5o. Wanneer een erfpachter zijn erfpachtrecht verkoopt, met bepaling dat de kooper eene som, eensgelds, aan den erfpachtsrentheffer moet betalen, dan moet het bedrag hiervan, bij den koopprijs, voor de berekening van het regt, gevoegd worden. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

6o. De bepaling, in een contract van verpachting of verhuring van landerijen voorkomende, waarbij den huurder of pachter de verplichting wordt opgelegd om, behalve den daarop gewonnen meest, meerderen aan te schaffen en op die landerijen te brengen, moet beschouwd worden als een last, waarvan de waarde bij den huur- of pacht prijs, voor de berekening van het regt, moet worden gevoegd. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 36.) — § 25, 214.

Zie ook het register van het vorige deel.

LEENING (VERPLIGTE) (EMPRUNT FORCÉ.) Zie het register van deel 1.

LEGATEN (LEGS.) Zie SUCCESSION.

Zie ook het register van deel 6.

LE SAGE TEN BROEKE. (de heer L. P.) Zie het register van het vorige deel.

LICHTENVOORT. (de heer W. D.) Zie het register van deel 6.

LICITATIE (LICITATION.) Het regt van 4 per cent is, ingeval van licitatie van oude erfpachten, verschuldigd over het bedrag, dat de koper boven zijn aandeel verkrijgt. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, Bladz. 258.

Zie wijders het register van het vorige deel.

LIJFSDWANG (CONTRAINTÉ PAR CORPS.) Zie het register van deel 6.

LOBENSELS, (de surinmerair Mr. D. J. E. van) in de provincie Gelderland, eervol uit die hoedanigheid ontslagen. — § 48, 330.

LOGEMENTHOUDERS (LOGEURS.) Zie het register van deel 4.

LUBECK (LUBECK.) De heffing van het *jus detractus* moet zich bepalen tot 10 per cent, ten aanzien van de ingezetenen der stad Lubeck. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

M.

MAASTRICHT (MAASTRICHT.) Zie het register van het vorige deel.

MABÉ, Jr., (de heer Mr. P.) tot notaris in het arrondissement Haarlem (Holland Noordelijk gedeelte) benoemd, met last, om te Haarlem te residieren. — § 49, 332.

MANDATEN (MANDATS.) Zie het register van deel 4.

MANDELE. (de heer P. E. van der) Zie het register van deel 5.

MANDEMENTEN (MANDEMENTS.) Zie het register van deel 6.

MANGER MUNTZ. (de heer H.) Zie het register van deel 4.

MANN, (de heer J. C.) tot notaris in het canton Hingdeloopen (Vriesland) benoemd, met last om te Workum te resideren. — § 49, Bladz. 322.

MECKLENBURG-SCHWERIN (*MECKLENBOURG-SCHWERIN*.) De heffing van het *jus detractus* moet zich bepalen tot 10 per cent, ten aanzien van de ingezetenen van het Groothertogdom Mecklenburg-Schwerin. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

MECKLENBURG-STRELITZ (*MECKLENBOURG-STRELITZ*.) De heffing van het *jus detractus* moet zich bepalen tot 10 per cent, ten aanzien van de ingezetenen van het Groothertogdom Mecklenburg-Strelitz. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

MEDEHUURDERS (*COLOCATAIRES*.) Zie het register van deel 3.

MEDEKOOPERS (*COACQUÉREURS*.) Zie het register van deel 3.

MEERDERHEID VAN REGTEN (*PLURALITÉ DE DROITS*.) Er is, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 21 Junij 1832, slechts één vast regt verschuldigd op het exploit, waarbij onderscheidene schuldeischers van eenen overledenen vragen, dat diens nalatenschap afgezonderd worde van de boedels, zijnen erfgenamen in privé toebehoorende. — § 45, 321.

Zie ook het register van deel 6.

MEMORIALEN (*SOMMIERS*.) Zie het register van deel 1.

MEMORIE VAN LASTEN (*CAHIER DE CHARGES*.) Zie het register van het vorige deel.

MENSINK, (de notaris H.) moet zijne residentie, van Oldenzaal, weder naar Weerselo verplaatsen. — § 49, 332.

MEULEN (de heer P. F. van der) benoemd tot notaris in het arrondissement 's Gravenhage, met last om te 's Gravenhage te resideren. — § 49, 332.

MEULEN, (de heer R. P. van der) op zijn verzoek, eervol ontslagen, uit zijne betrekking van notaris te 's Gravenhage. — § 49, 332.

MEXICO (*MEXIQUE*.) Het *jus detractus* behoort niet

toegepast te worden op de ingezetenen van het gemeenebest Mexico. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, Bladz. 209.

MIDDELEN VAN VERVOER (*MOYENS DE TRANSPORT.*) Zie het register van deel 4.

MIENSMA, (de heer Mr. C.) adjunct commies bij het Amortisatiesyndicaat, tot notaris in het canton Leeuwarden, no. 2, (Vriesland), benoemd, met last, om te Huizum te resideren. — § 49, 332.

MIJNEN (*MINES.*) Zie het register van deel 4.

MILITIE (NATIONALE) (*MILICE NATIONALE.*) Zie het register van het vorige deel.

MINDERJARIGEN (*MINEURS.*) Zie het register van het vorige deel.

MINIMUM VAN REGT (*MINIMUM DE DROITS.*) Zie het register van het vorige deel.

MOUNIER (de heer S. P.) benoemd tot notaris te Rotterdam, met last, om te Rotterdam te resideren. — § 49, 332.

MOYAART. (de surnummerair A. A.) Zie het register van het vorige deel.

MUNSTER, (de notaris F. A. van) op het door hem gedane verzoek, ontslagen uit de betrekking van notaris te 'a Gravenhage. — § 49, 332.

MUTUEEL TESTAMENT (*TESTAMENT MUTUEL.*) Zie SUCCESSIONEN.

Zie ook het register van het vorige deel.

MUTUELE ERFSTELLING (*LEGS MUTUEL.*) Zie het register van deel 4.

N.

NAASTING (*RÉMÉRÉ.*) Al datgene, wat, bij de wet van 22 Frimaire 7 jaar, ten aanzien van het regt van wederinkoop van onroerende goederen, is voorgeschreven, is op de wederinkopen van oude erfpachten toepasselijk. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

Zie wijders het register van deel 6.

NALATENSCHAPPEN (VACANTE) (*SUCCESSIENS EN DESHÉRENCE.*) Zie het register van deel 3.

NASSAU (*NASSAU.*) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Hertogdom Nassau. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, Bladz. 209.

NATUURLIJK KIND (*ENFANT NATUREL.*) Zie **KIND** (**NATUURLIJK.**)

NIEUWE TITELS (*TITRES NOUVELS.*) 1o. Er is, volgens solutie van den 27 Junij 1832, no. 11, en circulaire van den 20 November 1834, no. 567, slechts een vast regt van 80 cents verschuldigd, wanneer een kooper of erfgename, die, onder de vorige wetgeving, onroerende goederen hadden bekomen, tegen eenen jaarlijkschen canon, overeenkomstig de voorwaarde, in den erfpachtsbrief vervat, ten behoeve van het domein of van bijzondere personen, als rentheffers, eenen nieuwen titel verstrekken. (Zie ook Verz. art. 36.) — § 33, 271.

2o. Er is geen afzonderlijk regt verschuldigd voor de bepaling, in eene akte van verkoop van onroerende goederen voorkomende, dat de kooper de daarop rustende jaarlijksche erfpacht of rente ten behoeve van het domein zal voldoen. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) — § 33, 271.

Zie ook het register van deel 1.

NIEUWSPAPIEREN (*JOURNAUX.*) Zie het register van deel 4.

NOMMERVERWISSELING (*ÉCHANGE DE NUMÉRO.*)

Zie het register van deel 6.

NOTARISSSEN (*NOTAIRES.*) 1o. Het regt van 80 cents, wegens volmagt, is verschuldigd, volgens decisie van den 20 Augustus 1832, no. 10, voor de volmagt, bij eene openbare verkooping van onroerende goederen, gegeven aan den notaris, die de verkooping doet, om, ingeval de regten en kosten niet betaald worden, het goed op nieuw, tot bekoming derzelve, te doen verkoopen. — § 15, 169.

2o. Zie, voor de, in den loop van het jaar 1834, plaats gehad hebbende benoemingen en verplaatsingen van notarissen, — § 49, 332.

Zie wijders het register van het vorige deel.

O.

OBLIGATIE (*OBLIGATION.*) Zie **SCHULDBEKENTENIS**.

OCTROOIJEN (*OCTROIS.*) Zie het register van deel 4.

OLDEN. (de heer G. van) Zie het register van deel 4.

OLDENBURG (*OLDEMBOURG.*) Met de regering van Oldenburg is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

ONECHT KIND (*ENFANT NATUREL.*) Zie KIND (NATUURLIJK).

Zie ook het register van het vorige deel.

ONGENOEGZAAMHEID (*INSUFFISANCE.*) Zie het register van deel 6.

ONTBINDING VAN COMPAGNIESCHAP (*DISSOLUTION DE SOCIÉTÉ.*) Zie het register van deel 2.

ONTBINDING VAN KOOP (*RÉSOLUTION DE CONTRAT DE VENTE.*) Zie het register van deel 4.

ONTVANGERS (*RECEVEURS.*) Een ontvanger kan eene ongeteekende kopij eener akte registreren, en dit stuk kan, volgens decisie van den 7 Januarij 1834, no. 73, zonder overtreding, in regte worden overgelegd, en tot grondslag eener veroordeeling strekken. — § 30, Bladz. 242.

Zie wijders het register van het vorige deel.

ONTZEGELING (*LEVÉE DE SCÉLLÉS.*) Zie het register van deel 4.

ONVERMOGENDEN (*INDIGENS.*) Zie het register van deel 2.

ONVERMOGENDEN (PROCEDURES VAN) (*PROCÉDURES DE PERSONNES INDIGENTES.*) Zie het register van het vorige deel.

OOSTENRIJK (*AUTRICHE.*) Met de regering van Oostenrijk zijn brieven *de observando reciproco* gewisseld. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 11, bladz. 147, van deel 6.

OPCENTEN (*SUBVENTIONS.*) Zie het register van het vorige deel.

OPENBARE INSTELLINGEN (*ÉTABLISSEMENS PUBLICS.*) Zie het register van deel 4.

OPPOSITIE (*OPPOSITION.*) Zie het register van deel 4.

OPSTAL (*SUPERFICIE.*) Zie het register van het vorige deel.

OPSTAL (REGT VAN) (*DROITS D'EMPHYTEOSE.*) Zie het register van deel 4.

OPZIENERS VAN DE JAGT (*GARDES-CHASSE.*) Zie het register van deel 1.

ORDERBRIEFJE (*BILLET A ORDRE.*) Zie het register van het vorige deel.

ORDONNANTIEN VAN BETALING (*ORDONNANCES DE PAYEMENT.*) Zie het register van deel 4.

OUWENALLER, (de anrnumerair L. R. van) in de provincie Holland (Noordelijk gedeelte), overgeplaatst. — § 48, Bladz. 330.

OVERBEDEELING (*SOULTE.*) Eene regthank kan, volgens arrest van den 18 Junij 1834, ingeval van tegenspraak van het Bestuur, aan partijen den eed opleggen, om den medeëigendom te staven, van in deeling gebragte goederen, ten einde de akte van scheiding, welke gezegd wordt zonder overbedeeling te zijn aangegaan, slechts aan het regt van f 240 onderhevig te doen zijn. (Dec. 22 Julij 1834, no. 52.) — § 1, 1.

Zie wijders SCHEIDING.

Zie ook het register van deel 3.

OVERDRAGT VAN SCHULDVORDERING (*CESSION DE CRÉANCE.*) Zie het register van deel 4.

OVERGANG BIJ OVERLIJDEN (*MUTATION PAR DÉCÈS.*) Zie SUCCESSION.

OVERGANG VAN EIGENDOM (*MUTATION.*) 1o. Het regt wegens overbedeeling is verschuldigd op eene akte van scheiding, waarbij aan den man der overledene, aan wien een onroerend goed des boedels gelegateerd was, tegen inbreng in den boedel van eene zekere som, dit goed aanbedeeld wordt, voor zoo verre die som zijn aandeel als erfgenaam, en als legataris, zoo hem het beschikbaar gedeelte der nalatenschap besproken is, overtreft. (Dec. 31 Mei 1831, no. 85.) [Zie ook Verz. art. 1712, deel 21,

bladz. 180 en deel 22, bladz. 374, en deel 7, bladz. 248, 254, 256 en 258 van dit werk.] — § 5, Bladz. 61.

20. Dit regt kan nogtaus, wanneer eene vrouw, het beschikbaar gedeelte harer nalatenschap, aan haren man gemaakt hebbende, bepaald heeft, dat hem de haar toekomende onroerende goederen zullen worden toe- en aanbedeeld, en dat hij, derhalve, zal kunnen volstaan, met aan de kinderen en kleinkinderen hun wettig aandeel in hare nalatenschap in contanten uit te keeren, niet gevorderd worden, nit hoofde alléén van de omstandigheid, dat die goederen op zijnen naam op de leggers der grondbelasting ingeschreven staan, maar eerst, wanneer uit eene scheiding, eenige andere akte, of op eene andere wijze, kan worden bewezen, dat hij als eigenaar van het geheel gehandeld heeft. (Dec. 17 December 1831, no. 47.) [Zie, behalve de hierboven aangehaalde plaatsen, ook art. 690 der Verzameling.] — § 5, 61.

30. Maar, wanneer het regt, aan den erfgenaam besproken, niet strekt om zich zekere onroerende goederen, bij de scheiding, te doen toe- en aanbedeelen, maar hem al de goederen gemaakt zijn, tegen bepaalde uitkeeringen, in geld, aan de overigen, dan vervalt, volgens solutie van den 28 Februarij 1833, no. 124, de scheiding, en is, wanneer door dezen daden van eigendom over het geheel gepleegd, of de in bezittinging bewezen worden, het regt over het geheele bedrag der bepaalde uitkeering verschuldigd, behoudens waardering, zoo dezelve niet overeenkomstig met de wettelijke waarde schijnt. — § 5, 61.

40. Wanneer door iemand aan eenen anderen het vermogen is besproken, om hem toekomende roerende en onroerende goederen, na zijnen dood, in zijnen boedel aan te staan, voor eenen bepaalden prijs, in termijnen en met vergoeding van aangewezenen interessen te voldoen, en, daarna, geschil ontstaan zijnde, wegens de hoeveelheid der te betalen som en interessen, eene transactie aangegaan wordt, waarbij de som wordt vastgesteld, welke de gene, aan wien de keuze besproken was, voldoen moet, dan is het regt van 4 per cent over deze laatstgemelde som verschuldigd. (Dec. 25 Junij 1833, no. 91.) [Zie ook Verz. art. 403, 1715 en 1803, en deel 21, bladz. 180, en de noot op deel 22, bladz. 374.] — § 11, 118.

50. Ditzelfde regt is insgelyks verschuldigd, wanneer een testateur, althans aan anderen dan zijne wettige erfgenamen, het vermogen besproken hebbende, om zekere onroerende goederen in zijne nalatenschap, voor eenen bepaalden prijs, over te nemen, dezen, later, dsden van eigendom, ten aanzien dier goederen, plegen, of dezelve, als hun in eigendom toebehoorende, verkoopen. (Dec. 27 Mei 1834, no. 62 en Vonn. Rotterdam 1 December 1834.) [Zie ook Verz. art. 1712.] — § 11, Bladz. 118.

60. De verklaring nogtans, in eene memorie van aangifte gedaan, dat berust is in de beschikking, waarbij door eenen overledenen aan een zijner kinderen het vermogen was besproken om zeker onroerend goed des boedels, voor eene bepaalde som over te nemen, is niet voldoende, om het deswege verschuldigde regt te vorderen, maar de in bezittreding moet daartoe nader bewezen worden. (Dec. 25 October 1834, no. 48.) — § 11, 118.

Zie wijders het register van het vorige deel.

OVERSCHRIJVING (TRANSCRIPTION.) Zie **HYPOTHEKEN**,

P.

PANDGEVING (NANTISSEMENT.) Zie het register van deel 5.

PARTIJEN (PARTIES.) Bijaldien het regt van 1 per cent, tijdens de registratie van eenen inventaris, ten verzoeken van den langstlevenden echtgenoot opgemaakt, niet geheven is wegens de gelden, welke hij daarbij verklaarde uit de gemeenschap te hebben opgenomen, tot betaling van eenen gedeeltelijk verschuldigd gebleven koopprijs, van een, door hem, vóór het huwelijk, aangekocht huis, dan moet de bijbetaling daarvan, bij wijze van suppletie, van hem gevraagd worden. (Sol. 26 October 1833, no. 67.) [Zie Verz. art. 1617.] — § 6, 78.

Zie wijders het register van het vorige deel.

PASPOORTEN (PASSEPORTS.) Zie het register van deel 4.

PATENTEN (PATENTES.) Zie het register van deel 4.

PENSIOENEN (*PENSIONS.*) Zie PENSIOENFONDS.

PENSIOENFONDS (*CAISSE DE RETRAITE.*) Zie het register van deel 3.

PERCENTLOONEN (*REMISES.*) Zie het register van deel 1.

PEREMPTIE (*PÉREMPTION.*) Zie het register van deel 5.

PERIODIEKE UITKEERINGEN (*RÉTRIBUTIONS PÉRIODIQUES.*) Zie SUCCESSIEN.

PERIODIEKE WERKEN (*OUVRAGES PÉRIODIQUES.*) Zie het register van deel 4.

PERSENEEL (*PERSONNEL.*) Zie, voor de aanwijzing van het personeel, bij het Bestuur der Registratie en Loterijen, § 1, deel 3, en, voor de benoemingen, welke in de tweede helft van het jaar 1834, bij hetzelfde, hebben plaats gehad, — § 48, Bladz. 330.

Zie wijders het register des vorigen deels.

PLAATSELIJKE BELASTINGEN (*CONTRIBUTIONS LOCALES.*) Zie het register van het vorige deel.

PLAATSVERVANGING (*REMPLACEMENT.*) Zie het register van het vorige deel.

POELMAN. (de heer C. G.) Zie het register van deel 6.

POLDERBESTUREN (*ADMINISTRATIONS DES POLDRES.*) Zie het register van het vorige deel.

POLEN (*POLOGNE.*) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Koninkrijk Polen. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

PONTVEREN (*BACS.*) Zie het register van deel 4.

PORTUGAL (*PORTUGAL.*) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Koninkrijk Portugal. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

PRÆFERENTIE (*PRÉFÉRENCE.*) Zie het register van het vorige deel.

PROCES-KOSTEN (*FRAIS D'INSTANCE.*) Zie het register van het vorige deel.

PROCES-VERBAAL (*PROCÈS VERBAL.*) Zie het register van het vorige deel.

PROCURATIE (*PROCURATION.*) 1o. Het regt van 80 cents is, behalve dat van 1 per cent, wegens afstand van schuldvordering, voor de volmagt verschuldigd, op eene akte, waarbij iemand verklaart, eenen anderen eene vordering ten laste van den Staat over te dragen, voor eenen prijs, welken hij erkent aan hem te zijn voldaan, in eene quitantie van een gelijk bedrag, door hem aan eenen derden verschuldigd, met volmagt op eenen sollicitateur, om die gelden van het land in te vorderen. (Sol. 17 December 1831, no. 42.) — § 14, Bladz. 161.

2o. Het vaste regt van 80 cents is, boven en behalve het proportioneel regt, wegens de schuldbekentenissen of den verkoop, volgens solutie van den 16 Februarij 1828, no. 114, en decisie van den 9 October 1829, no. 70, verschuldigd, op eene akte, houdende erkenning van een som gelds ter leen te hebben ontvangen, met verband van onroerende goederen, en bepaling, dat, bij gebrek aan voldoening van de hoofdsom of de interessen, op het bepaalde tijdstip, of wel van betaling aan den koopprijs, de verbondene goederen, bij wege van vrijwilligen afstand, aan den schuldeischer zullen overgaan, met magt, om dezelve, in het openbaar en aan den meestbiedenden, door eenen notaris te kunnen verkoopen, de kooppenningen te ontvangen en zich daaruit het verschuldigde te voldoen, of waarbij gelijk regt aan den verkoper wordt toegekend. (Zie ook deel 5, bladz. 106 en volgende van dit werk.) — § 15, 169.

3o. Dit regt is insgelijks verschuldigd, volgens solutie van den 4 Januarij 1834, no. 138, voor gelijke magt, bij eene akte van verkoop van een jagschip; aan den verkoper, voor het geval van wanbetaling van den koopprijs, in de koopakte gegeven. — § 15, 169.

4o. Het regt van 80 cents, wegens de volmagt, is eveneens, volgens decisie van den 20 Augustus 1832, no. 10, verschuldigd, op de magt, bij eene openbare verkooping van onroerende goederen, gegeven aan den notaris, die de verkooping doet, om, ingeval de regten en kosten niet

betaald worden, het goed op nieuw, tot betaling derzelve te doen verkoopen, maar niet voor de magt, welke de verkooper zich voorbehoudt, om, bij wanbetaling van den koopprijs, die goederen, op nieuw, in het openbaar te doen verkoopen. — § 15, Bladz. 169.

Zie wijders het register van het vorige deel.

PROCUREURS (*AVOUÉS*.) Zie het register van deel 5.

PROGRAMMA (*PROGRAMMES*.) Zie het register van deel 4.

PROLONGATIE (*PROROGATION DE DÉLAI*.) Zie het register van deel 1.

PROTESTEN (*PROTÉT*.) Zie het register van deel 4.

PRUISSEN (*PRUSSE*.) Met de regering van Pruisen is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147, van deel 6.

Q.

QUERTENMONT. (Mr. C. de) Zie het register van deel 6.

QUINTUS, (de heer Mr. J. W.) benoemd tot notaris in het arrondissement Groningen, met last om te Groningen te reideren. — § 49, 332.

QUINTUS, (de heer Mr. W. J.) op zijn verzoek, eervol ontlagen uit zijne betrekking van notaris te Groningen. — § 49, 332.

QUITANTIEN (*QUITTANCES*.) 1o. Onder het procees-verbaal van aanbesteding, van ten behoeve eens kerkbestuurs te verrigten werkzaamheden, kunnen niet, zonder overtreding, quitantien, wegens gedeeltelijke betaling der aannemingsprijzen, gesteld worden. (Dec. 10 Januarij 1834, no. 109.) — § 20, 204.

2o. Het regt wegens quitantie is alléén verschuldigd, wanneer de gewezen debiteur *partij* bij eene synallagmatieke akte is geweest, en kan alzoo niet gevorderd worden op eene scheiding, wegens die posten, welke vroeger, in den inventaris des boedels, gebragt waren, als door dezen of genen te zijn verschuldigd geweest, en waarvan het bedrag later, in die scheiding, waarbij de debiteuren

niet tegenwoordig zijn, onder de gereede gelden gebragt wordt, als intusschen afgelost zijnde. (Dec. 23 Mei 1830, no. 47.) [Zie ook Verz. art. 801 en 911.] — § 14, Bladz. 161.

30. Bij solutie vanden 21 Januarij 1834, no. 96, is alzoo te kennen gegeven, dat het regt, wegens quitantie, wél verschuldigd is op de sommen, welke, bij de scheiding, onder het gereede geld voorkomen, doch in den inventaris gezegd waren verschuldigd te zijn geweest, door iemand, die, als toeziende voogd van eenen der erfgenamen, bij de scheiding tegenwoordig was, en dezelve mede onderteekende. — § 14, 161.

40. Wanneer, bij het scheiden eener ouderlijke nalatenschap, aan eene dochter, in voldoening van haar erfdeel, een gedeelte wordt toegekend der gelden, verschuldigd aan den boedel door haren man, als zoodanig bij de akte tegenwoordig en dezelye mede onderteekende, en het overige dier gelden aan andere erfgenamen moet worden uitgekeerd, dan is, volgens decisie van den 23 November 1830, no. 41, het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, verschuldigd, van dat gedeelte, hetwelk aan de vrouw wordt toebedeeld, of dat van 1 per cent, wegens schuldbekentenis, op het overige, naar mate hij, al dan niet, in gemeenschap van goederen was gehuwd. — § 14, 161.

50. Wanneer aan eene weduwe, erfgename voor een vierde in de nalatenschap, boven datgene, wat haar als zoodanig toekomt, ook gelden en goederen des boedels toebedeeld worden, in voldoening eener haar toekomende som, wegens ten huwelijk aangebragte gelden, dan moet het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens quitantie, op de haar, uit dien hoofde, toebedeelde gelden, en dat van 1, 2 of 4 per cent op het overige, naar mate de toedeeling in schuldvorderingen, of in roerende of onroerende goederen plaats heeft, gevorderd worden, alles na aftrek namelijk van het vierde, dat zij zelve daarin te dragen had, en met in achtneming, dat de landseffecten vrij van het regt zijn. (Sol. 7 September 1832, no. 19.) — § 14, 161.

60. Het regt van $\frac{1}{2}$ per cent zou nogtans, volgens decisie van den 21 Januarij 1834, no. 96, verschuldigd zijn over *het volle bedrag* der som, welke eene buiten gemeenschap van goederen gehuwd geweest zijnde vrouw erkent

aan haar, zoo wegens ten huwelijk aangebragte gelden, als wegens zekere douarie, bij de scheiding te zijn voldaan, al heeft die voldoening gedeeltelijk in aandeelen in de Nederlandsche bank, en in kansbiljetten plaats gehad. (Zie ook Verz. art. 519, 560 en 1802.) — § 14, Bladz. 161.

70. Wanneer een debiteur, in mindering zijner schuld, zijne meubelen aan zijnen schuldeischer verkoopt, voor eenen prijs, zoo veel niet bedragende als de som, waarmede zijne schuld moet worden verminderd, dan is, volgens solutie van den 22 November 1833, no. 104, het regt van 2 per cent, over den bepaalden prijs, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent wegens kwijting, over het meerdere bedrag, waarmede de schuld verminderd wordt, verschuldigd, terwijl slechts een vast regt van 80 cents, niet dat van 1 per cent als voor bruikleen, kan gevorderd worden, voor de in die akte voorkomende bepaling, dat deze meubelen, tot dat het huis verkocht is, of tot op een bepaald tijdstip, bij den verkooper zullen blijven. — § 16, 176.

80. De onderhandsche verklaring van eenen schuldeischer, dat hij afstand doet van eene omschrevene obligatie, met de daarop verloopene interessen, zonder aanwijzing van den persoon, aan wien, of van eenen prijs, waarvoor die afstand geschiedt, kan beschouwd worden, als ten behoeve van den debiteur te geschieden, en, voor de toepassing van de registratie, onderhevig te zijn aan het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, over de uitgedrukte som, met bijvoeging van vijf jaren interessen. (Sol. 30 Januarij 1834, no. 54.) [Zie ook Verz. deel 12, bladz. 172.] — § 7, 87.

90. Wanneer eene quitantie, wegens eene hoofdsom en interessen verstrekt wordt, dan moet, zoo het bedrag dezer laatste of het tijdvak, waarover dezelve loopen, bepaaldelijk opgenoemd zijn, dat bedrag, en niet het beloop van vijf jaren interessen, voor de berekening van het regt, bij die hoofdsom gevoegd worden. (Sol. 15 Junij 1830, no. 210, en 7 Maart 1832, no. 40.) [Zie ook Verz. deel 12, bladz. 172.] — § 7, 87.

100. Al kan een hypotheekbewaarder, volgens vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Deventer, van

den 2 April 1828, en arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 11 Maart 1829, niet weigeren eene, bij gelegenheid eens verkoops van onroerende goederen, waarbij minderjarigen belang hadden, ambtshalve genomen, hypothecaire inschrijving door te halen, op eene akte van toestemming daartoe, gegeven door den voogd, die van de regtbank vergunning bekomen had, om tot dien verkoop over te gaan, zonder dat daarbij gezegd wordt, dat de verschuldigd gebleven koopprijs betaald is, zoo geeft toch de omstandigheid, dat, een hypotheekbewaarder zoodanige doorhaling geweigerd hebbende, eene quitantie is opgemaakt, geene aanleiding tot teruggave der regten, wegens die quitantie betaald. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 38.) [Zie ook Verz. art. 1872, en 1991.] — § 27, Bladz. 220.

Zie wijders het register van het vorige deel.

R.

RADIATIE (*RADIATION*.) Al kan een hypotheekbewaarder, volgens vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Deventer, van den 2 April 1828, en arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 11 Maart 1829, niet weigeren eene, bij gelegenheid eens verkoops van onroerende goederen, waarbij minderjarigen belang hadden, ambtshalve genomen, hypothecaire inschrijving door te halen, op eene akte van toestemming daartoe, gegeven door den voogd, die van de regtbank vergunning bekomen had, om tot dien verkoop over te gaan, zonder dat daarbij gezegd wordt, dat de verschuldigd gebleven koopprijs betaald is, zoo geeft toch de omstandigheid, dat, een hypotheekbewaarder zoodanige doorhaling geweigerd hebbende, eene quitantie is opgemaakt, geene aanleiding tot teruggave der regten, wegens die quitantie betaald. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 38.) [Zie ook Verz. art. 1872 en 1991.] — § 27, 220.

Zie ook het register van deel 5.

RAZOUX. (de heer A. W.) Zie het register van deel 6.

REESER, (de heer L. D. J.) benoemd tot notaris in het canton Vlaardingen (Holland, Zuidelijk gedeelte), met last om te Maassluis te residieren. — § 49, 332.

REGISTERS (*REGISTRES.*) Zie het register van het vorige deel.

REGISTERS MET STROOKEN (*REGISTRES A SOUCHES.*) Zie het register van deel 5.

REGISTRATIE (*ENREGISTREMENT.*) Zie het register van deel 4.

REGTERLIJKE ORGANISATIE (*ORGANISATION JUDICIAIRE.*) Zie het register van deel 2.

REGT VAN NAASTING (*FACULTÉ DE RÈMÈRE.*)
Zie NAASTING — Zie ook het register van deel 6.

REKENING (*COMPTE.*) Zie het register van deel 2.

REKENING-COURANT (*COMPTE COURANT.*) Zie het register van het vorige deel.

REMPLOOI (*REMPLOI.*) Zie het register van deel 4.

RENTEN (*RENTES.*) 10. Er is, volgens solutie van den 27 Junij 1832, no. 11, en circulaire van den 20 November 1834, no. 588, slechts een vast regt van 80 cents verschuldigd, wanneer koopers of erfgenamen, die, onder de vorige wetgeving, onroerende goederen hadden bekomen, tegen eenen jaarlijkschen canon, overeenkomstig de voorwaarde, in den erfpachtbrief vervat, ten behoeve van het domein, of van bijzondere personen, als rentheffers, eenen nieuwen titel verstrekken. (Zie ook Verz. art. 36.) — § 33, Bladz. 271.

20. Er is geen afzonderlijk regt verschuldigd voor de bepaling, in eene akte van verkoop van onroerende goederen voorkomende, dat de koper de daarop rustende jaarlijksche erfpacht of rente, ten behoeve van het domein, zal voldoen. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) — § 33, 271.

30. Er is, behalve het regt wegens den verkoop, geen afzonderlijk regt verschuldigd, uit hoofde van de vestiging des titels, op eene akte van verkoop van onroerende goederen, waarbij aan den koper de verplichting wordt opgelegd zekeren jaarlijkschen uitgang te presteren, waarmede die goederen, zonder aanhaling van geregistreerden titel, gezegd worden bezwaard te zijn. (Sol. 20 November 1834, no. 48.) — § 38, 298.

Zie wijders het register van deel 5.

RENVERSALEN (*CONTRE-LETTRES*.) Zie het register van deel 4.

REPERTORIUMS (*RÉPERTOIRES*.) Zie het register van het vorige deel.

REPUDIATIE (*RENONCIATION*.) Zie het register van deel 5.

REQUESTEN (*PÉTITION*.) Zie het register van deel 4.

RESOLUTIE VAN KOOPCONTRACT (*RÉSOLUTION DE CONTRAT DE VENTE*.) Zie het register van deel 4.

RESTITUTIE VAN REGTEN (*RESTITUTION DE DROITS*.) Zie TERUGGAVE VAN REGTEN.

RIEZEN, (de heer W. van) benoemd tot notaris in het canton Oldeberkoop (Vriesland), met last om in de gemeente Oosterwolde te residieren. — § 49, Bladz. 332.

RIJSER. (de heer A.) Zie het register van het vorige deel.

RUILING (*ÉCHANGE*.) 1o. Bij ruiling van twee erfpachten, moet 2 per cent over de geheele waarde, en 4 per cent over het meerdere geheven worden, berekend over het twintigvoudig bedrag der jaarlijksche erfpacht. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

2o. Het regt moet, ingeval van ruiling of schenking van een onroerend goed, met oude erfpachten bezwaard, berekend worden over het twintigvoudig bedrag der onnivere huurwaarde. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

Zie wijders het register van deel 4.

RUSLAND (*RUSSIE*.) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Keizerrijk Rusland en het Koningrijk Polen. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

S.

SALVERDA. (Mr. Z.) Zie het register van deel 6.

SANDICK. (de heer C. G. van) Zie het register van het vorige deel.

SARDINIE (*SARDAIGNE*.) Met de regering van Sardinië

is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

SAXEN-ALTENBURG (SAXE-ALTENBOURG.) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Hertogdom Saxen-Altenburg (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, Bladz. 209.

SAXEN-COBURG (SAXE-COBOURG.) De heffing van het *jus detractus* moet zich bepalen tot 10 per cent, ten aanzien van de ingezetenen van het Hertogdom Saxen-Coburg. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

SAXEN-GOTHA (SAXE-GOTHA.) Van hetgene, door ingezetenen van het Hertogdom Saxen-Gotha geërfd of verkregen wordt, moet het regt van 5 per cent worden gegeven, ten zij dezelve te Amsterdam gedomicilieerd zijn; moettende op dezen de heffing niet worden toegepaat (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

SAXENMEININGEN HILDBURGHAUSEN (SAXE MEINING HILDBURGHAUSEN.) De heffing van het *jus detractus* moet zich bepalen tot 10 per cent, ten aanzien van de ingezetenen van het Hertogdom Saxen Meiningen Hildburghausen. (Circ. 9 September 1834, 585.) — § 23 209.

SAXEN-WEIMAR (SAXE-WEIMAR.) Met de regering van Saxen-Weimar is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

SCHADE EN INTERESSEN (DOMMAGES INTÉRÊTS.) Een vonnis, waarbij de kapitein van een schip veroordeeld wordt, tot vergoeding van schade en uitkeering van aan boord hebbende goederen, en tevens veroordeeling behelzende, in csa van guarantee, tegen degenen, voor wier rekening de kapitein voer, tot vergoeding van alle schade, als daartoe gehouden, krachtens eene chertepartij, waarvan slechts eene eenvoudige, ongeteekende kopij bij de regtbank is overgelegd, behoeft slechts op de expeditie geregistreerd te worden, tegen betaling van het regt van 2 per cent, op de veroordeeling tot schade en interessen tegen den kapitein, en van dat van $\frac{1}{2}$ per cent op de veroordeeling

tot vrijwaring of guarantee tegen de anderen. (Dec. 7 Januarij 1834, no. 73.) — § 30, Bladz. 242.

SCHATKISTBILJETTEN (*BONS DU TRÉSOR.*) 1o. De bij de wet van den 28 April 1834 daargestelde, en nog niet opgezegde schatkistbiljetten, met de daarop verloopene interesssen, kunnen worden gebezigd tot voldoening van alle belastingen en inkomsten van het Rijk, met de opcenten, wegens het dienstjaar 1834 en later; doch zonder vereeniging van belastingsschuldigen of cumulatie van artikelen. (Circ. 19 Julij 1834, no. 584.) [Zie ook deel 1, bladz. 358.] — § 22, 206.

2o. Schatkistbiljetten kunnen niet in voldoening van akten van chargement worden aangenomen. (Circ. 19 Julij 1834, no. 584.) [Zie ook deel 1, bladz. 362.] — § 22, 206.

3o. Zie, voor de wijze, waarop de ontvangers de akten van chargement in ontvang kunnen nemen, en dezelve verantwoord moeten, de circulaire van den 19 Julij 1834, no. 564. — § 22, 206.

Zie wijders het register van deel 3.

* **SCHATTERS** (*TAXATEURS.*) Zie het register van deel 6.

SCHAUMBURG LIPPE (*SCHAUMBOURG LIPPE.*) Met de regering van Schaumburg Lippe is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

SCHEIDINGEN (*PARTAGES.*) 1o. Eene regtbank kan, volgens arrest van den 18 Junij 1834, ingeval van tegenspraak van het Beestur, aan partijen den eed opleggen, dat de in deeling gebragte, zoo vaste als losse, goederen, tot de gemeenschap behooren, en, tijdens de verdeeling, nog aanwezig zijn. (Dec. 22 Julij 1834, no. 52.) — § 1, 1.

2o. Het regt wegens quitantie is alléén verschuldigd, wanneer de gewezen debiteur *partij* bij eene synallagmaticke akte is geweest, en kan alzoo niet gevorderd worden op eene scheiding, wegens die posten, welke vroeger in den inventaris des boedels gebragt waren, als door dezen of genen te zijn verschuldigd geweest, doch waarvan het bedrag later, in die scheiding, waarbij de debiteuren niet tegenwoordig zijn, onder de gereede gelden gebragt wordt,

als intusschen afgelost zijnde. (Dec. 23 Mei 1833, no. 47.) [Zie ook Verz. art. 801 en 911.] — § 14, Bladz. 161.

30. Bij solutie van den 21 Januarij 1834, no. 96, is alzoo te kennen gegeven, dat het regt, wegens quitantie wel verschuldigd is op de sommen, welke; in de scheiding, als gereed geld voorkwamen, doch in den inventaris gezegd waren verschuldigd geweest te zijn, door iemand, die, als toezienende voogd van een' der erfgenamen, bij de scheiding tegenwoordig was, en dezelve mede onderteekende. — § 14, 161.

40. Het regt wegens overbedeeling is verschuldigd op eene akte van scheiding, waarbij aan den zoon der overledene, aan wien een onroerend goed des boedels gelegateerd was, dit goed, tegen inbreng in den boedel van eene zekere som, aanbedeeld wordt, voor zoo verre die som zijn aandeel als erfgenam, en als legataris, zoo hem het beschikbaar gedeelte der nalatenschap besproken is, overtreft. (Dec. 31 Mei 1831, no. 85.) [Zie ook Verz. art. 1712, deel 21, bladz. 180, deel 22, bladz. 374, en deel 7, bladz. 248, 254, 256 en 258 van dit werk.] — § 5, 61.

50. Dit regt kan nogtans, wanneer eene vrouw, het beschikbaar gedeelte harer nalatenschap aan haren man gemaakt hebbende, bepaald heeft, dat hem de haar toekomende onroerende goederen zullen worden toe- en aanbedeeld, en dat hij derhalve zal kunnen volstaan, met aan de kinderen of kleinkinderen hun wettig aandeel in hare nalatenschap in contanten uit te keeren, niet, uit hoofde alléén van de omstandigheid, dat die goederen op zijnen naam in de leggers der grondbelasting ingeschreven staan, gevorderd worden, maar eerst wanneer uit eene scheiding, uit eenige andere akte of op eene andere wijze kan worden bewezen, dat hij als eigenaar van het geheel gehandeld heeft. (Dec. 17 December 1831, no. 47.) [Zie, behalve de hierboven aangehaalde plaatsen, ook art. 690 der Verzameling.] — § 5, 61.

60. Wanneer door eenen vader aan een der kinderen het regt besproken is, om zeker onroerend goed der nalatenschap, voor eene bepaalde som over te nemen, waarvan de waarde zijn aandeel in de nalatenschap overtreft, dan moet het regt van 4 per cent, wegens de overbedeeling,

ook uitgestrekt worden tot de meerdere waarde van dit goed boven zijn erfdeel. (Sol. 27 Mei 1834, no. 63.) — § 11, Bladz. 118.

70. Het regt van $2\frac{1}{2}$ per cent is over het volle bedrag verschuldigd, wanneer, bij eene scheiding, legatariassen van den blooten eigendom verklaren, daarvan af te zien, ten behoeve van degenen, aan wie het vruchtgebruik dier legaten is besproken, en dezelve, bestaande in binnen- en buitenlandache effecten en in gereede gelden, alzoo in vollen eigendom aan dezen worden toe- en aanbedeeld. (Dec. 10 April 1834, no. 31.) [Zie ook de noot in deel 5, bladz. 31.] — § 19, 194.

80. Ingeval er, bij scheidingen, overbedeelingen bestaan, welke op oude erfpachten moeten worden toegepast, en ingeval van licitatie van zoodanige erfpachten, dan is het regt van 4 per cent deawege verschuldigd, berekend over het bedrag der overbedeeling, deze erfpachten ten onderwerp hebbende. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

90. Wanneer, bij het scheiden eener ouderlijke nalatenschap, aan eene dochter, in voldoening van haar erfdeel, een gedeelte wordt toegekend der gelden, aan den boedel verschuldigd door haren man, als zoodanig bij de scheiding tegenwoordig, en dezelve onderteekenende, en het overige dier gelden aan andere erfgenamen moet worden uitgekeerd, dan is, volgena decisie van den 23 November 1830, no. 41, het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, verschuldigd over dat gedeelte, welke aan zijne vrouw wordt toebedeeld, of dat van 1 per cent, wegens schuldbekentenis op het overige, naar mate hij, al dan niet, in gemeenschap van goederen was gehuwd. — § 14, 161.

100. Wanneer aan eene weduwe, erfgename voor een vierde in de nalatenschap, boven datgene, wat haar als zoodanig toekomt, ook gelden en goederen des boedels toebedeeld worden, in voldoening eener haar toekomende som, wegens ten huwelijk aangebragte gelden, dan moet het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens quitantie, op de haar uit dien hoofde toebedeelde gelden, en dat van 1, 2 of 4 per cent op het overige, naar mate de toedeeling in schuldvoorwaarden of in roerende of onroerende goederen plaats heeft,

gevorderd worden, na aftrek namelijk van het vierde, dat zij zelve daar in te dragen had, en met in achtneming, dat 's lands effecten vrij van het regt zijn. (Sol. 7 September 1832, no. 19.) — § 14, Bladz. 161.

110. Het regt van $\frac{1}{2}$ per cent zou nogtans, volgens decisie van den 21 Januarij 1834, no 96, verschuldigd zijn over het volle bedrag der som, welke eene, buiten gemeenschap van goederen gehuwd geweest zijnde, vrouw erkent aan haar, zoo wegens ten huwelijk aangebragte gelden, als wegens zekere douarie, bij de akte van scheiding te zijst voldaan, al heeft die voldoening ten deele in aandeelen in de Nederlandsche bank en in kansbiljetten plaats gehad. (Zie ook Verz. art. 519, 560 en 1802.) — § 14, 161.

120. Wanneer aan eenige kinderen het vermogen besproken is om onroerende goederen in hun erfdeel te ontvangen, dan kunnen, om het regt van 4 per cent, en dat wegens de hypothecaire overschrijving te ontgaan, de bedoelde onroerende goederen niet uit de akte van scheiding worden weggelaten, en vervangen door eene zoo veel grootere som aan gereede gelden, als door de kinderen, aan wie dat vermogen besproken was, in de nalatenschap ingebracht zijnde, maar moeten die onroerende goederen in het actief begrepen worden, en alzoo ook voor de berekening van de overbedeeling in aanmerking komen, en blijft de akte aan de regten van hypothecaire overschrijving onderworpen. (Dec. 31 December 1834, no. 118.) — § 11, 118.

130. De akten van verkoop en afkoop, van overdragen in het algemeen van oude erfpachten, en van scheiding en schenking derzelve, zijn aan de hypothecaire overschrijving onderworpen. (Sol. 17 Julij 1827, no. 82, Dec. 23 December 1831, no. 14, en Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

140. De akte, waarbij medeërfsnamen verklaren de goederen der nalatenschap, zoo uit roerende als onroerende bestaan hebbende, *vroeger*, zonder eenige overbedeeling of nitkeering, onderling te hebben gescheiden en toebedeeld, en zich dezelve alzoo, wederkeurig, in vollen en vrijen eigendom over te dragen, moet ten kantore van de by

potheken, doch alléén tegen betaling van het zegelregt en het salaris der hypotheekbewaarders, binnen den bij de wet bepaalden termijn worden overgeschreven. (Dec. 30 October 1833, no. 39, en 18 Januarij 1834, no. 41.) — § 40, Bladz. 303.

Zie wijders het register van het vorige deel.

SCHENKINGEN (DONATIONS.) 1o. Nadere voorschriften, omtrent eenige Staten, met welke overeenkomsten, tot afschaffing van het *jus detractus*, zijn gesloten. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) [Zie ook deel 6, bladz. 147 en volgende.] — § 23, 209.

2o. Het regt van $2\frac{1}{2}$ per cent is over het volle bedrag verschuldigd, wanneer, bij eene scheiding, legatarissen in den blooten eigendom verklaren daarvan af te zien, ten behoeve van degenen, aan wie het vruchtgebruik dier legaten is besproken, en dezelve, bestaande in binnen- en buitenlandsche effecten en in gereede gelden, alzoo, in vollem eigendom aan dezen worden toe- en aanbedeeld. (Dec. 10 April 1834, no. 31.) [Zie ook de noot in deel 5, bladz. 31.] — § 19, 194.

3o. Op de schenkingen onder de levenden van oude erfpachten is het regt van $2\frac{1}{2}$ of van 5 per cent verschuldigd, naar mate dezelve in de regte lijn, of wel aan andere verwante of niet aanverwante personen plaats hebben. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

4o. Het regt moet, ingeval van schenking onder de levenden van oude erfpachten, berekend worden over het twintigvoudige bedrag der jaarlijksche erfpacht. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

5o. Ingeval van schenking van een onroerend goed, met oude erfpachten bezwaard, moet het regt berekend worden over het twintigvoudig bedrag der onzuivere huurwaarde. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

Zie wijders het register des vorigen deels.

SCHEPEN (NAVIRES.) Zie het register van deel 4.

SCHUITEN (BARQUES.) Zie het register van het vorige deel.

SCHULDBEKENTENIS (*OBLIGATION*.) 10. Het regt van

1 per cent is verschuldigd (behoudens herziening bij de latere scheiding) over de gelden, waarmede de overlevende, den inventaris requirerende man, daarin verklaart, dat door hem, uit de gemeenschap, betaald is de gedeeltelijk schuldig gebleven koopprijs van onroerende goederen, door hem, vóór het huwelijk, aangekocht, na aftrek nogtans van de helft daarvan, aan hem zelven, nit hoofde der gemeenschap, toekomende. (Sol. 26 October 1833, no. 67.) — § 6, Bladz. 78.

20. Bijaldien het zoo evengemelde regt, tijdens de registratie, niet is gevorderd, dan moet de bijbetaling daarvan van den overlevenden en den inventaris gerequireerd hebbenden man gevraagd worden. (Sol. 26 October 1833, no. 67.) [Zie Verz. art. 1617.] — § 6, 78.

30. Het regt van 1 per cent is niet verschuldigd, wegens de, in eenen inventaris vermelde, onderhandsche, niet geregistreerde schuldbekentenissen, ten laste loopende van denzelven mede onderteeikend hebbende erfgenamen, doch dat van 2 per cent is wél verschuldigd over de som, welke de medeërfgenaar, te wiens verzoeken de inventaris is opgemaakt, verklaart aan den boedel, wegens overname van roerende goederen, verschuldigd te zijn, en zulks zonder aftrek van zijn aandeel, als medeërfgenaar daarin. (Sol. 1 Junij 1832, no. 19.) [Zie ook Verz. art. 114 en deel 3, § 16 van dit werk.] — § 6, 78.

40. Insgelijks is het regt van 1 per cent verschuldigd op de, in eenen inventaris, opgemaakt ten verzoeken van de overlevende en in gemeenschap van goederen gehuwd geweest zijnde vrouw, voorkomende afzonderlijke verklaring, dat zij aan hare moeder eene som van 400 gulden verschuldigd is. (Sol. 1 Junij 1832, no. 21.) [Zie ook Verz. art. 162, 108 en 1723, en deel 1 § 37 van dit werk.] — § 6, 78.

50. Het regt wegens schuldbekentenis over de gelden, welke, in eenen inventaris, opgegeven worden, door daarbij tegenwoordig zijnde en dien inventaris mede teekenende personen verschuldigd te zijn, kan alléén dan gevorderd worden, wanneer deze personen stellig daarbij erkennen die gelden verschuldigd te zijn, en moet, in dit laatste

geval, gevorderd worden over het gausche bedrag der verschuldigde gelden, zonder aftrek van het aandeel den debiteeren, als medeërfgenen, daarin toekomende. (Resol. 1 Junij 1832, no. 19.) [Zie ook Verz. art. 114.] — § 6, Bladz. 78.

60. De zoo evengemelde beginselen zijn nader bevestigd, bij solutie van den 4 Julij 1832, no. 16. — § 6, 78.

70. Het regt van 1 per cent is ook verschuldigd op eene verklaring, in den inventaris der nalatenschap van eene weduwe, door den zoon gedaan, dat hij, de goederen zijner moeder geadministreerd hebbende, op verschillende opgenoemde tijdstippen, eene daarbij aangewezen som ontvangen en eene andere, insgelijks aangewezen, betaald had, en alzoo het overschot schuldig bleef. (Dec. 17 December 1831, no. 49.) — § 6, 78.

80. Dit regt is eveneens verschuldigd, wegens de verklaring, in eenen onderhandschen staat eens boedels, door twee erfgenamen gedaan, van gelden, welke zij, vroeger, nit den boedel ontvangen hebben. (Dec. 31 Januarij 1832, no. 41.) — § 6, 78.

90. Het regt, wegens schuldbekentenis is alléén, ingeval van bijzondere verklaringen, door de overige erfgenamen afgelegd, verschuldigd op de gelden, welke in eenen inventaris gezegd worden, *door den boedel* verschuldigd te zijn aan bij dien inventaris tegenwoordig zijnde medeërfgenen. (Sol. 25 Junij 1832, no. 39.) — § 6, 78.

100. Wanneer, bij het scheiden eener ouderlijke nalatenschap; aan eene dochter, in voldoening van haar erfdeel, een gedeelte wordt toegekend der gelden, verschuldigd aan den boedel door haren man, als zoodanig bij de akte tegenwoordig en dezelve mede onderteekenende, en het overige dier gelden aan andere erfgenamen moet worden uitgekeerd, dan is, volgens decisie van den 23 November 1830, no. 41, het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, verschuldigd voor dat gedeelte, hetwelk aan zijne vrouw wordt toebedeeld, of dat van 1 per cent, wegens schuldbekentenis, op het overige, naar mate hij al dan niet in gemeenschap van goederen is gehuwd. — § 14, 161.

110. Boven en behalve het proportioneel regt, wegens de schuldbekentenis, is, volgens solutie van den 16 Februarij 1828, no. 114, en decisie van den 9 October 1829, no. 70, het vast regt, van 80 cents, voor de volmagt verschuldigd, op eene akte, houdende erkenenis van eene som gelds ter leen te hebben ontvangen, met verband van onroerende goederen, en bepaling, dat, bij gebrek aan voldoening van de hoofdsom en de interessen, op het bepaalde tijdstip, de verbondene goederen, bij wege van vrijwilligen afstand, aan den schuldeischer zullen overgaan, met magt om dezelve, in het openbaar en aan den meestbiedenden, door eenen notaris, te kunnen laten verkoopen, de kooppenningen te ontvangen, en zich daarnit het verschuldigde te voldoen. (Zie ook deel 5, bladz. 106 en volgende van dit werk.) — § 15, Bladz. 169.

120. Er is, volgens decisie van den 14 December 1827, no. 122, behalve het regt wegens schuldbekentenis, 1 per cent voor bruikleen verschuldigd, op de akte, waarbij iemand erkent eene som gelds ter leen te hebben ontvangen van eenen anderen, en hem, in mindering daarvan, eenige roerende goederen af te staan en te verkoopen, met bepaling, dat dezelve, zoo lang de interessen en aflossingen geregeld betaald worden, onder den debiteur en verkooper zullen blijven. — § 16, 176.

Zie wijders het register van het vorige deel.

SCHULDBEKENTENISSEN VAN HET AMORTISATIE SYNDICAAT (*OBLIGATIONS DU SYNDICAT D'AMORTISSEMENT.*) Zie het register van deel 5.

SCHULDEN (*DETTES.*) Zie **SUCCESSIEN**.

Zie wijders het register van het vorige deel.

SCHULDRANGSCHIKKING (*CONTRIBUTION D'ORDRE.*) Zie het register van het vorige deel.

SCHUTTERIEN (*GARDES COMMUNALES.*) Zie het register van het vorige deel.

SEMLER. (de heer J.) Zie het register van het vorige deel.

SICILIE (*SICILE.*) Met de regering van Sicilië is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* ge-

aloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

SLOET, (de heer J. baron) tot ontvanger der registratie te Assen benoemd. — § 48, Bladz. 330.

SLOET. (de heer W. M. baron) Zie het register van deel 4.

SLOTERDIJK BEEKKERK. (de heer S. van) Zie het register van deel 6.

SLUIS. (de heer G.) Zie het register van deel 4.

SOLUTIE (*SOLUTIONS.*) Zie het register van deel 2.

SOMMATIE (*SOMMATION.*) Zie het register van deel 1.

SONSBEEK. (de heer F. L. van) Zie het register van deel 1.

SPANJE (*ESPAGNE.*) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Koninkrijk Spanje. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) § — 23, 209.

SPENGLER. (de heer P.) Zie het register van het vorige deel.

STAND EN NERING (*ACHALANDAGE.*) Zie het register van deel 4.

STATEN VAN KOSTEN (*ÉTATS DE DÉPENS.*) Zie het register van deel 5.

STEENBERGEN. (de heer Mr. J. J. van) Zie het register van deel 4.

STEIJN, (de heer M. J. van) benoemd tot notaria in het canton Aalsmeer (Holland, Noordelijk gedeelte), met last om in de gemeente Uithoorn te residieren. — § 49, 332.

STRIJKGELDEN (*DENIERS D'ENCHÈRE.*) Bij den koopprijs van onroerende goederen moeten, voor de berekening van het regt van registratie, als lasten, gevoegd worden de strijkgelden, door den verkooper, aan den hoogsten bieder uitgelooft, wanneer een ander, maar niet wanneer hij zelf kooper blijft. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 43.) [Zie ook Verz. art. 798.] — § 31, 257.

SUBSTITUTIE (*SUBSTITUTION.*) Zie het register van deel 5.

SUCCESSIEN (*SUCCESSIONS.*) 1o. Nadere voorschriften

omtrent eenige Staten , met welke overeenkomsten , tot afschaffing van het *jus detractus* zijn gesloten. (Circ. 9 September 1834 , no. 585.) [Zie ook deel 6 , bladz. 147 en volgende.] — § 23 , Bladz. 209.

20. Er is geen regt van successie , noch van overgang bij overlijden verschuldigd op de devolutie van een lang vóór de invoering der tegenwoordige wetboeken ingesteld fideï-commis , waarvan de overgang , door het overlijden van den fiduciairen bezitter , die *geen* ingezetenen dezes Rijks was , onder het vigeren der wet van den 27 December 1817 heeft plaats gehad. (Dec. 10 Julij 1827 , no. 37.) [Zie ook Verz. art. 606.] — § 4 , 49.

30. Het regt van successie is nogtans , in het zoo even-gestelde geval , verschuldigd , indien de fiduciaire bezitter *wel* een ingezetene dezes Rijks was. Dat regt moet , alsdan , berekend worden naar den graad van verwantschap van den verkrijger tot den insteller des fideïcommis , en , zoo de making hoofds- en niet staaksgewijze geweest is , alléén gevorderd worden wegens die hoofden , welke , door de devolutie , eene aanwinst doen. (Dec. 13 Maart 1833 , no. 1309.) — § 4 , 49.

40. Wanneer degene , aan wien bij een testament , vóór het in werking komen der tegenwoordige wetgeving opgemaakt , een legaat of erfenis besproken was , onder bepaling , dat hij slechts de vruchten zou genieten , en het kapitaal zou zijn fideïcommis subjeet en bij zijn overlijden aan zijne kinderen of kindskinderen , of , bij ontstentenis der-zelve , aan zijne broeders of derzelver descendenteu zou overgaan , komt te overlijden , dan kunnen degenen , die thans tot de erfenis komen , zich aan de voldoening der successieregten niet onttrekken , door te beweren , dat hier geen overgang van fideïcommis , maar slechts vereeniging van het vruchtgebruik met den blooten eigendom heeft plaats gehad ; doch mogt van die verkrijging , verkeerdelijk , aangifte gedaan zijn , als slechts eene zoodanige vereeniging te weeg brengen-de , dan kan men , daaruit , geene aan boeten onderhevige verzwijging afleiden. (Dec. 8 Januarij 1834 , no. 22.) [Zie ook deel 2 , § 54.] — § 12 , 137.

50. Het regt van successie is , volgens vonnis van de

regtbank van eersten aanleg te Rotterdam, van den 20 Junij 1831, niet verschuldigd wegens een vruchtgebruik, hetwelk, naar luid van een testament, vóór het in werking komen der wet van den 29 December 1817 met den dood bekrachtigd, door twee personen successivelijk moettende geërfd worden, thans, bij het overlijden van den eersten vruchtgebruiker, op den tweeden vervalt, en die omstandigheid kan geene aanleiding geven tot het vorderen eener aangifte, door den vruchtgebruiker, die thans tot het volle genot komt; zijnde de eenvoudige vermelding, in de *mémoire* van aangifte der erfgenamen, voldoende. Het appel *loco cassatie* van dit vonnis is nogtans, bij decisie van den 3 Augustus 1831, no 17, voorgeschreven — § 13, Bladz. 148.

60. Wanneer evenwel, bij de uiterste wilsbeschikking, stellig gezegd is en ook blijkt, dat de testateur een *fidei-commis* heeft willen daarstellen, dan moet de making ook als zoodanig worden beschouwd, en is het regt van successie verschuldigd wegens de devolutie, welke plaats heeft na het overlijden van den langstlevenden van twee fiduciaire erfgenamen, die, vóór de invoering der tegenwoordige wetgeving, tot dat genot gekomen waren. (Sol. 8 Januarij 1834, no. 21.) [Zie ook deel 2, § 54.] — § 13, 148.

70. Een onecht kind kan, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 24 November 1830, geene aanspraak, althans zoo er wettige kinderen zijn, maken op de nalatenschap van iemand die hem eerst staande zijn huwelijk erkend heeft. — § 41, 305.

80. Het legaat van een huis, met al de daarin bevonden wordende menbelen, goederen en waren, kan, volgens arrest van het Hof van appel te Agen (Frankrijk), van den 30 December 1823, niet beschouwd worden de in dat huis aanwezige gelden of titels van schuldvorderingen te bevatten; doch het legaat van een huis met al wat zich daarin bevindt, kan, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 28 Februarij 1832, beschouwd worden de schuldvorderingen te begriipen, waarvan de bewijzen in dat huis berusten, wanneer zulke in regte erkend wordt des testateurs bedoeling te zijn geweest. — § 46, 324.

90. Wanneer bij arbitrale uitspraak beslist is, dat

een overledene deszelfs aandeel in een uitgeoefend wordend beroep en het daartoe gebezigde materieel, bij zijn leven aan eenen anderen had afgestaan, tegen eene som eensgelds en eene jaarlijksche uitkeering, welke, na doode, door eenen opgenoemden persoon zou worden genoten, en de erfgenamen alzoo tot de uitkeering der materialen veroordeeld worden, dan moet van de som, welke eensgelds moet worden betaald, volgens arrest van den 9 April 1834, aangifte gedaan en het regt van successie betaald worden, als tot de nalatenschap van den overledenen behoord hebbende, zonder dat de jaarlijksche som, aan den opgenoemden persoon te betalen, beschonwd kan worden een periodiek legaat te zijn, aan een afzonderlijk regt van successie onderworpen. (Dec. 4 Junij 1834, no. 61.) — § 2, Bladz. 16.

100. De aangiften van nalatenschappen in de regte lijn moeten de opgave bevatten der in die nalatenschappen begrepene erfpachtsrenten. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

110. Hoezeer men uit art. 1633 en 1638 der Verzameling afleiden kan, dat de executeurs-testamentair, tot indiening eener memorie van aangifte en betaling van regt, in successiezaken, kunnen worden aangesproken, is het meer verkieslijk, zoo zich geene bijzondere redenen daartegen voordoen, de erfgenamen zelve deswege aan te spreken. (Dec. 24 November 1830, no. 8.) — § 13, 148.

120. Wanneer iemand de keuze is overgelaten om goederen, uit eene nalatenschap, tegen betaling van eene aangewezen som, over te nemen, dan moet de meerdere waarde dier goederen, boven de uit te betalen som, geacht worden, uit de nalatenschap, bij wijze van erfenis of legaat, te worden verkregen, doch geeft zulks tot geen nader regt van successie aanleiding, zoo het hoogste regt betaald is wegens deze nalatenschap, als zijnde die goederen daaronder begrepen. (Dec. 25 Junij 1833, no. 91, en 27 Mei 1834, no. 62.) [Zie ook Verz. art. 247 en 815.] — § 11, 118.

130. Hoezeer eigenlijk behorende tot de bij litt. a van art. 12 der wet van den 27 December 1817 opgenoemde schulden, kan, des noods, in het passief van de memorie van aangifte eener nalatenschap, eene som gebragt worden,

wegens op- of aanbouw van een perceel onroerend goed des boedels, verschuldigd, vooral wanneer de deugdelijkheid dier memorie bij eede bevestigd is, en de schuld gestaafd is door eene verklaring van derden, dat zij wel weten, dat, voor die som, zoodanige kosten gemaakt zijn. (Sol. 8 Februarij 1834, no. 35.) — § 8, Bladz. 93.

140. In de memorie van aangifte eener nalatenschap kunnen, volgens vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Zwolle, van den 12 December 1827, en deësie van den 28 December 1827, no. 104, niet worden toegelaten de posten, welke, door den aangever, eenen wijnkooper, opgegeven worden aan hem, wegens aan den overledenen geleende gelden, of, voor denzelfven, aan winkeliers en anderen, gedane betalingen, te zijn verschuldigd, zonder door akten of andere wettelijke bewijzen te zijn gestaafd, maar wel de gelden, welke hij verklaart aan hem zelfven, wegens geleverde wijnen, verschuldigd te zijn. — § 29, 225.

150. In de memorie van aangifte eener nalatenschap kunnen dan ook, volgens deësie van den 21 November 1829, no. 60, onder het passief niet worden toegelaten de posten, welke de aangevers zeggen hun, volgens *hunne* boeken en aantekeningen, door den overledenen verschuldigd te zijn geweest, vooral zoo de aangevers geenen koophandel uitoefenen. — § 29, 225.

160. Doch in de memorie van aangifte zouden, volgens vonnis van de regtbank van eersten aanleg te Eindhoven, vanden 1 Julij 1833, onder het passief toegelaten moeten worden de gelden, welke gezegd worden door den aangever, in zijne qualiteit van administrateur der goederen van den overledene, volgens zijne aantekeningen, te zijn verschuldigd. (Res. 18 September 1833, no. 41.) — § 29, 225.

170. In de memorie van aangifte eener nalatenschap kan ook niet, onder het passief, geleden worden datgene, wat, wegens verschotten, gezegd wordt verschuldigd te zijn, zonder aanhaling van akten of wettelijke bewijzen, maar wel datgene, wat, wegens kamerhuur, kostgelden en loon der ziekenoppassera, aangegeven wordt verschuldigd te zijn, doch alléén wegens het laatstvoorige jaar, en het loopende tot den dag des overlijdens toe; terwijl insgelijks

geleden moet worden datgene, wat gezegd wordt, volgens rekening-conrant met den overledenen, niet met de erfgenamen opgemaakt, verschuldigd te zijn. (Res. 12 Februarij 1830, no. 98.) [Zie ook Verz. art. 1378, 1455, 1676 en 1679.] — § 29, Bladz. 225.

180. In de memorie van aangifte kan niet, zonder door akten of wettelijke bewijzen te zijn gestaafd, geleden worden datgene, wat gezegd wordt wegens huur, van door den overledenen, voor vroegere jaren, bewoond geweest zijnde huizen, en wegens gedane betalingen verschuldigd te zijn, doch wél datgene, wat opgegeven wordt aan den notaris, wegens vroeger door hem opgemaakte akten, en wegens saldo van de rekening-courant zijner administratie, te zijn verschuldigd. (Dec. 15 Augustus 1832, no. 36.) [Zie ook Verz. art. 829, 1235, 1378, 1455, 1851, 1891, en 1936, en deel 1, § 46 en § 73, en deel 2, § 65 en § 82 van dit werk.] — § 29, 225.

190. Zoo als, bij art. 1378 der Verzameling, ten aanzien der huur- of pachtpenningen, geleerd wordt, kan ook, wat de kostgelden betreft, door den overledenen verschuldigd geweest, het beloop over het laatste en het loopende jaar, tot den dag van het overlijden toe, in de memorie van aangifte geleden worden. (Dec. 9 Januarij 1828, no. 121.) — § 29, 225.

200. Van het actief eener nalatenschap kan, in de memorie van aangifte, voor de berekening van het regt van successie, eenig periodieke nitkeering worden afgetrokken, welke gezegd wordt, volgens een daarin aangehaald contract, door den overledenen aangegaan, te zijn verschuldigd. (Dec. 18 Januarij 1834, no. 39.) [Zie ook Verz. art. 1235 en 1851, en deel 2 § 82, en deel 5 § 7 van dit werk.] — § 36, 293.

210. In de memorie van aangifte eener nalatenschap kunnen, onder het passief, geleden worden de gelden, welke gezegd worden aan doodschulden en begraveniskosten te zijn betaald, gelijk medo, mits daarvan akten of wettelijke bewijzen bestaan, aan den overledenen te zijn voorgeschieden, en die, welke opgegeven worden, wegens eene door den overledene gewaarborgde schuld, te zijn betaald; doch onder gehoudenheid, wat dit laatste betreft,

om ook, onder het actief, de vordering op de nalatige debiteuren te brengen. (Dec. 8 Januarij 1834, no. 35.) — § 37, Bladz. 296.

220. Ingeval van uitlandigheid der erfgenamen, kan de houder hunner algemeene procuratie, volgens vonnis van de regtbank van eersten aanleg te 's Gravenhage, niet toegelaten worden, om de deugdelijkheid der memorie bij eede te bevestigen. — Die eed kan, in zoodanig geval, door de erfgenamen, bij den vrederechter van het canton, waarin de overledene binnen dit Rijk zijn laatste domicilie gehad heeft, afgelegd worden; doch, zulka niet door hen persoonlijk geschiedende, moet dezelve, krachtens *speciale* procuratie, voor de regtbank worden afgelegd. (Dec. 18 Januarij 1834, no. 40.) [Zie ook deel 4, bladz. 417.] — § 28, 223.

230. Wegens het verkeerd aangeven of verzwijgen van legaten, giften of graden van verwantschap, kan geene boete gevorderd worden, als, voor zoodanig verzuim, niet bij art. 14 en 15 der wet van den 27 December 1817 bedreigd zijnde. (Dec. 8 Januarij 1834, no. 22.) — § 12, 137.

240. Men kan, volgens deelen van den 26 December 1829, no. 84, 24 Februarij 1830, no. 98, 17 Augustus 1831, no. 3, 31 Augustus 1831, no. 16, en 18 Januarij 1834, no. 32, de, bij art. 14 en 15 der wet van den 26 December 1817 bedreigde, boeten, niet vorderen wegens de verzwijging, in eene memorie van aangifte, van een legaat, of van de vermeerdering van erfenis, door den afstand eens medeërfgenaams verkregen, zoo dit verzuim hersteld wordt, zonder dat daerwege geregtelijke vervolgingen zijn ingesteld. [Zie ook Verz. art. 379, 1181, 1323, 1577, 1625, (no. 10) en 1721.] — § 34, 280.

250. Wanneer in het testament eener grootmoeder van vaderszijde, welke vader reeds is overleden, bepaald is, dat de revennen van de eene helft der door haar na te laten goederen niet ten voordeele van hare schoondochter (de moeder des kinds), zelfs niet tot dat dit kleinkind deszelfs achttiende jaar bereikt heeft, komen zullen, maar ten behoeve van hetzelfde zullen worden belegd en oploopen zullen, doch dat de schoondochter de inkomsten van de we-

derhelfst genieten zal , tot de meerderjarigheid of het vroeger huwelijk van het kleinkind toe, of, zelve hertrouwende , slechts de helft der vruchten en interessen , dan moet , volgens decisie van den 16 Maart 1833, no. 32, het regt van 10 per cent gevorderd worden over het bedrag der vruchten , gedurende drie jaren. (Zie ook Verz. art. 809, en deel 2, § 5, van dit werk.) — § 3, Bladz. 36.

26o. De betaling , van het zoo evengemelde regt , kan nogtans , volgens vonnis der regthank van eersten aanleg te Amsterdam , van den 2 Januarij 1834 , onder borgtogt opgeschort blijven , tot dat het kleinkind den ouderdom van achttien jaren heeft bereikt. (Dec. 29 Januarij 1834 , no. 92.) — § 3, 36.

27o. Er is geen regt van successie verschuldigd , wegens de periodieke uitkeering , eerst na den dood des erflaters betaalbaar , volgens wederzijds verbindende contracten , onder de levenden aangegaan. (Dec. 18 Januarij 1834 , no. 39.) — § 36, 293.

28o. Wanneer bepaalde , bij testamenten besprokene , sommen , eerst aan de legatarissen moeten worden uitgekeerd , als deze den ouderdom van vier en twintig jaren hebben bereikt , nit zeker , tot dat einde verbonden , kapitaal , in het Grootboek der nationale schuld , waarvan de interessen zoo lang aan de moeder der legatarissen zijn besproken , en met bepaling , dat , zoo de waarde van het verbonden kapitaal , in der tijd , niet toereikende mogt zijn , om die legaten te voldoen , de vermindering ponds pondsgewijze gedragen moet worden , — kan zulks niet beschouwd worden als eene making van blooten eigendom , ten aanzien van welke de verschuldigde regten , tegen borgstelling , opgeschort kunnen blijven. (Dec. 8 Januarij 1834 , no. 34.) — § 18, 191.

29o. Het is voldoende , om ontheven te zijn van de betaling der regten , verschuldigd op legaten , tegen welker uitkeering reeds in de memorie van aangifte gezegd was , dat de erfgenamen zich verzetteden , dat de akten van afstand door de legatarissen worden bijgebracht. (Dec. 18 Januarij 1834 , no. 49.) — § 35, 288.

30o. De afstand van een legsat , door een in overspel verwekt kind , kan beschouwd worden als geheel vrij-

willig en zonder eenige nitkeering of geschenk te hebben plaats gehad, al blijkt het, dat, op of omtrent op dat tijdstip, bij eene andere akte, aan hetzelfde eene som gelds is uitgekeerd, voor deszelfs afstand van alle regt van onderhoud, aan hetzelfde, volgens art. 762 des Burgerlijken Wetboeks, toekomende. (Dec. 18 Januarij 1834, no. 49.) — § 35, Bladz. 288.

31o. Het Bestuur kan niet, bij de veroordeeling tot terug-gave van te veel betaalde successieregten, tevens tot vergoeding der interessen, over het bedrag van het te veel betaalde, veroordeeld worden. (Vonn. Amsterdam 2 Januarij 1834, en Dec. 16 Maart 1833, no. 32, en 29 Januarij 1834, no. 92.) [Zie ook Verz. art. 1192 en 1209.] — § 3, 36.

32o. Wanneer een dwangschrift van nietigheid achijnt te kunnen worden betigt, nit hoofde dat hetzelfde tegen de executens-testamentair is gerigt, behoort, door intrekking van hetzelfde, met aanbod der kosten, van de hangende procedura te worden afgezien, en nieuwe vervolgelingen tegen de erfgenamen te worden ingesteld. (Dec. 24 November 1830, no. 8.) [Zie ook Verz. art. 1350.] — § 13, 148.

Zie wijders het register van het vorige deel.

SUPPLETOIRE REGTEN (*DROITS SUPPLÉMENTAIRES*.)

Bijaldien het regt van 1 per cent, tijdens de registratie van eenen inventaris, ten verzoeken van den langstlevenden echtgenoot opgemaakt, niet geheven is over de gelden, welke hij daarbij verklaarde uit de gemeenschap te hebben genomen, tot betaling van den, gedeeltelijk verschuldigd geblevenen, koopprijs van een, door hem, vóór het huwelijk aangekocht huis, dan moet de bijbetaling, daarvan, bij wijze van suppletie, van hem gevraagd worden. (Sol. 26 October 1833, no. 67.) [Zie Verz. art. 1617.] — § 6, 78.

Zie wijders het register van deel 2.

SURNUMÉRAIRS (*SURNUMÉRAIRES*.) Zie het register van deel 3.

SURROGATIE (*SUBROGATION*.) Zie het register van het vorige deel.

SWIETEN, (de heer Mr. H. J. van) benoemd tot notaris in het canton Rosendaal (Noordbrabaud), met last om te Steenberg te resideren. — § 49, Bladz. 332.

T.

TEGENBRIEF (*CONTRE LETTRE*.) Zie het register van deel 4.

TERMIJN (*DÉLAI*.) Alle onderhandsche akten, houdende eigendomsvergang van oude erfpachten, moeten, op verbeurte van het dubbel regt, binnen drie maanden geregistreerd worden, en art. 12 der wet van 22 Frimaire 7 jaar is toepasselijk op die overgangen, ten aanzien van welke men beweren mogt, dat geene akten zouden bestaan. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

Zie ook het register van het vorige deel.

TERMIJNSVERLENGING (*PROROGATION DE DÉLAI*.)

Zie het register van deel 5.

TERUGGAVE (*RESTITUTION*.) 1o. De bepalingen, vervat in het besluit van den 5 Julij 1828 (deel 6, bladz. 295), ten aanzien van de zegel- en registratierechten van door de hoogere autoriteiten afgekeurde aanbestedingen, door de departementen van Algemeen Bestuur gehouden, zijn, bij besluit van den 12 October 1834, no. 97, ook toepasselijk verklaard op de verpachtingen en aanbestedingen door de provinciale gouvernementen en de gemeentebesturen gehouden, voor zoo verre dezelve betrekking hebben tot werken ten publieken nutte, aan hoogere goedkeuring onderworpen. (Circ. 28 October 1834, no. 586.) [Zie ook Verz. deel 22, bladz. 412, en deel 6, § 39 van dit werk.] — § 24, 211.

2o. Al kan een hypotheekbewaarder, volgens vonnis van de regthank van eersten aanleg te Dordrecht, van den 2 April 1828, en arrest van het Hoog Gerechtshof te 's Gravenhage, van den 11 Maart 1829, niet weigeren eens, bij gelegenheid eens verkoops van onroerende goederen, waarbij minderjarigen belang hadden, ambtshalve genomene, hypothecaire inschrijving door te halen, op eens akte van toestemming daartoe, gegeven door den voogd, die van de regthank vergunning had bekomen om tot dien verkoop

over te gaan, zonder dat daarbij gezegd wordt, dat de verschuldigd gebleven koopprijs betaald is, zoo geeft toch de omstandigheid, dat, een hypotheekbewaarder zoodanige doorhaling geweigerd hebbende, eene quitantie is opge- maakt, geene aanleiding tot teruggave der regten, wegens die quitantie betaald. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 38.) [Zie ook Verz. art. 1872 en 1991.] — § 27, Bladz. 220.

Zie wijders het register van deel 6.

TERUGWERKENDE KRACHT (*EFFET RÉTROACTIF.*)

Zie het register van deel 4.

TESTAMENTEN (*TESTAMENS.*) Zie het register van deel 6.

TIENDGEWAS (*DIMES.*) Zie het register van deel 4.

TIENDREGT (*DROIT DE DIMES.*) Zie het register van deel 4.

TOLLEN (*BARRIÈRES.*) Zie het register van deel 4.

TOLPACHTEN (*BARRIÈRES.*) Zie het register van deel 1.

TOSCANE (*TOSCANE.*) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Groothertogdom Toscane. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

TRAKTEMENTEN (*TRAITEMENS.*) Zie het register van deel 1.

TRANSACTIE (*TRANSACTION.*) Wanneer door iemand aan eenen anderen het vermogen is besproken, om hem toekomstende roerende en onroerende goederen, na zijnen dood, in zijnen boedel aan te staan, voor eenen bepaalden prijs, in termijnen en met vergoeding van aangewezenen interessen te voldoen, en dat, daarna, geschil ontstaan zijnde, wegens de hoeveelheid der te betalen som en interessen, eene transactie aangegaan wordt, waarbij de aom wordt vastgesteld, welke degene, aan wien de keuze besproken was, voldoen moet, dan is het regt van 4 per cent over deze laatstgemelde som verschuldigd. (Dec. 25 Junij 1833, no. 91.) [Zie ook Verz. art. 403, 1715 en 1803, en deel 21, bladz. 180, en de noot in deel 22, bladz. 374.] — § 11, 118.

Zie wijders het register van het vorige deel.

U.

UITKEERINGEN (PERIODIEKE) (*RÉTRIBUTION PÉRIODIQUE.*) Zie het register van deel 5.

V.

VACANTE NALATENSCHAPPEN (*SUCCESSIONS EN DÉSHÉRENCE.*) Zie het register van deel 3.

VACATIEN (*VACATIONS.*) Zie het register van deel 2.

VALK, (de heer J. W. R.) benoemd tot notaris in het canton Nieuwer-Amstel (Holland, Noordelijk gedeelte), met last om te Nieuwer-Amstel te resideren. — § 49, Bladz 332.

VEE (*BÉTAIL.*) Vee moet beschouwd worden als koopmansgoed, als zoodanig in den handel bekend, met dat gevolg, dat, bijaldien hetzelfde, onder het vigeren, te dien aanzien, der wet van den 31 Mei 1824, in het openbaar verkocht werd, daarvoor, volgens vonnissen van de regtbank te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, en 2 Februarij 1831, en arresten van den 19 Februarij 1830, en 4 Julij 1834, slechts het regt van $\frac{1}{2}$ percent, en, voor den deswege gestelden borgtogt, dat van $\frac{1}{4}$ per cent verschuldigd was. (Dec. 26 September 1834, no. 42); doch het regt van 2 per cent, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens borgtogt, was, volgens vonnis dier zelfde regtbank, van den 30 Maart 1831, verschuldigd, zoo, te gelijk met het vee, hooi verkocht werd. De zoo evengemelde arresten zijn nogtana niet meer van toepassing op de openbare verkooping van vee, gehouden sedert het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, waarbij de vermindering van regt beperkt is tot de koopmansgoederen, op de prijscourant der beurzen bekend staande. — § 10, 97.

VEENDERIJEN (*TOURBIÈRES.*) Zie het register van deel 4.

VEILIGHEIDSKAARTEN (*CARTES DE SURETÉ.*) Zie het register van deel 4.

VELDVRUCHTEN (*FRUITS.*) 1o. Sedert het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, is het regt op 1

per cent gesteld, voor de openbare verkooping van veldvruchten, zoo lang die goederen niet van den grond, waarop dezelve wassen of gewassen zijn, zijn weggevoerd, zoodat, bij de openbare verkooping van hooi, voor de berekening van het regt, in aanmerking moet komen de plaats alwaar hetzelfde, tijdens den verkoop, liggende was. — § 10, Bladz. 97.

26. De openbare verkooping van onderscheidene percelen grasgewas, om binnen eenen bepaalden tijd gemaaid te worden, welke aan verschillende personen worden toegewezen, behooren perceelsgewijze in de registers der ontvangere te worden geboekt; doch het regt moet, niettemin, berekend worden over het vereenigd bedrag der sommen, gezamenlijk vervet in het proces-verbaal der, binnen den bij de wet op de registratie bepaalden termijn, ter registratie aan te bieden vacatien. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 36.) [Zie ook deel 4, bladz. 276.] — § 26, 218.

Zie ook het register van het vorige deel.

VELDWACHTERS (*GARDES CHAMPÊTRES*.) Zie het register van deel 3.

VERANTWOORDELIJKHEID (*RESPONSABILITÉ*.) Zie het register van deel 6.

VERBAND VAN ONROERENDE GOEDEREN (*AFFECTION D'HYPOTHÈQUE*.) Zie het register van deel 5.

VEREENIGING VANDEN BLOOTEN EIGENDOM MET HET VRUCHTGEBRUIK (*RÉUNION DE LA NUE PROPRIÉTÉ A L'USUFRUIT*.) Het regt van $2\frac{1}{2}$ per cent is over het volle bedrag verschuldigd, wanneer, bij eene scheiding, legateriassen in den blooten eigendom verklaren, daarvan af te zien, ten behoeve van diegenen, aan wie het vruchtgebruik dier legaten is besproken, en dezelve, bestaande in buiten- en binnenlandsche effecten en in gereede gelden, alzoo, in vollen eigendom aan dezen worden toe- en aenbedeeld. (Dec. 10 April 1834, no. 31.) [Zie ook de noot in deel 5, § 31.] — § 19, 194.

Zie ook het register van deel 3.

VEREENIGING VAN HET VRUCHTGEBRUIK MET DEN BLOOTEN EIGENDOM (*RÉUNION DE L'USUFRUIT A LA NUE PROPRIÉTÉ*.) Zie het register van deel 4.

VERGUNNINGEN (*CONCESSIONS.*) Zie het register van deel 4.

VERHOOGINGEN (*SUBVENTIONS.*) Zie het register van het vorige deel.

VERHURING (*BAUX.*) De bepaling, in een contract van verpachting of verhuur van landerijen, waarbij den pachter of huurder de verplichting wordt opgelegd, om, behalve den daarop gewonnen mest, meerderen aan te schaffen en op die landerijen te brengen, moet beachouwd worden als een last, waarvan de waarde bij den huur- of pacht prijs, voor de berekening van het regt, moet worden gevoegd. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 36.) — § 25, Bladz. 214.

Zie ook het register van het vorige deel.

VERHURING VAN ONROERENDE GOEDEREN (*OPENBARE*) (*LOCATION PUBLIQUE D'IMMEUBLES.*)

Zie het register van het vorige deel.

VERHURING VOOR HET LEVEN (*BAIL A VIE.*)

Zie het register van het vorige deel.

VERIFICATIE VAN SCHULDVORDERINGEN (*VÉRIFICATION DE CRÉANCES.*) Zie het register van deel 5.

VERJARING (*PRESCRIPTION.*) 10. Men kan, tegen de vordering van de regten en dubbele regten van registratie, verschuldigd wegens een ongeregistreerd gebleven proces-verbaal van aanbesteding van leverancien, aan eene openbare instelling te doen, volgens arrest van het Hof van cassatie, van den 23 Mei 1832, geene verjaring aanvoeren, uit hoofde dat meer dan twee jaren, sedert die aanbesteding, verlopen zijn, en dezelve, door aanplakbiljetten en openbare bladen was aangekondigd. — § 42, 306.

20. De dagteekening, welke onderhandsche akten voeren, geeft, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 23 Mei 1822, geene aanleiding om, tegen door het Beatuur gevoerde registratieregten, de dertigjarige verjaring in te roepen, daar dezelve eerst aanvangt te loopen van den dag af van de registratie der akten, van dien van den dood van een' der onderteekenaars, of dien, waarop derzelver zelfstandigheid uit openbare akten blijkt. (Zie ook deel 5, § 66, bladz. 342.) — § 44, 315.

Zie wijders het register van het vorige deel.

VERKLARING (*DÉCLARATION.*) Zie het register van deel 6.

VERKLARING VAN DERDEN IN GEVAL VAN BESLAGLEGGING (*DÉCLARATION DE TIERS-SAIS.*) Zie het register van deel 3.

VERKLARING VAN LASTGEVING (*DÉCLARATION DE COMMAND.*) Zie het register van deel 4.

VERKOOP (*VENTE.*) Zie het register van deel 4.

VERKOOP VAN ERFREGTEN (*VENTE DE DROITS SUCCESSIFS.*) Zie het register van het vorige deel.

VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN (*VENTE D'IMMEUBLES.*) 1o. Bij den koopprijs van onroerende goederen, moeten, voor de berekening van het regt van registratie, als lasten, gevoegd worden de atrijselden aan den hoogsten bieder, door den verkoper nitgeloofd, wanneer een ander, maar niet wanneer hij zelf kooper blijft. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 43.) [Zie ook Verz. art. 798.] — § 31, Bladz. 257.

2o. Het bedrag van de jaarlijksche erfpacht, ten behoeve van het domein, waarmede een onroerend goed verkocht wordt, kan niet, voor de berekening van het regt van registratie, als een last, bij den koopprijs gevoegd worden. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) [Zie ook deel 4, § 51.] — § 33, 271.

3o. Bij den koopprijs van onroerende goederen moet niet, voor de berekening van het regt van registratie, gevoegd worden het twintigvoudig bedrag der jaarlijksche oude erfpachten, waarmede dezelve bezwaard zijn. (Sol. 16 December 1834, no. 81.) — § 39, 299.

4o. Er is geen afzonderlijk regt verschuldigd, voor de bepaling, in eene akte van verkoop van onroerende goederen voorkomende, dat de kooper de daarop rustende jaarlijksche erfpacht of rente, ten behoeve van het domein, voldoen zal. (Dec. 20 November 1834, no. 47.) — § 33, 271.

5o. Er is, behalve het regt wegens den verkoop, geen afzonderlijk regt verschuldigd, wegens de vestiging des titels, op eene akte van verkoop van onroerende goederen, waarbij

aan den kooper de verplichting wordt opgelegd zekeren jaarlijkschen uitgang, waarmede dat goed bezwaard is, te presteren, zonder aanhaling van eenen geregistreerden titel. (Sol. 20 November 1834, no. 48.) — § 38, Bladz. 298.

60. Het vast regt van 80 cents is, boven en behalve het proportionceel regt, wegens verkoop, volgens solutie van den 16 Februarij 1828, no. 114, en decisie van den 9 October 1829, no. 70, verschuldigd op eene akte, houdende verkoop van onroerende goederen, en bepaling dat, bij gebreke van betaling van den koopprijs, de verkochte goederen, bij wege van vrijwilligen afstand, aan den verkooper zullen overgaan, met magt, om dezelve in het openbaar en aan de meestbiedenden, door eenen notaris te laten verkoopen, de kooppenningen te ontvangen, en zich daaruit het verschuldigde te voldoen. (Zie ook deel 5, bladz. 106 en volgende.) — § 15, 169.

Zie wijders HYPOTHEKEN.

Zie ook het register des vorigen deels.

VERKOOP VAN ONROERENDE GOEDEREN (OPENBARE) (VENTE PUBLIQUE D'IMMEUBLES.) Het regt van 80 cents is, wegens volmagt, verschuldigd, volgens decisie van den 20 Augustus 1832, no. 10, voor de magt, bij eene openbare verkooping van onroerende goederen, gegeven aan den notaris, die de verkooping doet, om, ingeval de regten en kosten niet betaald worden, het goed op nieuw, tot bekoming derzelve, te doen verkoopen, maar niet voor de magt, welke de verkooper zich voorbehoudt, om, bij wanbetaling van den koopprijs, die goederen op nieuw, in het openbaar, te doen verkoopen. — § 15, 169.

Zie wijders het register van het vorige deel.

VERKOOP VAN ROERENDE GOEDEREN (VENTE DE MEUBLES.) 10. Het regt van 1 per cent is, wegens bruikleen, onverminderd de overige regten verschuldigd, ingeval van verkoop van roerende goederen, onder voorbehoud van het regt tot wederinkoop, voor eenen overeengekomen' prijs, met bepaling, dat, niettegenstaande dien verkoop, de goederen, zoo lang de kooper zulks goedvindt, zullen blijven bij den verkooper, die daarvoor de noodige

zorg zal dragen, en diegenen, welke mogten vergaan, door anderen zal vervangen. (Sol. 21 Januarij 1834, no. 99.) — § 16, Bladz. 176,

20. Wanneer een debiteur, in mindering zijner schuld, zijne meubelen aan zijnen schuldeischer verkoopt, voor eenen prijs, zoo veel niet bedragende als de som, waarmede de schuld verminderd wordt, dan is, volgens solutie van den 22 November 1833, no. 104, het regt van 2 per cent over den bepaalden prijs, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens kwijting, over het overblijvende bedrag, waarmede de schuld verminderd wordt, verschuldigd; terwijl slechts een vast regt van 80 cents, en niet dat van 1 per cent als voor bruikleen, gevorderd kan worden, voor de in die akte voorkomende bepaling, dat deze meubelen, tot dat het huis verkocht is, of tot op een bepaald tijdstip, bij den verkooper zullen blijven. — § 16, 176.

30. Evenmin kan het regt, wegens bruikleen, gevorderd worden voor de bepaling, in eene akte van verkoop van roerende goederen of van vee voorkomende, dat de verkooper het verkochte in gebruik zal mogen houden, zoo lang de kooper zulka goed vindt, doch hetzelfde of eenig gedeelte daarvan, telkens, op de eerste aanvraag des koopers, zal afgeven. Wegens zoodanige beschikking kan alléén een afzonderlijk vast regt van 80 cents gevorderd worden. (Sol. 21 Januarij 1834, no. 99.) [Zie ook deel 6, § 4.] — § 16, 176.

40. Het regt van 80 cents is, wegens procuratie, verschuldigd, volgens solutie van den 4 Januarij 1834, no. 188, voor de magt, bij eene akte van verkoop van een tjalkschip, aan den verkooper, in de koopakte gegeven, om, ingeval van wanbetaling van den koopprijs, het schip weder te doen verkoopen, en zich, nit de opbrengst, den koopprijs te voldoen. — § 15, 169.

Zie ook het register van deel 6.

VERKOOP VAN ROERENDE GOEDEREN (OPENBARE) (*VENTE PUBLIQUE DE MEUBLES.*)

10. Vee moet beschouwd worden als koopmansgoed, als zoodanig in den handel bekend, met dat gevolg; dat, bijaldien hetzelfde, onder het vigeren, te dien aanzien, der wet van den 31 Mei 1824, in het openbaar verkocht

werd, daarvoor, volgens vonnissen van de regtbank te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, en 2 Februarij 1831, en arresten van den 19 Februarij 1830, en 4 Julij 1834, slechts het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, en, voor den deswege gestelden borgtogt, dat van $\frac{1}{4}$ per cent verschuldigd was (Dec. 26 September 1834, no. 42); doch het regt van 2 per cent, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens borgtogt, was, volgens vonnis van diezelfde regtbank, van den 30 Maart 1831, verschuldigd, zoo te gelijk met het vee, hooi verkocht werd. De zoo evengemelde arresten zijn nogtans niet meer van toepassing op de openbare verkooping van vee, gehouden sedert het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, waarbij de vermindering van regt beperkt is tot de koopmansgoederen, *op de prijscourant der beurzen* bekend staande. — § 10, Bladz. 97.

20. De openbare verkooping van onderscheidene percelen grasgewas, om binnen eenen bepaalden tijd gemaaid te worden, welke aan vershillende personen worden toegewezen, behooren perecelsgewijze in de registers der ontvangers te worden geboekt, doch het regt moet, niettemin, berekend worden over het vereenigd bedrag der sommen, gezamenlijk vervat in het proces-verbaal der, binnen den bij de wet op de registratie bepaalden termijn, ter registratie aan te bieden vacatien. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 36.) [Zie ook deel 4, bladz. 276.] — § 26, 218.

Zie wijders het register des vorigen deels.

VERLENGING VAN TERMIJN (*PROROGATION DE DÉLAI*.) Zie het register van deel 3.

VERPACHTING (*ADJUDICATION*.) 10. De bepalingen, vervat in het besluit van den 5 Junij 1828 (deel 6, bladz. 285), ten aanzien van de zegel- en registratie-regten, van door hoogere autoriteiten afgekeurde aanbestedingen, door de departementen van Algemeen Bestuur gehouden, zijn, bij besluit van den 12 October 1834, no. 97, ook toepasselijk verklaard op de verpachtingen en aanbestedingen, door de provinciale gouvernemen ten en gemeentebesturen gehouden, voor zoo verre dezelve betrekking hebben tot werken ten publieken nutte, aan hoogere goedkeuring onderworpen. (Circ. 28 October 1834,

no. 586.) [Zie ook Verz. deel 22, bladz. 412, en deel 6, § 39 van dit werk.] — § 24, Bladz. 211.

20. De bepaling, in een contract van verpachting of verhuring van landerijen, waarbij aan den huurder of pachter de verplichting wordt opgelegd, om, behalve den daarop gewonnen meat, meerderen aan te schaffen, om op die landerijen te brengen, moet beschonwd worden als een last, waarvan de waarde bij den huur- of pacht prijs, voor de berekening van het regt, moet worden gevoegd. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 36.) — § 25, 214.

Zie wijders het register van het vorige deel.

VERSFELT. (de heer S. J.) Zie het register van deel 6.

VERVOLGINGEN (*POURSUITES*.) 10. Het Bestuur heeft heweerd, voor de regtbank te Appingadam en voor het Hoog Geregtshof, dat partijen zich niet, bij eene eenvoudige, ongemotiveerde oppositie, tegen een dwangschrift kunnen verzetten. — § 1, 1.

20. Wanneer een dwangschrift van nietigheid schijnt te kunnen worden betigt, uit hoofde dat hetzelfde tegen de executeurs-testamentair is gerigt, behoort, door intrekking van hetzelfde, met aanbod der kosten, van de hangende procedure te worden afgezien, en nieuwe vervolgingen tegen de erfgenen te worden ingesteld. (Dec. 24 November 1830, no. 8.) [Zie ook Verz. art. 1350, 1633 en 1638.] — § 13, 148.

30. De nietigheid van een dwangschrift, daaruit ontstaande dat hetzelfde geaffirmeerd is, niet voor den vrederegtter van het canton, alwaar hetzelfde is uitgevaardigd, maar voor dien van het canton, waar de openbare beambte, tegen wien dat dwangschrift is gerigt, gedomicilieerd is; gelijk mede die, daaruit ontstaande, dat de naam van dengenen, te wiens verzoeken gehonden is eene openbare verkooping, oorzaak des geding, verkeerdelijk daarin is opgegeven, zijn, volgens vonnis van de regtbank te Zwolle, van den 27 Februarij 1828, gedeckt, zoo dezelve niet vooraf, en zonder dat tot de defensie ten principale worde overgegaven, voorgedragen worden. — § 10, 97.

40. Ofschoon het *regelmater* en *naauwkeuriger* zij, dat, in de vonnissen in registratiezaken, *uitdrukkelijk* van een rapport van den regter-commissaris *gewag* worde gemaakt, brengt het verzuim daarvan, volgens arrest van het Hoog

Geregtshof, van den 19 Februarij 1830, de nietigheid van het vonnis niet te weeg. (Zie ook deel 3, § 3, 13, 14 en 36.) — § 10, Bladz. 97.

50. Het Bestuur der registratie, tot de teruggave van te veel gevorderde regten veroordeeld wordende, kan niet, tevens, tot betaling van interessen deswege worden verwezen. (Arr. 4 Julij 1834 en Dec. 26 September 1834, no. 42.) — § 10, 97.

60. Het vonnis, waarbij een, in den loop eener in registratiezaken sangevangene waardering, ontstaat verschil bealst wordt, is, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 22 Mei 1832, nietig, zoo hetzelfde niet is voorafgegaan van een rapport, door een' der regters in openbare terechtzitting uitgebragt. (Zie ook deel 7, § 2.) — § 47, 327.

70. De invordering van gelden, volgens akte van chargement verschuldigd, kan, volgens vonnis van de regtbank van eersten anleg te Breda, van den 23 December 1833, zelfs na het in werking komen der wet van den 16 Junij 1832, niet bij middel van dwangschrift vervolgd worden. Doch van dit vonnis is appel *loco* cassatie ingesteld, blijkens decisien van den 8 Februarij, en 5 en 28 Maart 1834, no. 40, 92 en 156. (Zie ook deel 3, bladz. 41, deel 4, § 58, en deel 5, bladz. 40 van dit werk.) — § 17, 183.

Zie ook **SUCCESSIEN**.

Zie wijders het register des vorigen deels.

VERZAMELING (ALGEMEENE) (RECUEIL GÉNÉRAL.) Zie het register van deel 3.

VERZEGELING (APPOSITION DE SCELLÉS.) Zie het register van deel 4.

VERZWIJGING (OMISSION.) Zie **SUCCESSIEN**.

Zie ook het register van deel 6.

VIANEN, (de heer J. P. van) benoemd tot notaris in het arrondissement Amsterdam (Holland, Noordelijk gedeelte), met last om te Amsterdam te resideren. — § 49, 332.

VISSCHERIJ (PÊCHE.) Zie het register van deel 4.

VOLMAGT (PROCURATION.) Zie **PROCURATIE**.

VONK, (de heer H. J.) benoemd tot ontvanger der registratie te Texel (Holland, Noordelijk gedeelte). — § 48, Bladz. 330.

VONNISSSEN (*JUCEMENS.*) 1o. Eene arbitrale uitspraak, waarbij beslist is, dat een overledene deszelfs aandeel, in een uitgeoefend wordend beroep en het daartoe gezegde materieel, bij deszelfs leven, aan eenen anderen had afgestaan, tegen eene som eensgelds, en eene jaarlijksche uitkeering, welke, na doode, door eenen opgenoemden persoon zou worden genoten, en de erfgenamen tot de uitlevering veroordeeld worden, moet, volgens solutie van den 2 Julij 1830, no. 119, op de minuut worden geregistreerd, tegen betaling van het regt van 2 per cent over de eensgelds betaalde som, en over het tienvondig bedrag der jaarlijksche uitkeering; terwijl het regt van $\frac{1}{2}$ per cent, wegens de veroordeeling, op de expeditie, over dat zelfde bedrag, met bijvoeging der kosten, versehuldigd is; en, van de som, welke eensgelds moest worden betaald, moet, volgens arrest van den 9 April 1834, aangifte gedaan an het regt van successie betaald worden, als tot de nalatenschap van den overledenen behoord hebbende, zonder dat de jaarlijksche som, aan de opgenoemde personen te betalen, beschouwd kan worden te zijn een periodiek legaat, aan een afzonderlijk regt van successie onderworpen. (Dec. 4 Junij 1834, no. 61.) — § 2, 16.

2o. Een vonnis, waarbij de kapitein van een schip veroordeeld wordt tot vergoeding van schade en interessen, wegens het niet tijdig lossen en uitkeeren van aan board hebbende goederen, en tevens veroordeeling inhoudende in cas van garantie, tegen degenen, voor wier rekening de kapitein voer, tot vergoeding van alle schade, als daartoe gehouden, krachtens eene chertepartij, waarvan slechts eene eenvoudige ongeteekende kopij bij de regthank is overgelegd, behoeft slechts op de expeditie geregistreerd te worden, tegen betaling van het regt van 2 per cent op de veroordeeling tot schade en interessen, tegen den kapitein, en dat van $\frac{1}{2}$ per cent op de veroordeeling tot vrijwaring of garantie, tegen de anderen. (Dec. 7 Januarij 1834, no. 73.) — § 30, 242.

3o. Eene zoodanige ongeteekende kopij eener akte kan,

volgens decisie van den 7 Januarij 1834, no. 73, zonder overtreding, in regten worden overgelegd, en tot grondslag der veroordeeling strekken. — § 30, Bladz. 242.

40. Het vonnis, waarbij een, in den loop eener in registratiezaken aangevangene waardering, ontstaan geschil bealst wordt, is, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 22 Mei 1832, nietig, zoo hetzelfde niet is voorafgegaan van een rapport, door een' der regters in openbare terechtzitting uitgebragt. (Zie ook deel 7, § 2.) — § 47, 327.

50. Ofschoon het *regelmatiser* en *naauwkeuriger* zij, dat in de vonnissen, in registratiezaken, *uitdrukkelijk* van een rapport van den regter-commissaris gewag worde gemaakt, brengt het verzuim daarvan, volgens arrest van het Hoog Geregtshof, van den 19 Februarij 1839, de nietigheid van het vonnis niet te weeg. (Zie ook deel 3, § 3, 13, 14 en 36.) — § 10, 97.

Zie wijders het register van deel 6.

VOOGDIJ (*TUTELLE*.) Zie het register van deel 6.

VOORLOOPIGE TOEWIJZING (*ADJUDICATION PRÉPARATOIRE*.) Zie het register van deel 5.

VOORLOOPIGE TOEWIJZING VAN ROERENDE GOEDEREN (*ADJUDICATION PRÉPARATOIRE DE MEUBLES*.) Zie het register van deel 5.

VOORSCHOT OP ERFDEEL (*AVANCEMENT D'HUIRIE*.) Zie het register van deel 5.

VOORST, (de heer A. R. van) benoemd tot notaris in het arrondissement Heerenveen (Vrieland), met last om te Heerenveen te residieren. — § 49, 332.

VOSMAER. (H. A. R.) Zie het register van het vorige deel.

VREDEBUREAU (*BUREAU DE PAIX*.) Zie het register van deel 6.

VREEMDELINGEN (*ÉTRANGERS*.) Nadere voorschriften omtrent eenige Staten, met welke overeenkomsten, tot afschaffing van het *jus detractus*, zijn gesloten. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) [Zie ook deel 6, bladz. 147 en volgende.] — § 23, 209.

Zie ook het register van deel 6.

VRIJSTELLINGEN (*EXEMPTIONS*.) Zie het register des vorigen deels.

VRIJWARING (*GARANTIE*.) Zie het register van deel 5.

VRIJWARING (*INDEMNITÉ*.) Een vonnis, waarbij de kapitein van een schip wordt veroordeeld, tot vergoeding van schade en interessen, wegens het niet tijdig lossen en uitkeeren van aan boord hebbende goederen, en tevens veroordeeling inhoudende in cas van garantie, tegen degenen, voor wier rekening de kapitein voer, tot vergoeding van alle schade, als daartoe gehouden, krachtens eene chartepartij, waarvan slechts eene eenvoudige ongeteekende kopij bij de regtbank is overgelegd, behoeft slechts op de expeditie geregistreerd te worden, tegen betaling van het regt van 2 per cent, op de veroordeeling tot schade en interessen, tegen den kapitein, en vandat van $\frac{1}{2}$ per cent, op de veroordeeling tot vrijwaring of garantie, tegen de anderen. (Dec. 7 Januarij 1834, no. 73.) — § 30, Bladz. 242.

VRIJWILLIGE DIENST (*SERVICE VOLONTAIRE*.) Zie het register van deel 1.

VRUCHTEN (*FRUITS*.) Zie **VELDVRUCHTEN**.

Zie het register van het vorige deel.

VRUCHTGEBRUIK (*USUFRUIT*.) Zie **SUCCESSIEN**, no. 4, 5, 25 en 26.

Zie ook het register van het vorige deel.

W.

WAARDERING (*EXPERTISE*.) 10. Eene waardering, in registratiezaken, is, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 15 Mei 1832, nietig, zoo de deskundigen de waarde van het goed, tijdens hunne verrigting en niet die tijdens den verkoop hebben opgenomen, en er moet tot eene nieuwe waardering worden overgegaan, zonder dat de regtbanken bepalen kunnen, dat, van de door de deskundigen aangewezen waarde, afgetrokken moeten worden de verbeteringen, door den nieuwen bezitter aan het goed toegebracht. (Zie ook Verz. art. 591, 1630, 1916 en 1938, mitsgaders deel 3, § 15 van dit werk.) — § 43, 310.

20. Het vonnis, waarbij een, in den loop eener in registratiezaken aangevangene waardering, opstaan geschil be-

alist wordt, is, volgens arrest van het Hof van cassatie te Parijs, van den 22 Mei 1832, nietig, zoo hetzelfde niet is voorafgegaan van een rapport, door een' der registers in openbare terechtzitting uitgebragt. (Zie ook deel 7, § 2.) — § 47, Bladz. 327.

30. Daar het regt van registratie, op de verkooppingen van oude erfpachten, berekend moet worden over het twintigvoudig bedrag van den *canon*, bestaan er geene termen, om tot de waardering over te gaan, indien de koopprijs niet overeenkomstig schijnt met de wezenlijke waarde. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

40. Ingeval van waardering, ten behoeve van het Bestuur, van een *titulo oneroso* overgedragen vaat goed, met oude erfpachten bezwaard, moet van de waarde van dat goed, na aftrek van het bezwaar der erfpachten, blijken. (Circ. 30 October 1834, no. 587.) — § 32, 258.

Zie ook het register des vorigen deels.

WAARSCHUWINGEN (*AVERTISSEMENTS*.) Zie het register van deel 6.

WACHTGELDEN (*DENIERS D'ATTENTE*.) Zie het register van deel 3.

WALDECK (*WALDECK*.) Met de regering van Waldeck is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

WATERLEIDINGEN (*CONDUITS D'EAU*.) Zie het register van deel 4.

WEDERINKOOP (*RACHAT*.) Zie het register van deel 4.

WENDEL (ST.) (*ST. WENDEL*.) Het *jus detractus* behoort niet toegepast te worden op de ingezetenen van het Vorstendom St. Wendel. (Circ. 9 September 1834, no. 585.) — § 23, 209.

WERK, (de heer A. van de) benoemd tot notaris in het canton Zevenbergen (Noordbrabant), met last om te Zevenbergen te residieren. — § 49, 332.

WEUSMAN. (de heer A. B.) Zie het register van deel 4.

WILKENS. (de heer G. B. L.) Zie het register van deel 4.

WILLAARS. (de heer J.) Zie het register van deel 4.

WINTER, (de heer P.) benoemd tot bewaarder der hypotheeken te Aasen. — § 48, Bladz. 330.

WISSELS (*LETTRES DE CHANGE.*) Zie het register van het vorige deel.

WUBBEN, (de heer F. A. E.) benoemd tot notaris in het canton Haasselt (Overijssel), met last om te Staphorst te resideren. — § 49, 332.

WURTEMBERG (*WURTEMBOURG.*) Met de regering van Wurtemberg is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147, van deel 6.

Z.

ZAHN, (de heer J. G. W.) benoemd tot ontvanger der registratie te Papendrecht (Holland, Zuidelijk gedeelte.) — § 48, 330.

ZEGEL (*TIMBRE.*) 1o. De voorzijde van het zegel kan niet, zonder overtreding, beschreven worden. (Sol. 10 Januarij 1834, no. 109.) — § 20, 204.

2o. Een deurwaarder kan niet, zonder overtreding, proces-verbaal van de aanplakking opmaken van een biljet, houdende aankondiging van verkoop van roerende goederen, tot eenen onder beneficie van inventaris aanvaarden boedel behoorende, op buitengewoon zegel gedrukt, zonder dat hetzelfde voor formaatzegel bijgevisceerd zij. (Dec. 4 Januarij 1834, no. 135.) [Zie ook deel 7, § 15, en de aldaar aangehaalde artikelen der Verzameling, en vroegere paragraphen vandit werk.] — § 21, 206.

3o. Onder het proces-verbaal van aanbesteding van, ten behoeve eens kerkbestuurs, te verrigten werkzaamheden, kunnen niet, zonder overtreding, quitantien, wegens gedeeltelijke betaling der aannemingsprijzen, gesteld worden. (Dec. 10 Januarij 1834, no. 109.) — § 20, 204.

4o. De bepalingen, vervat in het besluit van den 5 Junij 1828 (deel 8 bladz. 285), ten aanzien van de zegelrogtten van door hoogere autoriteiten afgekeurde aanbestedingen, door de departementen van algemeen Bestuur gehouden,

zijn, bij besluit van den 12 October 1834, no. 97, ook toepasselijk verklaard op de verpachtingen en aanbestedingen, door de provinciale gouvernementen en gemeentebesturen gehouden, voor zoo verre dezelve betrekking hebben tot werken ten publieken nutte, aan hoogere goedkeuring onderworpen. (Circ. 28 October 1834, no. 586.) [Zie ook Verz. deel 22, bladz. 412 en deel 6, § 39 van dit werk.] — § 24, Bladz. 211.

50. De bepaling in een contract van verpachting of verhuur van landerijen, waarbij den pachter of huurder de verplichting wordt opgelegd, om, behalve den daarop gewonnen meest, meerderen aan te schaffen en op die landerijen te brengen, moet beschouwd worden als een last, waarvan de waarde bij den huur- of pacht prijs, voor de berekening van het regt, moet worden gevoegd. (Dec. 13 Januarij 1834, no. 36.) — § 25, 214.

Zie wijders het register van het vorige deel.

ZUBLI, (de heer A.) benoemd als notaris in het arrondissement Amsterdam, met last om te Amsterdam te residenten. — § 49, 332.

ZWEDEN en NOORWEGEN (*SUÈDE et NORVÈGE*). Met de regering van Zweden en Noorwegen is eene overeenkomst, tot afschaffing van het *jus detractus* gesloten. (Circ. 24 December 1833, no. 574.) — Zie § 17, bladz. 147 van deel 6.

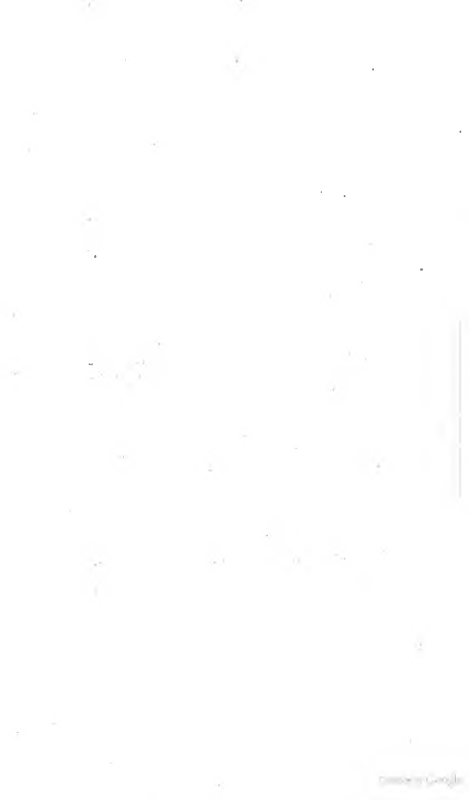
ERRATA.

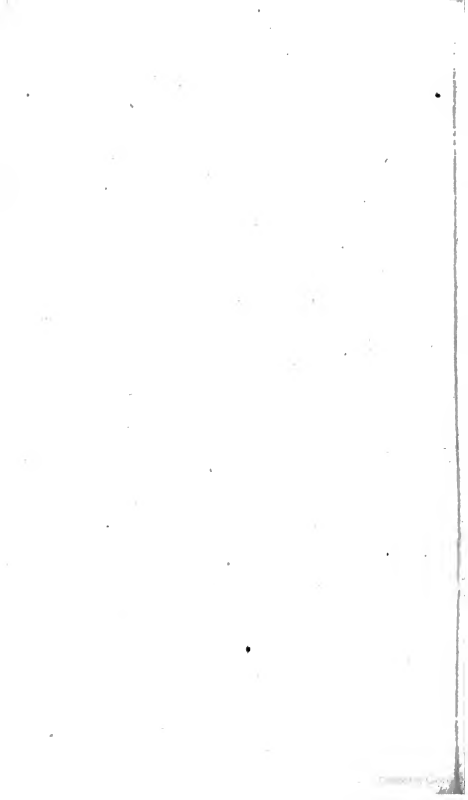
Bladz. 174, reg. 11, *staat*: deel 6, bladz. 110, *lees*: deel 5, bladz. 110.

Bladz. 240, reg. 15 en 16, *staat*: waren de volgende posten gebragt: *lees*: was de volgende post gebragt:

E. W. J. S.

11/5/15

1

